NAGY-KANIZSA, 1872. junius 2-án. 45-ik szám. Tizenegyedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések jutányosan
NYILTTERBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.

Zala-Somogyi Közlöny

(a „zalamegyei gazdasági egyesület" és a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank" hivatalos értesitője.)

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhez, — anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wasselosház.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Előintézkedések a bécsi világkiállitáshoz.

II.

Lássuk most a második pontot; erre nézve mind a kiállitás, mind pedig a kiállitók érdekében őszinte kivánalmunk az, hogy a kormány csak oly egyéneket nevezzen ki szakbiztosoknak, kik nemcsak jóakarat-, hanem képességgel is birnak nehéz és sok munkával járó feladatuk teljesitésére. A kinevezendő szakbiztosoknak — nézetünk szerint — az ország viszonyai- és tulajdonságaival, nem kevésbbé azonban a kiállitó terményével, annak fajában teljesen ismerősnek kell lennie, mert csakis igy lesz képes a reá bizott fajokat mind a nemzetközi jury, mind sok más előadandó alkalommal érvényesen és eredménythozólag képviselhetni. Továbbá tapasztalatból tudjuk, hogy egy oly kiállitási biztos, a ki a kiállitók bizalmát birja, rendkivül sokat tehet a kiállitás eredményére nézve, miután a résztvevés a kiállitáson a kiállitók részéről sokkal élénkebb leend, ha tudják azt, hogy érdekeik oly emberek által vannak képviseltetve, a kik minden legkisebbet felhasználnak, hazájok- és a kiállitóknak hasznot szerezni. Továbbá ajánljuk még maguknak a kiállitáson résztvevők érdekében, hogy a szakbiztosok a kormány által a lehetőleg mihamarább kineveztessenek.

A harmadik pontot illetőleg a kormány érdekében fekszik szakbirálókat a lehető nagy számmal keresztül vinni, és mi nem kételkedünk, hogy a végrehajtó bizottság ezen, a kiállitókra nézve oly annyira fontos ügynek kiváló figyelmet szentelend; miután azonban bizonyos számu kiállitó egy csoportban igényelheti magának a jogot egy szakbirót nyerni, a kiállitók minél nagyobb mértékbeni résztvevéstől függ tehát a lehetőség ezen nagy előnyben a lehető kiterjedtebb mérvben részesülni.

Feleljünk végre a negyedik pontra. Ha azt akarjuk, hogy a bécsi világkiállitás a kiállitókra és igy közvetve az országra nézve, gyümölcshozó legyen, ugy a kiállitás-felügyelők kiszemelésére is különös figyelem- és elővigyázattal kell lennünk. Derék és szakképes kiállitási felügyelők nélkül a kiállitás nem felelhet meg teljesen czéljának. A kiállitási felügyelők hatásköre a kiállitási biztosok teendői körét egésziti ki; mert nem — semmi esetre sem elég az, ha a kiállitási tárgyak rendezésére felügyelnek, a birálókat a kiállitott tárgyak előnyeire figyelmessé teszik, vagy ha az itt-ott felmerülő hiányokat helyes rendszabályok alkalmazása által elháritják, hanem szükséges, hogy a kiállitási felügyelők közvetlenül a kiállitási biztosoknak alárendelve legyenek, és azoknak minden intézkedéseit pontosan és azonnal érvényesitsék. A kiállitási felügyelők főfeladatai közé tartozik, hogy a kiállitás egész tartama alatt Bécsben és pedig a kiállitási helységekben jelen legyenek, a kiállitást látogatóktól kivánt felvilágositásokat azonnal készségesen megadják, üzleti összeköttetéseket elintézzenek, megrendeléseket elfogadjanak, árjegyzékeket és czimkártyákat oszszanak szét. Nem kevésbbé szükséges továbbá, hogy a kiállitási felügyelők a kiállitandó tárgyak kicsomagolásánál jelen legyenek és a kiállitási biztosokkal karöltve, a kiállitandó tárgyak jó és czélirányos elhelyezéséről gondoskodjanak, minden egyes tárgy tulajdonságairól részletes ismeretet szerezzenek maguknak, a kiállitási tárgyak tisztán tartására felügyeljenek, végül a kiállitási tárgyakat jól becsomagolva, visszaszállitsák.

A fentebb elősorolt főteendőkön kivül vannak még más fontos teendők is, u. m. egy hivatalos tudósitó lap felállitása és ezzel kapcsolatban egy magyar kiállitási tárgyjegyzék kiadása sat.

Ámbár ezen fentebb elősorolt és egyéb kérdések is a végrehajtó bizottságban már szellőztetve voltak, nem kevésbbé áll érdekében a kiállitóknak mindezen kérdésekkel megismerkedni, mert minél többet foglalkozunk a kiállitás ügyével, annál jobban megismerjük fontosságát és annál élénkebb leend az irányábani részvétünk.

POZNER K. L.

Gazdasági havi teendők.

Junius hóban.

Gazdászat. A pajták, csűrök, szérűk kitisztitását, kiszellőztetését és kijavitását, ha a mult hónapban elfeledtük volna, most kell eszközölnünk. Az ugarlást, minél előbb befejezzük; vagy szintén bevégezzük meg e hónapban a repcze alá forgatást. A kapás növényeket, minők a burgonya (krumpli), kukoricza (tengeri), bab, répa stb. idején föltöltögetjük és pedig a mennyire lehet, eső után; midőn a föld már kissé megszáradt, a nélkül azonban, hogy egészen szikkadt lenne. Ezzel a feltöltögetéssel egyértelmü a második kapálás, melyet tudniillik a fentebb nevezett kapáló-növényeken viszünk véghez. — E hónap elején kiültetjük a káposzta-, répa- és dohánypalántákat (rászákat). Jobb ugyan ezt még május közepén és végefelé végezni; de ha akkor nem tettük, meg most sem lesz egészen késön. — Ugyanekkor felkötözgetjük a komlót is. — A hónap végefelé mindennemü kaszálások veszik leginkabb igénybe erőnket. Ugyanis ekkor kezdjük kaszálni a repczét, vagy mint sok helyt szokásban van, learatjuk sarlóval. A lóhert és luczernát szintén kaszáljuk folytatólagosan, melynek egyrészét zölden takarmánynak használjuk fel, másik részét pedig megszáritva csűrbe (pajtába) hordjuk. Hogy azonban később, egész nyáron át, legyen elég zöld takarmányunk, vetünk e hó elején rozsot tatárkával keverve, vagy zabot bükkönynyel vegyitve, vagy végre kukoriczát. A régebben vetett bükkönyt (lendek) most már lehet kaszálni zöld takarmánynak és pedig akkor, midőn az még gyönge. — A réten szintén van most elég dolog. Ugyanis e hóban esik a rétkaszálás, illetőleg szénakaszálás ideje. A szénát (füvet) jól megszárogatjuk, többször megforgatjuk és csak teljesen kiszikkadva rakjuk össze a pajtába; mert ha nedvesen hordjuk be, úgy csakhamar forrásnak indul, megmelegszik és megpenészedik, megfekül, a mikor aztán már semmiféle marha meg nem eszi, tehát haszon nélkül veszelődik el. Erre egyébiránt okszerű mezei gazdát nem is kell figyelmeztetni; de minthogy — többnyire szükségből vagy félelemből, hogy az eső elmossa, vagy a kiáradt folyó elviszi, — némelyek akkor hordják be, midőn még egészen megszáradva nincs a széna, jónak látjuk az óvó szabályt elmondani. — Ha szénánkat behordtuk és könnyü szerrel tehetjük, nagyon ajánlatos a rétekre vizet ereszteni. Ez főleg oly helyeken sikerül igen szépen, hol a rétek mellett hegyi patakok, folyó vagy tó találhatók, és a zsilipek felnyitása által a vizet egészen kényelemmel ereszthetjük réteinkre.

Marhatartás. A szarvasmarhákat most is a legelőre hajtjuk ki, vagy a lekaszált rétekre, ha nem áll rajtuk a viz; kihajtás előtt inni adunk nekik. Ritka eset, hogy nem isznak. A legeltetésnél szabályul kell felállitani, miszerint arra törekedjünk, hogy déltájban állatainkat árnyékba hajtsuk; vagy pedig hazahajtjuk őket és az istállóban tartjuk, mert a déli nap nagyon káros hatásu a szarvasmarhákra nézve. — A lovaknak luczernát adunk, ha nem akarjuk őket terhesebb munkára alkalmazni, mert ez esetben csupán szénával és abrakkal kell őket bőven tartanunk. — A szarvasmarháknak zöld takarmányt, lóhert, luczernát, kukoriczát stb. adunk; délben különösen ne hagyjuk a nap melegén, hanem tereljük az istállóba és ott etessük, hogy kissé kipihenjék magukat és a hüvösben felüdüljenek, felfrissüljenek a különben is lomhaságra hajlandó állatok. — Nagy gondot kiván e hónapban a barmok itatása is. Ugyanis nagy melegben folyton izzadnak szegény állatok, kiizzadtat tehát pótolni kell viz által; azért szükséges őket naponta 4—5-ször megitatni, nagy melegben többször sem árt, mert ha nem itatjuk őket rendesen, az lesz vége, hogy vagy összeesnek, vagy pedig, ha folyó mellett mennek el, beleviszik a folyóba a terhelt szekeret, akkor aztán megint csak a gazdának gyül meg a baja; ő az oka, ha e miatt a dolog félbeszakad. — A borjukat szintén kihajthatjuk most már a legelőre, kell nekik egy kis szabad mozgás és szabad legelő. — A birkák (juhok) nyirését, ha a mult hónapban meg nem kezdtük, ugy e hónapban kell tennünk s csak mosás, usztatás után szabad a nyirésnek történnie! A juhok egész nap a legelőn vannak különben és csak este kapnak egy kis takarmányt, néha-néha sót. — Itatásukról szintén rendesen kell gondoskodnunk reggel, délben délután és este. — Ha szarvasmarháinkat a legyek felette csipik, s igy akadályozzák őket a dologban, némelyek ajánlják, hogy testöket eczetfüvel kell bedörzsölni. A sertések és házi szárnyasokkal épen ugy bánunk, mint a mult hónapban; magzukat a legelőre hajtjuk és estenkint moslékot, burgonyát főve, árpát,

---

TÁRCZA.

A távozóhoz.

Int az óra, a pillanat közelg,
Mely elválásra készt két hü kebelt;
Elágazók az élet utjai,
S boldog, ki jót tudn választani.

Titok előttünk, mit hoz a jövő,
Tán gond, — s bánatink terhe ujra nő;
Mint a bércről gördülő hótömeg,
Mely, ha megindul, gyorsan lepereg.

Tiszta öröm és megelégedés,
Mit boldog napunk nyujt, igen kevés;
Több bánat van minden lépten, nyomon
E rövid, de tövissel telt uton.

Csalatkozik, kinek hir s dicsőség
Lelke vágya, melyért sovárgva ég;
Tündérkép az, mely, ha közelben vagy,
Tovalebben s temet magadra hagy.

Szerencsés csak az, ki hinni tanult,
S ki lelkébe véste, mit mond a mult:
„Hiszál, munkálj, szerényen, csendesen,
Mig leted sesd éje meg nem jelen.

És ha küzdés közt telt napok után,
Elért üdvöd felderült hajnalán,
Csendes esten a multra gondolva
Elmélázsz a messze távolra,

Hol a magasló bércsek kéklenek.
S a hegy ormát szellő érinti meg:
Ott fakad az, mit a szellő hoza . . . . . .
Egy hü barátnak megtört sóhaja.

V. J.

Uti gondolattöredékek.

(Folytatás.)[1]

Az éjszaki vaspályán Bécs városától alig kiérve, látható a nagy tér, hová a colossalis világkiállitási épületek emeltetnek, látható itt sürgés-forgás ezrekre menő dolgozó és nem dolgozó egyén, vonóerő, mozdony, hajó mint a hangyatüszok, ugy pezseg itt minden. Bécs mutatni óhajt valami olyat, minőt a világ még nem látott, csak fiasco ne legyen! Az épület még csirájában van ugyan, de azért tiszteletére a bécsi házi urak siettek a lakbért 150—200 %-tól fellebb emelni, mely körülmény főleg a munkás osztályban, általános elégedetlenséget idézett elő s már annyira vagyunk, hogy temerdek család lakás nélkül van s a kormány mind erről nem igen látszik gondoskodni, hiába, Bécs csak nem Berlin!

Brünn! kiált a conducteur: 15 Minuten aufenthalt!

Látszólag bel csinos városka ez a Brünn! Oly megelégedetten fitatólágnak a temerdek gyárkéményok, bizon könnyen is tehetik, mert Magyarország olcsón küldi a nyers anyagokat, hogy drága honvédruhát szállitsanak vissza gazdálkodó hazánkba. S miért történik ez igy? sajnos, hogy a felelet nagyon kevésből áll: mert nálunk az industria nem akar ébredni, mig ellenben a virágzó Brünn, Helvetia, és Belgium az ipar által óriási mérvben halad, városok emelkednek, a polgárok vagyonosodnak s az anyagi erő nagyobbodik és vele a szellemi. A mostani földi boldogság előrésédhez pénz vezet, és boldog népnek van nagy hatalma, mit szól ehez Horn Ede!? nem interpellálja majd, ha . . . . Kerkápolyi ministert?

Brünntől Prágáig az ut igen kellemes, szép völgyet metsz át, kétfelé hegylánez huzódik az utvonalon, a szem folyton változatosságban gyönyörködik; többféle gyárral találkozunk, melyek közül czukor, posztó, szövet, vászon, üveg- és vasöntödék helyezhetők első sorba. E vidék mezőgazdaságáról sokat nem irhatok, ugy látszik, hogy a munkakedv megvolna, de nincs mit ápolni, a kövés termőföld és a kődarabokkal telt tér alig hozza meg a szükségletet, mégis lovaik trabális nagyok és erősek; a földmüvelők házai is szilárd anyagból épültek, nem kevés lakhely emeletesre készült. E meglehetős hosszú utvonalon a városladókok sem ritkák. A falusiak jól öltözöttek, de barátságtalan kinézésüek és nehézkesek. Halt wer da! és Prága, mi a jelszó? szlavismus, Czár, Gorszakoff és lapapucs; a régi város tornyai barátságtalan üdvözlik az érkezőket, most azonban nagyon kellemetlen volt a fogadtatás; világitást ugyan nem vártam, bár sötétkes volt. Komoly felhők vonultak el felettünk s az ég világitás helyett dió nagyságu jeget szórt mitrailleuseiből az üvegesek örömo-, a lakosság boszújára, már ez aztán nem várt meglepetés, főleg midőn az annyira dicsőitett cilinder-kalapokból néhány példányt megsebzett állapotban láthatni alkalmam volt, szegény teremtmények, feladva a földi bünt, élettelen hevertek a tört ablakok lehullott üvegdarabjain, mert itt is rózsaágy helyett üvegpárnákon szenderegve, várták a suszterinasok irgalmasságot tanusitandó dévajságaikat.

A prágai nép barátságos, bár kinézése, mint fentebb irám, ellenkező. Örömemre cseh nyelvet nem sokszor hallottam, mert — uram bocsáss bünömet! — a csehnyelv oly zengőn hangzik füleimbe, mit a nagy pénteki déli harangszó. Németül azonban tisztán és correct beszélnek.

A kereskedelmi körök nagyon panaszkodnak a pénzintézetekre, az egyik bukása irgalmatlan roszúl hatott az üzletemberekre.

A pánszlavismus nagyon is zavargó, s a társadalomban kasztbeli életet idéz elő. A németpárt sörházakba vonul, a pilsi sör mellett politizál; ellenben a csehek csehül hetvenkednek a város külrészeiben. Az utóbbi üdőben ugyancsak rövidet huztak, vezetői vissza is vonultak oly hatalmas nagy orral, a milyent még a 48 iki Metternich is megirigyelt volna, a a többi muszkaimádók még elmehetnek „prosim panye hausliesko" tiszteletérp fakakanasot gyártani.

A vendéglők drágaságán kivül sokat nem nyertem, sem vesztettem, tehát adieu!

Nem lehet tagadni, hogy Prágától Dresdáig a kis Elba-völgyét az ugynevezett Szász-Schweiczot, Európa egyik legszebb vidékének tekinthetni; gyönyörü szép két hegylánez, temerdek nyaraló, templomok ékitik a természettől oly annyira megáldott vidéket; ez utazás változatos és folyton érdekfeszitő; a széles völgy olykor keskeny, később magaslaton, majd morgó alaguton halad a vasmozdony; a kedves, gyönyörködtető szép vidék, mely különösen május hóban ezernyi virággal s virágzó fákkal ékitve a természettől a jámbor és érzelemteli utazónak „Isten hozzád"-at intenek, másutt egy-egy sötét és barátságtalan óriási kőszikla az ő komolyságában villámszóró Jupiterkint inti az utazót: gondolj a halálra; amott meg a hegytetőn várfogház áll, falai figyelmeztetik az utazót: hogy bármely hazában vagy, kukoriczát adunk nekik, éjjelre pedig friss vizet; ezeknek pedig gabnahulladékot, ocsút, rostaalját (apró gabonát) és szintén tiszta friss vizet egész napon át. Némelyek szokták a tyúkoknak árpát adni, attól jobban tojnak, — ezt azonban ritka helyen szokták tenni.

Kertészet. Ha a mult hóban ugorka és dinnye-ültetvényeinket baj érte, ujakat még most is vethetünk. Ugy szintén vethetünk e hónap elején: kései kelt, karalábét, kárfiolt (rózsakelt), káposztát, hónapos retket, salátát, nyári retket, nyári endiviát, borsót, paszulyt, murok répát (sárgarépát) stb. — A paradicsom és paprika- palántákat, ugyszintén minden, eddig ki nem ültetett palántát még e hóban kiültetünk; kiültetés után jól megöntözvén őket. — A spárgametszést, melyet marcziusban megkezdtünk, e hónapban befejezzük. A spárgaidény József naptól körülbelül az Iván napig szokott tartani, néha eddig se. — A kapálást, gyomlálást, öntözést most sem szabad elfeledünk, mert ezek nélkül a kerti vetemények és ültetvények elcsenevészednek. Az öntözés ideje a reggel és este. Különösen megkivánja a dinnye és ugorka az öntözést többször. A kárfiol (rózsakel) leveleit felül összehajtogatjuk, hogy a virágbokrétát a levelek közt a nap heve ne érje. Az érni kezdő káposzta, kél. karalábé és répamagvakat szárastul együtt levágjuk és megszáritva, alkalmas szellős helyre teszszük félre. A foghagyma szárait, hogy magba ne menjenek, leszokás tiporni a földre. Itt van már az eper és szamócza érésének ideje: ezeket tehát, hogy annál nedvdúsabbak, illatosbak és zamatosabbak legyenek, kora reggel szedjük. — A korai törpe borsó és czukorborsó lassankint megérnek; ezeket is leszedjük tehát és hüvelyestül elrakjuk; télen vagy őszszel kilehet a hüvelyből a magot verni. — Ha a dinnyék ferden nőnek, megforgatjuk őket másik oldalukra; a korán érő dinnyéket már a hónap végével leszedhetjük. Egyéb megürült ágyakat szintén belehet még most ültetni dinnyével. Nem kell félni, annak idején megérik azért, csak jól bánjunk velök.

Gyümölcsészet. A szemzést e hónap elején folytathatjuk még; a mult hónapban szemzett oltványokon pedig, ha már hajtani kezdenek, a köteléket kissé megeresztjük, tágitjuk. A magiskolát és faiskolát gyakorta kell gyomlálgatni, füttől, gaztól tisztán kell tartani; földjét pedig kapálás által porhanyitani. A fattyúhajtásokat lenyessük és száraz időben az oltványokat megöntözzük, hogy annál jobban meggyökeresedjenek, megerősödjenek és fejlődjenek. A hernyókat most kiirtani már, ha nagyon elszaporodtak, majdnem lehetetlen; de legalább pusztitjuk őket annyira, a mennyire csak lehetséges. A levéltetvek is nagy ellenségei a szenvedélyes gyümölcsfatenyésztőnek; a mennyiben ezek a fiatal hajtásokat, leveleket egészen belepik. Legczélszerűbb ellenük hamut vagy dohányport használni, melylyel a levéltetvekkel belepett ágakat és leveleket jól behintjük. A ki faiskolát akart őszre berendezni, annak most kell a kiválasztott földet rigolirozni, vagy homokos talajt jó porhanyó televény földdel kell javitani. Az agyagos föld homokossal vegyitve szintén nagyon czélszerü faiskolához. Pusztán agyagos, vagy csupán homokos nem felel meg kellőleg a czélnak. — E hónapban némely korai gyümölcsök, minők a cseresnye meggy, kajszin-baraczk, már érni kezdenek. Ezeket tehát annak idején leszedjük és a finomabb fajnak magvait azonnal elvetjük a magiskolában; vagy pedig pinczében nedves homok közé rakjuk el őket és ott hagyjuk egész tavaszig, a midőn aztán kilehet ültetni vagy vetni.

Szőllőszet és borászat. A szőllőtőket, ha már elvirágoztak, felkötözgetjük szalmakötelekkel a melléjök leszurt karókhoz; ezzel egy időben az egész szőlőföldet kigyomláljuk. Azonban a szőllők nem egy időben virágoznak, mint a gyümölcsfák, hanem fajukhoz képest előbb vagy utóbb. Igy legkorábban virágzanak a következő szőllőfajok: muskatály, bajor, izabella, portugal, furmint; később ezeknél: a kecskecsecsü, dinka, gohér; legutóbb virágzik az ismertebb szőlőfajok közt a bakator kadarka. — A virágzással hasonló sorban érnek meg ezeken a fürtök is. — A szőllőmunkák közt e hónapban a kötözésen kivül fontos a kapálás, melyet rendesen eső után szoktunk végezni, ha a föld már nem egészen lágy, puha; hanem kissé megszáradt. — A mult évi borok az első lefejtés után most már tisztulni kezdenek; azért e hónapban — holdtöltekor — lefejtjük tiszta hordókba és a hordókat letörölgetjük.

Méhészet. E hónapban, ha szép idők járnak, a méhek rajt bocsátanak. Ekkor tehát vigyázzunk, nehogy a raj elveszszen. A rajzás legtöbbnyire dél tájban történik; ezt azonban szabályul felállitani nem lehet; mert elégszer tapasztaljuk, hogy már reggel 8–9 órakor vagy délután 5 órakor eresztenek a méhek — főleg — utórajokat. Nem sokára kijön a raj: ha a hereméhek korán reggel kinn repködnek, ha a kas előtt a dolgozó méhek terhelten nagy számmal összegyülnek és a kasba be nem mennek; ha a kasban szokatlan nagy zaj uralkodik, a mi arra mutat, hogy a kas egészen tele van néppel és lépekkel. Ha azonban csakhamar ki nem jönnének a kasból, a kas alá helyezzünk még nehány szalmafonadékból készült gyürüt, vagy e czélra készitett deszkaládikát. Ha több napig esőzések vannak a rajzás után, úgy a fiatal rajokat etetnünk kell legalább fél font mézzel vagy felolvasztott sárga czukorral; különben elveszhetnének. A fölösleges utórajokat, ha csupán szalmakasaink vannak, egyesitenünk kell; ha pedig dzirzon kasokat használunk, ugy az egyesités egészen felesleges, mert ezekben utórajok is jól kitelelnek etetés nélkül. Hogy méheinknek folyton legyen legelőjük, vetünk tatárkát (hajdinát) és egyéb virágzó növényeket.

A felállitandó pesti magyar népszinház

ALAPSZABÁLYAI.

1. Egy pesti magyar népszinház felállitására azon a telken, melyet szab. kir. Pestvárosa közönsége e czélra ajándékozott, társulat alakul, melynek czime: *Pesti magyar népszinház alakitó társulat.* A társulat, miután a 9. §. szerint végleg megalakult, czimét a pesti kir. kereskedelmi- és váltótörvényszéknél be fogja jegyeztetni.

2. §. Az alakitandó népszinháznak legalább 2500 látogató befogadására kell alkalmasnak lennie.

3. §. A népszinház feladata, hogy abban a magasabb tragoedia, magasabb vigjáték és a nagy opera kivételével minden egyéb faj műveltessék. Az előadás nyelve kizárólag a magyar.

4. §. A szinház felépitésének előleges költségei előleges számitás szerint egyelőre 500 ezer forintra tétetnek, mely előirányzott költség azonban a beszerzendő pénz kedvező eredményéhez s a mutatkozó szükséghez képest magasabbra is emeltethetik.

5. § A szinház épitése- s felszerelésére szükséges költségek a következő módokon fognak beszereztetni:

a) alapitványok,
b) segélyezés,
c) adakozások,
d) sorsjáték, és
e) mű- és műkedvelői előadások által.

6. §. A társulat *alapitó, segélyző és adakozó* tagokból áll. Alapitó tag az, ki legalább 200 frtot aláir és befizet. Segélyező tag az, ki a szinház czéljaira kétszáz frton alul legalább 10 frtot, adakozó, ki ennél is kisebb összeget aláir és befizet.

Az alapitó és segélyező tagok jogai:

7. §. Az alapitó tagok képezik a társulat vezető s ellenőrködő organumát (10. §) s alapitó oklevet kapnak.

Az alapitók, valamint a segélyező tagok a társulat által évenkint e czélra rendezendő rendkivüli előadásokat dijmentesen látogathatják, s neveik, valamint az adakozókéi is, az általok adományozott összegekkel együtt a szinházi emlékkönyvbe be fognak jegyeztetni.

8. §. Az alapitandó szinház közintézet lesz, mely örök időkre az alapitó tagoknak s Pestvárosa közönségének, mint ilyennek, vezetése s ellenőrködése alatt álland (10 §.)

9. §. A mint 200 alapitvány aláirva lesz, az aláirt alapitók közgyülésre fognak összehivatni, a társulatot megalapitottnak kimondják, a részletes alapszabályokat megállapitják, a szinházépités ügyét kezeikbe veszik s annak élet- s működésbe tétele iránt intézkednek.

10. §. A mint a szinház elkészült s életbelép, annak ügyei vezetésére egy héttagu választmány választatik, melybe az alapitók 4, Pestváros közönsége pedig 3 tagot választanak. E héttagu választmány képezendi a szinház vezető organumát.

11. §. A választmány a szinház műszaki vezetését vagy házilag kezelteti egy általa választott igazgató által; vagy a szinházat vállalkozónak adja ki; ő maga a műszaki vezetésbe közvetlen be nem foly, de őrködik a felett, hogy a szinház rendeltetése ellenére ne kezeltessék s anyagi érdekei ne veszélyeztessenek.

12. §. A választmány eljárása felett az alapitók ellenőrködnek. E végből évenkint legalább egyszer közgyülés tartatik, melyben a választmány eljárásáról számot ad, a szinház pénzügyi számadásait s mérlegét előterjeszti, mely számadások egy kiküldendő 3 tagu számvizsgáló bizottmány által fognak megvizsgáltatni.

13. § A közgyülés határozza meg azon rendkivüli előadások számát, melyekbe az alapitó és segélyező tagok szabadbemeneti jegyet kapnak, s meghatározza azok jövedelmének bizonyos czélra leendő forditását. Ezen előadások idejét a választmány határozza meg.

14. §. A választmány a 10. §-ban megirt módon hatévenkint ujra választatik; a volt választmány tagjai ujra választhatók.

15. §. Az alapitó tagság élők közt át nem ruházható, s csupán halálozás esetére örökölhető el.

16. §. Az épitéstől netán fenmaradó pénzösszeg, mint a Pesti Magyar Népszinház törzsvagyona, a választmány által, mint alap- s tartaléktőke fog kezeltetni, s ehez fognak időnkint csatoltatni a szinházi üzlet fenmaradó jövedelmei is; mely összegek részint ezen szinházi vállalat tiszta s nemes irányának biztositására, részint ezen szinügy támogatására fognak fordittatni.

17. §. A szinház épitése czéljából kibocsátandó aláirási ivekre történendő aláirások kötelezők; *az aláiró a befizetésre a törvény utján is szorittathatik* s ez az aláirási iv fejezetében megjegyzendő. Az aláirásokból begyülendő pénzek kamatozás végett takarékpénztárba helyezendők el.

18. §. Jelen alapszabályok jóváhagyás végett az illető ministeriumhoz két példányban fölterjesztendők.

B. LIPTHAY BÉLA,
a m. népsz. bizottság elnöke.

9830 szám.

Látta a magyar királyi belügyminister oly megjegyzéssel, hogy az ezen alapszabályok 9. §-ában érintett részletes alapszabályok annak idején szintén bemutatandók leszneк, továbbá hogy addig is, mig a végleges alapszabályok meg nem állapittatnak, a működő bizottság a felelős, s hogy azt hatóságok és harmadik személyek irányában b. Lipthay Béla, mint e bizottsági elnök, képviselendi.

Budán, 1872. évi april hó 5-én.

TÓTH VILMOS, s. k.

Hirek.

— ***Báró Eötvös*** szobrának a nagy-kazsai főgymnásium előtti téren létesitend. belásitás alkalmávali odahelyezésénél 3 lámpa állittatik fel és pedig születési napja jelzésével zöld (remény) szinű, névnapja kiirásával fehér (tiszta erény) szinű és halálozási napja barna (gyász) szinű minőségben.

— ***Légrádról*** értesitenek bennünket, hogy ott szeretett követjelöltjük Királyi Pál megérkezte általánosan örömünnep volt; Tallian Ede kanonok ur hazafias lelkesültségü szép beszéddel üdvözölte, Királyi Pál nagyhatásu beszéde szünni nem akaró éljenzéssel fogadtatott és teljes megnyugvást idézett elő. Ellenzéki zászlót a nép nem tür meg, de hive sincs egyetlen egynél több.

— ***Zala-Egerszegről*** irják nekünk, hogy Csillagh László Deák-párti követjelölt megválasztása annyival is inkább bizonyosnak látszik, mert a választók erősen tömörülnek zászlója alá, mint a ki nem csak az országos, de a helyi érdekeket is képviselni s előmozditani hivatva és képesitve van. Örülünk, irja tudósitónk — hogy a megye székhelyén a haladás és saját érdekök jól felfogásának törhetlen zászlaját lobogtatják, s a tevékenység terére léptek, elhagyván a megrögzött tétlenség szunnyadozását, haladnak a korral a megye disze-, s saját javuk sikeres előmozditására.

— ***Gazdászati tanfolyam*** nyittatik Keszthelyen aug. 5-től, aug. végeig, melyben az intézet tanárai előadást tartanak a ministerium által behivandó, vagy önként jelentkező néptanitók számára.

---

tiszteld a törvényt, mert a népalkotta törvény, Isten törvénye; a temérdek füstölő gyárkéményei a vidék jólléte- s haladásáról tanuskodnak; szép látvány az Elba vize hullámain járó vitorlás hajók, gőzösök és sokféle neme a vizi járműveknek, melyek az ezernyi s ezernyi utazótól látogatott vidéket élénkitik.

Bodenbach a határszél, mely a birodalmat Németországtól elválasztja. Jobbommal Saxoniát üdvözlém, hol egykoron nem kevés időt töltök a derék müvelt és munkás nép között. Szászország emelésére kimondhatlan nagy érdeme van lelkiismeretes és népe által tisztelve szeretett kormányának, mely kormány évtizedek óta polgárjainak jobblétét, népének vagyonosodását, müvelődését szivén hordja. Isten látja lelkemet, hogy mily édes érzelem tölti el keblemet, a hová csak nézek; mindenütt munkássággal, elégedettséggel, a nálunk annyira megszokott divatmajmolás helyett egyszerűség- és müveltséggel találkoznom. Ha itt egy kevésbé is vagyonos, vagy harmadrangu iparos leányát nézzük, meggyőződhetünk róla, hogy anyanyelvén kivül, melyet ő correct beszél, vidéki nyelveket is ért, zenét ismer és a rajzolásban ugy, mint festészetben jártas, classikusait örömmel idézi; él ő magának, él irodalmának és öltözéke mégis oly egyszerü, mégis oly szerény.

A mi hölgyeink — tisztelet a kivételeknek, nem egyesekről, hanem általánosságról szólok, — ép az ellenkezők, a tudományt és müveltséget felváltja a kevés tudás, de mért is rontanák a természettől megáldott csillogó szemeket remekiróink olvasásával, hisz eléggé rontja a tükör, az arczfinomitó szer, a szines por, a szagos szappan sok neme stb. hanem Vörösmarty, Petőfi, Tompa, Arany irodalmunk gyöngyei ismeretlen nevények, divathajhászás, hajfodrázás, pipere százféle nemei képezik az édes ébren levő napnak főgondjait; hej mikor érjük meg azon sovárgva ohajtott időt, melyben az élet fentartásához nemcsak evés-ivás, de szellemi eledel is szükséges.

Drezda, te temérdek műkincscsel ellátott szép város légy üdvözölve! Drezdát látni élet hosszabbitás. Ez nem is város, hanem valódi földi paradicsom; százakra menő díszesbnél díszesb virággal halmozott kertekkel ékesitett nyaralók, paloták. Drezdának egyik nevezetességét képezi a kath. templom, hatalmas egy colossa a 17-dik századból, temérdek képpel, a főoltár díszét képezi a már alig pénzbelileg megbecsülhető Rafael mennybemeneteli képe, hatalmas orgona, régi ezüst gyertyatartók, csillárok, feszületek vonják magokra a felkeresők figyelmét; a muzeum és képtárgyak leirásába nem bocsátkozom, mert nagyon terjedelmes lenne e rajzolat, hanem a zöld termeket, mely a királyi palota egyik szárnyépületét képezi, magára vonja, nem egyesek, de a világ bámulatát, irigylését, ennyi kincs remekmü és századok előtt művészi kezek által előállitot, oly remekek, a milyenekkel ezen prosaicus; önérdeket hajhászó kor többé nem foglalkozik; szemet-lelket egyiránt gyönyörködtetően bámulatra ragadják az embert. Láthatók itt elefántcsontbóli készitmények Angelo és Dürertől; különösen kitünik egy pintes üveg nagyságu elefántcsontból készült csoportozat, mely 92 emberalakot ábrázol egy darabban, szinte elefántcsontból készült több kancsó csataképekkel, mozaik művek, kagylók, relifs czirádák, korálok, gyöngyanya, borostyánkőből remekek, öntött porczelin, arany, ezüst, rubin, kristál és üvegtárgyak, ékszerszekrények, királyok ajándékai, kőkancsók, achat, jaspis, chalcedon és lasurkőből, két kancsó metszett kőből egy-egynek értéke 6000 tallér, nagy értékü ékszer, igaz gyöngyök, képfaragványok, elefántcsont és ébenfából. Lengyel királyi koronázási ékszer II dik Ágostontól, fafaragványok, különösen feltünő Krisztus urunk keresztfáróli levétele és mennybemenetele, Mihály arkangyal vivása a sátánnal; két nagyobb csata viaszból kimetszve; a legnagyobb értékü azonban az egész teremben a királyi ékszer, melynek arany és drágakő értéke számos milióra megy.

Drezdáról még sokat, sokat lehetne irni, de az indóházban harangoznak, a conducteur trombitál, a mozdony fütyöl és a vonat velem együtt tovább robog.

(Folytatása követk.)

IRODALOM.

— Beküldettek Heckenast Gusztáv könyvkiadó által, a következő nála legközelebb megjelent kiadványok:

1. „A rónák vésze." Vázlatok a betyár-életből, összefüggésben a szegedi bünkrónikával. Képekkel. Irta Tóvölgyi Titusz. Ára 1 frt 20 kr.

2. „Falusi könyvtár" VIII-ik füzete. A bogyár-gyümölcs tenyésztése, mint egyik hasznos s leggyorsabban jövedelmező ága a kertgazdászatnak, különös tekintettel a szőlőlugas művelésére. Dr. Farkas Mihály földbirtokostól. Ára 50 kr.

4. A magyar törvények rendezett és kiegészitett uj kiadása: az 1847/8-ik évtől egész 1872-ik évig alkotott s „Urbéri tárgyú" törvényczikkelyek gyüjteménye az azokra vonatkozó egyéb törvények- s rendeletekkel kiegészitve, szerkeszte Szeniczey Gusztáv, nyug. kir. váltófeltörvényszéki biró. Ára 90 kr.

5. Törvényczikk „A vadászatról", függelékképen az abban hivatkozott mezei rendőrségi 1840: IX. t. czikkel kiegészitve s betűrendes tárgymutatóval ellátva. Ára 40 kr.

6. „A pusztai herczegnő" regény, irta Marlitt E. Forditá Beniczky Irma. A két tömött kötet ára 2 frt.

7. Az uj szolgabirói hivatal kézi könyve, hivatkozva az idevonatkozó törvényekre, ministeri s megyehatósági szabályrendeletekre, számos irománypélda- és gyakorlati utasitással ellátva, megyei tisztviselők, ügyvédek, jegyzők és községi elöljárók használatára irta: Gyürky Antal. Ára 2 frt.

8. Szeniczey Gusztáv szerkesztette magyar hiteltörvények gyüjteményében I. füzet. „A magyar váltótörvény", felvilágositó jegyzetek- s elvi határozatokkal. Ára 1 frt. II. füzet, „A magyar csődtörvény", jegyzetekkel ellátva. Ára 60 kr.

9. III. füzet „A magyar kereskedelmi s ipartörvények." Ára 60 kr.

10. Az 1871. évi törvények, ugy azok életbeléptetése és végrehajtása tárgyában kibocsátott ministeri rendeletek gyüjteménye. Hivatalos adatok után, közli Szeniczey Gusztáv, nyug. kir. váltófeltörvényszéki biró. IV. kötet. Ára 2 frt 20 kr., kötve 3 frt.

— *Név-ünnepély.* Mult szerdán este a főgymnasiumi ifjuság határtalan tisztelete- s szeretete jeléül főtisztelendő Kottek Nándor igazgató úr névestéjén fáklyás zenével tisztelgett, mely alkalommal az ifjuság szónoka érzelmes szavakban jelezé a hálát, melylyel az ifjuság az ünnepelt férfiu iránt viseltetik, mert a tudományosság s erkölcsi élet megszerzésére oly atyai szeretettel vezeti őket, melyre a köztiszteletü igazgató ur rövid, de határozott irányu válaszban örömét fejezé ki, hogy az ifjuság példás magaviselete, buzgó törekvése- és szorgalma által a tudományosság s erkölcsi jólét biztos iránya felé törekszik, lelkesülten fejezé ki: hogy életének, hivatásának legdrágább gyümölcsét birja, ha e hazának hű polgárai lesznek mind azok, kiket jelenleg a tudományosság és erkölcsi jólét biztos kikötőjébe édes figyelemmel vezetni igyekszik, óhajtja, hogy hasonló jó szellem tartsa együtt a törekvő ifjuságot. Szünni nem akaró, lelkes éljenzés kisérte a nemes férfiu szavait s az ifjuság a legszebb rendben távozott, éltetvén szivben lélekben az általánosan becsülve szeretett igazgató urat. Valamint ez estén, ugy másnap számos tisztelője, pártkülönbség nélkül, sietett tisztelegni s üdvözölni őt, nem hiányoztak a szokásos pohárköszöntések sem, melyekben nemcsak az ünnepelt, hanem a közkedvességü házfőnök s kormányelnök is éltetve lőn. Tartsa az ég jó egészségben a lelkes tanférfiut, hisz jólétének öröme ugyis a hálás ifjuságé, a magyar ifjuságnak tudományos, erkölcsös nevelése pedig nemzeti létünknek egyedüli biztos alapja.

— *A pesti népszinház* ivére szerkesztőségünknél ujabban Hajgató Sándor mint adakozó 1 frtot s Hoffmann Mór szinte adakozó 1 frtot irt alá. Ez ügyben ajánljuk a fentebb közlött alapszabályokat.

— *Perlakon* május 28 án kedden, az iskolai növendékek majálisa tartatott, melyen számosan jelentek meg a vidék értelmiségei közől. Lélekemelő volt a növendékek ki és bevonulása nemzeti zászlók lengedezése, s dobpergés között, ugyszinte hazafias szavalatok hatásos előadása. Este kedélyes tánczvigalom rendeztetett.

— *Aggályt* és félelmet idéz elő azon körülmény, hogy Fesselhofer József kereskedő ur a városház helyiségeiben nagy mennyiségü lőport és petroleumot tart. Ily gyúanyagoknak a városbani tartását a törvény szigorúan tiltja, azért felhivjuk a városi kapitányi hivatalt, hogy itt a törvény intézkedését azonnal hajtsa végre, ellenkező esetben roppant felelősség terhe a hivatalt nyomja. Csak a mult napokban ütött ki tűz az urasági ház padlásán, mily óriási szerencsétlenség lenne, ha ez eset a rozzant s igy könnyen gyulékony városházi épületben történnék.

— *A csáktornyai* választókerület volt képviselője Szabó Imre, a fölajánlott jelöltséget ismét elfogadta. Szabó Imre katonaviselt ember, egyszerü szavakkal köszönte meg az elismerést, katonás határozottsággal vázolta politikai elveit, a lefolyt országgyülés alkotásait s a reformmunkásság azon részét, mely a jövő országgyülésre vár; kiemelte a honvédelmi rendszer kifejlesztésének szükségét áttért nemes szerénységgel azon sikerdus fáradozására, mely a csáktornyai kir. törvényszék fölállitására vonatkozott, s miután kijelentette volna, hogy a jelöltséget köszönettel elfogadja, általános lelkesedést keltő magyar és horvát előadását, Deurbányi Elek ügyvédnek és Láposy G. Márton lelkésznek Muraköz és a haza körül érdemesült e két népszerü férfiunak, hazafias szellemü horvát beszédjeik váltották fül. Szabó ur megválasztatása bizonyos.

— *Jutalom-kiosztások* a zalamegyei gazdasági egyesület részéről a néptanitóknak Árvay István kertészeti szakosztályi ügybuzgó elnök ur által Bója Gergely főtanfelügyelő urral együtt Bellatinczen tegnap eszközöltetett, ma vasárnap pedig Alsó-Lendván történik meg.

— *A selyem-termelés* Muraköz szorgalmas népénél kiváló előszeretetben részesül, az idén is nagy mennyiségü gubó áll rendelkezés készen; kivánatos, hogy a beváltásra nézve a kormánytól gyors intézkedés eszközöltetnék.

— *Hymen.* Szegedy Imre inkei földbirtokos ur leányát Irma kisasszonyt közelebb vezeti oltárhoz Reisig Ede vasmegyei aljegyző.

— *Kalmár Béla* egy költeményfüzérre nyit előfizetést. Az előfizetők nevei a pénzzel együtt junius végéig Csákányba, u. p. Nemes-Vid küldendők: Egy füzet ára 1 frt.

— *„Hasznos Mulattató“* czim alatt Dolinai Gyula, a „Kis Ujság“ czimü gyermeklap szakavatott derék szerkesztője, juniushó közepén mintegy 52 lapra terjedő, tizenkét diszes képpel ékesitett gyermek-könyvet ad ki, melynek czélja lesz, hogy a gyermek-irodalmat jóirányu, mulattató, sziv- és elmeképező olvasmánynyal gazdagitsa, s hogy a ponyvairodalmat e térről is teljesen leszoritsa. A munka különösen alkalmas lesz arra, hogy gyermekeknek — népiskolákban, nevelőintézetekben ajándékul kiosztassék, s hogy ez tömegesen eszközöltethessék, a megrendelési ár csekély, — 10 példány ára 90 kr, 20 példány ára 1 ft 70 kr, 50 példány 4 ft, 100 példány 7 ft 50 kr. A megrendelések, vagy előfizetések a „Kis Ujság“ kiadóhivatalába (Vasutcza 11-ik szám alá) intézendők. Melegen ajánljuk e helyes irányu munkát.

— *Sőjtört* levelezőnk irja, hogy ott Csillagh László követjelölt megjelenése nagyszerü volt. Özv. Sümeghy Ferenczné urhölgyhez szállt, hol a legszivélyesebben fogadtatott s amint megtudták, hogy ott van, azonnal seregeltek hozzá a kerület minden részéből, beszédjét boldogult Sümeghy Ferencz szellemében intézé, mely oly érzékenyen hatott a jelenvoltakra, hogy szünni nem akaró éljenzésben tört ki s ünnepélyesen fogadák, hogy a kiegyezési alapon békés egyetértéssel kivánnak haladni, megvetve, minden izgató s felforgató politikát, hiszen ugymond — még ki sem gyógyultunk a gyászos mult sebeiből s máris ujabb tőrdöfést intéznénk saját testünkre.

— *Jókai Mór* folyton Zalában jár-kel, 27-, 28 án Tapolczán volt, ma vasárnap Keszthelyre jő. Ah mennyire örülne Zala, ha a regényirót, a költőt üdvözölhetné vendégül, s nem a pártoskodó, a korteskedő vezért! Méltóan jelzi e körülményt azon eset, hogy Keszthelyre gyülést hirdetvén, egy vendéglőben sem kapott helyet.

— *Rövid hirek.* Körmenden Halwig német szintársulata pártolásban részesül. — Az ezüst árkeletpótlék junius hóra 10%-tol szedetik. — A „Sugó“ czimü lap elmarad száma Budán e hó végén fog megjelenni. — Serrano tábornagy a legyőzött spanyol felkelőknek általános kegyelmet hirdetett. — A branyiczkói ütközet megörökitésére készült emlékszobor már készen áll. — Leopoldshafenben a Rajna kiöntött. — A király megengedte, hogy Lookay Antal a pápai szent Sylvester-rend középkeresztjét elfogadhassa és viselhesse. — A horvát választások eddigi eredménye, hogy 34 közül 24 nemzeti és 10 unionista. A slavoniai választás eredménye: 13 unionista és 17 ellenes. — A szathmár-bustyaházi vasutvonal f. é. junius 20 án nyilik meg. — Győrmegyében a képviselő választások f. é. junius hó 13 án fognak egyidejüleg mind a négy választó-kerületben megtörténni. — A budai kétmilliós sorsjegykölcsön 19-ik huzása f. é. junius 15-én fog a budai tanácsteremben megtartatni. Ezen alkalommal 600 számot huznak ki, a főnyeremény 30,000 frt. — Szilágy-Somlyó Krasznamegyében, állandó szinházat épit magának. — Prick özvegyének a király ezer forintnyi kegynyugdijat adományozott. — Kecskeméten egy napon három nő hat gyermeket szült. — Báró Eötvös Lóránt az egyetemhez rendes tanárrá neveztetett ki.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*)

Rózsavölgyi Antal urnak,

e lapok 43. sz. megjelent válaszára.

„Tisztelet, becsület minden önfentartási igyekezetnek, míg a törekvés a szerénység határai közt marad, megvetésre méltó“ (igy kezdi R. ur válaszát, én meg igy folytathatnám) megvetésre méltók azonban az oly egyének, kik egy kis zenetudományt magukévá tették s igy már képeseknek hiszik magukat e szép művészet alapos tanitására — — stb. — — — — de mivel czikkem olyat is sérthetett tévedésből, kit nem is illet, nyiltan kimondom, hogy csupán ez egyéneket érinti és igy csodálkozásomat fejezem ki azon, hogy R. ur akarja állitásomat sértőleg megczáfolni, vagy azon hitben volna, ki egy kissé kalapálni megtanult, már képes *alaposan s jól tanitani!*

Ezen még jobban csodálkozám.

Rám fogja, hogy a helybeni zenetanárok érdemeletaposásával és azoknak a közönség részéről kiérdemlett közbecsültetésük elforgácsoltatásával törekszem, ugyanis a közönség pártfogását kieszközölni. Kérem czikkemet figyelemmel átolvasni s meglátandja, hogy az a *valóban jó zenetanárt* nem érinti és igy ez urak, mindenesetre nem ellenem, *hanem velem kezetfogva fognak a zene valódi előhaladása érdekében kitüzött czélom elérhetéseért támogatni.*

Továbbá „csupán önfentartási igyekezetből tértem ki — ugymond — a szerénység határai közül“. — Ha a kézzel fogható igazságot megmondani szerénytelenség, akkor igaza van, különben tévedésüket eléggé bizonyitja az, hogy ittlétem óta már két tanitványt utasitottam vissza, mert a rosz tanmodort megszokott szülők tőlem e tanmodor folytatását követelték.

Részemről megvallom, hogy nyilvános fellépést czikkem ellen nem reméltem és pedig éppen azon okból mert az a *valódi zenészt* nem sérti, sőt a közönség a kontárokra ekkép figyelmessé tétetvén a jó zenetanárnak érdeme annál inkább elismerést fog nyerni; a tudatlanok pedig, ugy gondolám, már csak szégyenből sem fognak jelentkezni, de nem kevésbé örülök, hogy ekkép előttem alkalom nyilik állitásom további magyarázására, mert az eszmék csak azok kölcsönös kicserélése által tisztulnak és ha Rózsavölgyi ur *talán csak tévedésből látja megtámadva*, valóban sértő szavait bizonyal vissza veendi.

Azon megjegyzéseket, hogy zene- és énektanitásra képtelen vagyok, eléggé meghazudtolja az, hogy éneket itt még nem is tanitván ebbeli tanmódomat senki meg nem birálhatta, mi pedig zenetanitásomat illeti, egész önmegelégedéssel mondhatom, hogy azon t. szülők, hol tanitok rövid idei működésem daczára is belátják tanmodorom *alapos szakavatottságát és czélszerüségét* sőt tanitványom mindenkor országunk legjelesebb s legelső zenetanára elé állithatom — ugy lelkiismeretem is tökéletesen tiszta e részben, hogy tanitványommal sem az időt, ugy *mást* sem vesztegetek.

Önök versenyre hivnak fel? Ám legyen! Én mindenkor kész vagyok valamint arra is, hogy állitásomat egy általam irt zenetanitási czikk közzébocsátása által kézzelfoghatólag be is bizonyitsam.

Hogy zenede és énekde fenntartására képes nem vagyok, mi lehetne egyéb rosz akarat s rágalomnál, mert lehet-e valamit fenntartani, mi nem is létezik, igy annak fenntartására senkit meg sem kérhettem és ha sikerülend létrehozni, a jövő azt fogja megmutatni, hogy annak vezetésére csakugyan képes vagyok, ha pedig a tanonczok száma annyira növekedne, hogy egyedül nem győzném, bizonynyal egy általam megvizsgált jó tanárt választanék segitségül. Az pedig teljes meggyőződésem, hogy kezeim közül jó zenészeket fogok kibocsátani és igy senki nem tarthat attól, hogy az én kételyeim, melyek azokban, kiket vele értettem már rég megtörténtek — *bennem valósulhassanak.*

Azok, kik magukról elmondhatják, hogy tudatlansággal őket nem vádolhatom, vagy kik tán tévedésből vették szavaimat magokra, reménylem, hogy e sorok olvasása után a zeneművészet terjesztése érdekében, ugy a közönség hasznára csak támogatni fognak, kik pedig nyilvános ellenségeskedés által maguk fogják homlokukra nyomni a kontárság bélyegét, azoknak akadályaiktól, melyeket törekvéseim elé gördíteni nemes szándékuk, mit sem törődöm.

N.-Kanizsa, május 30-án 1872.

GRESZ ANTAL,
zene- és énektanár.

---

*) E rovat alatt közlöttekért sem alak-, sem tartalomra nézve nem vállal felelősséget a szerk.

Történeti naptár.

Junius 1. 1552. Győr árulás következtében törökkézre kerül. — 1486. Mátyás király Bécset elfoglalja. — 1849. Görgei hadügyminister.

„ 2. 1591. Colloquium a Luther s Kalvin vallástudósok közt a concordia czéljából, mely azonban el nem éretett.

„ 3. 1849. A bán Surduknál a Dunán átmegy.

„ 4. 1741. szül. Rajnis József magyar iró s nyelvész Kőszegen.

„ 5. 1656. szül. Aixban (Francziaország) Turnefort József, a tudományos boncztan megalapitója. — 1849. Kossuth ünnepélyes bevonulása Pestre.

Vasuti naponkinti menetrend

Buda-pesti idő szerént.

Indul N.-Kanizsáról Budára	reggel	6	óra	18 percz
„ „ „ „	délután	1	„	[illegible] „
„ „ „ „	estve	10	„	43 „
„ „ Bécsbe	délután	2	„	18 „
„ „ „	estve	10	„	58 „
„ „ Szombathelyre	reg.	6	„	[illegible] „
„ „ Triest felé	„	[illegible]	„	3 „
„	d. u.	2	„	23 „
„ „ Pragerhofba	éjjel	11	„	30 „
„ „ Mohács, Barcs, Eszék	reg.	5	„	18 „
„ „ „ „	délb	2	„	43 „
Érk. N.-Kanizsára Budáról	reggel	4	„	43 „
„ „ „	délután	1	„	45 „
„ „ „	estve	9	„	20 „
„ „ Bécsből	reggel	4	„	31 „
„ „ „	estve	10	„	18 „
„ „ Szombathelyről	d. e.	10	„	27 „
„ „ Triest felől	d. u.	1	„	9 „
„ „ „	estve	10	„	22 „
„ „ Pragerhofból	reggel	3	„	50 „
„ „ Barcsról	„	4	„	19 „
„ „	délután	1	„	21 „

Az éjjel 11 óra 30 perczkor Kanizsáról induló vonat a Triestből Bécsbe menő 5-ös számu személy szállitó vonattal Pragerhofnál csatlakozik.

Érték és váltó folyam jun. 2.

5% metaliques 64.80; 5% nemz. kölcsön 72.20; 1865-ki álladalmi kölcsön 104.—; bankrészvények 838; hitelintézeti részvények 336.10 London 112.— ezüst ágió 110.25; arany darabja 5.40; —20 frankos arany 8.95 kr.

Heti naptár.

Junius 2-tól 8-ig 1872

Hó- és hetinap		Katholikus naptár	Protestans naptár	[illegible]
22. A nagy estebédről. Lukács XIV.				
2	Vasárnap	F 2 Erasm.	F 1 Helena	
3	Hétfő	Ödön	Olivia	
4	Kedd	Quirin p.	Berta	
5	Szerda	Bonifác	Vendel	
6	Csütört.	Norbert	[illegible]	
7	Péntek	Róbert	Róbert	
8	Szombat	Medárd p.	Medárd	

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Gazdászati jegyzék saját tudósitóinktól.

Gabnapiacz:	Kelet:	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Kukoricza	Köles	Bab	Hajdina	Marha	Borjú	Disznó	Juh	Borszesz mérője	újbor	ó bor	Széna mázsája	Szalma mázsája	Kem. fa öle	Időjárás	Termények állapota
										hus fontja					akója						
Boglár	Május 24	6.40—6.—	3.70—3.60	3.10—2.80	1.75—1.70	4.80—4.20	3.20	4.60—4.—	3.60—3.50	—	—	—	—	—	—	—	1.50—	.80—	22.50—	[illegible]	[illegible]
Csáktornya	„ 29.	6.80—6.50	4.20—4.—	3.40—3.20	2.30—2.—	4.65—[illegible]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]
Győr	„ 31.	6.80—6.30	3.50—3.10	—2.70	2.10—1.90	5.——4.60	3.50—3.	4.40—4.	—					—	—	—	—	—			
Kaposvár	„ 28.	5.60—5.30	3.85—3.60	3.10—2.80	1.70—1.60	4.20—3.80		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	5.30—5.—	10.—9.—	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
Keszthely	„ 31.	6.90—6.60	3.90—3.70	3.——2.80	1.90—1.80	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Marczali	„ 29.	6.——5.90	3.50—3.15	3.10—2.90	1.80—1.75	4.10—4.—	—	—	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Nagy-Kanizsa	„ 31.	6.10—5.70	4.——3.70	—2.90	2.——1.90	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
Pápa	„ 29.	6.60—6.—	3.40—3.20	2.80—2.70	1.80—1.70	[illegible]	—	—	—			[illegible]	—	[illegible]	—	—	[illegible]	—	—		
Pécs	„ 31.	6.40—6.10	4.20—4.10	3.——2.80	2.——1.80	[illegible]	—	—	[illegible]					—	—	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
Pest	„ 31.	7.10—6.40	3.65—3.60	2.90—2.80	1.90—1.80	[illegible]	[illegible]	—	—					—	—	—	—	—	—		
Sopron	„ 29.	[illegible]95—6.50	4.5—3.80	3.15—2.90	2.18—2.[illegible]5	[illegible]	—	—	—					—	—	—	[illegible]	[illegible]	—		
Sümegh	„ 31.	[illegible].10—5.90	3.80—3.60	3.——2.60	1.90—1.75	[illegible]	—	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]		—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Székesfehérvár	„ 29.	6.——5.70	3.60—3.30	2.70—2.50	2.——1.80	3.80—3.[illegible]		—	—					—	—	—	—				
Szigethvár	„ 31.	[illegible].60—6.—	4.50	[illegible]	—1.60	4.40—4.—		—	—					—	—	—	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Szombathely	„ 29.	[illegible].80—6.50	3.85—3.75	3.——[illegible]	[illegible]	[illegible]		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Varasd	„ 31.	[illegible]—5.40	3.90—3.80	3.20—3.[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]					—	—	—	—	—			
Veszprém	„ 29.	6.20—5.80	4.——3.80	2.85—2.70	2.——1.90	[illegible]—3.55	3.70—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			
Zala-Egerszeg	„ 29.	6.10—5.90	3.70—3.50	2.90—2.70	2.——[illegible]	4.——3.80	3.20—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	—	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]		

November hó l én üzletemet Dorottya-utcza 12. sz. házba helyezem át.

November hó 1-én üzletemet Dorottya-utcza 12. sz. házba helyezem át.

November hó 1-én üzletemet Dorottya-utcza 12. sz. házba helyezem át.

KANITZ C.,

papir- és diszműáru kereskedése

Pesten, Deák Ferencz-utcza 6 sz.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát *író-* és *irodai* szerekből a legjutányosabb gyári ár mellett, u. m.:

Levél — irodai — és csomagoló papir, boritékok minden nagyság- és minőségű, szalmapapir, boriték irodába igen alkalmas; név, jellem és helység fekete nyomatával; 1000 db 6 frt. Ügyvédeknek irodai papir, zöld-, chamois-, rózsa- és kék szinekben.

Meghatalmazás, kötelezvény, váltó, váltóóvás, költség-jegyzék, nagy kiválasztéka.

Teljesen felszerelt asztali iróeszköz legfinomabb bronce- és vasból 2-, 6-, 10-, 15-, 30 frt a legfinomabb

Váltó- és okmánytárcza, magánnedvesitő, **dombornyomó-prés** *levélmérleg.*

Levélpapir és boriték a legujabb szines monogrammal leszállitott ár mellett

Legujabb névjegyek 100 darab 50 kr., 1 frt 20.; egész 2 frt 50 krig; valódi francia brillantin papiron.

Irodai- kereskedelmi- és gazdászati könyvek, mindennemű nyomtatványok felvétele gyári ár mellett.

Ajánlom jól rendezett raktáramat, mindennemű illatszerekből, kölni viz (Eau de Cologne) pipere- és kézi szappanból, egyszersmind illatszerhez való fecskendezőt.

Levélbeli megrendelések rövid idő alatt, a legpontosabban, utánvét mellett, eszközöltetnek

November hó 1-én üzletemet Dorottya-utcza 12. sz. házba helyezem át

Faraktár megnyitás Légrádon.

Alulirott tisztelettel jelentem, miszerint Stajerország- és Karintiából szállitott faanyagokból

Légrádon a Mura és Dráva partján

raktárt nyitottam s mindennemű épületfa, deszka, lécz sat. azonnal, jutányosan és a legpontosabban kiszolgáltatnak.

Megjegyzendő, hogy t. vevőim részére a raktár mellett fekvő déli vasuton a megrendelt anyagok gyorsan s könnyen szállithatók.

Valamint nagy-kanizsai faüzletemben szilárd és pontos szolgálattal vagyok t. megbizóim iránt, ugy ezutánra is bizodalomra midőn felkérném, ajánlom a nagy-kanizsai fő- és légrádi fiók-faraktáramat.

Bachrach Gyula,
fakereskedő
Nagy-Kanizsán.

Haupt-Gewinn ev. 300,000 Mark Neue Deutsche Reichs Währung.

Glücks-Anzeige.

Die Gewinne garantirt der Staat.

Einladung zur Betheiligung an die

Gewinn-Chancen

der vom Staate Hamburg garantirten grossen Geld-Lotterie, in welcher

4 Millionen 724.800 Mark

sicher gewonnen werden müssen.

Die Gewinne dieser vortheilhaften Geld-Lotterie, welche planmässig nur 60,500 Loose enthält, sind folgende, nämlich: 1 Gewinn eventuell 300,000 Mark Neue Deutsche Reichswährung oder 10,0000 Thaler Pr. Crt., speciell Mark Crt. 150,000, 100 000, 60 000, 40,000, 30 000, 25,000, 3-mal 20,000, 3-mal 15,000, 4-mal 12,000, 1-mal 8,000, 8-mal 10 000, 9-mal 8000, 10-mal 6000, 26-mal 5000, 5-mal 4000, 53-mal 3000, 104-mal 2000, 215-mal 1500, 1200, 1000, 602-mal 500, 300, 200, 14.600-mal 110, 24-mal 100, 50, 16,222-mal 20, 12, 10 & 5 Mark und kommen solche in wenigen Monaten in 7 Abtheilungen zur sicheren Entscheidung.

Die erste Gewinn-Ziehung ist amtlich auf den

19-ten und 20-sten Juni d. J.

festgestellt, und kostet hierzu

das ganze Original-Loos nur 3 Gld. 50 kr. Oest. W.
das halbe do. nur 1 Gld. 75 kr. Oest. W.
das viertel do. nur 1 Gulden Oest. W.

und werden diese vom Staate garantirten Original-Loose (keine verbotenen Promessen) gegen frankirte Einsendung des Betrages in Banknoten selbst nach den entferntesten Gegenden von mir versandt.

Jeder der Betheiligten erhält von mir neben seinem Original-Loose auch den mit dem Staatswappen versehenen Original-Plan gratis und nach stattgehabter Ziehung sofort die amtliche Ziehungsliste unaufgefordert zugesandt.

Die Auszahlung und Versendung der Gewinngelder erfolgt von mir direct an die Interessenten prompt und unter strengster Verschwiegenheit.

Man wende sich daher mit den Aufträgen vertrauensvoll an

Samuel Heckscher senr.,
Banquier & Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Én Rix Vilma

ezennel nyilvánosan kijelentem, hogy én, mint boldogult Dr. Rix A. özvegye 15 év óta *egyesegyedüli* készitője vagyok a valódi és hamisitatlan ***Pompadour-Pásztának***, mert csak én magam ismerem ennek készitési titkát. Midőn ezennel jelentem, hogy nevezett Pompadour-Paszta mostantól kezdve csak lakásomon, Bécs, Leopoldstadt, grosse Mohrengasse 14. I. Stiege, Thür 62, valódi minőségben kapható, intek mindenkit a másnál való vétel ellen, minthogy jelenleg sem fő- sem mellék fiók-raktárt nem tartok és az ezelőtti raktárakat, a mi által a hamisitások végett megszüntettem. Valódi Pompadour Pásztám, csodapásztának is nevezve, hatását soha sem fogja elhibázni; a felülmulhatlan arczpaszta eredménye minden várakozáson túli, s egyedül biztos szer arczbőrküteg, bőr-atkák, szeplők, májfoltok és pörsenések gyors és csalhatatlan elüzésére. A vevők annyira biztositvák, hogy nem tapasztalt siker esetében, a pénz visszaadatik. E kitünő pásztából 1 tégely, utasitványnyal együtt 1 frt. 50 kr. o. é. (787—12,2)

Köszönet-iratok nem nyilváníttatnak. — Postai utánvéttel is küldetik.

Einen Weltruf

erwarb sich in kurzer Zeit die höchst nützliche und sehr belehrende Schrift *„Der Jugendspiegel,“* das berühmte Buch für geschwächte und impotente Männer, durch Ausschweifungen Zerrüttete u. s. w.

— Inhalt: 1) Einleitung. 2) Ueber Impotenz im Allgemeinen. 3) Ursachen und Verbreitung der Onanie. 4) Ein Wort über die männlichen Geschlechtstheile. 5) Geschlechtliche Krankheiten. 6) Geschlechtliche Ausschweifungen und das Alter. 7) Rettung aus dem Verderben der Onanie. 8) Heilung. 9) Krankheiten und Heilungsgeschichten. 10) Anhang von Zeugnissen geheilter Männer der verschiedenstein Altersklassen.

Man fordere in den Buchhandlungen aber nur den berühmten **„Jugend-spiegel,“** der für 1 Gulden schnellsten direct vom Verleger, **W. Bernhardi in Berlin** (jetzt Simeonstr. 2.) zu beziehen ist.

A nehéz nyavalyát és a nyavalyatörési görcsöket

gyógyitja **dr. O. Killisch** a nehéz nyavalya specialis orvosa most **Hamburg**, A-B C-Strasse Nr. 28. — Már száznál többet teljesen kigyógyitott

---

Strasser A.

ajánlja jelesekül elismert készitményeit

vizmentes

kautschuk-ponyvákban

a legolcsóbb gyári árakon.

Mustrák és árjegyzékek kivánatra ingyen.
Raktár: Pest, Béla-utcza 5. sz.

A bécsi bizományi-bank

váltóüzlete

Bécsben, Kohlmarkt 4.

kibocsát

IGÉNY-JEGYEKET

alant jegyzett sorsjegy-csoportokra, és ezen összeállitások már azon okból is a legelőnyösebbekhez számitandók, mivel egy ilyen igényjegy tulajdonosának azon lehetőség nyujtatik, valamennyi fő- és mellék nyereményeket egyedül nyerni, és azonkivül

30 franko aranyban és 10 frtot bankjegyekben,
mint kamatjövedelmet élvezhetni.

A. csoportozat, (évenkint 16 huzás.)

10 frtos havi részletek. — Az utolsó részlet lefizetése után minden résztvevő következő 4 sor-jegyet kap:

1 5% 1860-iki 100 forintos államsorsjegyet.
főnyeremény 300,000 frt, a kihuzott-szám 400 o. é. frttal vásároltatik vissza.
1 3%-os török 400 frankos államsorsjegyet,
főnyeremény 600,000, 300,000 frank aranyban.
1 herczeg Braunschweigi 20 tallléros sorsjegyet,
főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.
1 innsbrucki (tyroli) sorsjegyet, főnyeremény 30,000 forint.

B. csoportozat, (évenkint 13 huzás.)

6 frtos havi részletek. — Az utolsó részlet lefizetése után minden résztvevő következő 3 sorsjegyet kap:

1 3%-os török 400 frankos államsorsjegyet,
főnyeremény 600,000, 300,000 frank aranyban.
1 herczeg Braunschweigi 20 talléros sorsjegyet,
főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.
1 Szasz-meiningeni sorsjegyet, főnyeremény 45,000, 15,000 déln. drt.

Vidéki megrendelések *pontosan és utánvét mellett is teljesittetnek. Huzási jegyzékek minden huzás után bérmentve ingyen küldetnek.*

Einzig in ihrer Art in Europa

ist die grösste, vielfach [illegible] erste

kais. kön. Hof-Wäschefabrik

des E. Fogl in Wien.

Niederlagen:

25 [illegible] 25

Stadt, Kärntnerstrasse 27 [illegible] Himmelpfortgasse [illegible]

[illegible]

Briefliche Bestellungen [illegible] (551—12,10)

E. FOGL, Wien. k. k. Hoflieferant,
Mariahilferstrasse 25.

Waidits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos gyorssajtó nyomása Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1872. Junius 6-án. 46-ik szám. Tizenegyedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések jutányosan
NYILTTÉRBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.

Zala-Somogyi Közlöny

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.

(A „zalamegyei gazdasági egyesület" és a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank" hivatalos értesítője.)

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Zalamegyei gazdasági egyesületnek

a gyümölcsfatenyésztés s általában a kertészet előmozditása érdekében tett intézkedései ismertetéséül jónak és alkalomszerünek látjuk az alábbiakat közölni.

Tekintetes közgyülés!

A gazdasági egyesületnek a kertészeti szakosztály vezetése alatt álló kertjeiről van szerencsém jelenteni:

Az 1865. april 11-ki közgyülési határozat folytán az egyesületnek *öt* kertje közül a perlaki, továbbá a selymészeti szakosztály vezetése alatt kizárólag szederfatenyésztésre hagyatván fenn, a kertészeti szakosztály vezetése alá bocsátott *négy* kert közül a zala egerszegi központi és a bellatinczi kertek vétettek házkezelés alá, a zala egerszegibe kertész s melléje egy állandó segéd, a bellatincziba pedig csak kertfelügyelő állittatott, s ez utóbbiban a szükséges munkák napszámosok által teljesittetnek.

A zala-egerszegi kert gyümölcsfa és venyige, — a bellatinczi szinte venyige-gyepünövények, szeder- és nyárfatenyésztésre használtatik, az utóbbi faj különösen nagyobb mennyiségben tenyésztetik azon okból, hogy a mura-melléki községek lapályos, egyedül füz-, eger- és nyárfanövelésre alkalmas legeltetőinek befásitása előmozdittassék.

A galamboki és kanizsai kerteknek házi kezelése czélszerünek nem találtatván, bérbe adattak; legujabban pedig a megyének beleegyezésével elárusittattak, az érettük befolyt összeg a zala-egerszegi központi kertnek nagyobbitására lévén forditandó, mely részbeni szükséges teendőkre a t. közgyülés figyelmét felkérem s a további szükséges czélra vezető lépéseknek a jelenlegi megyei bizottmányi ülésnél leendő megtételét kérem. — A zala egerszegi és bellatinczi kertekből már 1867. évi tavaszszal venyige, és gyepünövények elárusitásából befolyt 129 frt, — a folyó évi tavaszszal pedig eladatott 851 db szálas, 318 db törpe gyümölcsfa, — 22,500 venyige, 23,000 gyepü-növény, melyekért összesen befolyt 432 frt 65 kr. Ezen felül a zala-egerszegi sétatérre felhasználtatott 1200 gyepü-növény és 150 db 3 éves jegenye, minden fizetés nélkül kiszolgálva az egyleti kertekből. — A zala-egerszegi kertben van jelenleg 132 db anyafa, legszebb fejlődésben és nagyrészt gyümölcsöző állapotban; van a helyiséghez alkalmazva csak 20 tőkéből álló szőllőtelep a lugos művelésnek bemutatása végett; — a nemesitési iskolában 12,000 db különféle alany, 1—2 éves, a folyó tavaszi nemesitéssel részint nyári, nemesités alá előkészitve; — a szőlőiskolában mult évi maradvány 3,000 db gyökeres venyige, idei rakás lesz mintegy 25,000, — ezeken kivül nagy mennyiségü magvetés; a legujabban nevelésbe vett amerikai gyepünövényekből, 1 éves csemete, 3,000 db madura aurantiaca, — ugyanebből a jelenlegi tavaszszal is *egy* font mag vettetett, valamint a paliurus aculeatusból is. — A bellatinczi kertben a téli zordon idő s a nyulak roppant kárositásokat okoztak s csaknem egész telepitvényöket megsemmisitették, — mind a mellett is a fentebb bemutatott eladási növényekhez járult: 22,560 gyepünövénynyel és 12,800 venyigével, összesen tehát 136 frt 23 kr. értékkel, — ugy a 150 db jegenyével, a fenmaradt további nevelésre 7,000 db 1, 2, 3 éves jegenye, 650 db szederfa, 700 db leánysom, 200 db vadrózsa magoncz; a jelenlegi tavaszszal elrakott 6000 db jegenyedugvány s 18,000 venyige; vettetett nagyobb mennyiségü galagonya és akáczmag gyepünövényeknek. — Látni méltóztatik, miszerint a kertészeti szakosztály a fenforgó viszonyok és körülmények között minden kitelhetőt elkövetett és felhasznált arra nézve, hogy a felügyelése és vezetése alatti kertek rendeltetésüknek, a t. közgyülés várakozásának lehetőleg megfeleljenek s ha némileg sikerült ezen czélt megközelitenie, a t. közgyülés elismerésében legszebb jutalmát találandja.

A jelenlegi tavaszszal befolyt 432 frt 65 kr. a szakosztályi pénztárba tétetett be ideiglenesen, mely összegből azonban a folyó évi martius 2-ki közgyülés 9. sz. végzése folytán báró Aerenthal szinezett ábrákkal ellátott gyümölcsészeti füzeteiért 200 forint már kifizettetett.

A folyó évi őszre tervezett szőllő- és gyümölcskiállitásra nézve, hahogy a mutatkozó kedvező termés szerencsésen megmarad s kellően fejlődik, a kiállitás megtartása kivánatos és ez jelenleg a kapornaki járás felső részére s az ezzel szomszédos vidékekre lévén kiterjesztendő, kiállitási helyül zala-apáti, galamboki vonalon található alkalmas helyiség ajánltatik.

Végre: a martius 2-ki közgyülés 21-ki sz. végzése folytán van szerencsém, a községi faiskolában s a néptanitók körében a gyümölcsfatenyésztés előmozditására czélzó munkálatot s a szakosztálynak erre vonatkozó jegyzőkönyvét ./. alatt tisztelettel s a t. k. gyülés meleg pártolásába ajánlva, bemutatni.

Teljes tisztelettel maradván a tekintetes közgyülésnek Zala-Egerszeg, 1868. april 4. alázatos szolgája Árvay István m. k., kertészeti szakosztályi elnök.

A kertészeti szakosztály ismételve kimondta már, miszerint a népnek jótevője lesz az, ki az okszerü gazdálkodást, s ezzel annak egyik legjelentékenyebb ágát, a gyümölcstermelést, vele megkedvelteti, annak országos jelentőségét megérteti.

A főbb hatóság rég belátta a gyümölcsfatenyésztésnek fontosságát s épen azon helyre irányozta intézkedését, mely a szakosztály véleménye szerint legalkalmasabb, sőt egyedüli pont arra nézve, hogy onnét a gyümölcsfatenyésztési kedv s hajlam az egész népségre kisugározzék. — Értjük a kormánynak azon rendeletét, melyszerint tagositás alkalmával minden egyes községben faiskola kihasitandó s ez a néptanitó által akkép kezelendő, hogy a növendék ifjuság abban a gyümölcsfatenyésztést megtanulja, megkedvelje, annak jelentőségét felfogja s ez uton kiirtassék a népből azon kárhozatos szokás, miszerint a növendék-fáknak általában mintegy született ellensége képen tekinthető. — Sajnos, hogy ezen jó szándéku s bölcs intézkedés e korig ugy szólván semmi eredményre nem vezetett — pedig a rendelet keletkezése óta lefolyt időszak elég lett volna arra, hogy az egész ország gyümölcskertté átalakittassék az ország jövedelme százezrekkel szaporittassék.

Ha vizsgáljuk az okot, mely a czélszerü intézkedés kivánt eredményét meghiusitá, azt nagy részben a lefolyt szomoru politikai viszonyokban is találjuk, melyek a tisztikar gyakori változását idézvén elő, még a legbuzgóbbnak is alig lehetett kedve és ideje az e részbeni sikeres felügyelésre. — De legszomoritóbb a néptanitói karnak részvétlensége, a buzgalomnak teljes hiánya. Ezen vádat kimondhatja a szakosztály adatok alapján, mert hisz az 1865. 1867. években rendezett gyümölcs és gyümölcstakiállitásoknál megyeszerte történt felhivás után is — mindössze csak két néptanitó találkozott, kik a községi faiskolákra kitüzött dijakra versenyeztek. Örömmel felhasználjuk az alkalmat ezen két, minden tekintetben érdemes néptanitót e helyen is méltányló felemlitéssel a t. közgyülésnek tudomására juttatni. — Az 1865-ki kiállitásnál pályadijjal jutalmazott *Saffranits Ferencz* perlaki, az 1867-ki kiállitásnál fáért és gyümölcsért jutalmazott pedig *Kovács Sándor* söjtöri néptanitó, kiknek buzgalmukért a szakosztály ujabban is elismerést nyilvánit. De ha e jeles két tanitónak buzgalma, szakavatottsága méltó örömre gerjeszti mind azt, ki a nép jólétének előmozditására buzgón törekedik, annál szomoritóbb, ha látni kénytelenitettünk, hogy a néptanitók nagy része, ha látszik is a községi faiskolában valamit tenni, szakismeret hiányában eredményt semmi tekintetben sem képes felmutatni; — legnagyobb rész pedig a községi faiskolákbani fatenyésztést csak ürügyül használja a czélra, hogy általa a kertet kezére kaphassa és saját hasznára fordithassa. Sulyos a vád, melyet a szakosztály valódi hazafiui fájdalommal kénytelen a megyebeli tanitói kar legnagyobb része ellen kimondani: de ki a bajt orvosolni akarja, ismernie kell azt minden körülményeivel, hogy ellenében sikeres szert használhasson. Sikeres szert egyedül abban lát a szakosztály, ha a néptanitók némi haszonnal összekötött ösztönzés által a gyümölcsfatenyésztésre serkentetnek: a községi faiskolákra vonatkozó főbb rendeletnek foganatositása a hatóság részéről szigoruan ellenőriztetik; a foganatositás czélszerüsége felett pedig a kertészeti szakosztály őrködik s a mennyire tehetsége engedi, ahoz segédeszközöket nyujt. — E részben szükségesnek tartja a szakosztály:

a) A megyehatóságot felkérni, utasitsa szolgabiráit a községi faiskolák feletti szigoru felügyelésre s az e részbeni hanyag néptanitók feljelentésére. E czélból tétessék a szolgabiráknak szigoru kötelességévé, hogy minden egyes községi faiskola állapotáról évenkint jelentést tegyenek az alispáni hivatalhoz, s ezek a megyei gazdasági egyesületnek kiadassanak.

b) Miután mindenkitől csak azt lehet méltányosan követelni, a minek megtanulásához neki alkalom nyujtatott, kéressék fel a megye, eszközölje ki a kormánynál, hogy a praeparandiáknál megfelelő terjedelmü gyümölcsfa-iskola állittassék, melyben a néptanitói pályára készülők a gyümölcsfanevelést alaposan megtanulhassák.

c) Hagyja meg a kormány a püspöki megyéknek, hogy a néptanitói vizsgálatnál azok a gyümölcsfatenyésztésből is vizsgálat alá vonattassanak, oklevelükben e részbeni jártasságuk is megérintessék; s mindaddig, mig a vizsgálatot ebből is kellő sikerrel ki nem állják, tanitói állomást ne nyerhessenek.

d) A gazdasági egyesület tüzzön ki évi ösztöndijakat a néptanitók, szintugy a növendék ifjuság számára, s ezt a megyehatóság, ugy a szaklapok utján is minél nagyobb terjedelemben közhirré tegye.

Az ösztöndijak következő modorban javasoltatnak:

A zalamegyei gazdasági egyesület *három* rendbeli évi ösztöndijt alapit azon néptanitók

TÁRCZA.

Mi megmaradt.

Sokáig néztelek kedves leány,
És csüggtem ajkad bűvös mosolyán,
És láttam a szelid fényt arczodon,
Melylyel csak angyalé lehet rokon;
Hallottam csengő érczszavad,
Lestem a varázshangokat,
S andalogva a tündér énekén,
Elmerültem szemed fénytengerén;
Es átkarolva tartám alakod — —
Ó nekem az örök üdvöt adott!

* * *

Eltünt a kedves kis lány,
És bűvös mosolya,
Nem látom szelid arczát,
Nem cseng már érczszava.
Hallgat a tündér ének;
Tengere szép szemének
Örvénybe nem veszet —
S mit átkarolva tartok,
Csak az emlékezet!

KONRÁD JENŐ.

Uti gondolattöredékek.

(Folytatás és vége.)

Dresdától Lipcséig átmetszi a vonal azt a nagy sikságot, melyen (1813. okt. 16—19.) egyesült erő által a világverő nagy Napoleon fénycsillaga homályba sülyedt. E földet nagy történeti emlék boritja, elleht róla mondani: hős vértől piroslo nagy tér, beh némán állsz előttem!

Lipcse, e könyvkereskedői Jeruzsálemnek tornyai jelentik, hogy megérkeztünk. Mily érzelem tölti el keblemet? egykoron e város lakosa voltam, a város minden részét ismertem, s most ugy áll előttem, mintha sohasem láttam volna; a mellékutczákban, hol itt-ott egy házacska pusztán állt, most százankint paloták, gyárak díszlenek. E város vagyonosodása bámulatig emelkedett, ugy, hogy az én időmben még tengődő, küzdő és nélkülöző iparosok ma már miliók urai; mily barátságosan szoritják ismerőim kezemet, fényes műtermekben üdvözölnek, lucullusi ebédeket rendeznek, fény mindenben. Jólétet, bőséget csak oly status idézhet elő, hol a kormány az ipart elősegiti. Lipcsének egy évtized előtt 60 ezer lakosa volt s most meghaladja a 100,000-et.

A népnevelés mindennek alapja, mert csak jó iskolázott egyéneknek esik könnyen az ipar és kereskedelem vezetése; németnek ez fő s kiváló érdeme; családi élete szinte mintaszerü, ez teszi nagygyá polgárait, vagyonos polgárok által emelkedik az állam és ez bebizonyult tény, mert sehol sem érte el a családi élet fénypontját ugy, mint Angolországban (a csőcselék népről nem beszélek) s ez ország a legvagyonosabb; ellenben tekintsük Franczia-, Olasz- és Spanyolországot, kicsapongások, könyelmüségek ne továbbja, mennyire sülyedt ész-, erőre és vagyonosodásra nézve; a korszellemmel alig halad, az édes nemtanulás, a folytonos „bon vivant" élet demoralisálja polgárait, fiatalságát, nemzetének erejét, reményét; nem tisztelik a törvényt, mert ép iskolája kevés, elég bámulatos és ezen kárhoztató felületességért Isten és világ előtt soha sem fog III. Napoleon eléggé bünhődni, megbocsáthatlan, hogy a világ legfényesebb trónjára, csillogtatás — s pazar fénybeni uszás végett miliókat költött, hogy a figyelmes s vizsgáló szemek a bünös egoismus fészkétől elvonassanak, holott Francziaországban statistikai jegyzet szerint két ezernél több nagyobb községben még soha sem volt iskola. Igy a franczia katonaságnál, mely egykoron csak dicsőséget szerzett, nem müveltségére, de külöltönyére volt tekintet, már pedig nem az öltöny teszi az embert, hanem müveltsége. Az utolsó franczia-porosz háboruban kárhoztatóan hatott a nemzet bukására a franczia katonának müveletlensége, demoralisálása, mert parancsra nem hallgatván, rend, egyesülés megszünt s vele a harczi dicsőség elhomályosult; bizton állitják ellenfelei, hogy olyan tiszteket fogtak el, kik saját hazájok földleirását nem ismerték, mely a müveletlenség magasabb fokáról tesz tanubizonyságot, ellenben jól iskolázott, rendhez szokott ellenfelei nemcsak országuk földleirását, de helyzetét, sőt a franczia nyelvet is értették, fényes bizonysága ez és győzelme a népnevelés virágzásának.

Vissza kell térnem, hogy a jó családi élet teszi nagygyá és vagyonossá a haza polgárait, ugy mellesleg, fájdalommal kell megemlitenem, hogy hazánkban a családi élet sokat hagy kivánni valót, nálunk egyedül izraelitáknál lehet szép családi egyetértést feltalálhatni, de egyuttal a vagyont is.

Lipcse tehát a könyvgyártás Jeruzsaleme, itt kétszáz könykereskedő lakik, 40 nyomdász s circa 250 gyorssajtóval működik s terményeit az egész világ minden részébe küldik, különösen megemlitem a Bazar nyomdáját, hol csak a német Bazar maga két száz ezer példányban nyomattatik, számitva ehez a franczia, angol, magyar, olasz, spanyol, lengyel és dán nyelven megjelenőket, képzelhetni mennyi egyénnek ad ily nagy üzlet foglalkozást és élelmet.

Schützenhaus meglepő szép mulatóhely, több izletesen berendezett teremmel szinház- s népénekesek csarnokával, mulató kertekkel, nagyszerü vizvezeték-, szökőkutak-, díszletek- és magaslatokkal és bámulatos világitással, minőt csak az „ezer egy éj" czimü tündérmesében találhatunk.

Lipcsének nagy vásárait Europának majdnem minden népe látogatja; van is ezerekre menő sátor minden kigondolható áruczikkel, százakra menő művész, bűvész; lovardák, lósátorok és Isten tudja a pénzcsikarásnak hányféle nemei!

Lipcse nagyhirü kereskedésén kivül világhirü iskolákkal, s universitással bir, melyek közül conservatoriuma páratlan és idegenek részéről nagy számmal látogatott, művészeket bir felmutatni. Lipcséből távozva, egyenesen Berlinbe utaztam.

Berlin, te büszke uj császárság residentiája, már alig lehet gyalog beszélni veled; szorgalmas, munkás és vagyonos néped van, érdemeid sok europai városon felülemelkedik, hanem ép oly mérvben gőgös is vagy. Igaz, hogy büszkén utalhatsz iparodra, virágzó kereskedelmedre, ősz császárod érdemeire. Moltked- s Bismarckodra, és az égnek concurrentiát késziti csillagterhelt mellekre. Berlin 3 negyed millió lakóval bir, 2000 magasabb tanodát hallgatóval. Ha van Europában város, mely óriási lépésekkel igyekszik első rangu világvárosok nagyságát elérhetni, sőt tulhaladni, ugy kétségkivül Berlin az. Itt több társulat által csak épitkezésre száz millió tallérnyi tőke részére, kik a községi faiskolák kezelésében, s ezzel összekapcsolva, a tanuló ifjuságnak e téreni czélszerü oktatásában magukat kitüntetik.

Az első rendü ösztöndij 6 db arany, a másodrendü 3 db arany; a harmadrendü egy gyümölcsfanemesitési készület, mely áll: 1 fürészből, 1 nagy és 1 szemzőkésből és 1 nyeső ollóból. — Számosabb versenyző közt, ha az ösztöndijjal jutalmazottakon kivül még többen is elismerésre méltó buzgalmat tanusitottak, ezek első és másodrendü oklevelet kapnak.

Az ösztöndijra pályázhat Zalamegyebeli néptanitó, ki a tanitással, s e mellett a községi faiskola-kezeléssel foglalkozik; valamint azon tanitó is, ki községi faiskola hiányában, vagy ideiglenesen tanitói alkalmazáson kivül saját birtokán, vagy a tanitói állomással élvezésébe jutott területen gyümölcsfaiskolát állit és kezel. — A versenyzés ideje évenkint szeptember hónap, melynek 20-ik napjáig a versenyezni óhajtó ebbeli szándokát a gazdasági egyesület elnökénél irásban bejelenteni tartozik. — Ezen irásbeli jelentkezéshez csatolandó:

1-ör. A versenyzőnek kezelése alatti gyümölcsfa-iskola területének pontos kimutatása, határozottan leirva egyszersmind a talaj minőségét három láb mélységig; ugy a fekvést, s azt is, mióta van kezelése alatt és mily módon kezeltetik.

2-or. Megkivántatik az iskolábani csemetéknek szám szerinti bemutatása, a gyümölcsnemeknek külön rovatokban s válfajonkénti elősorolásával. — Pontosan kiteendő a csemetéknek kora, a nemesités ideje és módja.

A versenyző előnyére szolgál, ha a kertet alaprajzban bemutatja a gyümölcsfatenyésztésre szánt területnek beosztását, az egyes táblákat, ezekben a csemeték ültetési sorát szabatosan kijelelő.

3-or. Mindezen összeirások és kimutatások a helybeli lelkész- s gazdasági egyesületnek legközelebb lakó két tagja által igazolandók és hitelesitendők.

A nemesitéshez megkivántató oltóágak és a mennyire kerül, anyafák is minden egyes községi faiskola számára az egyesület kertjéből ingyen fognak kiosztatni, de megkivántatik, hogy ezek kiegészitése végett az illető néptanitó évenkint deczember hó végeig az egyesület kertészeti szakosztályának elnökénél kérését bejelentse és határozottan kijelelje: hány és minő alanya jön nemesités alá. A zala-egerszegi központi kertben a nemesitési és egyéb munkálatokat bármikor mindenki megtekintheti és kivánatára az egyleti kertész gyakorlati oktatást nyujtani köteleztetik.

Az egyesület elnökéhez beérkezett verseny-jelentkezések a hozzájok csatolt kimutatásokkal együtt szeptember hó végével a kertészeti szakosztályhoz áttendők és a szakosztály — ha czélszerünek, vagy szükségesnek látja — kebeléből kiküldendő szakértő tag által is az iskolát, annak kezelési módját megtekintetvén, az ösztöndijakat és dicsérő okleveleket kiosztja, eljárásáról jelentését a neki adott pályázati irományokkal egyetemben, táblás jegyzék mellett, az egyesület elnökéhez bemutatja, mely jelentés a legközelebbi egyesületi nagy gyülésben felolvasandó, s a levéltárban mellékleteivel együtt fentartandó, — a pályázott és jutalmazott néptanitók névsora pedig a megyének bemutatandó, hogy a szorgalmas, ugy a hanyag néptanitók is ekkép a felügyelő hatóságnak tudomására juttassanak.

Hasonlóul ösztöndijak alapittatnak a gyümölcsfatenyésztési tanulmányban kitünt tanulóifjuság részére is, és pedig az egész megyére tizenkét rendbeli. — A három legelső egy-egy db ezüst 2 forintossal — az ezek után következő három egy-egy darab ezüst 1 forintossal, a többi hat 1-1 db ezüst huszassal.

Az e részbeni vizsgálat évenkint julius közepétől augusztus közepéig terjedő, és igy a szemzésre alkalmas időszakban, a községi faiskolában s mindenkor az illető lelkész és a gazdasági egyesületnek legközelebb lakó két tagja jelenlétében, s hozzájárulásával tartandó, kik is a magukat kitüntetett tanulókat a kertészeti szakosztályhoz intézendő jelentésükben megnevezni s általában a vizsgálatnak egész folyamát, eredményét leirni fogják. A vizsgálatnak napja előre meghatározandó, az az illető lelkésznek, az egyesület legközelebb lakó két tagjának, de a kertészeti szakosztály elnökének is jó előre bejelentendő, hogy szükség, vagy lehetőség esetében a szakosztály is küldöttje által a vizsgálatban részt vehessen.

A tanulók dijainak kiosztása a néptanitók dijazásával egyszerre, és szintén a kertészeti szakosztálynál, történik. — A dijak mindenkor az egyesület egyik elnöke, vagy ha a távolság miatt ez nehézséggel járna, az egyesületnek a jutalmazottakhoz legközelebb lakó két tagja és az illető lelkész által a községi elöljáróság, községi tanuló ifjuság jelenlétében kézbesitendők.

Ezen szabályok nyomtatásban a megyebeli minden egyes községnek közhirrététel, a néptanitóknak pedig tudomás, és az iskolában nyilvánosan, s kifüggesztve leendő fentartás végett a megye utján megküldetnek, egyszersmind a „Néptanitók Lapja", szaklapok, és a „Zala-Somogyi Közlöny" is közlés végett felkéretnek.

Kelt Zala-Egerszegen, 1868. april 19-én.

ÁRVAY ISTVÁN, m. k.,
kertész. szakoszt. elnök

Hirdetmény.

A zalamegyei gazdasági egyesület a f. 1872 ik évre is három rendbeli ösztöndijt állapit meg azon néptanitók részére, kik a községi faiskolák kezelésében stb. s ezzel összekapcsolva a tanuló ifjuságnak e téreni czélszerü oktatásában magukat kitüntetik.

Az elsőrendü ösztöndij 6 darab arany;
a másodrendü „ 3 „ „
a harmadrendü „ 3 „ 2 frtos.

Számosabb versenyző közt, ha az ösztöndijjal jutalmazottakon kivül még többen is elismerésre méltó buzgalmat tanusitottak, első- és másodrendü dicsérő oklevelet nyernek.

Az ösztöndijra pályázhat minden Zalamegyebeli néptanitó, ki a tanitással s emellett a községi faiskola kezelésével foglalkozik, valamint azon tanitó is, ki községi faiskola hiányában, vagy ideiglenesen tanitói alkalmazáson kivül saját birtokán, vagy a tanitói állomással élvezésébe jutott területén gyümölcsfaiskolát állit és kezel.

A versenyzés évenkint szeptember hónap, melynek 20-dik napjáig a versenyezni óhajtó ebbeli szándokát a gazdasági egyesület elnökének irásban bejelenteni tartozik. Ezen irásbeli jelentkezéshez csatolandó:

1-ör. A versenyző kezelése alatti kert egész területének pontos kimutatása; határozottan leirva, egyszersmind a talaj minőségét három láb mélységig, ugy a fekvést, s azt is, mióta van kezelése alatt s miként kezeltetik?

2-or. Megkivántatik az iskolában levő csemetéknek számszerinti bemutatása, s a gyümölcsnemeknek külön rovatokban s válfajonkinti elősorolásával. Pontosan kiteendő a csemetéknek kora, a nemesités ideje és módja.

A versenyző előnyére szolgál, ha a kertet alaprajzban bemutatja, a gyümölcsfatenyésztésre szolgáló területnek beosztását, az egyes táblákat, ezekben a csemeték ültetési sorát, szabatosan kijelölve.

3-or. Mindezen összeirások és kimutatások a helybeli lelkész- és gazdasági egyesületnek legközelebb lakó két tagja által igazolandók, hitelesitendők.

A nemesitéshez megkivántató oltóágak — s a mennyire kerül, anyafák is — minden egyes községi faiskola számára az egyesület kertjéből ingyen fognak kiszolgáltatni; de megkivántatik, hogy ezeknek kinyerése végett az illető néptanitó évenkint, deczember hó végeig, az egyesület kertészeti szakosztályának elnökénél kérését bejelentse és határozottan kijelölje, hány s minő alany jön nemesités alá.

A zala-egerszegi központi kertben a nemesitési s egyéb munkálatokat bármikor mindenki megtekintheti, s kivánatára az egyesület kertésze gyakorlati oktatást nyujtani köteleztetik.

Az egyesület elnökéhez szeptember hó 20-ig beérkezett versenyzési jelentkezések a mellékjök csatolt kimutatásokkal együtt azon hónap végével a kertészeti szakosztályhoz áttétetnek s a szakosztály, ha szükségesnek vagy czélszerünek látja, saját kebeléből kiküldendő tag által is az iskolát, annak kezelési módját megtekintetvén, az ösztöndijakat, dicsérő okleveleket kiosztja, eljárásáról jelentését a neki adott pályázati irományokkal egyetemben, táblás jegyzék mellett, az egyesület elnökéhez bemutatja, mely jelentés a legközelebbi egyesületi közgyülésen felolvasandó s a levéltárban mellékleteivel együtt fentartandó; a pályázott és jutalmazott néptanitók névsora pedig a megyére bemutatandó, hogy ekkép a szorgalmas, ugy a hanyag néptanitók is a felügyelő hatóság tudomására juttassanak.

Hasonlóul ösztöndijak alapittatnak a gyümölcsfatenyésztési tanulmányokban kitünt tanulóifjuság részére is, és pedig az egész megyére tizenkét rendbeli.

A három legelső: egy darab ezüst két forintos, az ezek után következő három: egy-egy darab ezüst egy forintos; a többi hat egy-egy darab ezüst huszas.

Az e részbeni vizsgálat évenkint julius közepétől augusztus végéig terjedő időszakban, a községi faiskolában s mindenkor az illető lelkész- és a gazdasági egyesületnek legközelebb lakó két tagja jelenlétében és hozzájárulásával tartandó, kik is a magukat kitüntetett tanulókat a kertészeti szakosztályhoz intézendő jelentésükben megnevezni, s általában a vizsgálatoknak egész folyamát, eredményét leirni fogják.

A vizsgálatnak napja előre meghatározandó, az illető lelkésznek, az egyesület legközelebb lakó két tagjának, de a kertészeti szakosztály elnökének is jókor bejelentendő, hogy szükség és lehetőség esetében a szakosztály is küldötte által a vizsgálatban részt vehessen.

A tanulók és néptanitók dijazása egyszerre történik. A dijak mindenkor az egyesület elnöke, vagy ha távolság miatt ez nehézséggel járna, az egyesületnek a jutalmazottakhoz legközelebb lakó két tagja és az illető lelkész által, a községi elöljáróság s a tanuló ifjuság jelenlétében kézbesitendők.

Kelt Zala-Egerszegen, 1872. máj. 30 án.

SKUBLICS ISTVÁN,
ügyvezető alelnök.

Fővárosi tárczalevél.

II.

Pest, 1872. május hó 26-án.

Mintha az akadémia is felcsapott volna kortesnek: bejárata felett nagy nemzeti lobogó leng, mely már távolról hivogatólag int felénk, s mint a napkeleti bölcsek csillaga, megmutatja, merre kell ma lépteinket irányoznunk. Menjünk, kövessük mi is a kijelelt utat.

A palota bejárata előtti szárnyas cherubok helyett jobbról-balról két lovas huszár áll őrt délczeg méneken, de senkit sem utasitanak vissza az édenkert bejáratától, mint a lángoló kardokkal ellátott cherubok tették egykoron; sőt már a lépcsőkön egy deresbajszú nyájas magyar arcz — az akadémia portása — fogad diszöltönyében és mutatja, merre kell menned a csarnok oszloperdője közt. A csarnok mozaik talapzatán, illetőleg szőnyegén áthaladva, ismét néhány lépcsőn kell magad felküzdened, hol már alvilági cerberusokként rohannak meg, hogy megfoszszanak — bátorság! nem pénzedtől, hanem botod-, sétapálczád- vagy esernyődtől; aztán egy darab vaslemezkét nyomnak kezedbe s indulhatsz ismét tovább. Ujra lépcsők következnek, hol ujra néhányan fogadnak, (de nem ám akadémiai tagok, hanem kik azoknak székeit törülgetik,) — ne félj, itt nem vesznek el tőled semmit, inkább adnak néhány nyomtatványt: programmot, jelentést, — csak fogadd el bátran, fizetned sem kell értök. Most emeld le kalapodat, de saruidat még sem kell levetned, mint Mózesnek a csipkebokor előtt, s lépj a templom hajójába — az akadémia disztermébe, hol aztán meglep a disz és fény, mig bámulatodból a melléd sompolygó drabant föl nem ijeszt és füledbe nem sugja: „tessék leülni." Végre neki bátorodva e hivatalos nógatásra, kényelmesen helyet foglalsz valamelyik széken, melyre azelőtt még nem mertél volna leülni, azt hivén, hogy ott csak a tudomány koszorúzott bajnokai, csupán akadémikusok ülhetnek. E pillanatban tárul fel a főajtó két szárnya, a lélekzet is elfojtódik, minden csak szemmé lesz, a dandyk megnyergelik orraikat és előre hajulnak, hogy jobban lássanak. Többnyire tisztes, jóarczú öregek lépnek be az ajtón magyar diszruhában, s csak most veszed észre, hogy nem azokra a székekre ülnek, melyek körülted még üresen állnak, hanem a templom — az akadémia szentélyében, hova laikus nem léphet, mely elkülönzött magaslat, foglalnak helyet, mint a pap és segédlete az oltárnál. Ezek az akadémiai tagok.
Lónyai gróf elnököl és remek beszéddel nyitja meg az ülést, mely közel háromnegyed óráig tartott. Összehasonlitotta akadémiánk munkálkodását müvelt nemzetek tudományos működésével, s azt találta, hogy még sokat — igen sokat kell tennünk, kettőztetett munkásságra van szükség azon különbség megszüntetése végett, mely e nemzetek között és köztünk van. A jelen korban hiába birunk egy dicső multú történet emlékével, mely fokozza a hazaszeretetet, s hagyományos harczi dicsőséggel, mely a küzdelem óráiban életét áldozza nemzete fentartásáért: — most a tudomány ad hatalmat, a müveltség általános terjedése erőt, az erkölcsiség megszilárditása, őszinte akarat a kötelességek teljesitésére; azok tesznek bennünk képesekké szabadsággal párosult rendet megalapitani. — Munkán nyilott meg a tér — ugymond, — a nemzettől függ, hogy pótolja komoly munkában a multak mulasztásait és nem pihenve, ernyedetlenül épitsen, a hol századok romboltak, — Itt az idő, midőn mindenkinek egy jelszava lehet csak: „fel a munkára!" Teljesitse mindenki saját körében, hová az isteni gondviselés állitá, őszintén és egyedül a haza valódi érdekében legjobb tehetsége szerint kötelességét: és bizonyára lesz a nemzetnek jövője, mely felett apáink gyakran kétségbe estek, stb. Végül igy zárja szavait: Törekedjünk a tudomány magaslatai felé, hogy akadémiánk méltó helyet foglaljon el azon intézetek közt, melyek a közművelődés, az emberiség érdekében, a tudomány előmozditásában fáradoznak; habár szivünk sohasem fog megszünni egész melegségével ragaszkodni ahoz, a mit véghetetlen szeretettel átölelünk: a hazához!

A beszédet hosszantartó éljen követte, miután a nemzet legnagyobb élő költője, a galambősz Arany János főtitkár olvasta fel töredött hangon jelentését az akadémia munkálkodásáról. Szegény öreg poétánk állva olvasott, hogy jobban hallhassuk s a kiméletlen közönség mégis folyton-zajongott, jött-ment, egyre potyogtak a czilinderek oly nagyokat csattanva, mintha a karzatról esett volna le valaki. Kár, hogy az átkozott kücsügöket is el nem szedik ottkinn az ajtó előtt s a gyülés kezdete után az ajtókat be nem zárják! A karzat is hiába van a nők számára, mert — mint látjuk — a nők is nagy részt ott benn foglalnak helyet, hol a férfiak, habár ez tiltva van; ugy látszik, kivételnek itt is szabad történni; pedig az nem jól van, uraim, mert ha egyik nőnek szabad ott ülni a férfiak székein, mért nem a másiknak is. Nur gerecht, meine Herren! — az akadémiában is szabad az igazságot gyakorolni. A karzat ugyis elég üres volt, nem úgy, mint a Kisfaludy-társaság ülésein szokott lenni, midőn a kevésbbé komoly több laikust csal oda.

Arany után Szabó József „Hajdinger Vilmos" kültag fölött olvasott emlékbeszédet; Greguss Ágost „Az első mesterségek jelképei"-ről és Szilágyi Sándor „Lorántfi Zsuzsanná"-ról tartottak igen érdekes, de a nagy zaj miatt alig élvezhetett értekezéseket, melyekről itt már bővebben nem is emlékezhetünk meg, miután még a Frankl Vilmos által Arany helyett felolvasott uj tagokat kell felemlitenünk. Levelező tagokká megválasztattak: Győry Vilmos, Ponori Tewrewk Emil, Vadnay Károly, Arany László, Balássy Ferencz, Fabricius Károly, Ladányi Gedeon, b. Nyári Albert, Pór Antal. — Azután az ülés bezáratott s mi elégülten indultunk haza felé s körülbelül olyan önérzettel, mintha egy fokkal többet tudnánk, többet érnénk, mint azok, kik otthon maradtak.

Az idők ministere esővel fogadta kinn a magyar miniszter elnököt és az akadémikusokat, kik közül bizonyára legtöbbet fáradott ma az öreg főtitkár s tán legjobban megérdemelte szereplők közt a publikum éljeneit és a pohárköszöntést, mely rá, a Hungária nagy termében 2 órakor diszlakomára megjelent akadémikusok közt mondatott komoly férfiak komoly éljeneinek kiséretében. Engedje meg a szerkesztő

---

van letéve, minek folytán az épitkezés minden várost felülmul, ehez jön még azon előnyös körülmény is, hogy évenkint 40—60 ezer lakóval szaporodik, igy aztán czélt érhet, ez nem mese, hanem bebizonyodott tény. Berlinnek több mint 15 kisebb-nagyobb szinháza van, mulatságosak a népszinházak, hol étkezni, sörözni és szivarozni lehet; a rend, csend, tisztaság s moralis élet ritkitja párját. E város most éli fénypontját, mert ha igy halad, nem sokára a gyárak kőszénfüstjével elboritja a nap fényét és sötét, füstköd vonja be a várost, ez már ma is érezhető.

Berlin nagy nevezetességei közé tartozik az Aquareum, ez föld alatti vadregényes barlang, a hol különféle vizekben több ezer állat él, nem csekély számu kigyók ugyan a közönségnek nem kedves látványt nyujtanak, annál inkább az ezernyi különféle madarak, a kis kolibritől kezdve egész a nagy ragadozó sasig, melyek kimondhatatlan lármát tesznek, mintha csak egy damensalonban volnánk, továbbá tengeri állatok, nagyobbszerü mesterséges haltenyésztés és más többféle. Az egész rendezés sok izlést és még több költséget igényelt.

Berlin büszkesége közé tartozik az Arsenal, vagy fegyvertár, de van is mire büszkélkednie, bezzeg megkopasztottak bennünket, Dániát, nyugati Németországot, de főkép a szegény francziákat, honnan 2000 ágyu s mitrailleust, fél millió chassepot-fegyvert, az egész sereg hadiszereit s Isten tudja mennyi más értéket keritettek birtokukba. Az arsenal padlása tömve fegyverekkel, az udvar pedig zsufolva ágyuk s mitrailleusökkel, mind franczia felirattal, némán, búsan nyugodva állnak szél- s idő kegyetlenségének kitéve, mintha tudnák, hogy mostoha kezekbe kerültek. A termek egyikében nagy óriási oszlop áll königrätzi fegyveresövekből, közte kard, karabély és pisztolyokból egy izletes csillár, nem messze attól pedig 80 franczia sas csoportozata vonja magára figyelmünket, mely egykoron világverő nagy hadsereg büszkeségét képezte is III. Napoleon fénytengerben úszó trónját védelmezte, most elszégyenülten, fejöket hajtva, némán állnak egymás mellett, mintha ők lettek volna tényezői a lefolyt szomoru és véres háborunak.

Poroszország katonai haladásáról sokat irhatnék, de mivel nem volna mindenkinek inyére, csak annyit jegyzek meg röviden, hogy nem tanácslom a támadást, mert az utóbbi hadi győzelem után ismét az egész katonai kar javitva, ujra szerveztetett.

Az ősz császár nem lakik palotájában, hanem unter der Linden egy izletes nagyobb polgári lakban, ott látható ő naponta, sokszor késő estig dolgozgatva.

Berlinnek nagy képtára, ó és uj muzeuma, régiségtára, Rauch-féle ipar és gazdasági muzeuma, állatkertje, diadalszobrai sat. kiváló figyelem tárgyai.

Szabadságidőmből kifogyva, félbe szakasztám a további utat, sietve szedvén össze sátorfámat, nehogy a megszámlálhatlan vaskeresztekből ugyis megterhelt vállamra is küssenek egyet, hogy életfogytiglan czipeljem. Most tehát Berlin, Németország Isten veled, a viszontlátásig; utazásom czélja volt e lap kiadója könyv-, mű-, hangjegy-, iró és rajzkereskedésének, valamint nyomdájának nagyobbszerü bevásárlásokat tenni, mely üzletet a lehetőségig el is láttam ujdonságokkal, ajánlom a nagy közönség figyelme- és pártfogásába.

KÖNYVES JÓZSEF.

ur, hogy befejezésül én is egy éljent mondhassak agg lantosunknak, ki csak egy Arany s még is többet ér sok ezer aranynál és egyet a tudomány összes komoly férfiainak, kiket ma együtt látni szerencsénk volt.

GYULAY.

Hirek.

— ***Zalamegyének*** f. hó 3-án tartott rendkivüli bizottmányi közgyülése rövid tartamú befejezése után, melyben az országgyülést szeptember 1-jére összehivó királyi leirat a bizottmányi tagok felállása mellett felolvastatván, viharos éljenzés kisérte a főispán ur ő méltósága eltávoztával vette kezdetét a központi bizottmány népes ülése, mely alkalommal megválasztattak a választókerületek elnökei, alelnökei s jegyzői s végre a követválasztás napja az egész Zalamegyére nézve f. évi ***junius hó 20-ára***, azaz mához két hétre tüzetett ki.

— ***Királyi Pál,*** mint az országos daláregyesület elnöke, s idősb Ábrányi Kornél, mint titkár, felhivást bocsátottak ki, melyben felkérték a daláregyesület tagegyleteit, hogy szeptember hóban Nagy-Váradon tartandó országos dalár- és zeneünnepélyen minél számosabb működő taggal megjelenni és abban részt venni sziveskedjenek. Az ünnepély szept. 5-dikétől 9-dikéig tart, s a bejelentések junius 10-dikéig a titkári hivatalnál (kerepesi ut 5. sz.) eszközlendők. E feljelentésben minden egyletnek fel kell emliteni, hogy mint működő vagy magát képviseltető tagegylet óhajt-e az ünnepélyben részt venni? A működő tagok és képviselők névsorában a dalegyleti tagok polgári állása és foglalkozása is megemlitendő. Minden, magát működőül bejelentő dalegylet kéretik arról jelentést tenni, hogy a közös előadásra kitüzött műdarabok egyes szólamaiból hány példányt óhajt megküldeni, végül tudtul kell adni, hogy illető dalegylet óhajt-e versenyezni, s ha igen: hány taggal? A tagok száma, a közgyülések további határozataihoz képest, tizenhatnál kevesebb, harminczkettőnél több nem lehet. A dalárünnepély részletes programmját hirlapilag közlik.

— ***Koldulási-ügy.*** Tudomásul vettük, hogy a n.-kanizsai rendőrhivatal beszüntette a házankinti koldulást, látjuk azonban, de érezzük is, miszerint ezen igen jótékony intézkedésnek nincs meg kellő sikere, mennyiben alig hogy szüneteltek kéregetőink a házalásban, már is ujból kezdenek alkalmatlankodni. Erősen hiszik koldusaink, hogy e rendeletnek nem lesz komoly tartóssága s kitartó tolakodásaik által kifurasztják a hivatalt azért is. Szivélyes kitartást kérünk a rendőrhivatal részéről kibocsájtott rendeletei szigoru megtartásában, hogy a közönség azokban tisztelni tudja a hivatalt. A közönség nem az adakozást resteli, hanem a mindunталani alkalmatlankodást, a váratlan érkezett tolakodást és gorombaságot, annálfogva igen is hajlandó leend bizonyos összeget áldozatul hozni minden évben, hogy élhessenek a szegények, de ne legyenek kitéve holmi háborgatásoknak buzgó adakozásuk mellett.

— ***Magyar-Szerdahelyen*** egy özvegy földmivesnő néhány év alatt négy törvénytelen gyermeket szült, az első életben maradt, a három utolsó csakhamar elhalt a szülés után. A mult héten halt meg a 3-dik. Az illető lelkész felütvén a halottak könyvét, kiderült, hogy ez már a harmadik haláleset, s mivel mindegyike alig élt néhány napot a születés után, betiltotta a halottnak eltemethetését és hivatalosan kérte annak leendő törvényszéki megvizsgáltatását. A vizsgálatból kiderült, hogy az ujszülött 4 napot élt, a halálneme pedig erőszakos fuladás volt. Az uj szülött ép, egészséges, életrevaló és jól táplált levén; anyjával egy ágyban hált, — egy napon reggelre kelvén az idő, oldala mellett halva találta ujszülöttjét. Ugy látszik, hogy a gondos lelkész urnak igen is alapos oka volt az anyát gyermekgyilkossági gyanuval vádolni. Vajha minden lelkész ily ellenőrzést tanusitana, bizonyára kevesebb anyának gyülne meg a baja meggondolatlan merényletek folytán. A szentbalázsi lelkész urat illeti e nyilvános elismerés.

— ***Pályázat.*** Három postahivatal-gyakornoki állomásra a soproni postaigazgatóság kerületében 300 frt évi segélydij élvezete mellett. Pályázni kivánók felhivatnak, hogy sajátkezüleg irt kérvényüket az életkor, erkölcsi magaviselet, nyelvismeretek, különösen a hivatalos magyarnyelvnek szó- s irásban tökéletes birása, a főgymnasium vagy legalább főreáltanodának bevégezése s az érettségi vizsgát jó sikerrel letételének hiteles okmányokkal leendő kimutatása mellett három hét alatt a soproni postaigazgatóságnál nyujtsák be; megjegyezvén, hogy gyakornoknak leendő kineveztetésüket három havi próbakinti gyakorlatnak megelőznie kellend, melynek tartamára 80 kr. napi dijt huzandnak. Sopron, 1872. évi május hó 28-án.

— ***A kis-kanizsai*** templom lebontása már e héten befejeztetik, jövő héten pedig a szép sugártorony lebontása is meg fog kezdetni.

— ***Hymen.*** Rusz Sándor ispán herczeg Montenuovo német-bolyi uradalmában f. hó 12-én vezeti oltárhoz Merkly Antal zala-szentmihályi ügyvéd leányát, Merkly Lina kisasszonyt. — Szegedy Irma k. a. és Reizig Ede esküvője Lukán, jun. 19-én lesz.

— ***A talált régi pénzeket*** illetőleg, a belügyminister körrendeletet bocsájtott ki, melyben a törvényhatóságokat felhivja, hogy figyelmeztessék a népet, miszerint az éremleletek vagy talált kincsek, melyeknek 1/3 része, ha értékük 150 frtot meghalad, a kincstárt illeti — valamint azoknak eltitkolása a pénzügyi hatóságoknak rögtön feljelentendők, mert eltitkolás esetében a megtalálók nemcsak az őket megillető részt veszitik el, hanem azonfelül a biróság belátása szerint, súlyosabb megtorlásnak is kiteszik magukat.

— ***Ülés terem.*** F. é. junius hó 7-én a nagy-kanizsai kir. törvényszék következő bünügyeket fogja tárgyalni, u. m.: Kirschner v. Kakas Márton, és Schwarz Adolf tolvajlási bünperét. Csizmadia és Csordás József izgatási bünperébeni végtárgyalás. Riba és Horváth István sertéstolvajok végtárgyalása. Junius 13. Takács Lukács s társai bünperében tanuvallomások hitelesitése. Fábján József dióskáli sulyos testi sértésbeni bünpere. Gerhardt kanász zártöréssel párosult tolvajlási ügyében tanuvallomások hitelesitése. Rudas István fegyveres csavargó ügyében tanuvallomások hitelesitése. Junius 14-én Tóth vagy Kócz József tolvajlási bünperében, — kir. táblai itélet kihirdetése. Csöndör György hamis marhalevél használata bünügyében tanuvallomások hitelesitése. Horváth Ferencz és Böröcz János törvényszék elleni izgatási bünpere. Ország György veszélyes fenyegetési bünpere. Junius 20-án Kohn Sándor hamis eskü miatt vádolt bünpere. Forgács József lótolvajlási bünpere. Pfeifer András és Kunics József tolvajok bünpere. Mészáros László és Péter sulyos testi sértéssel vádolt bünpere. Junius 21-én Poór József és társai sulyos testi sértés miatta is bünperében a tanuvallomások hitelesitése. Csinát Ferencz emberölés bünperében végtárgyalás. Öreg Kis és ifju Kis György Tömpölihaki János és társai sertéstolvajlási bünpere. Fischer Farkas és Blau Bernát tolvajlási bünpere. Junius 27-én Tambor József és társai erőszakos nemi közösüléssel vádoltak bünpere.

— ***Majális.*** A nagy-kanizsai főgymnasium ifjuságának tavaszi tánczvigalma a „Kerekes“ erdőben mult szombaton este megtartatott s igen látogatott volt, összesen mintegy 1500-an vettek benne részt. A rend és figyelem mindenre kiterjedt. Elismerés a derék rendezőknek. Schmidt György vendéglős, mint mindig, ugy most is kitett magáért, jó és friss étkek s italok bőven voltak, az e körüli rendezés és pontosság Pulay Gusztáv főpinczér kiváló érdeme.

— ***Zalamegyei gazdasági egyesület*** jutalom-kiosztásáról tettünk előbbi számunkban emlitést, melyhez pótlólag jelenthetjük, hogy Stridón Koos Jakab néptanitónak 6 arany első jutalomdij s Alsó Lendván Alszeghy János néptanitónak elsőrendü dicsérő oklevél Árvay István kertészeti szakosztályi elnök ur alkalmi szép s buzditó beszéde kiseretében átadatott; mindkét helyen az elöljáróság, több buzgó ügybarát s a tanulóifjuság jelen volt. Bója Gergely főtanfelügyelő ur lelkesült beszédet tartott, az illető kitüntetettek hálás köszönetet nyilvánitva, zajos éljenzés zárta be az ünnepélyt. Általában megnyerő volt látni a hatást, melyet az elismerés e nyilvánulata előidézett s az ügynek mily hasznára szolgált. Eszmelánczolatnál fogva megemlitjük, hogy az 1870-iki 100 forintos ministeri jutalomdijt Bellatinczon Murkovics János, néptanitó, nyerte el.

— ***Uj bank.*** A soproni leszámitoló és jelzálog hitelbank Nagy-Kanizsán filialet nyit, mint a „Somogy“-ban olvassuk Tóth Lajos ügyvéd, Walbach Mór, Blau Lajos és Wolheim Felix urak bizattak meg vezetésével. Ez érdemben tegnap körünkbe érkeztek Gróf Széchenyi Gábor elnök, Spitzer igazgató, Mayer jogtudor és Eidlitz igazg. választmányi tag, hogy a szükséges törvényes lépéseket megtegyék. Helyiség a Kaiserféle uj házban lesz. Üdvözöljük a szabad concurrentia szempontjából, mely sohasem árt a kereskedelemnek s a közönségnek csak előnyére szolgál, minél több a pénzintézet, annál nagyobb a forgalom.

— ***Németlap*** van keletkezőfélben N.-Kanizsán. Születéséhez jó éjszakát kivánunk, halálához jó reggelt!

— ***Pinczetörések*** igen gyakoriak levén Szécsi-Sziget vidékén, három pandur folyton czirkált, mig végre sikerült a lenti bérnökség zajdai csőszét elcsipni, ki midőn május 31-én a szécsi-szigethi hidnál kisérték volna a kerkafolyónak egyik kiágazó három ölnyi mély gödrébe vetette magát szántszándékos öngyilkosságból, egyik pandur saját élete koczkázásával utána ugrott az álló vizbe, s a fuldokló csőszt kivonszolta, noha ez még eszméletnél volt, s a megmentő pandurt maga alá gyömöszölte. Sajnáljuk, hogy a derék pandur nevét nem tudtuk meg, hiszszük azonban, hogy a megye bizottmánya kiváló figyelem- s jutalomban részesiti.

— ***Fürdő-jelentés.*** Alulirott midőn fürdőjének eddigi pártfogásáért a t. közönségnek hálás köszönetét nyilvánitani szerencsés, tisztelettel jelenti, hogy a „László-fürdőt“ ujabban nagyobbitotta s a kivánalomnak még inkább megfelelő karba hozta s valamint eddig, ugy ezentul is a tisztaságra fögondot forditván, gyors és pontos szolgálatkészséggel ajánlja a fürdőt használó t. közönség becses látogatására. Nagy-Kanizsán, junius 5-én 1872.

Bisztricsányi János.

— ***Utczai fosztogatás.*** Vasárnap, május 2-án este 10 óra tájban a „Zöldfa“ vendéglőből egy fegyvertelen honvéd a „Szarvas“ fogadó felé jövén, egyszerre két egyén megragadja s egyik fojtogatni, másik zsebelni kezdi, de a honvéd nem hagyván magát, sikerült kiáltania, midőn a földre teritték s erre a városi őrök oda siettek, de a két utczai rabló elszaladt. S e vakmerő eset Nagy-Kanizsa város kellő közepén történt. E borzasztó tettet velünk közlő T. A. ur egyenesen annak okozza, hogy már 10 nap óta utczáink nem világittatnak, mely az uj tanács fukar-gazdálkodását tanusitja, holott a nagy pótlékfizetés a város lakosságát eléggé terheli, legalább világosságról s ne a sötétség maradandóságáról gondoskodjanak. Eddig a közlemény, melyhez hozzá tehetjük, hogy hallomás szerint a közvilágitás azért maradt el, mert a szerződés Fesselhofer József kereskedő urnál letelt. Ily esetekben jó volna a közönséget hirlap utján értesiteni s nem engedni tért a gyanusitások- s elégedetlenségeknek. Népünk ugyis eléggé hajlandó erre. Okszerü figyelmeztetés sohsem árt!

— ***Hajgató Sándor*** „Kikelet“ czimü ujabb költeményfüzete igen szép, s diszes kiállitásban megjelent s az eddig beérkezett előfizetők részére a szétküldés megkezdetett. Tisztelt munkatársunk ez ujabb önálló művéről bővebben fogunk szólani.

— ***(Halálozás.)*** Nagy Bálint, csornapremontrei kanonok s keszthelyi algymnásiumi tanár, f. hó 5-én délelőtti 11 órakor hosszas betegeskedése után meghalt. Besenyőről szinte azt a szomoru hirt veszszük, hogy a 16 éves szép és művelt Skublics Eveline kisasszony halt meg. Béke hamvaikra.

— ***Rövid hirek.*** A delegatiókat szept. 16-ára hivják össze. — N.-Váradon egy pórnő felakasztá magát, mivel fiát besorozták. — Pozsonyban egy bernáthegyi kutya a Dunából egy fuldokló kutyát mentett meg. — A győri muzeumban egy szabadságharczi lobogó-darab van. — Stöhr Ferencz, biztositótársulati hivatalnok, Dunába ölte magát, zsebében 1 krajczárt találtak. — Az igazságügyér a buziási fürdőt élvezi. — Karánsebes szabad királyi város lett. — Szabadka város 10 ezer forintot ajánlott tüzérség-alapitásra. — Győr siet követet választani, legelső, május 13-án választ. — Körmenden gr. Fugger, dragonyos kapitány, lováról leesve, meghalt. — Piringer András, soproni gyármunkás, ötven évi szolgálat után, ezüst érdemkereszttel nyert. — A bécsi augusztinusok kápolnájában 57 hamvveder van a Habsburg-család elhunyt tagjainak sziveivel. — O felsége Csehország árvizkárosultjait is meglátogatja. — Gerstaecker Frigyes németiró meghalt. — A chinai császár 17 éves, októberben tartja menyegzőjét. — A new-yorki kikötőbe apr. 19. 111 hajó érkezett 600 kivándorlóval. — Astor William, a leggazdagabb amerikai polgár, 50 milió értékkel bir. — A német tornászok aug. hóban Bonn városban jönnek össze. — Viktoria királynőnek születés estéjén — jun. 1. — száz skót dudás szerenádot adott. — Vasmegyében 26,707 választó van, 17-én tartatik a szavazás. — V. Ferdinand király 20 ezer forintot adott a cseh-vizkárosultaknak. — Gr. Majláth Kálmán vasárnap Székes-Fejérvárott tartotta quota-törlesztési felolvasását. —

Papirszelet.

— Hogy tudnak a madarak szeretni? A lapok majd minden számában olvasni ily elvetemedett anyákról, kik kisdedeiket kitészik vagy épen meggyilkolják. Minő fenséges ellentétet képez e szörnyetegekkel ama mindent veszélyeztető önfeláldozás, melyet egy fecskeanyáról a linzi lap következőleg beszél: A ház, melynek vendégszerető ereszе alatt a fecske fészke állott, hirtelen kigyuladt és lángba borult. A fecske, mely a kigyuladás perczében nem volt fészkében, a tüz legnagyobb dühöngése alatt érkezett haza, s minden tétovázás nélkül berohant a füst és lángok közé, hogy kisdedeit megszabadithassa. De az izzó légkörben ugy látszik nem találta meg fészkét, mert csakhamar ismét kerepült, valószinüleg, hogy friss lélegzetet vegyen. Kisérletét másodszor is ismételte, de szintén eredménytelenül. Azonban még ekkor sem vesztette el bátorságát, s harmadszor, sőt negyedszer is berohant a lángtengerbe. De a szegény anyának ekkor nem sikerült megmenteni kisdedeit, s már épen ujból vissza akart fordulni, midőn leégett szárnyakkal és félig megégve hirtelen alázuhant. Midőn a földről fölvették, már nem volt élet benne.

Történeti naptár.

Junius 6. 1809. Győrnél csata. — 1849. országos böjt.
„ 7. 1848. Első összeütközés a szerbekkel. — 1808. halt meg 78 éves korában Sinay Miklós, magyar tudós, Debreczenben. — 1660. halt meg II. Rákóczy György, erdélyi fejedelem, Nagy-Váradon.
Junius 8. 1832. Sestini Domokos, nagy régiségtudós halálozása Florenzben. — 1851. Hamburgnál véres összeütközés a tengerészek és a megszálló osztrákok közt.
„ 9. Hamburgban lázadás a senatus ellen.
„ 10. 1683. Eszéknél Tököly Imre megjelen Kara Mustafa táborában, s a törököt Bécsig kalauzolja. — 1848. Jellasics hivatalából letétetik. — 1864. Miksa főherczeg bevonulását tartja Mexico fővárosába.
„ 11. 1834. A bosnyák lázadók kisérletet tesznek Czettin erősség meglepetésére, de visszaverettek. — 1848. Hrabovszky Karlovicz ellen megy. 1848. Pesten véres összeütközés a Ceccopieri olaszezred és a magyar önkéntesek közt.
„ 12. 1848. Munkások nyugtalansága elleni rendelet Pesten.

Szerkesztői üzenet.

253. De gustibus stb. [illegible] maradt.

254. M. S. G—n. Ujabb tudósitását mielőbb várom.

255. R. L. Pest. A könyveket küldjük. Szivességedért köszönet. A követválasztás után találkozunk.

256. F. V. Budán. Készséggel.

257. M. N. A gyakorlati czikket köszönettel vettük.

258. L. S. Nagy-Kikindán. Se baj, mindenkor jó lesz, mert biztos helyen van. A munka megjelenésén örülök. Kicsinyből lesz nagy, értem a verset.

259. F. J. Székesfejérvár. A megtámadás alaptalan s gyermekes volt. Örülök, hogy nem volt része benne.

260. P. D. Ugy tulhalmozódott közleményünk, hogy az önő elmaradt, inkább szeretnénk a hirek gyors közleményét.

261. H. L. Bánok-Szt-György. Az irt dolgok kivonatban megjelentek. Megkérett.

262. N. Pécs. Örülök, üdvözlöm az uj polgárt.

263. M. P. Ezután szivesen küldök néhány példányt. Másik kérdésre: igen!

264. Sz. Veszprém. Köszönöm, persze, hogy [illegible] s nekem teszed. A könyvet magam viszem el.

Érték és váltó folyam jun. 6.

5% metaliques 64.70; 5% nemz. kölcsön 72.—; 1865-ki álladalmi kölcsön 104.—; bankrészvények 840; hitelintézeti részvények 334.50 London 111.80 ezüst ágió 110.—; arany darabja 5.39; —20 frankos arany 8.94 5/10 kr.

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.*)

Idült vagy kezdetleges
titkos betegségeket és
tehetetlenséget

hasonszenvi gyógymód szerint gyógyit **dr. Ernst L.** Pesten, bálványutcza 6. sz. 2. em. 15. ajtó. Rendelési idő délután 2—6 óráig.

E betegségek gyakran, hogy azonnali eredmény éressék el — könnyelműen nagy adag jód vagy kénesővel kezeltetnek. Az igy gyógyultak azonban a legborzasztóbb utóbajoktól támadtatnak meg; annyira, hogy a könnyelmű gyógykezelés miatt késő vénségükig szenvednek. Ily veszélyek ellen menedéket nyujt a hasonszenvi gyógymód, mert nemcsak a legrégibb bajokat meggyógyitja, de hatása oly jótékony, hogy utóbajoktól félni nem lehet. Az életrend mellette oly egyszerű, hogy mindenkitől megtartható.

Levélileg is eszközöltetik rendelés.

Titkos betegségeket
és
tehetetlenséget,
(elgyengült férfierőt)
gyakori magomlésokat, idült syphilist, a legmakacsabb bőrbetegségeket, gyógyit gyökeresen és biztonsággal
5 frt honorarium mellett
BESENBEK A.
orvos, sebész és szülész, József főherczeg ő fenségénél volt uradalmi orvos.
Rendel 9—4 óráig **Pesten,** Zöldfa utcza 20. szám az udvarban balra 1-ső ajtó.
Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszol.

---

*) E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

REZI BOR

Alsó-takosi pusztán, Hahót mellett, Zalamegyében, Krajner Imre urnál, kilenczven egynehány akó

1854-diki rezi-bor

egészben, vagy hordónként is eladó. — Értekezhetni a tulajdonosnál ugyanott.

Dr. Fáykiss'

szepesi kárpáti növény-kivonata mell- és tüdőbetegek számára

A szepesi kárpáti flórának legszorgalmasabban kiválogatott s kitünőleg alkalmas gyógyfüveinek nedveiből készitett szer, mint kitünő hatásunak bebizonyult zsöhögés, rekedtség, a száj-, garat- s légzőszervek nyákhártyáinak heveny, hurutos bántalmai, görcsös ideges, légrekedéssel rohamos köhögések, asthmamellüség, oldalszurás, idült hörghurut, tüdővész s a tüdőgümőkór, erőfogyasztó s hő lázadás ellen.

Hasonló hatással birnak a szepesi kárpáti növény elegy theaból szepesi kárpáti növénycukorkák (Bonbons) Dr. FAYKISS'-tól.

Ára egy üveg növény kivonatunk használati utasitással 75 kr.

„ „ csomag theának „ „ „ 25 kr.

„ „ doboz növénycukorkának „ „ „ 35 kr.

Ezen gyógycikkek megrendelhetők magánál a készitőnél: gyógyszertár a „magyar koronához" Késmárkon. — Azonkivül kaphatók **Szegeden**: Bermüller es fiúd, **Makón**: Ezenfeld és Spitz, **Temesvárott**: Pauzenberger József, Jaromir M. és Quirini uraknál, **Kecskeméten**: Farkas, **N. Szt. Miklóson**: Karl Ferdinand és **B.-Csabán**: Reimen urnál. (78—5,5)

Jugend-Spiegel.

Wie viele tausend Männer s sehen alljährlich dem Siechthum nach, dem sie in ihrer Jugend durch Ausschweifungen aller Art, schmachvolle Selbstbefleckung

Jugend-Spiegel.

etc. Verbrecher gegen sich selbst gewesen, ihre Wohlfahrt untergraben. Tausenden von hoffnungslosen Jünglingen, Selbstmord brütenden Ehemännern zeigte das berühmte Buch

Jugend-Spiegel.

den ersehnten Weg der Rettung. Es ist für 1 Gulden am schnellsten) direct vom Verleger, ***W. Bernhardt, Berlin,*** jetzt ***Simeonstr. 2.*** zu beziehen.

Besonders vortheilhafte

GLÜCKSOFFERTE.

Glück und Segen bei Cohn.

Grosse vom Staate Hamburg garantirte Geld-Lotterie von über

1 Million 889,900 Thaler.

Diese vortheilhafte Geld-Lotterie ist diesmal wiederum durch Gewinne ganz bedeutend vermehrt, sie enthält nur 60,500 Loose, und werden in wenigen Monaten in 7 Abtheilungen folgende Gewinne sicher gewonnen, nämlich: 1 Gewinn event. 100,000 Thaler, speciel Thlr. 60,000, 40,000, 21,000, 16,000, 12,000, 10,000, 3-mal 8000, 3-mal 6000, 4-mal 4800, 1-mal 4100, 8-mal 4000, 9-mal 3260, 10-mal 2400, 28 mal 2000, 5-mal 1600, 53-mal 1200, 104 mal 800, 6-mal 600, 3-mal 480/206 mal 400, 256 mal 200, 6-mal 120, 310-mal 80, 14,612 mal 44, 40, 16,240-mal 20, 8, 6, 4 & 2 Thaler.

Die Gewinn-Ziehung der ersten Abtheilung ist amtlich auf den

19-ten und 20-sten Juni d. J.

festgestellt, und kostet hierzu

das ganze Originalloos nur $3\frac{1}{2}$ Gld. Ö. W.

das halbe do. nur $1\frac{3}{4}$ Gld. Ö. W.

das viertel do nur 1 Gld. Ö. W.

und sende ich diese Original-Loose mit Regierungswappen (nicht von den verbotenen Promessen oder Privat-Lotterien) gegen frankirte Einsendung des Betrages in Banknoten, selbst nach den entferntesten Gegenden den geehrten Auftrag-Gebern sofort zu.

Die amtliche Ziehungsliste und

die Versendung der Gewinngelder

erfolgt sofort nach der Ziehung an jeden der Betheiligten prompt und verschwiegen.

Mein Geschäft ist bekanntlich ***das Aelteste*** und ***Allerglücklichste,*** indem ***bei mir Betheiligten*** schon die ***grössten Hauptgewinne*** von ***Thaler*** 100,000, 60,000, 50,000, oftmals 40,000, 20,000, sehr häufig 12,000, ***Thaler,*** 10,000 ***Thaler*** etc. etc., ***und jüngst*** in den im ***Monat Mai d. J.*** stattgehabten Ziehungen ***die Gesammt-Summe von über 80,000 Thaler*** laut ***amtlichen Gewinnlisten bei mir gewonnen haben.***

LAZ. SAMS. COHN, in Hamburg,

Haupt-Comptoir, Bank- und Wechselgeschäft.

MOLL A. SEIDLITZ-PORA.

E porok rendkivüli s a legeltérőbb esetekben bebizonyult gyógyhatásuk által minden, eddig ismeretes szerek között, tagadhatatlanul az első helyet foglalják el; mint azt sok ezer, a császári birodalom minden részéből hozzánk küldött hála-iratok a legrészletesebben tanusitják, hogy e porok rögzött szorulásoknál, emészthetetlenségeknél, gyomorhévnél, továbbá görcsök vese- és ideg-bajokban, szívdobogásnál, idegesség okozta főfájás, vértolulás, végre hysteriára, búkór és huzamos hányásra hajlamnál a legjobb sikerrel alkalmaztatnak, s a legtartósabb [illegible] eredményt nyujtanak.

Ára 1 eredeti doboznak használati utasitással 1 frt.

SÓS PALINKA és SÓ.

A legmegbizhatóbb [illegible] külső gyuladás, legtöbb betegség, minden [illegible] fejfájás, régi sérvek és nyitott seb k, rák, [illegible] szemgyulladás, [illegible] mindennemű sérülés ellen, stb. stb.

1 palaczk ára használati utasitással 80 kr.

DORSCH-HALMAJ-ZSIROLAJ.

A legtisztább és leghathatósabb orvosi szer Norvégia hegyeiből nem cserélendő fel a mesterségesen tisztitott halmájzsir-olajjal.

A valódi Dorsch-halmájzsir-olaj mell- és tüdő-bajoknál, scrophulus- és rachitis-betegségekben legjobb gyógyhatással van; meggyógyitja a legidültebb köszvény- és csúzbajokat, valamint az időszaki bőrkütegeket.

Ára 1 üvegnek használati utasitással 1 frt.

Raktárak Nagy-Kanizsán: Belus J. gyógysz. Lovák K. gyógysz. Fesselhoffer J. és Rosenfeld F. uraknál.

Bajovárott Lakovits [illegible]

Csáktornyán Kárász B.

Csurgón Kreisler Dávid

Kaposvarott Kohn Jakab

Kaproncán Weili Sánd. gyógysz.

Keszthelyen Wünsch F.

Keresztúr Breyer Jakab [illegible]

Kőszegen Czeczinovits I. gyógysz.

Letenyén Kalivoda J. gyógysz.

Marczaliban Iszti Nándor

Bánok-Szt.-györgyön Fiblez J. gy.

Szombathelyen Pillich [illegible]

Sopronyban Mezey András gyógysz.

Zágrábban Mittelbach Zs. gyógysz.

„ Czylock J. J. gyógysz.

„ Urmeisz Fr. gyógysz.

A

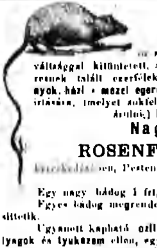

valódi

cs. k. szab. legujabban ő Felsége által ki váltsággal kitüntetett, az orvosi kartól megvizsgált, s sikeresnek talált czerféleképen kipróbált titkos szer a patkányok, házi s mezei egerek, vakandok és svábok teljes kiirtására, (melyet sokféle megpróbáltak hamisan utánozni s árulni,) hamisitlan minőségben

Nagy-Kanizsán

ROSENFELD ADOLF ur

kereskedésében, Pesten Schneider G. Lipót-uteza kereskedésében kapható.

Egy nagy bádog 1 frt, kis bádog 80 kr.

Egyes bádog megrendelése is utánvétel mellett gyorsan teljesittetik.

Ugyanott kapható ozllrom-kenőcs egyedüli szer a fagyhólyagok és tyukszem ellen, egy tégely 50 kr.

Kivonat egy, naponta érkező hasonló dicsérő-levelekből:

Miután az önnél beszerzett [illegible] szabadalmazott szerétől, méreg, patkány és egerek pusztitásában oly hathatósan működött, sziveskedjék még egy nagy dobozt küldeni, melyek után jegyzem magam a legkitünőbb tisztelettel

Lueine, febr. 1-én 187?.

INDOF MARTON,

Lueinei káplán, Laibach mellett

576—? 90

Ő felsége a király legmagasb elismerése.

Első rendü érem.	Ehrenpreis Mödling	Für Export	Tölgyfahéj.	Feste Preis.
Pest 1865.	1865.	1866.	1866.	1866.

Kész géphajtó-szijak

mindenféle átmérőjü, egyszeres, dupla vagy többszörös, varrással s nélkül, a legokszerübb mód szerint, a legtisztább fő bőr darabból készitve, vasuthoz, épitéshez, mű- és gőzmalomhoz, mozdony- és lécsépléőgéphez, vas-, czukor- és szeszgyárakhoz, varrógépekhez stb.

Minden faita készbőr kocsigyárosok, szijgyártók stb. számára.

Varró- és kötőszijak, zsirosan s a nélkül.

Vas- és rézbőr, összenyitoló szegek és kapcsok, talpszegek és srófok, huszár-, bányász és földmives lábbeliekhez a lehető legjutányosb árakon kaphatók:

ÉDER TESTVÉREKNÉL Pesten, Zrinyi uteza 5. sz. a.

Haupt-Gewinn ev. 250,000 Mark Neue Deutsche Reichs-Währung.	Glücks-Anzeige.	Die Gewinne garantirt der Staat.

Einladung zur Betheiligung an die

Gewinn-Chancen

der vom Staate Hamburg garantirten grossen Geld-Lotterie, in welcher

4 Millionen 724,800 Mark

sicher gewonnen werden müssen.

Die Gewinne dieser [illegible] Geld-Lotterie, welche plangemäss [illegible] 60,[illegible] Loose enthält, sind folgende: [illegible] Gewinn eventuell [illegible] 00,000 Mark Neue Deutsche Reichswährung [illegible] 10 0000 Thaler [illegible] Crt. [illegible] ciell Mark Crt. [illegible] 0, 100,000, [illegible] 40,000, 30 000 [illegible] 5,000, [illegible] 20 [illegible] 00, [illegible] 1 .000 [illegible] 12,000 [illegible]-mal 11,000. 8-mal 10 [illegible] 0. [illegible] mal 8000 [illegible] 6000. 2 [illegible]), 5-mal 4000. 53-m [illegible] 30 [illegible] 0. [illegible] 04 mal 20 [illegible] -mal 150 [illegible] 1200 [illegible] 0 602-mal 500, [illegible] 8, [illegible] 14 600-mal [illegible] mal 100 [illegible] mal 20, 15, 10 & [illegible] Mark [illegible] und [illegible] wenig [illegible] n 7 Abtheilungen zur sicheren Entscheidung.

Die erste Gewinn Ziehung ist amtlich auf den

19-ten und 20-sten Juni d. J.

festgestellt, und kostet hierzu

das ganze Original-Loos nur 3 Gld. 50 kr. Oest. W.

das halbe do. nur 1 Gld. 75 kr. Oest. W.

das viertel do. nur 1 Guld. Oest. W.

[illegible] werden diese vom Staate garantirten Original-Loose (keine verbotene Promesse) gegen frankirte Einsendung des Betrages in Banknoten, selbst nach den entferntesten Gegenden von mir versandt.

Jeder der Betheiligten erhält von mir neben seinem Original-Loose auch den mit dem [illegible] Wappen versehenen Original-Plan gratis und nach stattgehabter Ziehung sofort die amtliche Ziehungsliste unaufgefordert zugesandt.

Die Auszahlung und Versendung der Gewinngelder

erfolgt von mir direct an die Interessenten prompt und unter strengster Verschwiegenheit.

☞ Man wende sich daher mit den Aufträgen vertrauensvoll an

Samuel Heckscher senr.,

[illegible]

A bécsi bizományi-bank

váltóüzlete

Bécsben. Kohlmarkt 4.

kibocsát

IGÉNY-JEGYEKET

alant jegyzett sorsjegy-csoportokra, és ezen összeállitások már azon okból is a legelőnyösebbekhez számitandók, mivel egy ilyen igényjegy tulajdonosának azon lehetőség nyujtatik, valamennyi fő- és mellékunyereményeket egyedül nyerni, és azonkivül

30 franko aranyban és 10 frtot bankjegyekben,

mint kamatjövedelmet élvezhetni.

A. csoportozat, (évenkint 16 huzás.)

10 frtos havi részletek. — Az utolsó részlet lefizetése után minden résztvevő következő 4 sorsjegyet kap:

1 5% 1860 iki 100 forintos államsorsjegyet,

főnyeremény 300,000 frt, a kihuzott-szám 400 o. é. frttal vásároltatik vissza.

1 3% cs. török 400 frankos államsorsjegyet,

főnyeremény 600,000, 300,000 frank aranyban.

1 herczeg Braunschweigi 20 talléros sorsjegyet,

főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

1 Innsbrucki (tyroli) sorsjegyet, főnyeremény 80,000 forint.

B. csoportozat, (évenkint 13 huzás.)

6 frtos havi részletek. — Az utolsó részlet lefizetése után minden résztvevő következő 3 sorsjegyet kap:

1 3% cs. török 400 frankos államsorsjegyet,

főnyeremény 600,000, 300,000 frank aranyban.

1 herczeg Braunschweigi 20 talléros sorsjegyet,

főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

1 Szasz-meiningeni sorsjegyet, főnyeremény 45,000, 15,000 déln. ért.

Vidéki megrendelések *pontosan és utánvét mellett is teljesittetnek. Huzási jegyzékek minden huzás után bérmentve ingyen küldetnek.*

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos, gyorssajtónyomása Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1872. junius 9-én. 47-ik szám. Tizenegyedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések jutányosan
NYILTTÉRBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.

Zala-Somogyi Közlöny

(a „zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“ hivatalos értesitője.)

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhez, — anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wisselesház.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Nagy-kanizsai mozgalmak.

Folyó hó 6-án városi képviselőgyülés tartatván, a következő fontos tárgyak kerültek megvitatás alá:

1. „A katona-laktanyákhoz aránylag megkivántató 107. holdra terjedő térnek a kijelölése.“ Erre vonatkozólag a telekkuti erdőtéren fog kiszakittatni annyi tér, mert a kis-kanizsai közönség a határukban létező, e czélra nagyon is alkalmatos homoktért átengedni egyáltalán nem akarja, hajlandó volt tehát a Nagy-Kanizsával közös erdőrészből egy részről lemondani, mintsem a maga községe határából a kellő tért átengedni.

2. „Tersánczky József képviselő ur inditványa a szakbizottságok alakitása s hatáskörük megállapitása iránt.“

Az inditvány szorosabb megvitatás és meghatározás végett egy bizottságnak áttétetni rendeltetett azon megjegyzéssel, hogy a felől véleményezés a legközelebb tartandó képviselőgyülés elé terjesztessék.

3. „Ugyanannak inditványa a Szent-János templom s gymnasium előtti tér befásitása iránt.“

Az inditvány irásban két rajzzal adatván be, az irásban foglalt véleményes javaslat fölolvastatott, a két rajz pedig bemutattatott.

A templom előtti tér kosaras piacznak, a gymnasium körüli pedig sétatérnek tüzetett ki. Mindegyikén egy-egy nyilvános kut épitése hozatott javaslatba, melynek a közönség igen is nagy hiányával van.

Ezen inditványnak is kellő megvitatásra levén szüksége, határoztatott, hogy a rendőri hivatal a jövő képviselőgyülésre felülvéleményezését egy tervvel adja a képviselőség asztalára.

4. „A közügyi bizottság jelentése a közös pénztárnoki állomás rendszeresitése felől.“ **Bartos Sándor** ur 400 frt évi fizetéssel a delegatio által közös pénztárnoknak kineveztetvén, a nagy-kanizsai képviselőség által azon minőségben megerősittetett, azon megjegyzéssel, hogy jövőben minden ily s ezekhez hasonló ügyek elintézése körül a delegatio a képviselőség utasitását kövesse.

5. „A polgári oskola felállitására kiküldött bizottság jelentése.“ Iskolaház épitésre azon tér fogadtatott el, melynek egy részén áll a régi városi oskola-épület. Az épület fölállitására 20 évre kamat nélküli tőkét ad a m. kormány, a tanitókat ő fizeti, mely 5600 frt összegben véleményeztetett megállapittatni. Lesz többek közt rajz-, ének- és olasznyelv-tanár is.

6. „A hivatal átvevő bizottság jelentése.“ A számadások bemutattatván, annak leendő hitelesitésére egy bizottság állittatott össze. 777 frt 61 kr. elöny mutattatott ki.

7. „A közvágóhid felépitésére vonatkozó intézkedések elrendelése.“ Sok oldalu panasz merült föl az iránt, hogy majdnem minden mészáros a maga udvarán, kertjében egy-egy vágóhidat állitott föl, annálfogva egészségi szempontból az inditvány elfogadtatott s a hely kijelölése a rendőrhivatalra bizatott.

8. „A Czigleniczc-tó szabályozásának elrendelése.“ E tó növekedése az annak partján álló házakra veszélyesnek lenni látszik, a szabályozás miképenjének tervileges elkészitése egy bizottmányra ruháztatott.

9. „Az 1871. évi zárszámadások fölülvizsgálata iránti intézkedések.“ A fölülvizsgálat egy kijelelt bizottságra ruháztatott azzal a megjegyzéssel, hogy azok kinyomassanak és a képviselők közt kiosztassanak. Határoztatott: hogy ez ezentul minden évben megtörténjék.

10. „A vasuttársulat által nyitandó uj utcza vonalának megállapitása.“ A vasuti társaság egy eddig élvezetben volt utat elzárni szükségesnek tartván, a helyett egy másiknak fölnyitását vette tervbe, határoztatott, hogy a tervbevett ut a lehető legegyenesebb vonalban hasittassék ki, a kisajátitás és a berendezés a vasuti társaságé maradand.

11. „**Árvay István** ügyvéd urnak adandó ujabbi meghatalmazás.“ Nagy- és Kis-Kanizsa egymástól birtokban elváló pert vezet, a nevezett ügyvéd Nagy-Kanizsa városérdekeit védi. Határoztatott: hogy a meghatalmazás továbbra is megadassék; annak daczára, hogy a városnak, az uj szervezéstől fogva, rendes ügyvéde van. Ugy mondatott, kár volna ezuttal az ügyet koczkáztatni más ügyvéd megbizásával, miután **Árvay** ur az ügyet már nagyon is közel vezette a megállapodás felé. Határoztatott, hogy jövőre minden jogi ügyben a városi ügyész foglalkozzék, hogy az ügyészség fölállitásának meglegyen a maga becse.

12. „A városház épitési bizottság kérelme az első bizottmány kiküldetésére hozott végzés ujabbi megerősitése iránt.“ Határoztatott: hogy az eddig működésben volt városház-épitési bizottsaga ugyanazon foglalkozásban jövőre is meghagyassék, mégis utasitandó, hogy ezentul minden hó végével jelentéseit a tanácsnak benyujtsa.

13. „Kaiser J. és Weisz A. kérvénye kötbérük visszaadása iránt.“ Midőn e két ur vállalkozott az uj klinkerut épitésére, a beállt rosz idő miatt téglát nem égethettek, nem is munkálódhattak, annálfogva a klinkerut a kitüzött határidőre el nem készülhetett. Határoztatott: minthogy a közönsége mulasztásnak semmi kárát sem vallotta, annálfogva a folyamodóknak a vinculum elengedtetett. Nagy összegben lettek volna a vállalkozók elmarasztalva, mert minden heti mulasztás 100 forint vinculumhoz lett kötve.

Az uradalmak haszonbérbeadásáról.

I.

Mintha a kor, melyben a jelen nemzedék férfiuvá fejlődött, egy óriási lökést nyert volna s egyensulyából kiesve, rohanna előre az ujitások többnyire hasznos, de néha igen ferde kinövésü pályáján; oly sok rohamos változáson mentünk keresztül a lefolyt néhány évtized alatt, s ha visszaemlékezésünk korlátozva lenne, még azt is elkellene hinnünk, hogy a mit az öregebbek beszélnek: az nem volt soha és az csupán csak a csalódásig hü álomnak szüleménye.

A többek között — ugy hiszem — mindannyian emlékezünk reá, hogy hazánkban a gazdatiszti pálya egyike volt azon pályáknak, a melyre az apa örömmel adta gyermekét, miután ott biztos állás és meglehetős kényelmes élet várakozott reá. Midőn még gondtalan gyermekéveimet éltem, a szülők és jótakarók több izben kérdezték tőlem: Fiam, szeretnél-e gazdatiszt lenni? — de minthogy minden gyermek, kinek fogalma az életgondokig még terjedni nem tud, egyedül katona akar lenni, tehát én is azon gyermeki elfogultságban tagadó választ adtam, hiába magyarázták előttem a gazdatiszti állás előnyeit és az azokból kifolyó kényelmet, reá sem figyeltem, azt gondoltam, hogy azokkal a csábitó szavakkal szándékomból akarnak kiforgatni; pedig midőn a gazdatiszti állás előnyeiről beszéltek, igazuk volt, de én akkor azt nem tudtam felfogni, — ma már tudom.

A hivatását tévesztett és a törvénytudomány teréről leszorult ifjúnak azon időben kisebb gondja is nagyobb volt annál, hogy jövője miként leszen biztositva; egész reménynyel kezdte meg életpályáját a minden oldalról kinálkozó gazdatiszti állás legkisebb fokán, s nem igen volt rá eset, hogy reményében csalódott volna, mert fokonkinti előhaladhatása előtt valami nehéz akadályok nem voltak. Tehát előbb vagy utóbb czéljához jutott. És ne gondoljuk azt, mintha az ily pályán haladó ifjú a pusztai élet zárkózottságában szellemi fejlődésére nézve megakadt volna, oh nem! — az elszigeteltség az olvasás és tanulmányozás ösztönét ébresztette fel benne, és még egyrészről a gazdászati szakismeretek szerzése mellett az irodalomnak is buzgó pártolója lőn, másrészről a szellemi müveltség szinvonalára emelkedett, és pedig néha olyannyira, hogy a nemzeti irodalomnak jeles uttörője vált belőle. Aztán meg a gazdatiszt háza olyan volt, mint a mely épületnek nincsen kapuja, vagyis ott vendégszerető tanyát lelt boldog és boldogtalan, és a ki onnét távozott, az édes visszaemlékezésektől nem tudott megszabadulni.

Volt — és nincs!

Ki hitte volna azt ezelőtt husz évvel, hogy a gazdatiszti állás, mint valami rothadt gyümölcs, ne kelljen többé a magyar ifjuságnak; ki hitte volna, hogy az az annyira magasztalt gazdatiszti tér egykor csak névleg fog ismeretes lenni, és azokból a fényes lapokból, melyek virágzó korszakait tanusitották, csak foszlányok maradnak, és az azokhoz kapcsolt elmosódó emlékezet!

Nem ujság előttünk, mert naponkint halljuk és meggyőződhetünk róla, hogy hazánk nagy urai megunván az édes otthonhoz csatolt kegyeletet, őseik lakházát és azon tereket, melyekhez azokat oly sok édes és hazafias emlékek kötötték, nyakra-főre haszonbérbe adják és pedig többnyire külföldieknek, kik a külföld érdekeiért rajongnak, vagy oly egyéneknek, kik azt sem tudják: vannak-e gyámolitásra szorult hazai czélok és vállalatok, kik a magyar nemzeti irodalom felvirágoztatásához egy fillérrel sem járulnak (kivéve egynehányat) és kik figyelmöket, anyagi érdekükön kivül, semmi másra ki nem terjesztik.

Miként Marius Carthago romjain, akként tekintünk mi is át a magyar ifjuság egykori biztos pályájának és az abból származó közmondásos vendégszeretetnek és az irodalom-pártolás szellemi és anyagi alapjának pusztulása felett. Itt elmélázunk egy ideig; — de midőn a lelki szemeinkre ereszkedő borulat eltakarja a sötét képet, sohajtva kérdjük: Mi idézte elő e pusztulást? és mit véthetett e nemzet, hogy fejlődő ifjuságának egyik szép és biztos terét, azok, kik annak egyengetésére hivatvák, oly közönynyel segitik megsemmisüléshez eljutni?

Minden fegyvernek meg van a maga fogása.

— —RUSA KÁLMÁN.

Csillagh László

zala-egerszegi követjelölt programmbeszéde.

Mélyen tisztelt polgártársak!

Öt évi távollét után megtisztelő bizodalmuk által felejthetlen körükbe hazaszólitva, egész valómban meghatottan állok szemben önökkel, mely hálát és köszönetet mondó, irántam tanusitott jó indulatjukért, a kitüntető bizodalomért s ebből eredő megtiszteltetésemért.

Alig találok szavakat érzelmeim kifejezésére. — A megtisztelő bizodalom nagysága, egyesülten a hivatás nagy horderejével, melyre felszólittattam, elfogulttá teszik keblemet. Érzem: hogy soha meg nem hálálható bizodalmuk egyhangu nyilvánitása, nagy sulylyal nehezedik e perczben lelkemre. — Az elhatározás e véperczében egyuttal azt, az aggodalomnak is — könnyen érthető — kételyei szállják meg. — Méltán aggódom: vajjon megfelelni tudnók-e azon pálya követelményeinek, mely az alkotmányos államélet legfontosabbika és legterhesebbike. — A kiolthatlan hazaszeretet, a csüggedést nem ismerő törekvés, a szellem épsége és munkássága, az elvhüség és jellemszilárdság e pályán nem elegendő tulajdon. — Az arra hivatottnak a mélyen ható ismeretek nagy terjedelmével is kell birnia; ezek nélkül jóakarata megtörik, igyekezete meghiusul s tevékenysége megsemmisül.

Mindezt mélyen érzem uraim e pillanatban, érzem egyszersmind gyarlóságomat is. — Tudván, mily kevéssé tarthatok jogosult igényt arra: hogy csekély ismereteimet az elhatározásnál latba vessem.

Hahogy mégis meghódolva bizodalmuk hatalmának a felajánlott képviselői jelöltséget elvállalom, tulajdonitsák azt mindenekelőtt azon határtalan kegyeletes érzelemnek, mely szülőföldemről felém irányuló szivélyes szózatnak, mint a gyermek édes anyja hivószavának, ellenállani nem tud — nem képes; tulajdonitsák országos pártunk s ennek érdemekben gazdag vezére iránt viseltető tántorithatlan hű ragaszkodásomnak; tulajdonitsák végre a keblemben égő hazaszeretet azon feláldozó készségének, mely nehéz időkben többé számitani nem enged s csak cselekvésre ösztönöz, ott s a hová polgártársaim bizodalma állit.

Ki tagadhatja! hogy nehéz időket élünk. — Századok mulasztásai terhei nehezednek nemzedékünknek az idők viharos járása által — meggyengült vállaira. — Államszervezetünk ennélfogva csonka — kiegészitlen. — Társadalmunk szervezetlen. — Anyagi állapotunk, az ujabbkori lendület daczára, még mindig kedvezőtlen. — Iparunk fejletlen. — Szellemi életünk szük körben mozog. — Művelődési eszközeink gyarlók. — Állami intézményeink egyrésze korhadt. — Törvényeink hiányosak vagy épen hiányzanak. — A szükség és segitség égető érzete kiált felénk minden felől. — Benn az országban a hiányok nagy tömegén jajdul fel a haza boldogságáért sóvárgó kebel; mig kivülről a művelődés szelleme fordul felénk, intve és buzditva, hogy kövessük; sujtandó s vészszel fenyegető, ha nyomait követni továbbra is késnénk.

És ez csak egyik oldala a képnek; a másik külföldön találja meg hátterét. — Ott az idealis vágyak, a mértéktelen hatalomszomj, a bosszu ingere korbácsolhatják fel minden órán a kitörésre kész szenvedélyek féktelen hullámait, melyek ha közvetlenül nem ostromolják is nyugalmunk partjait, vihar esetén azonban romboló dühökből nekünk is kijuthat.

Mégis ennyi közvetlen veszély közt honfitársaink egy nagy része a helyett, hogy megtizszerezett hazafias buzgalommal az alkotás terhes munkájában résztvenni, ennek sikereit előmozditani s ez által állami életünk teljes összeforrasztását és megszilárdulását eszközölni törekednének, megfoghatlan elfogultsággal, sem a majdnem mindenben szükölködő haza szükségeire, sem a higgadtabb honfitársak figyelmeztetésére, sem az idő — e végzetteljes itélőbiró jeleire nem hajtva, ellenségeink örömére, üres szóharczok s hamis tanok terjesztése által állami életünk természetes fejlődését gátolva, akaratlanul bár, de államiságunk szétbontásán működik.

Irtózatos sejtelmek háborgatják, a helyzet tárgyilagos megbirálhatása szempontjából, nyugodtságra vágyó lelkemet, történelmünk lapjainak azon kinos tanulságára gondolva, hogy a határt nem ismerő pártoskodás, erkölcsi sülyedésünknek, bukásunknak volt magva.

Pedig a parliamenti alkotmányos államrendszer természete nem tételez fel ily éles pártellentéteket. — Parliamenti alkotmány érvénye alatt a törvényhozás által netán ejtett sebek csakhamar gyógyithatók. — Az elkövetett hiba még nem verhet gyökeret a közérzületben s már is helyrehozva lehet; csak az ön — azaz: a pártérdek sovárgásai ne lobogjanak hatalmasabb lángokban a keblekben, a hazaszeretet, azaz: a közérdek követelményeinél.

Egyedül az állam létérdekei biztositása és előmozditása körül teljesitendő kötelmek teljes elhanyagolása menthetné az izgalmak e tulcsapongó áramlatát. — Azonban mit tapasztalunk! azon politika tanai ellen szóratnak legélesebb vádak, mely állami létünk életszerveit teremtő s a mely ezeknek rendszeres és szabatos működése felett körültekintéssel és megfontolással őrködik, azaz: a Deák-párt politikája ellen fordul a támadás élé. — Holott ezen politika gyakorlati értékét, annak hasznos és czélszerü voltát, az alkotmányos élet mindennapi jelenségei igazolják, s igazolja egyszersmind a tudomány világánál megérlelt értelem is; mert ha igaz az: hogy a politika — állami szempontból — az állam létérdekei biztositásának s előmozditásának tudománya; ha igaz az: hogy a politika czélja az állam létérdekei biztositásában és előmozditásában körvonalozható, ugy igaznak kell lenni azon állitásnak is: hogy azon politika, mely Magyarország állami létérdekeinek biztositását s előmozditását eszközli, czéljának megfelel, azaz: hasznos és czélszerü is. — Már pedig, hogy Magyarország állami életét Deák Ferencz nagy hazánkfia politikája ébreszté fel megdermesztett állapotából, hogy ezen politika állami önállásunkat s ennek összeforrasztását és megszilárdulását előmozditja, az oly tény: melynek valóságát a körülünk nyilvánuló életünk s a többi közt e mai nap jelenete is, bizonyitja czáfolhatatlanul. — Emelt fővel s emelkedett kebellel hivatkozhatunk tehát, ezen politikának eme nagyszerü eredményére, s minél mélyebben véssük lelkünkbe, s hőbb szivvel ápoljuk annak hazánk viszonyaira bölcsen alkalmazott tanait, annál nyugodtabb öntudattal mondhatjuk el magunkról, szétnézve a megindult állami fejlődésen hazánknak, szabadságunknak és függetlenségünknek naponkénti erősbülésén, a közjólétnek lépten-nyomon mutatkozó emelkedésén, hogy a haza megmentésének s várható teljes felvirulásának nagy tényezői közt, annak idején, mi is helyt állank.

Ha azonban a politika nagy tényezője is az államok jólétének, de nem egyedüli emeltyüje annak. — A politika iránytüje az állami életnek a czél felé, de sem élete sem czélja az államnak. Az államok életét a polgárok tett ereje, szellemi s erkölcsi fejlődése képezi; — jaj azon államnak, melynek polgárai a közélet csillogó ábrándjai hajhászatában, házi tüzhelyeik gondjait elhanyagolják, viszont virulni fog azon állam, melynek polgárai a tartós munkában értelmük fejlesztésében s szivük nemesbitésében találják meg hivatásuk feladatát. — Minél nagyobb tért foglalnak el a polgárok erényei a magánélet körében, hatásuk annál erőteljesebben nyilatkozik a közélet mezején. — Róma egykori világ nagyságának a polgárok erényei rakták le alapjait; hanyatlásának korszaka, a polgárok erényeinek hamvaiból kelt ki.

Poroszország e század elején földig alázva — Francziaország kegyelmére szorult; az eltökélés alkaterejével, az önmérséklet és kitartás ösvényén feléledt állam polgárainak tettereje s munkabeli és értelmi fejlődöttsége által már napjainkban nem csak boszuját állhatá Európa leghatalmasabb katonai államán, de a hatalomnak oly magas fokára is emelkedett, hogy szavának sulya — ez idő szerint — nem talál ellenzésre sehol.

Ez tehát azon ut tisztelt polgártársak! melyen haladva nagygyá s hatalmassá lesznek államok, ez azon talizmán, mely megóvja őket az enyészettől s biztositja jövendőjüket.

Munka, értelmi s erkölcsi fejlődés, önmérséklés a vágyakban, kitartás a tevékenységben, legyen tehát jelszavunk nekünk is, s hogy e jelszó jelentőségének hazafias buzgalommal megfelelhessünk, sorakozzunk bizalommal, önérzettel s kitartással a zászló alá, melyet pártunk vezére, hazánk legbölcsebb s önzetlenebb államférfia, az eredmény biztos reményével lobogtat előttünk és mi győzni fogunk a megindult zajos pártküzdelem tusái közt, győzni fogunk az elvek és eszmék nagy harczterén — a törvényhozás forumán. — Győzelmünk jutalma hazánk szerencsés ujjáalkotása s államiságának megmentése leend.

Azonban nem tagadom, hogy valamint minden emberi alkotás, akként a politika is alávetve van változásnak időnkint. — A' mi most jó — nem következik, hogy változott viszonyok folytán, továbbra is az maradjon; csak azt ne kivánják tőlünk, hogy a kipróbált jót áldozzuk fel bizonytalan jóért. — Népek sorsával nem lehet könnyelmüen játékot uzni, pedig azt tennők, ha a valószinüség szinvonalán nem álló ábrándokért, cserben hagynók azon politika üdvös tanait, mely — alkotmányunk majdnem husz évi szünetelése után, annak visszaszerzésével avatta fel magát.

Ezen általános, azonban politikai nézetemet is letükröző megjegyzések után szólni kivánok még azon álláspontról, melyet az alakitásra irányuló törekvések körében, elfoglalandó lennék azon esetben, ha pártunk győzelme, szives bizodalmuk érvényesülése folytán — képviselővé emelne.

Egész életemen át én, mélyen tisztelt polgártársak, a szabadelvü haladás embere voltam, az vagyok most s az leszek jövendőben is.

A nagy természet működési processusa, mely haladást s fejlődést követ mindenben, az embereket is haladásra ösztönzi. — Nincs állam a föld kerekségén, mely büntetlenül kivonhatná magát ezen örökkévaló s megdönthetlen szabály alól; a mely állam nem halad intézményeiben, józan fejlődés s korszerü átalakulás által nem gyarapszik tökélyben, az tulszárnyalva az idők követelményei által, kisiklik a természet rendjéből, s felbomlásának elévülhetlen okiratát önmaga irta alá.

Magyarország népét — mint emlitém — százados mulasztások terhei sujtják; s különben is megterhelt mai nemzedék csak a legnagyobb erőfeszitéssel, nélkülözés- s áldozatkészséggel elégitheti ki a körüle tornyosuló óriási követelményeket, de ha bármi okból azt tenni vonakodnék, nemzete elmaradna mint tegnap, mely mai naptól meghaladva, vissza nem térhet többé soha.

Hazánk szükségeinek özönét ki győzné elsorolni; széttekintve magunk körül a család kör csendes magányától fel az államélet pezsgő szintereig, mindenütt uj intézkedés s alakitás szükségére bukkanunk. — Ily körülmények közt — nézetem szerint — nem lehet tüzetesen elsorolni az egyes teendők sorát, azok kezdetét, folyamát s végét; — szabatosbnak tartom tehát a teendőknek elvi körvonalait érinteni a helyett: hogy részletesen elszámolnám a teendők hosszú sorát.

Ennélfogva azok közt foglalnék helyet a reformerek körében, kik nemzetünk művelődését, erkölcsi sulyát, anyagi előmenetelét s állami életképességét teljes erejökkel, a viszonyokhoz mérten, kifejleszteni törekesznek, kik mindazt, mi állami életünkben rossznak bizonyult, ujra alkotni, illetőleg átalakitani czélozzák, de a reformokat nem külföld után vakon, hanem az ország jól megfontolt érdekében óhajtják s e czélból nemcsak az elhintendő magnak, de a talajnak természetét is tanulmányuk tárgyává teszik; kik az épitésnél Magyarországot, mint ilyent, fentartani kivánják és végre, kik a holnapra irányzott tervek mellett, a mai nap jogosult igényeit sem felejtik ki gondjaik köréből, azaz: kik a magyar államrend folyamányaként tekintik a gondos, kiméletes, biztos és mégis rendszeres és szilárd közigazgatást; mivel pedig meggyőződve vagyok: hogy a Deákpárt is ezen irányban kiván előhaladni a reformok terén; ennélfogva kijelentem: hogy a haladás s reform tekintetében is ezen párt diszkoszoruzott zászlója alá sorakoznám.

Kijelentem továbbá nyiltan, hogy e kerület tisztelt választóinak becses megbizását többre becsülném, mintsem magamat a képviselői állás merev országos jellegével körülsánczolni kivánnám; — azért e kerületnek s különösen pedig Zala-Egerszeg városának, mint e kerület s megye székhelyének, a közérdek szempontjából is, méltányolható, a szellemi előhaladásra és az anyagi jobblétre irányuló minden kivánatát, legkitartóbb buzgalommal és az elnyerendett képviselői állás teljes befolyásával támogatni fognám.

Ezen előadottak után még csak egy és — pedig saját személyemre vonatkozó megjegyzésre szoritkozom.

Lehetnek sokan s tán e tisztelt gyülekezetben is, kik a mindenfelől hangzó szó után indulva, hivatalos jelenlegi állásomat a képviselői állásnak szükséges függetlenségével nem tartják összeegyeztethetőnek; — ezek iránti tekintet adja ajkamra a szót.

A függetlenség az emberben az erkölcsi erők szüleménye uraim! s nem az anyagi helyzet kinyomata. — A lélek szellemi erőinek összeható munkássága érleli meg a meggyőződést, s ez a függetlenségnek anyja; azon ember, ki ilynemü függetlenséggel bir, nem fogja lelki erejének ily drága kincsét szélkakas módjára a lengedező szellők bábjátékává sülyeszteni, kinek pedig jelleméből a függetlenségnek ezen vonása hiányzik, az — az anyagi helyzet legkirivóbb látszólagos kedvezményei mellett is függni fog mások szeszélyétől, mint erkölcsileg béna munkájától.

Saját kedélyem hangulatán felismerem, hogy az elmondottak talán nagyon is sötéten festettek; — én azonban tisztelt polgártársak a hazafias kötelmeket nagyon is komolyan veszem; az álomképek tündérvilága nem az én országom; a hitegetés s ámitás nem az én kenyerem; reám mai napon komolyabb feladat nehezült. Magyarország hü fiaihoz — a haza üdveért lángoló és áldozatkész keblekhez, mint választóimhoz szólék; vérző szivvel bár ide felkellett tárnom a sajgó sebeket, hogy igazoljam: valjon ismerem-e a bajokat, melyek szeretett hazánk életerejét fenyegetik s a biztos gyógyszereket, melyek a felüdülést eszközlik. — A kinos mültét megtörtént! a gyógyitás mindnyájunk feladata; folytonos éberségre s erélyességre nagy a szükségünk, elcsüggedni okunk nincs; a kishitüség leverne, az önbizalom felemel; az elbizakodás tulragadhatna a czélon, mig az önmérséklés a czél felé tart; a tétlenség megölne, a munka éltet ád! — a választás azt hiszem nem nehéz polgártársak!!

Végéhez érvén e szerint mondandóimnak, midőn ismételt mély hálámat és köszönetemet szives figyelmükhez is hozzáfüzném, azon szivből eredő óhajtással zárom be szavaimat, vajha! hazánk hü fiai mindnyájan a veszélylyel környezett közérdekek szempontjára emelkedve, kerülnék ez ádáz visszavonást s tettben és akaratban összeforrva, sziv- és lélekben egyesülve, összesitett erővel törekednének annyi megpróbáltatással ostromolt hazánknak nagy érdekeit előmozditani s ez által állami létünk biztositását eszközölni.

De ha ez csak aggódó lelkem sovárgása marad, akkor lelkesülten hangoztatom, győzzön hát a jobb, hogy virulhasson nemzetünk s éljen a haza!

Levelezés.

Tapolcza, máj. hó 30-án 1872.

A keszthelyi dalegylet folyó hó 19-én körünkbe rándult s az itteni iskolák javára tánczczal összekötött dalestélyt rendezett.

Tüzoltóegyletünk több tagja értesülvén az emlitett dalegylet átrándulásáról, felkéré Hajós Mihály urat, tüzoltóegyleti főparancsnokot, — ki akkor Tapolczán volt, — miszerint a dalegyletet a városon kivül, — egyenruhában — várnák be és fogadnák, mit főparancsnokuk — jóllehet a tagok közt 3 találkozott oly uri ember is, kik lenézőleg s mintegy megvetőleg fogadák az inditványt, s kik nem méltók neveik felemlitésére, — örömmel teljesité. A tüzoltóegylet tagjai a tapolczai temetőnél sorfalat képezve, várák az érkezőket, kiket főparancsnok ur melegen üdvözölt s örömét fejezte ki a város nevében; az érkezettek közül Nagy György ur, dalegyleti elnök, üdvözlé a jelenlevő s magukat embertársaik vagyona s élete megmentéseért önként feláldozó tüzoltókat s Tapolcza város lakosait.

A midőn tehát Hajós Mihály urnak, a tapolczai tüzoltóegylet fáradhatlan parancsnokának, s jelenleg lendvai alj. birónak, ugy a tüzoltóegylet lelkes tagjainak, mégis Pollák Adolf és Weiler Dávid uraknak, a jótékony czélu estélyt rendezők iránt tanusitott szives barátságuk- és fáradozásukért köszönetet mondani szerencsés lehetnék, egyuttal kivánom, hogy Tapolcza s az itteni tüzoltóegylet nyerje vissza ujra Hajós Mihály urat, lendvai alj. birót, miután bebizonyult, hogy a nevezett egylet csak az ő tevékenysége alatt érheti el rendeltetési czélját.

A vig kedélyü vendégkoszoru 3 óra felé szétoszlott. A tiszta jövedelem 32 frt 35 kr. o. é., melyet a rendezőség Pollák Adolf urnak azon megjegyzéssel adott át, hogy azt a városi tanácsnak a helybeli iskolák közt — vallás-különbség nélkül — leendő felosztás végett adjon át.

Z.

Hirek.

— ***Skublics Pál*** zalamegyei volt árvaszéki ülnök, később Zalamegye főügyésze, a nagy-kanizsai kir. törvényszékhez törvényszéki birónak neveztetett ki.

— ***Elrejtett lótolvaj.*** Monachei Farkas szilvágyi korcsmáros kárára május hó 23-án éjjel a zárt istállóból egy ló tolvajoltatott el, — a tettes, Raffay István kanizsai csendbiztos által nyomoztatva, Somogyban Horvát-Sz.-Miklóson elfogatott; a ló az istállóban, a lóval ellopott szerszám és lóca annak padlásán találtatott meg. Monachei Farkas, szegényebb sorsu héber korcsmáros elvesztett egyetlen tulajdonát meglátva, örömkönyeket sirt, s a kellemes érzés szülte idegrohamokat nem birva — elájult.

— ***Somogymegyében*** a követválasztás junius 26-án tartatik meg.

— ***„Fejérmegyei Közlöny"*** első mutatványszáma küldetett be hozzánk, felelős szerkesztő Forster József, főmunkatárs Meunich Károly, kiadó Kubik könyvkereskedő. A tömött lap gyakorlott szerkesztői kézre mutat s megérdemli a méltó pártfogást. Székesfejérvár s vidéke hálás s méltánylást nyujtó közönséggel bir.

— ***Aigner Lajos*** kiadásában megjelent s beküldetett hozzánk: *„Pártküzdelmek."* Korrajz. Irta Komáromy Ferencz. Ára a 168 lapra terjedő műnek 1 frt. Szerző élénk tollal, benső érzettel rajzolja Erdélynek a 17-dik század második felében folyt pártos küzdelmét, hogy okuljunk, javuljunk és lelkesüljünk a mult történetén. Üdvözöljük a figyelmes szerzőt, hogy Zalánk nemes szülöttje, Deák Ferencznek, dedikálta könyvét, ki szerzőnek jelszavát hordozza zászlóján körülölelve: munkálkodjunk s ne csüggedjünk!

— ***„Nyiltszavak"*** az országgyülési képviselők választása előtt, irta Szualiczki Bernolák Nándor ügyvéd s a „Gömöri Lapok" szerkesztője. Szerző mint a szabadságharczban résztvett honvéd főhadnagy meggyőző képekben rajzolja helyzetünket s óhajtandó e röpirat ne helyi, hanem hazai érdekü volna,.

— ***Friss Ádámnak*** hivják azt a közfoglárt, kiről lapunk előbbi számában a szécsi-szigeti esemény leirásánál megemlékeztünk; az ujabb tudósitás igy hangzik: A Szécsi-Szigetben elfogott 4 tolvaj közül Sárdi vagy Soós Péter lenti bérnökség zajdai csősze a szigethi bidről bekisértetése alkalmával egy 3 öl mélységü vizbe ugrott. A négy tolvajt kisérő Somogyi Ferencz örvezető, Soós János és Friss Ádám közfoglárok közül, utóbbi élete feláldozása mellett a tolvaj után a vizbe ugrott, azt kimentendő, — azonban ennek élete is veszélyben lévén, Soós János foglár is utánok a vizbe ugrott s sikerült mind a hármuknak megmenekülni a vizbefulástól.

— ***Sok mende-mondára*** ad okot egy keszthelyi furfangos esemény, melyet igyekezünk a rendes kerékvágásba hozni a következő hiteles kézből nyert közleménynyel: Május 25-én este Bakany Sándor csendbiztoshoz Keszthelyen egy katona szakaszvezetői egyenruhában öltözött férfiu nyitott be, s mint katona jelenté, hogy f. m. hó 17- és 18-ika közti éjjelen Gutman Vilmos kaposvári lakost az országuton 6 fegyveres rabló megtámadta és 3500 frt készpénzétől fosztotta meg, — de mert a rablók ezen összeggel meg nem elégedtek, Gutmant elrejtett pénzének előadása végett majd halálra kinozták, ujjait felhasogatták, körmei alá kést vertek, s miután daczára ezen kinzásoknak és több pénzhez nem juthattak, kifosztott áldozatukat ott hagyva, távoztak, — és mert ez esemény a Kaposvárott székelő 46-ik sorezred kiegészitő parancsnokságának értésére adatott, ennek parancsából a katonaság nyomban a tettesek nyomozására megindittatott; igy történt, hogy ő, t. i. a jelentő katona, jelenleg 25 emberrel Zalavárott van egy alhadnagy parancsnoksága alatt, s ez által beküldetett Keszthelyre, hogy a csendbiztosnál jelentését megtegye; ottól 2 foglárt, mint utmutatókat, kérjen Zalavárra, de maga a csendbiztos embereivel másnap hajtson a bárándi pusztának s itt a katonaságot várja be, — igy tette jelentését a katona. A csendbiztos által hozzáintézett azon kérdésre, hogy hol van utazó levele, hol fegyvere? — válaszolá a jelentő katona, miszerint utazólevelét a Keszthelyen székelő ezredes, kinél magát már bejelenté — ott fogta, annál is inkább, miután a katonaság részére 600 ft fizetési összeg van utalványozva, holnap, midőn a pénzt az ezredestől átveszi, vissza fogja kapni utazólevelét is; mindezeknek egész valószinüséggel történt elmondása után kérte a csendbiztost, hogy másnap reggeli 8 órakor okvetlen meg fog jelenni a csendbiztos lakásán, — tehát legyen szives őt ezen órában minden bizonynyal bevárni, — s miután ezt a csendbiztos megigérte, a jelentő katona — mint mondá — szállására távozott. Bekövetkezett másnap a kitüzött reggeli 8 óra, de elmult 9, 10 óra és a katona nem mutatá magát; a csendbiztos gyanakodni kezdett, s a katonát kerestető, — ő maga az ezredeshez ment kérdezendő: ha már kivette-e a szakaszvezető a 600 ft fizetési pénzt és utazólevelét; — az ezredes bámulva, hallgatá a kérdezősködő csendbiztost, s kijelenti, hogy nála szakaszvezető nem jelentkezett, s igy sem erről, sem a 600 ft kérdéses összegről mitsem tud. A csendbiztos mindezeket hallván, kétsége nem volt, hogy a szakaszvezető vele egy pokoli tréfát üzött, mindamellett azonban távsürgönyözött Kaposvárra Gutman Vilmosnak, kérdezvén őt mindazokról, a melyek a szakaszvezető által oly élethiven bejelentve lettek. — A távsürgöny megjött Kaposvárról, s ebben elmondja maga Gutman, hogy ő hála Istennek, igen jól érzi magát, őt ki nem rabolták és a legjobb egészségnek örvendve, meg van Kaposvárott. Most már, mint nap, oly tisztán kitünt, hogy a katona szakaszvezető Veber János nem lehet más, mint vagy őrült, vagy egy kitanult világcsaló kalandor; nyomozását tehát a csendbiztos egész erélylyel folytatá s ennek tartalma alatt kitünt, hogy a megszökött szakaszvezető több vendéglőben a csendbiztos erszényére egész könnyelemmel lakmározott, miután Keszthelyen feltalálható nem volt; a csendbiztos az utasokat véve kérdőre, ezektől azon felvilágositást nyeré, hogy egy szakaszvezető katona, igen is, a Tapolczára vezető utvonalon láttatott. — Tapolczán tehát elfogatván, visszakisértetett Keszthelyre, hol a csendbiztos által hozzáintézett kérdésekre, csak sirt, de választ nem adott, — nagy nehezen és vontatva mondá, hogy ő Kanizsáról megszökött szakaszvezető. E nyilatkozatra a csendbiztos a szükséges intézkedéseket megtette s a szökött katonával azonnal Kanizsára indult, — ide érve, azon felvilágositást nyeré, hogy Veber János volt ugyan katona, de már ezelőtt 2 évvel mint rokkant — felülvizsgálat következ-

☞ *Folytatás a mellékleten.*

tében a katonaságtól elbocsájtatott. — Különben kanizsai illetőségü, hol többrendbeli tolvajlásért már többször fogva és büntetve volt, vallása héber, állapota nőtlen. Visszavitetett tehát Keszthelyre, hol jelenleg vizsgálat alatt áll. —

— ***Sok panaszt*** emelnek a n.-kanizsai piaczra hozott tejek rosz minőségéről, felénél is több vizből áll, szigoru vizsgálatot igényel s jó lesz a rendőrségnek meglepetéssel utánnezni. Az éretlen gyümölcsök elkobzása is szükségessé vált.

— ***Exner Gyula*** jó hirnevü fényképész Pécsről a nyári idényre városunkba tette át lakását s fényirdai helyiségét a „Zöldfa" kertben nyitotta meg. Gyönyörüen kiállitott képek a megszólamlásig hivek, a csoportozatok s gyermekalakok levevésében különösen mester; legujabban herczeg Lippe davdai uradalmát mintegy 25 részben ábrázoló nagy képeket helyezett közszemlére az Augenfeld-féle fodrászboltnál, melyeket főleg a vidéki birtokosok figyelmébe ajánljuk, kivánatra átnézetül megküldi. Műterme költséges és izléses. Minél számosabb megbizásra ajánljuk e jeles fényképészt a t. közönség méltó figyelmébe.

— ***A kaposvári*** fiatalság tánczestélyt rendez junius 15-ére a „Korona" vendéglő helyiségeiben.

— ***Vörös-himlő*** uralg Kaposvárott, mely miatt az elemi iskolát és kisdedovodát bezárták.

— ***Sajtóhiba-igazítás.*** Előbbi számunk tárczájának a berlini arsenal leirásában lényeges sajtóhiba lévén, következőleg igazitjuk ki: a königrätzi fegyvercsövekből nem *egy*, de *négy* oszlop van; továbbá a francziáktól nem *két*, hanem *hét* ezer ágyu vétetett el.

— ***Bokody Antal*** jól szervezett színtársulatával Keszthelyen van; sajnáljuk, hogy egyik ottani munkatársunk birálatát csak a jövő számban hozhatjuk. Addig is teljes készséggel ajánljuk a 33 játszó személyzetből álló jeles társulatot a t. közönség méltó figyelmébe. Ma vasárnap „Rózsa Sándor" vagy a „Szegedi bünkrónika" adatik elő. Jó lesz, ha a heti repertoire beküldetik közlés végett hozzánk.

— ***Kósza hirek.*** Ugy hallottuk, hogy a piarista templom körüli vendéglősök folyamodni fognak a rendőrhivatal azon rendelete beszüntetéséért, minél fogva ezentul meg nem engedhetik a vásárosoknak szekereikkel a templom előtti téren való időzés, azon helyeń és a korcsmák közüli téren, szekérutoni etetés. Hallottuk másrészről azt is, hogy ha a folyamodóknak ezen kérvénye sikerülend, aláirás fog történni és tömeges kérelem nyujtatik a fő hatósághoz mind azon vendégfogadóknak beszüntetéséért, melyek tulajdonosai, vagy bérlői a vásáros szekereseket udvarukba be nem eresztik, s az utczára szoritják, mert a vendégfogadók arra valók, hogy az utasokat, mint vendégeket, befogadják. Mi a rendőrhivatal rendeletét pártoljuk, minthogy oly ohajtott intézkedése ez a rendőrségnek, melyet a városi közönség ellenvetés nélkül méltán örömmel fogadhatott el. Adja Isten, hogy a rendőrhivatalnak sok oldalról tanusitott erélyességét ilyenféle illetéktelen önérdekek meg ne törhessék.

— ***Czáfolat.*** Lapunk előbbi számában közlött utczai fosztogatást, ugy, miként leirva volt, hivatalból nyert értesülés folytán, teljesen valótlannak nyilvánitjuk. Alkalmilag felkérjük mindazokat, kik egyről-másról bennünket értesitenek, határozottan a tényálladékot irják meg, mert a szerkesztőnek physikai lehetetlenség minden egyes közlemény után ujból meggyőződést szereznie, mely egyes eseteknél is a közlő iránti bizalmatlanságot árulná el. Ami az utczai világitás hiányosságát illeti, a kétváros közös képviselete szerződésszerüleg intézkedett s igy junius és julius hó folytán 20 lámpa folyton világitani fog. A régi szerződés aug. 15-én telik le, mely után folytonosan valamennyi lámpás fog világittatni, különben is ez érdemben eddig nem a városi tanácsot, hanem a két város közös képviseletét illeti az intézkedési jog s igy a felelősség is, mivel a költség a közös jövedelmekből s nem a városi pótlékból fedeztetik.

— ***Magyar történelmi társulat*** junius 6-án tartá tisztujitó közgyülését, melyben az 51 tagból álló választmány egyharmada alapszabályszerüleg kisorsoltatván, uj választás eszközöltetett. 41 névre történt szavazás összesen jelen volt 26 tag által, a 17. uj választmányi tag közöl a legkevesebb szavazatot nyert 13-as volt; készséggel emlitjük meg, hogy a „Századok"-beni munkálatairól elismerésben részesült Wlassics Gyula megyénk szülöttje s lapunk egykori szorgalmas munkatársa is 9 szavazatot nyert.

— ***Az „Apollo"*** czimü zenemü-folyóirat, melyet Fellegi Viktor oly kiváló szakismerettel és buzgalommal szerkeszt, 10- és 11-dik száma megjelent. A 10 dik szám Liszt Ferencz „Epithalam-"ját közli, melyet Reményi Ede menyegzőjére irt. E körülmény mutatja, hogy a zenekirály e folyóiratot pártolja és ajánlja a zenevilágnak. A 11-dik füzet tartalma Beethoven „Aria"-ja Fidelio dalműből. Bölcsődal 4 kézre Páp Dezsőtől. Szegszárdi emlék, csárdás, Mihály Ignácztól és Népdal Tisza Aladártól.

— ***Kortes-világ.*** E lapok szerkesztője a pákai uradalom derék tiszttartója Guoth Gábor ur vendégszerető házához kirándulást tett Györffy barátunk kiséretében, hogy a vadregényes göcsejt közelebbről ismerje. Pákán a Legát Gábor kanonok urtól kijövet 3 gyerkőcze — mintegy 3—4 évesek — vékony dorongokkal fenyegetve, közeledtek felé: üssük agyon ezt a jobbpártit! éljen a balpárt! kiabálták. Gyönyörü meglepetés! Magyarázó kulcsa e dolognak az, hogy ezen a vidéken a parasztok „főkortesei eszméje: mivel az urak, gazdagok és zsidók mind jobbpárton vannak, nem lehet, hogy a szegény népnek jót akarnának, azért le velük! s ez már a gyerkőczök vérében van; magyar commune! Különben nem tréfa, a nagy-kanizsai kir. törvényszéknél van egy izgató már elfogva, ki Letenyén Andrássy grófné kastélyara mutatva, kiabálta a népnek, nem sokára felduljuk s a kincseken osztozunk! Szomorú kép, szomoru jel, hagyjuk a politikai lapoknak.

— ***Rövid hirek.*** Körmöczre jun. 4-én érkezett meg az első mozdony; roppant néptömeg fogadta. — Akin Károly Konstantinápolyból Pestre érkezett. — Charlotte Ray asszony Waschingtonban ügyvédi irodát nyitott, ez az első nyilvános nőügyvéd, alattomban nálunk is van elég. — Ipolyi-Stummer Arnold püspök 60 képet ajándékozott az orsz. képtárnak. — Ghyczy Kálmán visszatért Karlsbadból. — A pénzügyminister Havanna szigetére egy hivatalnokot küld ki szivarkészités tanulmányozására. — Nagybaromban (Sopronm.) ezentul május 24- és okt. 27-én országos vásárok tartatnak. — Pesten egy 18 éves Romeo s 10 éves Julia 3 ftnyi közöspénzerővel megszöktek, de Promontoron megtalálták őket — Csehországban a vizáradás miatt nagy az inség; a kárt eddig 60 milióra teszik. — A magyar épitészek s mérnökök egyletének palotája ingyen épül, mindennemü anyagot egyes czégek ingyen ajánlottak föl. — Jászberényben erős földrengés volt. — A veszprémi egyházmegyében 219 plebános van. — Visegrádon a kir. család egyik tagja nagy birtokot vásárolt s pompás vadászkastélyt emeltet. — Bittó István igazságügyminister szobájából egy nő 40 ezer forintnyi értéket lopott el, a tettes fogva van. — 48 horvát virilis van, vagyis kik a horvát országgyülésen személyes szavazattal birnak. — Olaszországban is nagy károkat tesz az árviz.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*)

Gresz Antal ur!

> „Megboczásson vétenem kell; mert nem találom semmi igaz és rendes ügyét kegyelmednek."
>
> Gróf Eszterházy Miklós.

A „Zala-Somogyi Közlöny" f. 1872-ik évi 43-ik számában Rózsavölgyi Antal ur elsősorban válaszolt Gresz Antal urnak, ugyancsak f. é. april hóban kibocsátott „értesitésére." Én a magam részéről adandó feleletet közzétételére szintén e lapok hasábjait veszem igénybe, a nélkül azonban, hogy az értesitésben mondottakra való feleléssel polemiát kezdeni akarnék. Méltán mondom ezt, mert illemérzetem nem engedi, hogy tollamat gyanusitás, piszkolodás vagy bárminemü valótlanság mondására használjam fel, de másrészről, ott a hol kell, a tiszta jószándéku megrovástól vissza nem rettent semmi. — Már pedig Gresz Antal urnak nevezett értesitésében egy oly passus jeleskedik, mely a sértett önérzetet megtorlásra hivja fel. Ha akkor, midőn a szóban forgó értesitést ugy a mint van, megkoczkáztatta Gresz Antal ur közzétenni, ellehetett rá készülve, hogy a jogtalanul megtámadott becsület-érzet ezt némán nem fogja fogadni. Nem idézem ujolag a sértő szavakat; Rózsavölgyi ur a fent érintett számban szóról-szóra idézte, s az olvasóközönség megolvashatta és mérlegelhette a benyomást, melyet az reá tőn, elég ánnyit felhoznom, hogy tartalma az, miszerint sokan vannak e városban, kik a zene és énektanitással csak mint kontárok foglalkoznak, a közönség jóhiszemüségét kizsákmányolják; ezek ámitók, kik a zeneügynek s a talentumoknak csak roppant kárára szolgálnak stb. Mig megmarad Gresz Antal ur értesitésében azon határnál, hogy eddig nem ismert művészetének s zenetanitási képességének czégért állit, semmi közünk sem leendett volna hozzá; csütünkbe jutván a közmondás „a mely tyuk sokat kodácsol . . . . . .", hanem mikor mások becsületét s önzetlenségét ex abrupto megtámadja és pelengérre állitja, feljajdul lelkünk s a kanizsai polgárokra hivatkozunk! Önnek pedig nyilatkozatát vakmerő rágalomnak nyilvánitjuk.

Majd ha többet less szerencsés bebizonyitani, minthogy Munkácson volt, s megmutatja, miszerint vindicalt genialitás csakugyan tulajdona, fogjon a critizáláshoz.

Soha sem kell magát fárasztania plakátok irásával, a nem ephemer fényü jelenségeket megszokta a közönség keresni.

Uram, uram, Gresz Antal uram! fogadja el tőlünk a jó tanácsot, lépjen a tettek mezejére, s ha sikert arat, mi teszszük a virtuoz fejére a koszorút!

Nagy-Kanizsán, máj. 29. 1872.

RÉCSEY GYÖRGY.

---

*) E rovat alatt közlöttekért sem alak-, sem tartalomra nézve nem vállal felelősséget a szerk.

Papirszeletek.

(N.) **Érdekes nyájasság.** Kereskedése ajtajában állt a kalmár naphosszat és nézett az utczán komoly, mogorva arczkifejezéssel fel s alá. Többször feltűnt, hogy a belépők előtt arcza kiderült, midőn azokat szokatlan nyájassággal fogadta, bevezette, illedelmes kérdést intézett hozzájuk, hogy t. i. mivel szolgálhat, mit parancsolnak stb. s előbbi komoly tekintetével ismét az ajtóba állt s nézett fel s alá, a vevőket segédeire bizván. Egy ily rögtönzött derüs-borús állapotában egyik barátja kérdezé, valjon a belépők előtti nyájassága szokott kereskedői jellegét mutatja-e?

— Dehogy, válaszolá ismét mogorva arczkifejezéssel, mindig azt hiszem, régi tartozását jó fizeti, pedig ujakat csinál.

(N.) **Furcsa sajtóhiba.** Szabadságról dicsekedett levélben a p—i birtokos Amerikába költözött rokona előtt, hogy őt' azzal ős hazájába visszaédesgesse, a személye helyett ilyforma válaszát nyerte:

— Barátom, az általatok élvezettekre alkalmazott kifejezés nagyszerű sajtóhibában sántit, nem megyek haza . . . Az, mit ti élveztek, a szó teljes értelmében **szabottság**, nem **szabadság** — barátom.

(N.) **Egy kis félreértés.** Babfőzeléket vacsorált principalisa távollétében egyke. egyedül a b—i jegyzősegéd, mig a konyhában egyik szolgáló a másikkal badar neveléssel bolond hasontalanságról csevegett.

— Van eszed, te lány! rivalt rá a jegyzősegéd, megsohalva azok félszeg mulatságát.

— Igenis van, ifjuram, ott a korsóban, feleló az együgyü leány, ki e kérdés alatt **eczetet** értett.

Szerkesztől üzenet.

265. A pécsi levelet jobb ha nem közöljük, ágyuzás a madár ellen.

266. (N.) A papirszeletek jók, kérjük a folytatására.

267. Keszthelyre. A szini birálatok oly módoni küldését kérjük, hogy kedden és pénteken megkapjuk.

268. Gy. Pest. Igen jó; e hó vége felé személyes találkozáskor a többire nézve — intézkedünk.

269. Kaposvárra. Nehéz ugyan oly polemiát kezdeni meg, melynél a támadást nem ismerjük, védelmünk csak nyilt ellenséggel lehet eljárni, a félszegség s alattomosság uti burján, melyet ha lábunkkal taposunk le, bepiszkol. Különben az ön felelősségére közölhetjük, de — összevontan, mert a szóhalmaz közt elvesz az éle.

270. F. G. Köszönet, a kérdéses küldeményt kikeressük s megküldjük. A hirdetés jönni fog.

371. H. H. Hagyjuk egyelőre futni, oly egyének kritikájával nem törődünk, ki egy-egy sajtóhibából a szerkesztő irányában oly kifejezéssel él nyilvános helyen: hogy irni sem tud; különben mulatságos önnek védelme mondván: hogy az illetőben nagyobb hiba van, mert az itélő tehetség könyökében létezik. Igaza van, nemcsak Garay énekelhette meg vitéz Hári Jánost, mi is tehetjük, hát csak gyüjtse az adatokat.

272. Cs. K. Zala-Egerszeg. Ön neve alatt 2 ft negyedévi előfizetés érkezett hozzánk; kinek küldjük a lapot?

Üzlet.

Nagy-Kanizsa, Junius 7. A határozott gabnakereskedés tökéletes szunnyadozásban van ugy, hogy az idényre nincs is kilátás felébredésében. A sok esőzés biztositja az aratást, mely ugyan nem a legdúsabbat, de a középszerühez reményt nyujt. A lezárt üzletek sem mutatnak semmi nagyobb változatosságot, míg a jövő nem segit rajta és az állapot által nem fog nagyobb bizalom nyujtatni.

Vasuti naponkinti menetrend:

Buda-pesti idő szerént.

Indul	N.-Kanizsáról	Budára	reggel	6	óra	18	perce
„	„	„	délután	1	„	48	„
„	„	„	estve	10	„	45	„
„	„	Bécsbe	délután	2	„	18	„
„	„	„	estve	10	„	58	„
„	„	Szombathelyre	reg.	5	„	48	„
„	„	Triest felé	„	5	„	3	„
„	„	„	d. u.	2	„	23	„
„	„	Pragerhofba	éjjel	11	„	30	„
„	„	Mohács, Barcs, Eszék	reg.	5	„	18	„
„	„	„	délbe	2	„	43	„
Érk.	N.-Kanizsára	Budáról	reggel	4	„	43	„
„	„	„	délután	1	„	49	„
„	„	„	estve	9	„	20	„
„	„	Bécsből	reggel	4	„	33	„
„	„	„	estve	10	„	18	„
„	„	Szombathelyről	d. u.	10	„	27	„
„	„	Triest felől	d. u.	1	„	9	„
„	„	„	estve	10	„	22	„
„	„	Pragerhofból	reggel	3	„	50	„
„	„	Barcsról	„	4	„	19	„
„	„	„	délután	1	„	21	„

Az éjjel 11 óra 30 perczkor Kanizsáról induló vonat a Triestből Bécsbe menő 5-ös számu személy szállitó vonattal Pragerhofnál csatlakozik.

Érték és váltó folyam jun. 8.

5% metaliques 64.75; 5% nemz. kölcsön 72.15; 1805-ki álladalmi kölcsön 103.80; bankrészvények 841; hitelintézeti részvények 338.50 London 111.70 ezüst ágió 119.75; arany darabja 5.38; —20 frankos arany 8.93 kr.

Heti naptár.

Junius 9-től 15-ig. 1872.

Hó- és heti-nap		Katholikus naptár	Protestáns naptár	új
		23) Az elveszett juhról. Lukács XV.		
9	Vasárnap	F 3 Felic	F 3 Primus	[illegible]
10	Hétfő	Margit	Margit	[illegible]
11	Kedd	Barabás	Barab.	[illegible]
12	Szerda	Basil	Basil	[illegible]
13	Csütört.	Pád. Ant.	Tóbiás	[illegible]
14	Péntek	Vazul n. p.	Vazul	[illegible]
15	Szombat	Vida M.	Keresc.	[illegible]

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.*)

Mindenkinek különös figyelmébe ajánltatik a

Dr. Forty-féle általános

SEB-TAPASZ,

mely rendkivüli gyógyereje, elválasztó, érlelő s fájdalmat csillapitó hatása által leggyorsabb, legbiztosabb s egyszersmind gyökeres gyógyulást eszközöl különnemü bajokban. — Ily bajok a torokgyuladás, légcsőhurut, **bőrkés**-barnaság, hártyásgyik (Croup, angina) mindenemü megsértések, harapás, szurás, vágás vagy égés által támadható **sebek**, megforrázások, darázs- vagy méhszurások, konok-fakélyek, zuzatok (contusiók) — meglepő gyors fájdalom csillapitással — rögzött daganatok, gümők, tályogok, pokolvar (carbunculus pustula maligna), megkeményedések, genyedések, vérkelések, minden mirigybetegségek, görvélyes fekélyek, fagydaganat, ujjféreg, körömméreg, vadhus, tagszivacs, csonteszü, kificzamitás és megrándulások, helyi csúz; továbbá a szülés folytáni lábfelfakadások és sebek" fájós fekélyzett vagy már genyes női mell. — Sok nő már szirában volt emlőrákkal, — a különben elkerülhetlen életveszélyes sebészi műtétnek mellőzésével — egyedül ezen jeles sebtapasz használata által menekült meg.

Végre a testbe teljesen bemélyedt bárminemü szálka, vagy darázs- és méhfulánkja csupán ezen tapasznak rövid idei használata folytán annyira előtünik, hogy azután a testből közönségesen szabad kézzel, sebészi műtét és fájdalom nélkül könnyen kihuzható, mire a seb gyógyulása nemsokára bekövetkezik.

Ezen megbecsülhetlen gyógyszer, melynek jelessége leghitelesebb egyének számos s különös kivánatra bármikor felmutatható bizonyitványai által már régen a legfényesebben elismertetett — rendkivüli, a legkülönnemübb esetekben megpróbált hatásánál és feltünő sikerdús eredményeinél fogva, melyek használata által még elavult bajokban is eléretnek, jól megalapitott és elterjedett hirét kétségbevonhatlanul igazolja.

Egy csomag ára 50 kr., nagyobb csomag 1 frt, használati utasitással együtt, postán küldve 10 krral több. — Egy frtnyi csomagnál kisebb szállitmány nem teljesittetik.

Központi küldeményező raktár: **Pesten Török József** gyógyszerész urnál király-utcza 7-ik szám alatt.

Továbbá kaphatók: **Nagy-Kanizsán: WAJDITS JÓZSEF** urnál. **Pakson:** Malatinszky H. — **Pécsett:** Sipőcz J. — **Sümegen:** Stamborszky. — **Sz.-Fehérvárott:** Braun J. — **Szombathelyen:** Pillich F. — **Veszprémben:** Ferenczy K. — **Zágrábban:** Mittbach Zs.

A t. cz. gyógyszerész és kereskedő urak, kik raktárt elvállalni hajlandók lennének, felszólittatnak, miszerint e részbeni ajánlataikat ezen gyógyszer készitőjéhez **FORTY LÁSZLÓHOZ** czimezve Budára, (Rácz-város, fő-utcza, 590. szám) beküldeni szíveskedjenek, ki megrendeléseket is pontosan teljesít.

Vidéki bérmentes levelek általi megrendelések az árnak készpénzbeni beküldése, vagy postai utalvány vagy utánvét mellett tüstént és legpontosabban teljesittetnek.

A nehéz nyavalyát és a nyavalyatörési görcsöket

gyógyitja dr. O. Killisch a nehéz nyavalya specialis orvosa most Hamburg, A—B—C-Strasse Nr. 28. — Már száznál többet teljesen kigyógyitott.

Titkos betegségeket

és

tehetetlenséget,

(elgyengült férfierőt)

gyakori magömléseket, idült syphilist, a legmakacsabb börbetegségeket, gyógyit gyökeresen és biztonsággal

5 frt honorarium mellett

BESENBEK A.

orvos, sebész és szülész, József főherczeg ő fenségénél volt házi orvosa.

Rendel 9—4 óráig **Pesten,**

Zöldfa utcza 20. szám az udvarban balra 1-ső ajtó.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszol.

---

*) E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

Gazdászati jegyzék saját tudósitóinktól.

Gabnapiacz:	Kelet:	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Kukoricza	Köles	Bab	Hajdina	Marha hus fontja	Borjú hus fontja	Disznó hus fontja	Juh hus fontja	Burgonya mérője	ujbor akója	ó bor akója	Széna mázsája	Szalma mázsája	Kem. fa öle	Időjárás	Termények állapota
Boglár	Julius 7	6.30—5.70	3.45—3.40	3.10—2.90	— —	4.20—3.80	3.—	— —	3.40—3.20	—	—	—	—	— —	— —	— —	— —	— —	— —		
Csáktornya	„ 8.	6.30—6.10	4.——3.90	3.30—3.—	— —	4.00—4.10	—	—	—	—	—	—	—	— —	— —	— —	1.60—	.50—	—	kedvező	kiel., kiv. kukor.
Győr	„ 6.	7.90—6.60	3.00—3.10	3.35—2.90	2.20—1.90	5.——4.70	3.50—4.—	4.40—4.—	— —	—	—	—	—	— —	— —	— —	— —	— —	— —		
Kaposvár	„ 1.	.75—5.40	4.10—3.70	1.80—2.70	2.——1.90	3.95—3.60	— —	— —	4.5—2.00	—	—	—	—	— —	7.—8.	12.—9	— —	— —	8.—7.		kitűnő
Keszthely	„ 7.	[illegible]	[illegible]	3.10—2.90	1.90—1.85	4.25—4.—	3.20—3.—	6.—5.80	— —	24	28	28	—	1.20—1.60	9.—8	16.—14.	1.30—	.90—.80	16.—	kellemes	jó.
Marczali	„ 7.	6.50—5.—	3.75—3.60	3.20—	1.75—1.70	4.30—4.20	—	— —	3.40—	22	24	27	—	— —	8.—6.	— —	.80—	.50—	12—11	esős	jobb
Nagy-Kanizsa	„ —	7.10—5.70	4.——3.70	3.——2.90	2.——1.90	4.50—4.40	3.15—3.—	4.80—4.60	— —	26	28	32	—	1.60—	8.—7.	11—10	1.85—	1.30—	12—		
Pápa	„ —	6.65—6.—	3.40—3.20	2.80—2.70	1.80—1.70	4.——3.80	—	— —	— —	—	—	30	—	1.20—	— —	— —	2.20—2.00	— —	—		
Pécs	„ 5.	[illegible]—6.90	4.50—4.40	3.——2.80	2.20—2.10	4.50—4.30	—	— —	3.20—	—	—	—	—	— —	— —	— —	1.50	.90—	—		
Pest	„ —	.95—6.80	3.65—	2.90—2.70	1.90—	4.30—	—	— —	— —	—	—	—	—	— —	— —	— —	— —	— —	— —		
Sopron	„ 7.	.80—6.60	4.10—3.90	3.15—3.—	2.18—2.5	4.80—3.—	—	— —	— —	—	—	—	—	— —	— —	— —	70	.65—	—		
Sümegh	„ 7.	.10—5.90	3.80—3.60	3.——2.80	1.90—1.75	4.—3.80	—	4.70—4.60	— —	24	24	30	—	— —	7—5	12—1	1.20—1.10	.60—.60	13—12	borús, esős	jó
Székesfehérvár	„	6.——5.70	3.50—3.40	2.80—2.70	2.——1.90	4.—	3.60—	3.90—	3.90—	30	28	34	—	1.80—	8.	9	1.50—1.40	— —	22 20—		
Szigetvár	„ 1.	6.——6.50	4.50—4.—	3.90—3.—	2.50—2.—	1.50—1.—	—	— —	— —	—	—	—	—	— —	— —	— —	1.80—1.—	— —	12—11—	borult	jó, tavaszi gyen
Szombathely	„ —.	6.80—6.60	4.85—3.75	3.——2.90	2.——1.90	4.50—	— —	— —	— —	—	—	—	—	— —	— —	— —	— —	— —	— —		
Varasd	„ —.	6.60—5.40	4.90—3.80	3.20—3.10	1.95—1.90	4.95—4.70	— —	4.90—	3.20	—	—	—	—	— —	— —	— —	— —	— —	— —		
Veszprém	„ 1	6.30—5.90	4.——3.90	2.80—2.65	2.——1.90	3.85—3.70	3.30	6.——	— —	26	32	31	—	1.10	— —	16.50—12	1.80—	1.20—	11		
Zala-Egerszeg	„	6.10—5.90	3.70—3.50	2.90—2.70	2.——	4.—3.80	4.20—	4.——	3.20—	22	26	28	—	1.20—	— —	— —	1.50	.90—	14		

ÜZLET-NAGYOBBITÁS.

A nagyérdemü közönségnek van szerencsém tiszteletteljesen jelenteni, miszerint tizenhét év óta a t. közönség közmegelégedésére vezetett

KÁRPITOS ÜZLETEMET

azután is osztatlan tőkével, és a legjobb segéderővel folytatandom.

Nagybecsü megrendelőim különös kényelmére, folyó szeptember hó elseje óta,

gazdagon felszerelt asztalos bútor raktáramat

is megnyitottam, melyben a legfinomabb izléssel, a legujabb divatu, és a legjobb minőségben készült butorokkal minden elgondolható árfokozatban szolgálhatok.

Midőn a nagyérdemü közönségnek, kárpitos üzletem iránt tanusitott bizalmáért hálás köszönetemet kinyilatkoztatom, egyszersmind

ASZTALOS BUTOR RAKTARAMAT

kiterjeszteni kérem, biztositván, hogy nagybecsü megrendelőim elégedését kinyerni főfeladatul tüztem ki magamnak

kiváló tisztelettel

ZOTTL GYÖRGY

kárpitos és asztalos butor-raktárnok.

(694—5)

Varazsdi (német) utcza. Babócsay-(Schaffaritsch) féle házban.

A bécsi bizományi-bank

váltóüzlete

Bécsben. Kohlmarkt, 4.

kibocsát

IGÉNY-JEGYEKET

alant jegyzett sorsjegy-csoportokra, és ezen összeállitások már ezen okból is a legelőnyösebbekhez számitandók, mivel egy ilyen igényjegy tulajdonosának azon lehetőség nyujtatik, valamennyi fő- és mellékuyereményeket egyedül nyerni, és azonkivül

30 franko aranyban és 10 frtot bankjegyekben,

mint kamatjövedelmet élvezhetni.

A. csoportozat, (évenkint 16 huzás.)

10 frtos havi részletek. — Az utolsó részlet lefizetése után minden résztvevő következő 4 sorsjegyet kap:

1 5% 1860-iki 400 forintos államsor-jegyet,

főnyeremény 300,000 frt, a kihuzott-szám 400 o. é. frttal vásároltatik vissza.

1 3% cs. török 400 frankos államsorsjegyet,

főnyeremény 600,000, 300,000 frank aranyban.

1 herczeg Braunschweigi 20 talléros sorsjegyet,

főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

1 Innsbrucki (tyroli) sorsjegyet, főnyeremény 30,000 forint.

B. csoportozat, (évenkint 13 huzás.)

6 frtos havi részletek. — Az utolsó részlet lefizetése után minden résztvevő következő 3 sorsjegyet kap:

1 3% cs. török 400 frankos államsorsjegyet,

főnyeremény 600,000, 300,000 frank aranyban.

1 herczeg Braunschweigi 20 talléron sorsjegyet,

főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

1 Szasz-meiningeni sorsjegyet, főnyeremény 45,000, 15,000 déln. ért.

Vidéki megrendelések *pontosan és utánvét mellett is teljesittetnek. — Huzási jegyzékek minden huzás után bérmentve ingyen küldetnek.*

Weissberger Zsigmond

Nagy-Kanizsán, a főtéren

ajánlja

gazdagon ellátott

mindennemü

siremlékek

homokkő-, márvány- és

gránitkőből

készült raktárát.

Szintugy igen jó fajtáju *malomkövek* nála kaphatók.

Elvállal képrámázásokat stb.

nagyválasztéku

ÉRCZKOPORSÓ

raktárát beágyazással együtt.

Ily érczkoporsók olcsóbbak a fakoporsónál, pedig tartósabbak és diszesebbek s igen ajánlhatók mindazoknak, kik övéik végtisztesség-tételénél szomoru kötelességet teljesitenek.

Vidéki megrendeléseknél **érczkoporsók** s ugy halottias készleteknél, történjék az bár éjjel, a legközelebbi vaspálya állomáshoz azonnal szállittatnak.

Faraktár megnyitás Légrádon.

Alulirott tisztelettel jelentem, miszerint Stajerország- és Karinthiából szállitott faanyagokból

Légrádon a Mura és Dráva partján

raktárt nyitottam s mindennemü epületfa, deszka, lécz sat. azonnal, jutányosan és a legpontosabban kiszolgáltatnak.

Megjegyzendő, hogy t. vevőim részére a raktár mellett fekvő déli vasuton a megrendelt anyagok gyorsan s könnyen szállithatók.

Valamint nagy-kanizsai fatüzletemben szilárd és pontos szolgálattal vagyok t. megbizóim iránt, ugy ezutánra is bizodalomra midőn fölkérném, ajánlom a nagy-kanizsai fő- és légrádi fiók-faraktáramat.

Bachrach Gyula,

fakereskedő

Nagy-Kanizsán.

November hó 1-én üzletemet Dorottya-utcza 12. sz. házba helyezem át.

KANITZ C.,

papir- és diszmüáru kereskedése

Pesten, Deák Ferencz-utcza 6 sz.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát *iró-* és *irodai* szerekből a legjutányosabb gyári ár mellett, u. m.:

Levél — irodai — és csomagoló papir, boritékok minden nagyság- és minőségü, szalmapapir, boriték irodába igen alkalmas; név, jellem és helység fekete nyomatával; 1000 db 6 frt. — Ügyvédeknek irodai papir, zöld-, chamois-, rózsa- és kék szinekben.

Meghatalmazás, kötelezvény, váltó, váltóóvás, költség-jegyzék, nagy kiválasztéka.

Teljesen felszerelt asztali iróeszköz legfinomabb bronce- és vasból 3-, 6-, 10-, 15-, 30 frt a legfinomabb

Váltó- és okmánytárcza, magánnedvesitő, **dombornyomó-prés** *levélmérleg.*

Levélpapir és boriték a legujabb szines monogrammal leszállitott ár mellett.

Legujabb névjegyek 100 darab 50 kr., 1 frt 20.; egész 2 frt 50 krig; valódi francsia brillantin papiron.

Irodai- kereskedelmi- és gazdászati könyvek, mindennemü nyomtatványok felvétele gyári ár mellett.

Ajánlom jól rendezett raktáramat, mindennemü illatszerekből, kölni viz (Eau de Cologne) pipere- és kézi szappanból, egyszersmind illatszerhez való fecskendezőt.

Levélbeli megrendelések rövid idő alatt, a legpontosabban, utánvét mellett, eszközöltetnek.

November hó 1-én üzletemet Dorottya-utcza 12. sz. házba helyezem át.

November hó 1-én üzletemet Dorottya-utcza 12. sz. házba helyezem át.

November hó 1-én üzletemet Dorottya-utcza 12. sz. házba helyezem át.

REZI BOR.

Alsó-fakosi pusztán, Hahót mellett, Zalamegyében, Krajner Imre urnál, kilenczven egynehány akó

1854-diki rezi-bor

egészben, vagy hordónként is eladó. — Értekezhetni a tulajdonosnál ugyanott.

A legjobb

amerikai varógépek

legolcsóbb eredeti gyári áron

kaphatók:

ROSENFELD ADOLF

raktárában, a hol szinte a hozzávaló

tű, czérna, selyem, olaj,

jutányosan kaphatók.

A varrógépek tartósságát és szilárd szerkezetét több bizonyitvány tanusitja, melyeket helyben s vidéken elárusitott gépek vevői elismerésül küldöttek a fentirt raktárbizományoshoz.

RIX ANTAL,

ajánlja t. cz. vevőinek, és kegyes levélbeli megrendelésekre következő legujabb találmányokat a legpontosabban küldi szét:

Szakálhagyma, a szerért jótállanak, hogy hatása olyan, miszerint tizennégy nap alatt a legkopaszabb helyen a legszebb szakált növeszti. A jótállás annyira biztosit, hogy azon esetben, ha nincs hatása a szernek, a pénz visszaadatik. Egy csomag ára 90 kr.

Melusine, jótállott szer, hogy tizenkét nap alatt szeplőt, májfoltot, bibircsókot, himlőt stb. örökre elveszit. 1 csomag melusine ára 90 kr. utasitással együtt.

Amoride, az egyetlen létező szer, melylyel rögtön finom fehér kezeket kaphatni. Jótállás mellett. Egy üveg ára 65 kr.

5 percz alatt vakító fehérségü fogak. Legjobb fogszer. Ezen szerrel a fekete fogak 5 percz alatt vakító fehérségüek és tiszták lesznek, azonkivül a fogkövet eltávolitja és a száj kellemetlen szagát elveszti. 1 csomag ára 46 kr.

Dióolaj, Rix Antaltól. Ezen dióolaj a dió zöld héjából sajtoltatik és minden világos hajat a legrövidebb idő alatt megbarnitja. Egy üveg ára 25 kr. Rózsaolaj egy üveg 15 kr.

Butor-máz, 1 üveg 75 kr., elégséges egy egész szoba butorzatára és minden polituránt nélkülözhetővé tesz.

Haj-balzsam. Egy roppant fontosságu találmány, mely a természet törvényét a hajnövést illetőleg kitalálhatott Dr. Wakerson Londonban oly hajbalzsamot talált fel, mely mindent helyettesit; a mi eddig lehetetlennek látszott; a hajkihullás általa rögtön elmulik, elősegiti a haj növését hihetetlen módon és a növést csodálatosan elősegiti, ugy annyira, hogy a legkopaszabb helyen sürün hajt, és 17 éves fiatal embereknél már sürü szakált növeszt. A közönség tisztelettel felszólittatik, hogy e találmányt ne cserélje fel az igen gyakran előfordulni szokott vásári czikkekkel. Dr. Wakerson hajbalzsama eredeti szelencséjében 2 frt és 4 frt 60 kr.

Az ujkor csodája, a szabadalmazott Anodin-szájvíz, mely az ép fogak fehérségét és megtartását elősegiti és a szájnak minden kellemetlen szagát eltávolitja, 1 eredeti üveg Anodin-szájvíz 35 kr.

Jóságban felülmulhatlan RIX Euline-fodritó balzsama, jótállás mellett, hogy 5 percz alatt minden hajnak hullámszerüen fodrozva kell lenni. Egy doboz fodritó balzsam 95 kr.

Eskimo-fagy-illany, melytől minden fagyos láb-, kéz- vagy arcznak 2 óra alatt jótállás mellett meg kell gyógyulni. 1 üveg fagyillany 45 kr.

Rix szabadalmazott párisi ruhatisztitó-vize, mely szövetből a minden foltot veszély nélkül nyomtalan eltávolitja. 1 üveg ára 42 kr.

Rix salon-füstölő-illanya, minden salont vagy szobát a legkellemesebb szaggal tölti be, és mindenkire nézve nélkülözhetlen. 1 üveg ára 78 kr., poralakban 20 kr., papiralakban 15 kr.

Hajfestő-anyag, minden szürke, világos vagy vörös hajat, minden fáradság nélkül barnára vagy feketére fest. Ezen anyag füvekből készült és legkevésbbé sem ártalmas. 1 csomag ára 90 kr.

Villanyos fogkefék 45 kr.

Villanyos köszvény gyürük jótállás mellett 90 kr.

Fent irt czikkek egyes egyedül (789—12,1)

ANT. RIX, Wien, Praterstrasse 16,

gyáros urnál kaphatók és mi ezen hasznos czikkeket saját tapasztalásunk folytán bárkinek eléggé ajánlhatjuk. Árjegyzékek 104 lap vastag és 1000 ábrával 20 krért kaphatók.

Besonders vortheilhafte

GLÜCKSOFFERTE.

Glück und Segen bei Cohn.

Grosse vom Staate Hamburg garantirte Geld-Lotterie von über

1 Million 889,900 Thaler.

Diese vortheilhafte Geld-Lotterie ist diesmal wiederum durch Gewinne ganz bedeutend vermehrt, sie enthält nur 60,500 Loose, und werden in wenigen Monaten in 7 Abtheilungen folgende Gewinne sicher gewonnen, nämlich: 1 Gewinn event. 100,000 Thaler, speciel Thlr. 60,000, 40,000, 24,000, 16,000, 12,000, 10,000, 3-mal 8000, 3-mal 6000, 4-mal 4800, 1-mal 4400, 8-mal 4000, 9-mal 3200, 10-mal 2400, 26 mal 2000, 5-mal 1600, 53-mal 1200, 104-mal 800, 6-mal 600, 3-mal 480, 206 mal 400, 256-mal 200, 6-mal 120, 340-mal 80, 14,612-mal 44, 40, 16,240-mal 20, 8, 6, 4 & 2 Thaler.

Die Gewinn-Ziehung der ersten Abtheilung ist amtlich auf den

19-ten und 20-sten Juni d. J.

festgestellt, und kostet hierzu

das ganze Originalloos nur 3½ Gld. Ö. W.
das halbe do. nur 1¾ Gld. Ö. W.
das viertel do. nur 1 – Gld. Ö. W.

und sende ich diese **Original-Loose** mit **Regierungswappen** (nicht von den verbotenen Promessen oder Privat-Lotterien) gegen **frankirte** Einsendung des Betrages in **Banknoten**, selbst nach den **entferntesten Gegenden** den geehrten Auftrag-Gebern **sofort** zu.

Die amtliche Ziehungsliste und

die Versendung der Gewinngelder

erfolgt **sofort nach der Ziehung** an jeden der Betheiligten **prompt und verschwiegen.**

Mein Geschäft ist bekanntlich *das Aelteste* und *Allerglücklichste*, indem *bei mir Betheiligten* schon die *grössten Hauptgewinne* von *Thaler* 100,000, 60,000, 50,000, oftmals 40,000, 20,000, sehr häufig 12,000, *Thaler*, 10.000 *Thaler* etc. etc., *und jüngst* in den im *Monat Mai d. J.* stattgehabten Ziehungen *die Gesammt-Summe von über* 80,000 *Thaler* laut *amtlichen Gewinnlisten bei mir gewonnen haben.*

LAZ. SAMS. COHN, in Hamburg,
Haupt-Comptoir, Bank- und Wechselgeschäft.

Haupt-Gewinn ev. 300,000 Mark Neue Deutsche Reichs Währung.	Glücks-Anzeige.	Die Gewinne garantirt der Staat.

Einladung zur Betheiligung an die

Gewinn-Chancen

der vom Staate Hamburg garantirten grossen Geld-Lotterie, in welcher

4 Millionen 724,800 Mark

sicher gewonnen werden müssen

Die Gewinne dieser vortheilhaften Geld-Lotterie, welche plangemäss nur 60,500 Loose enthält, sind folgende: nämlich: 1 Gewinn eventuell **300,000 Mark Neue Deutsche Reichswährung** oder 10,0000 Thaler Pr. Crt., speciell Mark Crt. 150,000, 100,000, 60,000, 40,000, 30,000 25,000, 3-mal 20,000, 3-mal 15,000, 4-mal 12,000, 1-mal 11,000, 8-mal 10,000, 9-mal 8000, 10-mal 6000, 26-mal 5000, 5-mal 4000, 53-mal 3000, 104-mal 2000, 215-mal 1500, 1200, 1000, 602-mal 500, 300, 200, 14,600-mal 110, 24-mal 100, 50, 16,222-mal 20, 15, 10 & 5 **Mark** und kommen solche in wenigen Monaten in 7 Abtheilungen zur sicheren Entscheidung.

Die erste Gewinn-Ziehung ist **amtlich** auf den

19-ten und 20-sten Juni d. J.

festgestellt, und kostet hierzu

das ganze Originall-Loos nur 3 Gld. 50 xr. Oest. W.
das halbe do. nur 1 Gld. 75 xr. Oest. W.
das viertel do. nur 1 Gulden Oest. W.

und werden diese **vom Staate garantirten Original-Loose** (keine verbotene Promessen) **gegen frankirte Einsendung des Betrages in Banknoten**, selbst nach den **entferntesten Gegenden** von mir versandt.

Jeder der Betheiligten erhält von mir neben seinem Original-Loose auch den mit dem Staatswappen versehenen Original-Plan **gratis** und nach stattgehabter Ziehung **sofort** die **amtliche** Ziehungsliste **unaufgefordert** zugesandt.

Die Auszahlung und Versendung der Gewinngelder

erfolgt **von mir direct** an die **Interessenten prompt** und **unter strengster Verschwiegenheit.**

Man wende sich daher mit den Aufträgen vertrauensvoll an

Samuel Heckscher senr.,
Banquier & Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Jugendsünden

bestrafen sich oft im Mannes-Alter. Wo Andere von Kraft und Fülle strotzen, bietet der heimliche Jugendsünder ein entsetzliches Bild der Verkommenheit, erzeugt durch erniedrigende geschlechtliche Schwäche.

„Trost“,
„Belehrung“,
„Rath und“
„Hilfe“

bietet das höcht nützliche und sehr belehrende Buch *„Der Jugendspiegel“*, das man für 1 Gulden am schnellsten direct vom Verleger, *W. Bernhardi in Berlin*, jetzt Simeonstr. 2. bezieht.

Fog- és szájbetegségben szenvedőknek

DR. POPP (697—1).

ANATHERIN-SZÁJVIZE

nem eléggé ajánlható. Ki ezt csak egyszer próbálja, minden más szájvizek fölé helyezendi.

Ára 1 üvegnek 1 frt. 40 kr. Pakolási-dij 20 kr.

Kaphatók: Nagy-Kanizsán: Belus József gyógyszer., Rosenberg Rosenfeld, Wellisch, J. és Fesseler J. kereskedésében. — Pápán Tschepen J., Keszthelyen: Pfisterer gyógyszerész, Singer M. Weiss A. Zala-Egerszegen: Isoó F. gyógyszerész, Kaproncán: Werli gyógyszerész. Varasdon: Halter gyógyszerész. Sümegen: Durner Kajet. Szombathelyen: Pillich Ferencz és Rudolf gyógyszer. Határőrvidéki Sz.-Györgyön. Fibic E. C. Veszprémben: Mayr Taszkau, ugy Guthard Tivadar s fiainál. — Székesfehérvárott: Legmann A. Braun J. gyógysz. Lovas-Berényben: Heisler gyógysz. Kalocsán: Horváth K. gyógyszerész. Kecskeméten: Milhofer és Machleid gyógysz. Pakson: Florián J. gyógysz. Bürmenden: Horváth J. Somzenrend gyógysz. Kaposvárott: Kohn J. Högl, Belus és Schröder gyógysz. Szegszárd: Branay gyógysz. Bonyhádon: Kramolin J. Szigetvárott: Barwarth, Salamon gyógysz. — Kaján: Michitsch St. és Herzfeld fiai, ugy Herzog Ignácznál. — Pécsett Zsolnay W. és E. Zách, Sipőkh gyógysz. Károdon: Zadubánszky gyógysz. Marczaliban: Kiss gyógysz. - Tolnában: Graff gyógysz. — Dunaföldvárott Lukács gyógysz. — Szent-Györgyön. Nötling. — Alsó-Lendván Kiss gyógysz. — Rohoneson: Simon gyógyszerész uraknál.

Einzig in ihrer Art in Europa

ist die grösste, vielseitig ausgezeichnete erste

kais. kön. Hof-Wäschefabrik

des E. Fogl, in Wien,

Niederlagen:

25 *Mariahilf,* Hauptstrasse **25,** | Stadt, Kärntnerstrasse 27, Ecke der Himmelpfortgasse, *„zum Erzherzog Karl“*,

welche durch strengste Solidität und auf jedem Stück Waare mit Ziffern ersichtlichen Preis es bei ihrer Masseproduction dahin gebracht hat, dass sie dem Exporte, Engros- sowie Detailverkaufe von keinem der anpreisenden Händler Erreichbares, ausserordentlich Billiges und Bestes, unter vollster Garantie bietet und nach den Provinzen auf briefliches Verlangen Bestellungen prompt zusendet und Nichtpassendes retour nimmt.

Engl. *Chiffon-Hemden* mit oder ohne Halskrägen, schöner als Leinen (bei brieflicher Bestellung ist der Halsumfang anzugeben) das Stück fl. 1.80, 2, 2.50, 3—3.50 Das Eleganteste und Praktischeste.

Rumburg. Leinen-Herren-Hemden (Halsumfang anzugeben) zu fl. 2, 3, 4, 5, 6 die allerbesten.

Halskrägen, neuester Façon per Dtzd fl. 2, 3—4 fl. (Halsumfang anzugeben.)

Herren-Cravaten oder *Salonbinden* per Stück 75 kr., fl. 1, 2 bis fl. 5.

Herren-Unterhosen zu fl. 1, 1.60, 2, 2.50—3 fl. Reitschnitt, französische, oder ungarische Façon.

Wollene *Gesundheits-Jacken* zu fl. 2, 3, 4, aus Seide fl. 6, 7, gepelzte oder gewirkte *Unterhosen* fl. 2, 3—4. Schutz gegen Gicht.

Leinen-Damen-Hemden, glatt, zu fl. 1.60, 2, feingeschlungen fl. 2.50, sowie Schweizerform, ganz neue Formen mit Stickereien zu fl. 3, 3.50, 4, 5, so auch allerfeinste Leinen- und Batisthemden mit Stickerei, auch Spitzen, zu fl. 6, 8—10 fl.

Damen-Nacht- oder *Winter-hemdchen* [illegible] Aermeln zu fl. 3.50, auch gestickt fl. 7—6 fl.

Damenhosen, aus Leinen, Percail oder Barchent fl. 2, 2.50—3 fl. mit Stickerei.

Damen-Neglige oder *Nacht-corsets* aus feinstem Barchent zu fl. 2—2.50, aus französischem Battist mit Stickerei zu fl. 3.50, 3—4 fl. (Halsumfang anzugeben.)

Damen-Unterröcke aus Percail oder feinstem Rock-Barchent zu fl. 4, mit Stickerei-Einsätzen fl. 5, 6—8 fl.

Damenstrümpfe oder *Herren Fussocken*, das Dtzd fl. 5, 6, 8—10 fl. die feinsten.

Damenmieder zum Schnüren (Taillenumfang ist anzugeben) zu fl. 3, 4—6 fl.

1 Dtzd *Leinen-Taschentücher* zu fl. 1.50—2 fl. grössere und feinste zu fl. 2.50, 3 [illegible], 4, 5—8 fl.

1 Dtzd *Zwirn-Batist Tücher* zu fl. 5, 7, 9—10 fl. die feinsten.

Servietten od. *Handtücher*, per Dtzd nur fl. 5, 6, 7—9 fl. in Damast.

1 *Leinen-Tisch-Garnitur für 6 Personen* (1 Tischtuch mit 6 passenden Servietten) zu fl. 5, 6, 8—10 fl., für 12 Pers. das Doppelte.

30 Ellen *färbiges Bettzeug*, das St. zu fl. 7, 8, 9, 10—12 fl.

30—50 m *Handgarn-Leinwand* gebleicht, auch Doppelzwirn ungebleicht zu fl. 7.50, 9.50, 10, 13—15 fl.

1 St. 30 ellige ⁵⁄₄ breite *Rumburger Leinwand* zu fl. 12, 13, 15—18 fl.

40—42 Ellen vorzügliche *Weben-Leinwand* (zu feiner Bettwäsche oder 12 Damen-Hemden) fl. 11, 15, 18, 22—24 fl.

48 ellige belgische *Weben-Leinwand* zu fl. 22, 25, 30—35, fl. ausgezeichnet schön.

50 und 51 Ellen unvergl. gute *Rumburger* oder *Holländer Weben* (Handgespinnst und ⁵⁄₄ br.) zu fl. 30, 35, 40, 50—60 fl.

Briefliche Bestellungen in ungarischer Sprache aus den Provinzen werden gegen Geldsendungen oder Postnachnahme unter Garantie überallhin zugesendet. — Briefe zu adressiren: (761—12,10)

E FOGL, Wien, k. k. Hoflieferant,
Mariahilferstrasse 25.

Fontos minden családnak.

Üzletfeladás miatti szilárd és

végképeni végeladása

mindennemü legujabb és legjobb

női ruhakelméknek, paletotsknak, zekéknek, zubbonyoknak, lonschavloknak, nagy kendőknek, plaidsoknak, minden évszakhoz valóknak; továbbá **gazdag választékú valódi rumburgi, hollandi, créas, silézia** *és házi vásznaknak, damast asztalneműeknek, fehér és szines csinvatoknak, ágykanavászoknak, nankinoknak, len-zsebkendőknek, siffon és sirtingeknek, fehér és szines függöny-szöveteknek, fehér és szines alsószoknyáknak és hálózekéknek, nap- és esernyőknek, fehér és szines parketeknek, fekete és szines bársonyok- és plüsseknek, butorszöveteknek, nyugágy- és szobaszőnyegeknek, matraczok, asztal- és ágyteritőknek, lótakaróknak, sat. sat.*

igen leszállitott árak mellett.

Weiszmayer M.-nél,
az izr. község házában,
a *„KORONA“ szálloda átellenében,*
N.-Kanizsán.

Minden nemtetsző ára visszafogadtatik, vagy más árával kicseréltetik, s ez a legszilárdabb becsületesség bizonyitéka.

Olcsó ékszer

urak és hölgyek számára.

Ezen, az ugynevezett ujarany vagy talmiarany-féle fémből készült ékszer folcslegessé teszi a valódi ékszert, minthogy ez uj gyártmány sem [illegible] nem áll a valódi megett, [illegible] mellett még azon előnynyel is bir, hogy csak negyedrésznyibe kerül, mint a valódi aranynak csak foglalványaért is fizetni kell, így a legujabbat gyakrabban [illegible] csalatik a gyártmány által, oly jól van minden utánozva.

Legujabb ékszer-ta gyak: uj aranyból, melyek az aranyszint megtartják, legdivatosabb foglalványban, valódi [illegible] kövekkel vagy zománczozva, aulut a foglalvány igényli.

Finom melltük ábja 40, 60 - 80 kr — 1 frtig legfinomabbak 1.50, 1.80, 2—2.50 krig. Fülbevalók 1 pár fin. 60, 80 kr. 1 frtig, legfin. 1.50, 2, 2.50. Egész garniturák, melltük és fülbevalók: 80, 1.20, 1.60 kr., legfin. 2, 2.50, 3, 3.50, 4—5 frtig. Karperezek, finomak ábja 50, 80 kr. 1 frtig, legfin. 1.50 2, [illegible] 4.50 krig. A legszebb nyaklánez, ábja 90, 1.20, 1.50 kr. Emlényok fin. 20, 40, 60 kr., finomabb 80, 1, 1.50 kr. Tűzőfésűk, ujarany tejjel 80 kr., 1, 1.80, 2, 3 frtig. Gyűrűk, csalékonyan utánozva, különféle utánzott kövekkel, ábja 30, 40, 50, 60, 80 kr. 1 frtig. Legszebb óraláncok uraknak, rövid: 50, 80 kr., 1, 1.50, 2 frtig. Legszebb fin. nyakláncok, velenczei [illegible]: 1.40, 1.80, 2 frtig. Melltük, urak számára, 20, 40, 60, 80 krig. Inggombok ábja 10, 15, 20, 30 krig. Kézelőgombok párja 20, 30, 40, 60, 80 krig. Gallérgombok 5 és 10 kr. Egész készlet legszebb ing- és kézelőgombok 50, 80 kr. 1 frt, 1.50 krig. Egy csomó órafityelék, igen csinosan összeállitva: 60, 80 kr — 1 frtig. Valódi aranygyűrűk, kövekkel 1.50, 2, 2.50 krig. 13 latos jelzett ezüst-láncz, tűzben aranyozott, rövid: 3.50 - 4 frtig. 13 latos jelzett hosszu nyakláncz 6- 7 frtig. 13 latos ezüst emeny, tűzben aranyozva és zománczozva 2.50 3 frt.

[illegible] **legfinomabban kiállitott gyémánt-ékszer.** Ezáltal maga [illegible] csalódhat. Ezen ékszer valódi ezüstbe [illegible] aranyaljjal és tővel ellátva, az utánzott gyémántok mind finom csiszolt hegyi kristályból, mely soha nem veszti élénk fényét; más drágakövek is felismerhetlenül utánozvák 1 melltű: 4, 5, 6 frtig. 1 pár fülbevaló: 4, 5, 6 frtig. 1 pár kézelőgomb: 2.50, 3.50, 4.50. 1 db. uri tű: 1.80, 2.80, 3 4 frtig. Gyémánt gyűrűk, aranyból, 1.20, 1.50, 2, 3 frtig. Keresztek és szivek, mint nyakék 2, 3, 4 frt

A mindig illatos ékszer, indus növényekből, melyek természetes illatjukat mindig fentartják a legujabb divat szerint formálnak. Ez ékszer, diszességet illetőleg túlhaladhatlan s illatja végett igen kedvelt. Ha egy hölgy, ki ilyféle ékszerkészletet hord, egy terembe lép, ez néhány percz alatt ezen ékszer illatjával telik meg. Ebből 1 melltű 80 kr, 1 frt, 1.20, 1.50; egy pár fülbevaló 80 kr., 1 frt, 1.20, 1.50; egy karperecz 50, 60, 80 kr., 1 frt, 1.50; egy nyakék 60, 80 kr., 1 frt, 1.50, 2 frt, 2.50, egy uri óraláncz, illatos 1 frt. 40.

Diszes, divatos és hatásos az uj rokoko-ékszer, melyet a középkorban csak herczegi személyiségek hordtak; egy ily ékszer azonban az uj divat szerint átalakitva, szép, műféljes ékszerré vál. — Egy készlet: melltű és fülönfüggő 2 frt 50, 3 frt; legfinomabb 4 frt 50, 5, 6 frt; emlény 1 frt 50, 2 frt, 2.50; legfinomabb 3, 4, 5 frt; egy pár hajtű 3, 4, 5, 6 frt; egy kereszt nyakékül 1.80, 2.50, 3 frt; karperecz, diszes, 5 frt, 6 frt 50, 7 frt 50; nyakék, diszes 3.50, 4.50, 5.50.

A fekete csillő-ékszer. Ezen uj divatu ékszer kövei a valódi ruta formájára vannak köszörülve, s ennek folytán különös hatást gyakorol s mégis hámulatos olcsó. Egy készlet, melltű és fülönfüggő 30, 50, 80 kr; egy nyakék 1-, 2-, 3-soros 1 frt, 1.50, 2 frt; egy pár hajtű 15, 25, 30 kr; egy fejék (Diadem) 60, 80 kr. 1 frt 20 kr.

A divatos fekete ékszer, finoman, legszebb mintára és tartósan készitve üvegből, jotból, lávából, bivalyszarvból kautsukból: egy melltű 20, 30, 50, 80, kr., 1 frt; egy pár fülönfüggő 25, 35, 50, 80 kr., 1 frt; egy karperecz 30, 50, 60, 80 kr. 1 frt; egy nyakék 50, 80 kr., 1 frt; egy rövid óraláncz 15, 30, 60 kr.; egy nyakláncz 30, 80 kr., 1 frt; egy inggomb 4 kr.; egy pár kézelőgomb 16, 20, 30, 40 kr; egy tűzőfésű 20, 40, 60, 80 kr.

Fennt előszorolt árak e szabott áron és ily minőségben csakis az alólirt raktárban kaphatók. Minden, raktáron tartandó czikkekről szóló árjegyzékek ingyen adatnak. Egy ily árjegyzék átolvasása mindenkinek érdekes.

FRIEDMANN A. diszbazárja Bécsben, Praterstrasse, 26. szám.

Alleinige Niederlage für Oesterreich neuester Erfindungen.

Warnung. [illegible] bei gebrachte **Pasta-Pompadour,** welche in kürzester Zeit durch ihre Vortrefflichkeit allgemeine Anerkennung gefunden hat, wird seit einiger Zeit von [illegible] Firmen gefälscht. [illegible] ich daher [illegible] geehrten Publikum zur Nachricht, daß [illegible] allein echte Original-Geschäft Pasta nur in der geringsten Nieder[illegible] zu haben ist. Diese Pasta [illegible] Entfernen von [illegible] Gesichts-Ausschläge, Mitesser, Sommersprossen, Leber [illegible] zur Conservirung, Verschönerung und Verjüngung des Teints. 1 Tiegel fl. 1.50.

Alles ist möglich! [illegible] früher [illegible] haben, daß man [illegible] das Auge zu schonen beim Einfädeln des Zwirns in die Nadel; durch ein einfaches [illegible] Instrument ist es gelungen, daß ein schwaches Auge sogar in der Dämmerung in die kleinste Nadel ohne Anstrengung einfädeln kann, und kostet dieses Maschinchen sammt Anweisung blos 25 kr.

Brillantine-Pulver, [illegible] metallisches Putzer, welches [illegible] Gegenstände aus edlem oder unedlem Metall, [illegible] Flecken hat, braucht nur leise mit diesem Pulver überwischt zu werden und er erhält [illegible] Gegenstand [illegible] Schnelligkeit. 1 Schachtel sammt Anweisung [illegible]

Politur-Komposition. Ein unschätzbares Hausmittel, wodurch Jedermann mit größter Leichtigkeit ohne alle Mühe die veralteten und fleckig gewordenen Möbelstücke, [illegible] renoviren kann. Ein Flacon mit Anweisung, ausreichend für eine ganze Möbel-Garnitur, kostet 60 kr.

Silber-Putzkugel, [illegible] Mittel, um alle [illegible] Metall-Gegenstände blank und neu zu machen, [illegible] für Gold- und Silberarbeiter. 1 Stück 5 kr.

Das Versilberungspulver [illegible] dauernd jedes Metall in einigen Minuten [illegible] Gegenstände, welche [illegible] Gebrauch [illegible] zu empfehlen. [illegible] in Silber verwandelt werden. [illegible]

Ein Regulator aller Uhren ist die regulirte Sonnenuhr mit Kompaß, für Jedermann bestens zu empfehlen, [illegible] jede Uhr [illegible] 1 Stück fein 25 kr.

Amerikanisch patentirte Sicherheits-Schlösser [illegible] gegen jeden Einbruch. 1 Stück [illegible] 30, 40, 50 kr. 1 Stück große [illegible] 1 Stück große mit 2 Schlüsseln [illegible], 1 Stück für Reisetaschen 35, [illegible] bis 50.

Aufgeriebene Lackglanz-Wichse, mit Kautschuk vermengt, um das Leder [illegible] zu machen. Eine Schachtel [illegible]

[illegible] Gesundheit zuträglich ist. Bei Anwendung des ausgezeichneten [illegible] Leder-Appretur, welche das Lederwerk weich und [illegible] macht, so daß nach dem längsten Gebrauch der Schuhe in der [illegible] keine Feuchtigkeit zu [illegible] Maße [illegible] wird. 1 Flacon 60 kr.

[illegible] **Pariser Universal-Kitt,** um nicht nur Glas, Porzellan, Stein, Meerschaum, Holz etc. [illegible] zu verbinden, [illegible] zu [illegible] mit Metall, Glas mit Porzellan etc., so daß es wie ein Ganzes wird. 1 Paket von diesem in jedem Hause unentbehrlichen Mittel nur 10 kr. Derselbe Kitt im flüssigen Zustande, sehr ausgiebig, 1 Flacon [illegible]

Elektrische Zahnbürsten, durch welche man ohne Zahnpasta oder sonstige Toilettmittel (bloß mit reinem Wasser) die Zähne rein, weiß, geruchlos und gesund erhalten kann. Um großen Umsatz zu erzielen, ist der Preis per Stück blos auf 60 kr. gestellt.

Briefsiegelmarken, welche wegen [illegible] Bequemlichkeit, Billigkeit und ihrem [illegible] Verschluß des Oblaten und des Siegellack vorzuziehen sind, in feinster Qualität, mit beliebiger Firma, Wappen, Namen oder Monogramm 500 Stück fl. 1.50, 1000 Stück fl. 1.60.

Das Beste, um das Haar frisch zu erhalten und lichtes oder graues Haar dunkel zu färben, ist Nußöl; [illegible] Ich beehre mich, hiemit dem hochgeehrten P. T. Publikum anzuzeigen, daß ich ein Lager von unverfälschtem, frischem [illegible] habe. 1 Flacon klein 25 kr., groß 45 kr.

Die neuen Stickungsmaschinen sind per Stück a 40 kr. [illegible]

Regulator-Federn zum Richten für jede Hand und jedes Papier, so daß man mit der einen Feder die feinsten Haarstriche, sowie auch die stärksten Schriftzüge ausführen kann. 12 St. 24 kr.

Allerhöchst patentirtes Gift zur Ausrottung aller Mäuse, Ratten, Hamster und Maulwürfe. Wird verkauft ist unter Garantie 1 große Blechbüchse 1 fl. [illegible]

Radikales Mittel, um Hühneraugen in längstens 8 Tagen sicher zu beseitigen; dieses neu erfundene Mittel übertrifft alle bisherigen [illegible] 40 kr.

Einziges Depot in Oesterreich des [illegible] Arnika-Oeles, welches die Wundermittel in sich hat, Kopfkrankheiten zu beseitigen, den Haarboden und die Nerven zu stärken und dadurch das Wachsthum der Haare, selbst auf kahlen Stellen, in überraschend schneller Zeit zu befördern, auch entfernt es die vorkommende Kopfschuppenbildung. Als Heilmittel ist es zu brauchen bei Quetschungen, Gliederreißen, Rheuma, Brandwunden etc. [illegible] in der beigelegten Beschreibung. 1 fl. [illegible]

Lederpasta mit Kautschuk, um das Lederwerk unverwüstlich zu machen, besonders zu empfehlen für Pferdegeschirre [illegible] Eine Blechbüchse 60 kr.

Beste Rasirmesser-Pasta. Durch diese Pasta erspart man, das Rasirmesser schleifen zu lassen. 1 Schachtel 25 kr.

Unentbehrlich für jeden Haushalt sind die neuen Patent-Schleifer, wodurch man mit größter Leichtigkeit und ohne Mühe alle Schneidewerkzeuge, sowie Scheeren, Messer etc. in einer Minute schleifen kann. Ein Stück blos 25 kr.

Das beste Wiener Fleckenvertilgungs-Wasser kostet per Flasche 10 kr.

Oneelvale entfernt augenblicklich aus Wäsche oder anderen Stoffgattungen jeden frischen Tintenfleck. 1 Flacon kostet 25 kr.

Allen Unsichtbares wird sichtbar durch die neuen Taschen-Mikroskope, welche 10-, 15-, 20- bis 100mal jeden Gegenstand vergrößern, so daß man [illegible] 1 Stück kr. 40, 60.

Tod allen lästigen Insekten! durch die neu erfundene, [illegible] Essenz. Diese hat die Eigenschaft, das Insekt nicht nur schnell auszurotten, [illegible] gegen Wanzen, Schaben, Motten, Flöhe etc. 1 Flacon groß 30 kr.

Zweckmäßige Berker' mus-Maschine. Durch diese Maschine kann man jede Flasche schnell und luftdicht verkorken. 1 Stück 80 kr. 1 Stück feinste Sorte für Fabriken fl. 1.50.

Englische Entkorkungs-Maschine mit Hebeldruck. Mit solcher Maschine kann selbst ein Kind ohne Anstrengung die stärkst verkorkte Flasche entkorken. 1 Stück kostet fl. 1.

Regenmäntel aus ganz wasserdichtem [illegible] Stoffe, englisches Erzeugniß; dieser Mantel ist derart gemacht, daß man ihn selbst bei schönstem Wetter auch tragen kann, da er auf der zweiten Seite dem schönsten Ueberzieher gleich sieht. 1 Stück, 42 Zoll lange kostet fl. [illegible], jede weiteren 2 Zoll fl. 1.— mehr. Es wird sich [illegible] dieses Fabrikat nicht mit inländischen zu verwechseln.

Warnung. [illegible] sich jede [illegible] die dem [illegible] ich darauf aufmerksam, daß nur in [illegible] das erste österreichische Commissions-Geschäft bei

A. Friedmann in Wien, Praterstrasse Nr. 26.

Papiere, Visitkarten, Petschafte

und andere Schreib-Requisiten.

Alles feinster Qualität zu nachstehenden Spottpreisen.

Motto des Hauses: Auch billige Waare kann gut sein.

Französ. Briefpapiere mit Gratis-Eingravirung jeder beliebigen Namen, 6 Buchstaben und Kronen.

100 Stück Oktav, fein weiß . . . fl. —.45
[illegible]

100 Stück Visitkarten auf Carton, f. Lithographie, neueste Schriftart fl. 1.— [illegible] fl. —.60

Stahlfedern.

Regulator-Federn zum Richten für jede Hand und jedes Papier, 12 Stück . . . 24 kr.
12 „ (ein Dutzend) in edlen Sorten . . . 60 kr.
12 „ [illegible] . . . 30 kr.
1 „ Kautschuk-Federn, [illegible] . . . 10 kr.
[illegible]

Einen großen Vortheil gewährt der neue Wäschezeichenstift, [illegible] 1 Stück in Holz gefaßt 10 kr., 1 Stück in Bein 15 kr., 1 Stück mit Federhalter und Messer 30 kr., 1 Nachfüllung für drei Monate genügend, 10 kr., 1 Stück Union-Radirgummi für Blei und Tinte 5 kr.

Der schöne Federhalter. [illegible] ist zu haben um den Spottpreis von 25 kr. per Stück.

Feinst gravirte Petschafte mit schönster Schrift.

1 Stück mit 2 Buchstaben sammt feinstem Siegel 50 kr., Krone kostet 20 kr., ganze Namen werden billigst berechnet.

Hochdruckpressen sammt Namen, feinst ausgeführt, fl. 2.50.

Stampiglien sammt Blechkasten, Heft und Pinsel [illegible]

Die ersten Selbstbefeuchtungs-Stampiglien machen 1000 Abdrücke mit einmal Tränken der Maschine, das Praktischeste für Aemter oder Kanzleien, 1 Stück sammt feinster Gravirung fl. 6.50.

Die schönsten Namenstags- u. Gratulations-Karten, reizend ausgestattet, 1 Stück 5, 10, 15 kr., [illegible] 1 Stück 10, 20, 40, 50 kr.

[illegible]

Schreibe-Mappen, [illegible]

Briefsiegelmarken, welche wegen ihrer Bequemlichkeit, Billigkeit und ihres sicheren Verschlusses den Oblaten und dem Siegellack vorzuziehen sind, in feinster Qualität, mit beliebiger Firma, Wappen, Namen oder Monogramm, 500 Stück fl. 1.50, 1000 Stück fl. 1.60.

Papeterien. Eine schön ausgestattete Couvert [illegible] mit verschiedenen [illegible] und Couverts, 1 Stück 25, 35, 50, 60, [illegible]

[illegible] billiges Geschenk [illegible] 1 Schreibzeug, 1 Federhalter, 1 Federmesser, 1 Thermometer, 1 [illegible] Alles sehr hübsch und elegant ausgestattet blos 3 fl.

Neu erfundenes Tinten-Pulver. [illegible] 1 Schachtel für 20 kr.

Vorlagen für gewöhnliche und kalligraphische Schriftübungen, [illegible]

Eine complete Zeichnenschule [illegible]

Miltrailleusen [illegible] 20 kr.

Das neue Schreib-Rouleaux [illegible] 1 Federhalter, 1 Graven, 1 Lineal aus Bein, 1 [illegible], 1 Petschaft, 1 Maßstab, 1 Stück Siegellack, 1 Radirgummi, 6 Stück Bitten, zusammen blos fl. 1.70.

Schultaschen für Mädchen und Knaben,
1 Stück sammt Riemen, [illegible] 40, 50, 60.
[illegible] 40, 50, 90.
[illegible] 90, fl. 1, 1.20.

Der beste Federnwischer. [illegible] 1 Stück 40 kr.

Tinte in allen Farben, beste Sorte 1 Flacon schwarz, roth, blau, grün, 10 kr.

Beste Reisszeuge. [illegible]

Farben-Kästchen, [illegible]

Globuse für Schüler [illegible]

Notizbücher [illegible]

Praktische Datumanzeiger, 1 Stück für Kanzleien 20, 30, 40 kr. [illegible]

Copir-Pressen, beste, dauerhafteste und praktische Konstruktion, ein Stück fl. 4.50. Copirbücher a 500 Blätter 1.60, [illegible]

In dieser Qualität allein zu haben in

Wien bei A. Friedmann, Praterstraße Nr. 26.

20,000 St. Sonnenschirme!

Schön, gut und billig!
Modernste Sonnenschirme

A. Friedmann, WIEN, PRATERSTRASSE 26.

Billiger als überall.

A. Friedmann, WIEN, PRATERSTRASSE 26.

Das Modernste dieser Saison.

Fabriks-Haupt-Depot

von Sonnen- und Regenschirmen.

[illegible] auf diesen Artikel ein Hän[illegible] mit den ersten Seidenfa[illegible] gute Stoffe zu erhalten, [illegible] vollkommenen Herstell[illegible] im Arbeitslohne [illegible] keine Concurrenz [illegible]

Frühjahrs-Schirme.

[illegible]

Grosse Sonnenschirme.

[illegible] 2.50, 2.80
[illegible] 3.40, 3.80, 4.30
[illegible] 4.50, 5.— 5.50

Damen-Bergsteig-Schirme

[illegible] fl. 1.80, [illegible]
[illegible] fl. 2.40, [illegible]

Höchste Eleganz!!

Frou-Frou-Schirme

[illegible] 3.60 4.—
[illegible] 5.50, 6.—
[illegible] 5.—, 6.50

Gisela-Schirme.

[illegible] 3.50, 4.— [illegible]
[illegible] 6.50, 7.50 [illegible]

Damen-Schatten-Schirme. [illegible] Cas)

[illegible] fl. [illegible] 40
[illegible] fl. 4 [illegible], 5.— 5.50

Schirme aus feinster roher Seide

[illegible] ohne Garnirung fl. 4.—, 4.50
[illegible] Garnirung fl. 5.50, 6.50

Herren-Schatten-Schirme

[illegible]

En Gros-Käufer erhalten Rabatt.

A. Friedmann,

Wien Praterstrasse Nr 26

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos, gyorssajtónyomása Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1872. Junius 13-án. 48-ik szám. Tizenegyedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések jutányosan
NYILTTERBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.

Zala-Somogyi Közlöny

(a „zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“ hivatalos értesitője.)

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhez, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Követválasztás előtt.

I.

Zalavármegyében junius 20-dik napjára van a követválasztás kitüzve.

Szép nap, a szabadválasztási jog honpolgári gyakorlatának magasztos ünnepe!

Ünnep, melyen a szabad polgár érzetével áldozik hazájának oltáránál.

Oltárhoz járul a honfi, melyen az üdv forrása csergedez, mely nemzetet éltet, jövőt ad, dicsőséget teremt. Jaj annak, ki tisztátalanúl járul ez oltárhoz!

Ima, vagy átok illik-e ez oltárhoz?

A tények fáklyája, vagy az ámitás mécse világitson-e ez oltárnál?

A meglevő biztos alapon, melyet király szentesitett, ország-világ ismer, — vagy a tarka-barka igéretek ismeretlen utain haladjunk-e ez oltárhoz?

Választópolgárai hazámnak! válaszszatok.

Édes érzet, ha ez oltárnál Zalánk nagyszülöttje Deák Ferenczczel imázhatunk: éljen a haza! s szánalomra méltó, ki a gyászdallal tart: átok verte meg a magyart . . . .

Tisztelt választópolgárok! ime két tükör állittatik elötökbe, ismeritek, válaszszatok az ész higgadtságával, a sziv érzetével s minden felett a haza szeretetével.

Jobboldaliak:	*Baloldaliak:*
Batthyány Zsigm. gr.	*Páli János.*
Csengery Antal.	*Virava József.*
Csillagh László.	*Nagy Károly.*
Kerkapolyi Károly.	*Hegedüs Sándor.*
Királyi Pál.	*Remete Géza.*
Molnár Pál.	*Kuprits Imre.*
Szabó Imre.	
Tolnay Károly.	*Vértesy Iván.*
Vaslényey Lajos.	*Thassy Miklós.*

A tükör mindkettejét ismerjük mi, zalaiak; de egyikét nemcsak mi, nemcsak az ország, de a müvelt Európa kegyelettel emlegeti, irigyeli tőlünk . . . . a másikat csak mi, egyedül mi ismerjük. Már most, ha Európa államai közt szerepeltetni akarjuk hazánkat, melyik tükör legyen vezérünk?

Könnyü megmondani.

Nézzétek s feleljetek!

Valóban, nem tudja az ember, boszankodjék-e, vagy nevessen e két tükör egybehasonlitásánál.

Jövő számban az életrajzokat közöljük.

Az uradalmak haszonbérbeadásáról.

II.

Ha határozott kérdést intéznénk az illetőkhöz az érdember: miért adják haszonbérbe uradalmaikat? A válasz bizonynyal az lenne, hogy a haszonbérbeadás először a gazdászat fejlesztésére és a productio emelésére nézve szükséges, — másodszor pedig anyagi haszontöbbletet biztosit. Már most elemezzük e két nyomatékosnak látszó indokot, s tudjuk meg, valjon mennyiben alapos az, de fejtsük ki azt is, mennyire káros az nemzeti érdekeinkre.

Midőn az anyagilag virágzó europai államok gazdászati belviszonyait észleljük, nem tagadhatjuk el, miszerint a bérlemények által beállt nagymozgalmú pályázatok a gazdászat fejlesztését és a terményproductio emelését idézték elő, sőt még a gyáriparnak is észrevehető lendületet adtak. Ámde nálunk mások a viszonyok. Itt a gazda-tisztség által vezetett gazdászati rendszer annyira lépést tartott a folyton fejlesztő államet gazdászati rendszerével, hogy a bérlők gazdászati tudománya tulhaladni nem fogja, és pedig annyival inkább nem, mert a többnyire csak theoriából induló bérlőnek hosszabb idő kell a termesztő talaj kiismeréséhez, s igy a gazdászat fejlesztésének és a productio emelésének eszközlésbevétele ez egyszer czélttévesztett dolog; — továbbá a mi az anyagi haszontöbbletet biztositja, azt czáfolat alá venni nem lehet ugyan, de ha tekintetbe veszszük azt, hogy a bérbeadó tulajdonos a bérlet kezdete után még csak zsellér sem lehet épületeiben, — hogy kertjének gyümölcsfáiról a bérlő engedélye nélkül egy gyümölcsöt sem szakaszthat le, hogy azon nemzeti büszkeséget: haza, jószágomra megyek — ki nem elégitheti, és hogy ott, hova azelőtt ismerőseit meghivni szokta, még a legutolsó cseléddel sem rendelkezhetik, — mondom: ha ezeket a mérlegbe vetjük, bizonynyal súlyosabb leend azon csekély anyagi haszon különbségnél, mely a gazdatiszti kezelés és a bérlet alkalmazása közt felmerül. Gyáriparunk pedig sem igy, sem amugy nem nyer lendületet.

A mi pedig nemzeti érdekeinket illeti, az az uradalmak haszonbérbeadása által oly nevezetes veszteséget szenved, melyet sem a bérbeadók anyagi haszontöbblete, sem egyéb korszerű haladások ténye ellen nem sulyozhat; mert hazánk ifjuságának, a gazdatiszti állás elenyésztével, a gazdászathozi hajlama szünik meg; mert gazdasági tanintézeteink, melyeknek létesitését lelkes honfiak buzgalma és megfeszitett szellemi és anyagi erő eszközölte, maholnap a feleslegesek sorába fog tartozni, miután a szórakozást igénylő nagyobb birtokosok gyermekein kivül, azokat ki sem fogja látogatni; mert a gazdatisztek mellőzésével az elszigetelt falvak és puszták társasélete, melynek azok lelkei voltak, — az elszigetelt nép müvelődése, mely azoktól nyerte a fejlesztő szellemet, — a példabeszédes vendég-szeretet, mely azok hajlékában a szó szoros értelmében megöröködve volt, — és irodalmunk pártolása, mely azoknak egyik igen szép jellemvonásai közé tartozott — lassan-lassan elenyésznek, mint az éltető sugarak, midőn a nap lebukik a láthatárról.

A miből a bérlő fentartja magát, és a mit félrerak a bérbevett uradalom jövedelméből: hány szorgalmas magyar ifju élhetne meg és érhetné el szerény vágyainak teljesülését, a nélkül, hogy urának jövedelmét megröviditené!? Ámde ez nem vigasztalás, hanem csak egy oly felkiáltó kérdés, melyre ajak nem, de azon ezerek szivdobbanása felel, kik az uradalmak bérbeadása által hü szolgálataik jutalmazása fejében, csekély nyugdij mellett, tengődésre jutottak, vagy nyugdij nélkül, földönfutókká lettek.

RUSA KÁLMÁN.

Gróf Batthyány Zsigmond,

Zalamegye szent-gróti kerületének országgyülési képviselő-jelöltje, folyó hó 2-dikán tartotta Sz.-Gróton programmbeszédét választói előtt, a Zala folyó melletti térségen. A beszéd higgadt és komoly volt, a meggyőződés és igazság hangján előadva. Nincs abban hiú igéret; légvár, vagy ábránd, mert mint ő beszédében előrebocsátá „tőlem — ugymond — ne várja senki azt, hogy én szép, de soha teljesedésbe nem mehető reményeket teendek önöknek kilátásba.“ „Én a békét akarom minden áron, mert ez az egyetlen talaj, melyen a szellemi és anyagi felvirágzás eszközölhető: a béke 67-iki kiegyezés sáncai közt született meg, s csupán ott lehet tartós élete: azért ez alapot elfogadom. Kifelé tekintélyes hatalom kifejtése, befelé anyagi jólét. A kiegyezés által létrejött kapocs, mely bennünket a lajtántuli tartományokkal összefüz, az állami élet fentartásának azon biztositéka, mely egyedül képes bennünket a jelenkor államai közt fentartani. Vagy akkor szakadozzunk-e mi el, midőn a nálunknál ugyis hatalmasabb államok erejüket egyesitik? Csak a vállvetett erő imponálhat.“ A mult országgyülés tevékenysége eredményével nincs megelégedve a képviselőjelölt; hibás volt a többség, de mindenek felett a baloldal, mely nem restelt minden kigondolható akadályt a munka elé görditni, miért is azon ellenzéknek, mely a kiegyezés romjain akar felvergődni, ellen áll s tántorithatlan követője leend azon férfiunak ki a: „*Legszilárdabb jellem, tántorithatlan következetesség és Magyarország törvényeinek megvesztegethetlen őre.*“ Szóval ő Deák Ferencz elvét vallja. Néha kijelenti, hogy ő sem a Deák-párt, sem a kormány vak eszköze nem leend. A jót jöjjön bár honnét, pártolni fogja. A belreformok közt az első helyre az adórendszer reformálását teszi, melynek leszállitását én nem igérhetem, — mondja ő — hanem igen azt, hogy helyes beosztás által azt türhetőbbé, hogy a kereskedés és közlekedési viszonyok rendezésével vagyonunkat, terményünket értékessé tehessük, mert nem az a szegény nép, mely sok adót fizet, de könnyen, hanem az,

---

TÁRCZA.

Mióta elhagyál . . . .

Jól tudom, hogy már azóta
Vágyad, czélod — más vala;
És hogy emlékem szivedben
Tün-tüneteként elhala.

Nem is kérem én tetőled,
A mit egykor elvevél:
Hiába vágynék a fára,
A lomb, mit letép a szél!

Nem kérem, hogy megvigasztalj,
Bár reám bánat borult;
Nem a reményt, melyben üdvöm
És hitem központosult.

S ne vigasztalj, hogy lelkem, e
Száradó fa, — még kihajt!
— Csak azt kérem, hogy egy rögöt
Dobj a koporsómra majd!

BAGI LÁSZLÓ.

Hazai aphorismák.

A zala-apáthi apátság 1019-ben Szent István, a magyarok első királya által alapittatott, ki tudvalevőleg a keresztény vallás és a tudomány terjesztése czéljából a Benczések rendjét is létesitette. Ez apátság eredetileg Zalavárott volt, melynek birtokosai azonban a mohácsi gyásznapok, vagyis 1526 óta gyakran változtak; utolsó birtokosa Radonay pécsi püspök volt. — III. Károly 1715-ben mind a rendet, mind az apátságot ujolag berendezvén, ez apátságot Zala-Apáthira tetette át. Ez ujjáalakitás óta a következő apátok kormányozák az apátságot: Aemilian, Urban Janka, mely utolsó a tudományokat különösen kedvelte és a még most is fennálló szentegyházat épittette. Ezt követte 1801-ben Schlicntinger, a ki népszerüségének növelése czéljából magát a szabók, vargák, asztalosok és más mesteremberek czéhebe bekebeleztette. (Kunits I. köt. 35 lap.)

Uj-Szőny helységében, Komárommegyében, 1701. évi október 26-án egy pórnő tökéletesen kiképzett, de oldalon összenőtt ikret szült. Ilona — az idősbik — karcsú termetü volt, Judith — az ifjabbik — ellenben a természet mostoha gyermeke maradt, mert apró, fordo növése mellett, szélhüdés is érte, és ennek tulajdonithatni a gyengeséget és lomhaságot, mely őt halála napjaig bélyegzé, mig a tanulékony, elmés és tehetséges Ilona bizonyos tekintetben szép alakú volt. Himlő és kanyaró mind a kettőt egyszerre érte; kebe és láz azonban gyakran az egyiket bántotta, a másikat érintetlenül hagyván. — 6 éves korukban megvette őket Dr. Csuszi, ki e csodateremtményekkel Magyarországot, Lengyel-, Némethont, Hollandiát, Frankhont és Angliát beutazván, három év után visszatért Magyarországba. — Ekkor vétel utján Sachenzetz Ágoston, Magyarország primásának birtokába kerültek, ki őket a posonyi ursilinak zárdájába adta. — 22 éves korukban, azaz 1723. évi febr. 8 án Judith nehéz kórságba esvén, ugyan e hó 23-án meghalt, és kimulása után 3 perczczel Ilona is ép elme- és nyelvének teljes használatával szinte kimult. Windisch I. rész 41. l.

Fiume városa már a legrégibb időkben a legalkalmasb gyüpontnak tartatott, mely hazánk dús terményeinek utat nyisson a külföldre. E végből III. Károly 1726-ban Károlyvár és Fiume között 17 mértföldnyi hosszú sziklautat (Carolina via) épittetett, mely azonban meredeksége és a viz hiánya miatt a várakozásnak semmiképen meg nem felelt. (Zeitschrift von und für Ungarn VI. kötet, I. füzet, 1804. julius 6. lap.) Ezután a magyar hajótársaság a Kulpa folyamot, mely akkor még csak Károlyvárig volt hajózható, Brodig—Fiumétól 5 mfnyire eső városig — hajókázhatóvá tenni szándékozott, hogy igy a magyar terményeket az adriai tengernek legalább közelébe szállithassák. E terv kivitele azonban csaknem fél millió hasztalan költségeskedés után elháríthatlan természeti akadályokban hajótörést szenvedett. Végre 1801-ben a társulat részéről báró Jucassovits cs. kir. altábornagy egy országut kiépitésével bizatott meg, mely 18 mfnyire terjedve, Károlyvártól egyenesen Fiumeig vezessen, és mely ut, ámbár az épités az 1805. és 1809. háború következtében többször félbeszakittatott, 1812-ben teljesen kiépült. Épitője a vágrámi véres harczban elesett. (Hesperus 1816. 6 lap.)

Holics — az ismert királyi családbirtok — 1392-ben a hatalmas Stibor tulajdona volt, később a Révay család, azután pedig gróf Czobor birtokába jutott és ezen utolsótól I. Ferencz császárra származott. Várát a Bocskai-féle zavargásokban Révay Péter várparancsnok hősileg védelmezte az ostromlók ellen; a Bethlen-féle háboruban azonban végkép lerombolatott. Ugyane várból rabolta ki Bakis Péter Forgách Zsuzsannát, Révay Ferencznek szeretetreméltó hitvesét, kit aztán Detrekő várában őrizet alatt tartott. (Csaplovits II. kötet 114 lap.)

A Máramaros megyei királyi sóbánya városai a következő 5 mezővárosból áll: Huszt, Hosszumező, Visk, Sziget és Técső. Ez utolsó négy helység neveinek kezdőbetüi képezik „Huszt“ nevet:

H osszumező.
U isk.
SZ iget.
T écső.

(Ungar. Magazin 1783. 334. l.)

Közli: LÖVY JÓZSEF.

Miért oly rég . . .

Miért oly rég égtem, vágytam —
Megjött a pillanat,
Megszállta hát a dallaten
Lelkemet, ajkamat.

Elszenghetem, mitől e sziv,
E kebel ég, lángol, —
Az érzést, mely belém olvadt
Lelked sugarától.

Elzenghetem, miként te vagy
Üdvöm, szivvirágom,
Szivem, lelkem legdrágábbja
Széles e világon!

NOTTER ANTAL.

mely kevesot s azt is nehezen. A honvédrendszert helyesnek találom, — mert egyrészt ez által, ha majd kifejlik, a sorkatonaság kevesbithető; másrészt, mert gyermekeink katonakötelezettségén ezáltal igen segitve van. A haladás föltételét a müveltséget, mely csak nevelés által érhető el, előmozditni fogom minden erőmmel. A vallásügyben szabadságot, s a kath. vallásnak autonomiát követelek."

Somogymegye népoktatási viszonyai 1871-ben.

Kovács Sebestyén Gyula főtanfelügyelő ur évi jelentéséből.

Somogymegye népiskoláinak összes száma az 1870-ik évben 369 volt. E szám a mult évben 370-re emelkedett, miután Fönyedén — hol azt előzőleg nem létezett — iskola állittatott. Ebből 24 községi, a többi felekezeti jellegü. —

A felekezeti hatóságok elismerésre méltó buzgalommal müködtek a népiskola-ügy emelésén. Es szép jeleit lehetett latni a nemes áldozatkészségnek. Legyen elég e tekintetben felemliteni a többi közül a piarista-rend azon nagylelküségét, miszerint Göllében egy hatezer frt értékü házat ajándékozott az egyházközségnek tanitólakásul.

A már emlitett egy iskolán kivül még az osztályok száma is szaporodott 17-tel.

Uj iskolaépület emeltetett 11.

Javult az iskolaépület helyreállitás vagy bővités által 10 helyen.

Felszereltetett 49 iskola egészen, 71 részben, 28 hiányosan.

A tényleg iskolába járó gyermekek létszáma 1870-ben volt 32,507. E szám a közelebbi évben 1400-al szaporodott. A mult évi iskolába járók száma e szerint tett 33,907-et

E javulás dolgán is még sok a hiány, melyet kipótolni — az akadály, melylyel megküzdeni kell. A nép közönbösségén sok helyen hajótörést szenvedett az egyházi hatóságok üdvös intézkedése. Ezt tapasztalva a tanfelügyelőség, az egyházi hatóságoknak támogatására jött az által, hogy megintést eszközölt ki azon iskolákra, melyek a törvény által előirt kellékeknek nem feleltek meg. Első izbeni megintésben részesült 128 r. kath., 38 helv. hitv., 20 ág. hitv. és 5 izr. iskola: összesen 191. A böhönyei helv. hitv. iskola már másodszor is megintetett. A fentebb jelzett javulás előidézésére e megintés nem kis mértékben folyt be.

Községi oskola van 24. Felszerelve van közülök 10.

A községi oskolák még eddig nagyon kezdetleges állapotban vannak, többnyire az átalakulási viszonyok nehézségeivel küzdenek. Oly helyeken nyilvánittattak községinek az iskolák nagyobbára, hol a község, illetőleg egyházközség nem volt képes saját erejéből iskoláját a törvény kivánalmai szerint berendezni, s ennélfogva az államsegélyre reá szorult. A honnét több községi oskola csakugyan részesittetett is tetemes államsegélyben a mult év folytán. Nevezetesen: épitkezési segélyül nyert Bortvicsa 1200 frt. Toponár 800 frt, Öszöd 630 frt, összesen 2630 frtot. — Évi fentartási segélyben pedig részesült Kaposvár 800 frt, Öszöd 330 frtban.

Ezenkivül államsegély iránti tárgyalás foly 8 helyen; 6 helyen pedig ezután indittatik meg.

A szervezkedés és átalakulás csak lassan halad, mert a községi oskolaszék tagjai — kik többnyire a köznépből valók — nem birnak a kezdeményezés bátorságával vagy a kivitel erélyével, s félnek a községi tagok neheztelésétől. Es okból felülről várják a kezdeményezést, sőt a kivitel apróbb részleteinek intézését is.

Faiskolának való helyiség van 170 községben, — a faiskola vezetésére alkalmas tanitó 166 községben. Azonban mégis alig néhány helyen van tulajdonképeni faiskola, mely rendes kezelés alatt állana. Felsőbb rendeletek következtében megtették a községek, hogy mutattak ki e czélra helyiséget, de vagy nem alakitották s adták át rendeltetésének, vagy más czélokra használják.

A tanitók létszáma — mely 1870-ben 441 volt, a mult évben csak 7-tel szaporodott, holott az osztályok száma — mint emlitve volt — 17-tel. Több helyen nem kapnak tanitót, hol arra szükség volna. A tanitóhiány megyénkben is, — mint általában országszerte — igen érezhető. Ismeretes ennek természetes oka — — a silány dijazás, mely néhol az éhenhalástól se mentené meg a tanitót, ha az a maga s családja életének tengetésére kézi munkával nem szerezné meg a mindennapi kenyeret. Ily nyomoruságos helyzetben levő tanitótól ki várhatná jogosan, hogy kedve s hivatásérzet lelkesitse müködésében? ki és mi nyujthatna neki ingert és eszközt önképzésére?

A közoktatási kormány ismerve a tanitók szánandó anyagi helyzetét, évenkint tetemes államsegélyt oszt ki szegény, de érdemes tanitóknak. Ily segélyben megyénkből a mult évben 9-en részesittettek összesen 550 frttal. Ezeken kivül 3 tanitó részesült együtt 220 frt jutalomban.

A csurgói állami tanitóképezde előkészitő osztályába (gyakornok) járt az 1870/71 iskolai évben 2 helv., 3 ág., 3 izr., összesen 8 növendék. — A képezdei rendes tanfolyamba: az I. évfolyamba 12 r. kath., 9 helv.=21. — II. évfolyamban 2 r. kath., 7 helv. 9. — a rendkivüli egy éves tanfolyamon 7 r. kath., 3 helv. 1 g. kath., 2 izr.=13. — Az intézetben müködik 4 rendes és 1 segédtanár, továbbá a gyakorló iskola 2 tanitója.

A csurgói póttanfolyamon részt vett 76 kath., 67 ref. g. ág., 2 izr., 6 községi, 1 állami tanitó és 2 képezdei növendék, összesen 153 egyén.

Ezentul a pécsi tornászati tanfolyamon 6, a keszthelyi gazdasági tanfolyamon 1 tanitó jelent meg megyénkből.

A felnőttek oktatása — fájdalom — csak kevés helyen léphetett életbe megyénkben, népünk álszemérme miatt Toponár, Büssü-Várad, Buzsák és Kapos Füred községekben 120 egyén nyert oktatást irás- és olvasásból. Az illető oktatók fáradságukért a kormány által 263 frttal dijaztattak.

Előbb az egész megyében csak 3 alapnövelde létezett a bálványosi, kereki-i, berzenczei. A mult éven ezen kis szám egygyel szaporodott. Ugyanis Kovácsich Öszinte ügyvéd ur buzgó fáradozásai folytán Kaposvárott is állittatott fel hasonló intézet.

A megyei oskolatanács figyelemmel kisérte a megyei népiskola ügyet s hatásköréhez képest minden lehetőt elkövetett a népiskola ügy emelésére. Több fontos intézkedést tett, például: hogy a községi oskolák feletti felügyelet behatóbbá tétessék, azok látogatásával egyes iskolatanácsosokat bizott meg; — az iskolatanács hatáskörének a felekezeti oskolákra való törvény kiterjesztése érdekében feliratot intézett a közoktatási ministerhez; — a megyei bizottmány megkereste, hogy az iskolai mulasztások meggátlása végett a népoktatási torv. illető szakainak erélyes végrehajtásáról intézkedjék, stb.

Tanfelügyelő meglátogatott 174 iskolát, 1 magánintézetet, 1 papnöveldét — egyszer, a csurgói állami tanitóképezdét négyszer. Valamennyit meglátogatni az irodai foglalkozás, a megye nagy területe s egyéb természeti akadályok miatt nem lehetett. A közoktatási kormány is belátta azt, hogy ily nagy terjedelmü tankerületben egy ember a felügyeletet kellő sikerrel nem teljesitheti, azért másodtanfelügyelői állomást is állitott Somogymegyében, kinevezvén ez állomásra tekintetes Tálosy Gyula urat.

A tanfelügyelői irodában elintézett ügydarabok száma 991-et teszen, a hivatalos levélforgalom 1868.

Fővárosi tárczalevél.

III.

Pest, 1872. junius hó 6-án.

Hiába, én csak „pechvogel" vagyok, már látom, mintha a hatvani uteza szurok-követelén, — pardon! ez annyit tenne, mint: fából vaskarika, — tehát kijavitom: szurkolatán tanultam volna először szurk.... illetőleg magam lábán járni.

Képzeljék, szives olvasóim, a velem történt „szurkos" esetet, mely rámnézve sokkal borzasztóbb és érezhetőbb csapás, mint az, hogy a napokban itt egy hely nélkül csavargó kocsis, ki lopási szándékkal egy kertbe tévedt, a kertész által nyomról-nyomra követtetvén, leharapta üldözője orrát. Bizonyára jobb *buldog* lett volna belőle, mint kocsis! — Vagy mondok egy másikat, melynek szintén csak tragikus vége lehet, bár arról nem szól a krónika. Szereplők benne: egy ifju lovag és hölgye, kik vasárnap együtt kirándultak a zöldbe, de többé vissza nem tértek. Meddig folytatták volna igy szép kertecskén utjokat, nem tudhatjuk; de — mintha ők is a „szurkos" hatvani utczából indultak volna ki — Promontornál utolérte őket a „pech", illetőleg a hatalom — a „majster ur" lábszija, mert tudnunk kell, hogy az ifju lovag egy 14 éves inasgyerek és Juliája a „meister" urnak 12 éves leánya. Mint mondják, elkeseredés vitte őket a szökésre, mivel nem rég a mester valami csiny miatt mindkettőt szigoruan megbüntette. Gondolhatjuk, mily fontos szerep jutott azután a lábszijnak az utolsó felvonásban.

Ennél csak a „Ludas Matyi" szerkesztőjének volt nagyobb pech-je, ki f. hó 3-án jelent meg a pestvárosi közp. bizottmány előtt, elpanaszolván, hogy őt az összeiró bizottság elutasitotta, noha ő a szerkesztő, volt sajtófogoly stb. De mivel most sem tudott 100 frt biztos jövedelmet, sem arról adókönyvet felmutatni, a közp. bizottmány őt, fenyegetéseinek daczára, szintén visszautasitotta. A „Ludas Matyi" hires szerkesztője tehát nem választóképes!

De elmondom már az én pech-emet is. A mult hó 26-án tartott akademiai diszgyülésen ugyanis nagy szorgalommal jegyeztem fel annak érdekesebb mozzanatait a „Zala-Somogyi Közlöny" számára, ott izzadtam, fuldokoltam, éheztem és boszankodtam a sok csendzavaró miatt az ülés bezártáig, tehát csaknem 4 óra hosszáig; azután hazáig áztam, — ismét neki ültem irni, végre elkészült a *második* tárczalevél. Azonnal postára adtam, — s vártam megjelenését. De — oh pech! — a tárczalevél maig sem jött; a levél tehát elveszett, egy egész napi fáradság hiába volt. Ez is „pech" a szegény magamféle emberre nézve!

Kárpótlásul azonban elvezetem szives olvasóimat ismét az akademiába, de nem a diszgyülésre, hanem csak egy f. hó 3-án tartott osztálygyülésre, mely igen szép számu közönség jelenlétében folyt le. *Riedl Szende* ur értekezett az *ikes* igékről s a *dissimilatio* alapján igyekezett bebizonyitani, hogy az *ik* es igeragozási rendszer nem jogos; azaz: hogy az *eszek, iszok* ép oly helyes alakok, mint *eszem, iszom; egyék, igyék* vagy *egyen, igyon.* — Az értekezés folyama alatt nem egyszer láttuk, hogy a komoly tudományosság felkent bajnokai, valamint a közönség is egymásra tekintenek, mintha mondani akarták volna: ez mégis komény beszéd! Az értekezés végeztével azonban öreg *Toldyn*k, mintha mindnyájunk közérzelmét tolmácsolta volna, a történeti nyelv szempontjából tiltakozott *Riedl* ur egyik-másik állitása ellen s kijelenté, hogy ugyanily terjedelmü értekezést kellene felolvasnia, ha *összes* állitásait megczáfolni akarná. Tapsolni akartunk az „öreg" urnak, de nem mertük ily komoly helyen oly hangosan nyilvánitani tetszésünket; különben is *Riedl* ur csak kinevetett volna bennünket, mint laikusokat, hogy „*differencsirozott*" (?) igealakjairól szóló értekezését már másodizben félreértettük; azért meg is igérte, hogy egy más alkalommal az igeragozásról bővebben fog szólani. Mi csak azt ohajtjuk, hogy Toldy akkor is ott legyen!

Igaz, a *medárd-napi vásár* is elmullott s én majd elfelejtem megemliteni. Egyébként nem csoda; könnyen megfeledkezik az ember oly vásárról, melyről, hogy egy szuszszal mindent elmondjunk azt kell constatálnunk: nem sikerült. Vidéki vevőket, kik a többi vásárok alkalmával elözönlik a várost s minden léptennyomon egy falusiba ütközünk, — most alig láttunk. Pedig vevő nélkül nincs vásár, mint előfizető nélkül nincs *honorarium.*

Végül ismét egy érdekes *kuriozumot* közlök:

Pest közp. bizottsága tegnap elhatározta, hogy a képviselő választásnál 6 láb hosszu *pálczák* használtassanak, melyek a jelöltek neveivel ellátott ládákba leszenek helyezendők. Mintha előre gondoskodni akarna a bizottmány, hogy a szavazó-dorongokkal megjelent választóknak szükség esetén legyen mivel „verekedniök". Nem követésre méltó példa s nem is hiszszük, hogy lesz párja az országban e „bölcs" intézkedésnek.

Tegnap és ma roppant felhőszakadás volt. A pinczékből ugy szivattyuzzák ki a fölöl magasságu vizet, mely hirtelen betódult. Van Széchenyi grófnak és a tüzoltóknak ismét dolga vele. — De tán elég is volna már az eső? — mi városiak legalább meguntuk már a nótát.

GYULAY.

Hirek.

☞ Lapunk fél- és negyedéves t. előfizetőit bizalommal kérjük az előfizetési pénzek szives beküldésére, hogy a lap pontos szétküldésében fennakadás ne történjék. Előfizetési ár: félévre 4 frt, negyedévre 2 frt, mely 5 krajczáros postai utalvány mellett legczélszerübben eszközölhető.

— ***Deákpárti*** értekezlet tartatott mult vasárnap délután a „Zöldfa" nagy termében, elnöklő Glavina Lajos ur szivélyesen üdvözölvén a nagyszámu jelenvoltakat s a párt tömörülésére hivta fel s egyszersmint egy mindennaposan ülésező bizottmány alakitását inditványozá. Gózony Ferencz ur benső érzéssel emelt szót szeretve tisztelt követjelöltünk Csengery Antal ur mellett, kit — ugymond — ha mint országos tekintélyt 1869 ben követünknek választotta a többség, mennyivel inkább most megkell választanunk, mint városunk leghübb barátját s gondos atyját, örök szégyenfolt volna e város történetkönyvében, ha elhagynék ejteni, s mind az, ki e nagy férfiu megbuktatásán müködik, vét e város s vidék jólétének, felvirágzásának előmozditása ellen. Zajos helyeslés s éljenzés követte e gyöngytiszta igazságot jelező szavakat s mig egyrészről honfiui tükröződött vissza az arczokon, hogy van egyetlen egy polgára is e kerületnek, ki Csengery a tudományos világ e lángoszlopa, a munkásság e példánytükre ellenében az elkeseredésig faluról falura házal, másrészről határtalan lelkesedéssel tömörült a Deákpárt. A választmány Hegedüs József ügyvéd ur elnöklete alatt megalakult. Ha valamelyik szavazó-polgárnak panasza, vagy tudakozódása van, sziveskedjék e bizottmányhoz fordulni.

— ***Halálozás.*** Emlitettük lapunkban, hogy a soproni casino derék elnöke Hillebrandt Vincze ur a sétányon hirtelen roszszul lett; a köztiszteletü férfiu ennek következtében meghalt. Temetése 7-én nagy részvéttel ment végbe. A casino épületén nagy gyászlobogó hirdette halálát.

— ***Marczaliban*** Horváth Sándor baloldali követjelölt ellenében Kiss Gábor kir. táblai jegyzőt léptette fel a Deákpárt.

— ***Csengery Antal*** és ***Királyi Pál*** választóikhoz intézett beszédeikot a „Buda-pesti Közlöny" vasárnapi száma hozta egész terjedelmében.

— ***Zala-Egerszegen*** erősen hirlik, hogy Nagy Károly visszalép s helyébe Csertán László jő; Keszthelyről szinte azt a hirt veszszük, hogy Vértesy Iván baloldali jelölttel szemben Csertán Károly szinte baloldalit kivánják föllépteteni.

— ***Lövész-egyleti diszünnepély.*** A nagy-kanizsai lövész-egylet junius 8-án tartotta Lazsnakon diszlövészeti ünnepélyét, melyen a tagok s ezek vendégei nagyszámban vettek részt, különben az idő is kedvezett e kellemes kiránduláshoz. A lőverseny első diját, mint ezt Auttmann hadnagy ur, az egylet tevékeny titkára velünk közlé, Trztyánszky Lajos lövészmester és helyettes keszthelyi fölövészmester ur, a másodikat fölövészmesteri helyettes Veszter Imre ur, a harmadikat Kramer távirdai főtiszt ur nyerte el; a tekepályáni győztes pedig Tretter főhadnagy ur volt. Ezután a szép hölgykoszoru s a fiatalság tánczra perdült s a gyönyörüen földiszitett, s csillogó lámpafényben uszó helyiség főoszlopzatánál két disztábla vonta magára a figyelmet, melyen Király Laura kisasszony és Aranyli Terka asszony sikeres lövéseinek eredményei láthatók voltak s nekik általános elismerést szereztek. A kedélyes vigalom hajnali 3 óráig tartott. A tánczkoszoruból lehetlen, hogy néhány szépet meg ne emlitsünk a nélkül, hogy az összességből levonnánk; ott láttuk: Gózony Marcsát, Kollay Idát Kottoriból, Godina kisasszonyokat Palinból sat. Hencz Antalné, Veszter Imréné asszonyokat, még többet is feljegyeztünk volna, de malheur történt, e sorok irójának szemüvege eltörött. Grünbaum zenetársulata s Blumenschein ur étel s italbani szolgálata általános megelégedést nyujtott. Ez élvezetes estély jelezi, hogy az egylet vezetői nemcsak azon törekednek, hogy edzett karral védjék a királyt s hazát, de ártatlan, szórakozó mulatságról is gondoskodnak.

Épitkezés. A nagy-kanizsai takarékpénztári épület mellett levő üres saroktelekre két szép ház épittetik; mindkettő Gutmann S. H. ur vejei: Weiss és Maschanszker uraké lesz. —

Követválasztási intézkedés Zalamegyében.

Zala-Egerszegen 1872. évi junius 3-án tartott központi választmányi ülés jegyzőkönyvéből: Jelen voltak Csutor Imre alispán ur elnöklete alatt Séllyey László, Glavina Lajos, Nagy István, Skublics László, Bezeródy Elek, Kiss János, Koller Ferencz, Königmayer Károly, Königmayer János sat.

1-ör. Elnök az ülést megnyitván, felhivja a központi választmányi tagokat a képviselőválasztás napjainak meghatározására, mire f. junius hó 20-dik napja tüzetott ki.

2-or. A képviselőválasztási elnökök- s jegyzőknek a következők választattak meg:

Választó-ker.	Elnök:	Helyettes elnök:	Jegyző:	Helyettes jegyző.
Tapolczai:	Vadnay Rudolf.	B. Puteány Ödön.	Szigli József.	Csondes József.
Szent-gróthi:	Bessenyey Ernő.	Szüts István.	Forintos Kálmán.	Szily Dezső.
Keszthelyi:	Hertelendy Kálmán.	Nedeczky Jenő.	Koller István.	Töröky Aladár.
Zala-egerszegi:	Árvay István.	Fackh Gedő.	Szigethy Antal.	Hideg József.
Nagy-kanizsai:	Babóchay János.	Inkey László.	Ebenspanger Lipót.	Hertelendy Béla.
Lotenyei:	Liszlák Ferencz.	Szalacsy Farkas.	Zakáll Gyula.	Faics Károly.
A.-lendvai:	Czigány Bertalan.	Kollay Jeromos.	Szilassy Károly.	Vámosy Lajos.
Baksai:	Nagy Pál (zalapat.)	Paslek János.	Martinek István.	Sodás Kálmán.
Csáktornyai:	Bogdán György.	Peturnik János.	Huszár Nándor.	Dr. Kronovecz Ign.

3-or. Minden választókerületre két-két lovasszázad kérelmezése határoztatott.

4-er. A reclamátiók f. hó 8-tól 6 napon át, junius 13-áig bezárólag, teljesitendők. Kelt mint fent.

OROSZ PÁL, m. k. jegyző.

— *Czigányok.* Folyó hó 7-én a reggeli órákban a helybeli kapitányság tudomására esvén, hogy egy tolvajbanda érkezett Kanizsára, ennek következtében a szükséges intézkedések rögtön megtétetvén, a rendőrség által a Kis-Kanizsa melletti kanális hidjánál következendő tolvajok u. m.: Horváth György egyedutai zenész, Horváth Örzse, Berkes Juli és Stajko József czigányok fogattak el, kiknél többféle ruhakelme, czipők, szappan sat. találtattak, a kir. jár. birósághoz további intézkedés végett áttétettek.

— *Nemes ajánlat.* Andrássy-Szápáry Etelka grófnő, birodalmi külügyministerünk édes anyja, a szécsi-szigethi iskolára azt az ajánlatot tette, hogy a felépitéshez szükséges összes faanyagot, 50 ezer téglaégetéshez szükséges 50 ölnyi fát ingyen adja, a lakosság csak a munkaerőről gondoskodjék; azonfelül ottani derék kasznára többrendbeli büntetési pénzből 200 frtnyi összeget tart készen az iskolai egyéb szükségletek fedezésére s mindehez hozzácsatoljuk: hogy a lakosság összedugott kézzel néz a rozzant iskolára, nem tesz ügyében semmit, de annál inkább tele torokkal kiáltja: éljen a balpárt! mintha bizon e kiabálás felépitené az iskolát.

— *„Kertész Gazda“* a practikus Girókutinak e fürgencz lapja ujerőkkel szervezkedve, jelenend meg ez év második felében is; ára félévre 3 frt. A hazának sok gazdag gazdát, a gazdáknak sok jeles kertészt s igy a „Kertész-Gazdának“ is sok előfizetőt kivánunk!

— *A fővárosi lapok* átvették tőlünk a magyar-szerdahelyi menyecske gyermekeinek gyanus halálozási hirét s mintegy felhivtak bennünket: hát az asszonynyal mi történik? pótlólag jelenthetjük, hogy a n.-kanizsai kir. járásbiróságnál a vizsgálat ellene folyamatba vétetett.

— *Dalárdai ünnepély.* A nagykanizsai dalárda női karával egyesülve, és Ollop Imre ur szives közreműködésével szombaton, f. hó 15-én a „Zöldfa“ vendéglő termében dal-estélyt fog rendezni, melyet tánczkoszorucska követ. — Belépti dij tagok számára 30 kr. Nemtagok számára 1 frt. Pénztárnyitás este $7^1/_2$ órakor. Kezdete $8^1/_2$ órakor.

— *Hymen.* Mióta lapunk kétszer jelenik meg, alig van szám, melyben hymen rózsaláncait ne emlegetnénk, melyek vidékünkön füzetnek; ha ez igy van, inkább naponkint kiadjuk e lapot. Most ismét az a kellemes hir érkezett hozzánk, hogy lapunk tehetséges munkatársa s tisztelt barátunk Russ Kálmán jegyet váltott természetesen szive választottjával. A hir azt is mondja, hogy a boldog jegyes barna; hogy süssön rájok folyton a boldogság napja!

— *Több katonai tekintély* érkezett Nagy-Kanizsára hadiszemlét tartandó az itt állomásozó katonaság felett. Ugyanis: B. Edelsheim-Gyulay F. M. L. lovassági vezérfelügyelő, Báró Pakeny F. M. L. Villata vezérőrnagy Keszthelyről, Ottinger Gusztáv ezredes és ezredvezényltő, Graffen-Oberstrau Rudolf alezredes urak sat.

— *Tárgyaltatott* a n.-kanizsai kir. törvényszék előtt tegnap, jun. 12-én a hahóti ügy, melynél a tényálladék ez: Két kocsin május 20-án reggel balpártiak Söjtörre mentek, hogy Nagy Károly beszédét hallgassák, Botka László majorján tól azonban már pisztolylövéseket tettek. Délbe visszajövet a figyelmes községbiró ur a kocsikon levőket háza előtt a megállapodásra intette, hogy a közcsend és rend e háborgatóitól a pisztolyokat elvegye, egyik kocsi a biró intését mibe sem véve, tova robogott, a másik megállt, a biró midőn a pisztolyt kérte tőlük, a lovak közé vágva, tova rohanni akartak, de a biró megkapta a rudas ló fékszárát s erre éktelen káromkodások között szidalmazás és tettleges bántalmazás követtetett el rajta. Előbb már oly nyilatkozat is történt Hahóton, egy oly háznál, hol jobbpárti zászló lengett: kár ezt a jobbpárti zászlót kitenni, mert e miatt az a ház el is éghet, a másik felelé: meglehet. A biró házánál történt kihágás után ismét pisztolylövés hallatszott. A letartóztatott 12 egyén közül 5 szabadlábra tétetett; a végtárgyalás holnap, junius 14-ikén lesz. Szép volt hallani a kir. főügyész ur jeles beszédét, midőn a védő ügyvéd azon kérelmére felelt, hogy valamennyien szabad lábra helyeztessenek; nem — ugymond a főügyész ur — az állam biztos jólétének megőrzése a királytól a községbiróig létező hatalom kezében van, s hol ez ellen merénylet történik, vége a törvénytiszteletnek s valódi anarchia lép fel, kötelessége a felsőbb biróságnak a kisebbet védelmezni, s különben is a jelen körülmények között neki a vizsgálat meghiusithatására nézve jelenleg is még aggályai vannak, sat. Az itéletet jövő számunk hozza.

— *Rövid hirek.* Az osztrák-Lloyd hajózási társulat ezentul „Osztrák-magyar Lloyd“ czimet vesz fel. — 1871-ben a dohányból 50,821,420 forint bevétel volt, négy millióval több az előbbi évinél. — A török sorsjegyek legutóbbi főnyereményét egy haraszti földmüves nyerte. — Csete Antal prépost és veszprémi érkanonok meghalt. — Kolumbus Kristófnak Cuba szigetén nagyszerü szobor emeltetik. — Odessában ismét kitört a kholera. — Ruscsukban egy nagy vihar 500 házat rombolt szét. — Gyiróton egy veszett macska megharapott egy nőt, a szerencsétlen nőn kiütött a viziszony. — A m. kir. honvédségi „Ludovica Academiá“-ban a tanári tanszékekre pályázat nyittatott. — Lewer Károly, triesti angolconsul s iró, meghalt. — Perzsiában egy középnagyságu kenyér ára 30 frt. — Lónyay gróf Erdélybe utazott. — A buda-pesti tanfelügyelői állomás üresedésbe jött, Zichy Antal leköszönt. — Erdélyi Mihály, szabolcsi földbirtokos által feltalált léghajó-minta Pesten, a „Köztelken“ látható. — Pauler minister Pannonhalmát meglátogatta. — Gr. Wenckheim Frigyes esküvője Wenckheim Krisztina grófhölgygyel jun. 18-án lesz a Kigyósi pusztán. — Pesten a fekete himlő uralg.

Szinészet.

Keszthely, junius 1872.

Bokody Antal szintársulata körünkbe érkezett s előadásait f. hó 1-én Toldy István „Jó hazafiak“ czimü 4 felvonásos vigjátékával kezdé meg.

A társulat 17 férfiu és 16 nő, s igy összesen 33 játszószemélyzetből áll. — Örvendünk, hogy Bokody ur társulata szervezésére jelen évben kiváló figyelmet forditott s azt oly jól szervezte, hogy bármely vidéki szintársulattal kiállhatja a versenyt.

A fentebb irt darabban mutatták be a közönségnek ügyességüket Siposné, Dobozy Lina, Tihanyi, Megyeri Emma és Bokody, kiknek ügyességét, tapintatos- és otthonosságát vidékünk nagyobb része már rég elismerte. E darab a mostani választási s illetőleg korteskedési mozgalmakat a leghübben jellemzé.

Junius 2-án adatott: „A Strike“ ered. népszinmü 3 szakaszban, irták Szigligeti és Balázs E. nagyszerü darabot a közönség, hogy középszámmal látogatta, nézetem szerint annak tulajdonitható, hogy a darabban előforduló nagyobbszerü gyárvezetők s illetőleg gyárak városunkban nem léteznek s igy a gyárosoknak az ilyféle strikeolástól nincs mit félniük. Megyeri Emma (Angyalka Somvári gyárnok leánya), Bokody (Lajtos) a tönkre jutott takácsot, ki minden vagyonát az ivásra áldozá — igen ügyesen adta; Dezső (Gyula, Lajtos fia) Tihanyi (István bácsi) az elszánt öreg Kovácsot, s Siposné D. Lina (Ágnes) szobaleányt, kitől Lajtos, magához csalván őt, hazatérte alkalmával összegyüjtött kevés pénzét mind elkobozta s elköltötte — igen jó adták. Timárné (Szikráné, korcsmárosné, özvegy) éneke, eleinte egy kissé untatni látszott a közönséget, később azonban igen helyre hozta azt ugy, hogy szünni nem akaró tapsvihar követte énekét, melyek közül több darabot kétszer is kelle neki elénekelni. Barátosi, ha gyors beszédétől egy kissé elszoknék, sokkal több sikert aratna, miután igy csak kevés szava érthető. — A szinpad rosz padlózata ez alkalommal csaknem szerencsétlenséget okozott; a midőn t. i. a gyári munkások a munkaszünetelés kimondásakor ujjongva esküvének össze, az ingó padlózat deszkájáról egy petroleum lámpa felfordult, s a padlózaton a kidőlt petroleum égni kezdett, de csakhamar eloltatott. Kivánatos volna, ha a szinház házi ura erre egy kissé nagyobb gondot forditana.

Junius 5-én „Harpagon a fösvény“ 5 flv. vigjáték adatott; Moliere után forditá Tóth József. E nap hőse Bokody volt, ki (Harpagon) a fösvény s öreg szerelmest oly élethűen jellemzé, hogy a közönség figyelmét egészen magára vonta. Legjellemzőbb volt az őrülés, melyet egy ládába zárt, s kertjében elásott kincse ellopása alkalmával tett, midőn azonban fia Cleante (Barátosi) ennek meglétéről tudósitá őt s felkéré a kincs vagy Marianna (Megyeri Emma) — kit Cleante szeretett — keze választására, sohajtva s sokáig habozva választott; később azonban örömmel engedé át Mariannát fiának, csakhogy a kincset megkaphassa; Bokody ez alkalommal viharos taps s éljenzés közt hagyá el a szinpadot. Jól játszták még Gyulay (La Flech, Cleantinssa) és Bogdán (Harpagon szakácsa és kocsisa).

Junius 6-án „Angyal és Daemon“ vigjáték 3 felv. adatott, melyben Dezső (Morenville Ernest) s Tihanyi (Ducondray) mint békéltető tüntek ki; ez est hősnője azonban Siposné Dobozi Lina (Clarisse, Ernest neje) volt. A közönség ez előadás alatt oly kevés volt, hogy az esti kiadások a bevételből aligha lettek fedezhetők.

A szinházba menő közönség, ugy hiszem, megfog engedni, midőn felkérem, hogy magával lámpát hozzon, ha előadás utáni hazatértében az utczákon levő lámpafákba, — igen, mert a lámpák róla a tavaszkor leszedettek — nem akar ütődni, vagy valamelyik vizzel telt árkot s illetőleg pocsolyát kiakarja kerülni.

Szombaton, junius hó 8-án „Faust“, az ördög czimborája, látványos operette 5 képben, került először szinre.

A szinház ez alkalommal — jóllehet az árak felemeltek voltak — egészen megtelt, mig az eddig előadott, s irodalmi becscsel biró vigjáték vagy népszinmű előadásakor a közönség csak közép vagy igen kevés számmal jelent meg. Meghallgattuk tehát ez előadást, nem ugyan szövege, hanem a darabban előforduló tánczok- s diszitésekért. A jelenvoltak azon része, mely ezt már Pesten, vagy Bécsben látta előadni, zokon veszi azt, hogy az előadás itt nem történt ugy, mint ők a fentebb irt helyeken látták. Igen természetes, hogy egy vidéki szintársulat nem áldozhat tetemes költségeket a készletekre akkor, midőn a közönség a legj[illegible] darabokat, csak kevés számmal látogatja. A [illegible]ik azonban még ezt nem látták előadni, tetszésöket nyilvánitják felette. Ajánljuk Bokody urnak, hogy többször adjon oly darabot, melyben az ily cancan-féle tánczok fordulnak elő, mert ugy látszik, neki ez hoz csak jövedelmet. Lássuk most már a játszószemélyzetet: Megyeri Emma (Faust) kissé gyenge hangját kellemes modorával pótolá, melyet az egész estén át megtartott. Timárné (Margaretha) kellemes éneke köztetszésben részesült s többször „ujráztatott.“ Gyulainé (Mártha asszony) folytonosan fecsegő nyelves asszonyaink hű másolatát állitá elénk. Tihanyi (Siebel, szabó) tetszést nyert.

Vasárnap, junius hó 9-én adatott „Rózsa Sándor“, vagy a „Szegedi bünkrónika“, népszinmü 5 flv. Elején kissé visszatetsző volt, mig azon része, midőn Bokody (Kopogó, mészáros legény) a mestere házában kutató csendbiztost s kiséretében levő foglárokkal — egy taglót kapva fel — a házból kiverte, mégis az asztal alá bujt Zajatzot (Dezső) az ajtóig fülénél fogva vezetve, rugta ki, köztetszésben részesült, s Bokody ez alkalommal tapsvihar közt többször kihivatott. Rónaszéki (királyi biztos) állása s a távozáskori kézszoritása igen feszes volt, mi benne mindenesetre a fiatal szinészt árulja [illegible], beszéde s parancsoló hangja ellenben tökéletesen megfelelt hivatásának. Rónaszékiből egy kis gyakorlat után jeles szinész válik. Barátosi (Károly, Bárdon fia) igen jól jellemzé azon megrögzött aristocraticus gőgöt, melyszerint 1 tanult fiatal ember atyja foglalkozása s illetőleg polgári származása miatt lenézetik; ez napjainkban nem ritka eset. Meg fog ugy hiszem Bokody ur bocsátani, ha felkérjük, hogy a függöny mellé, mely ez alkalommal is előbb gördült le, mintsem kellett volna, 1 oly egyént állitson, ki azzal ügyesen tud bánni; hiányozzék bár a darabból pár szó, mely a függöny korai legördülése miatt maradt el, az mégis visszatetsző s meglehet, talán ez is élvezetet nyujtana a közönségnek, de elmaradása esetében a darab nincsis tökéletesen bevégezve. Közönség közép számmal.

. . . t . . . . .

Papirszeletek.

A franczia excsászár, III. Napoleon apr. 20-án ülte meg 64-ik születésnapját. Egy kis reminiscenczia fölelevenitése tehát nem lesz egészen időszerütlen.

Történt egy napon, hogy a császár szokott látogatói által ép oly pillanatban zavartatott meg, midőn pénzt osztályozott különböző csomagokba. Napoleon egy csomag pénzt, a kandalló márványlapjára tett le, s aztán tanácskozni kezdett bizalmas embereivel. Midőn egyedül maradt, eszébe jut a kandallóra tett pénzcsomag. Nincs sehol. A császár nem tud kit gyanusitani látogatói közül, — hanem az elveszett, — 250,000 frank — utóvégre is arra birja őt, hogy magához kéresse Pietro rendőrfőnököt.

A komornyikra, az öreg Jaques ra — kezdi a császár — nem vethetem még árnyékát sem a gyanunak.

Jól van felséged, de hát akkor legyen szabad tudnom a látogatók neveit?

Nos, hát itt volt Morny herczeg . . .

Hm, Morny herczeg, ő sokat vesztett a napokban rouletten. De hát ki volt még itt kivüle?

Persigny herczeg . . .

Ah, Persigny ur is. Felséged talán tudni fogja, hogy a herczeg ellen egész csomó végrehajtás van elrendelve. Hm . . .

Aztán itt volt Saint-Arnoud tábornagy is.

Ő is? Felség, az ügy kezd bonyolódni. Saint-Arnoud örökös pénzzavarban van. Talán még másvalaki is volt itt?

Nos, még Napoleon herczeg is.

Ah, Napoleon herczeg! . . . Bocsásson meg felséged, de családi ügyekbe nem avatkozhatom.

Természetes, hogy a császár nem kutatta többé e szakértői vélemény után a 250,000 frank magas tolvaját.

— Egy fizetni nem tudó vendég kérte a vendéglőst, tartaná meg emlékében az összeget, addig mig kiegyenliteni fogja. Szivesen, mondá a vendéglős, azonban a krétát kell segitségül vennem. — S csakugyan fel is irta egy nagy táblára ujnyi nagyságu betükkel a vendég nevét, állását és adósságát. — De hisz igy az egész város olvashatja, hogy én önnek adós vagyok — mondá a vendég. — Tudja mit — szóla a korcsmáros, — hagyja ön itt a köpönyegét, majd azzal eltakarjuk. —

Szerkesztői üzenet.

273. B. Kecskemét. Szives üdvözlettel kérjük jövőre is.

274. M. Pest. A sors szeszélyéről tudósitását várom. Többire személyesen e hó vége felé.

275. V. L. Hatalmasat nevettem a balpárti ömlengéseknek, igy tisztelem én az elvet, mely kedvet s nem gyülöléget hint. A rapportot mindig szivesen veszem.

276. P. F. Az illető számot Tapolczára elküldöttem.

277. Emlékezzünk a régiekről stb. Bizonyos oknál fogva az 50-ik számban jövend.

278. Az ádándi szilulapot mielőbb közöljük, valóban scandalum a magyar szinészetre.

279. Csifferbe a lapot rendesen küldjük.

280. Sz. E. Győr. Intézkedtünk, Kanizsa felé egy kis vargabetüt tehetne.

Történeti naptár.

Junius	13.	323. Kr. sz. előtt Nagy Sándor halála Babylonban. — 1848. Prága bombázása. — 1849. Kmety Csornánál győz. — 1864. halt meg Parisban Dembinszky Henrik gr. a lengyel és magyar szabadságharczokban fővezér, 73 éves volt.
„	14.	1848. Batthyány Lajos Insbruckból visszatér.
„	15.	1682. kelt egybe Tököly Imre Zrinyi Ilonával Munkácson. — 1825. született N. Enyeden Szász Károly jeles költő s müforditó. — 1848. Stratimirovits Titelben. Kordon huzatik.
„	16.	1579. halt meg Hartung János a görög irók kitünő fejtegetője Freiburgban (Baden). — 1848. 14 napi fegyverszünet a szerbekkel. — 1849. Zsigárdi győzelem.
„	17.	1775. szül. Csepcsányi Gábor iró, Egerben. — 1848. Városi restauratio Pesten.
„	18.	1866. Drezdát a poroszok elfoglalják.
„	19.	1848. Unio Kolozsvárott. — 1849. Predialdi csata 800 székely 25 ezer orosz ellen.

Érték- és váltófolyam jun. 12.

5% metaliques 64.90: 5% nemz. kölcsön 72.35; 1865-ki álladalmi kölcsön 104.10; bank részvények 849; hitelintézeti részvények 342.— London 111.90 ezüst ágió 109.50; arany darabja $5.38^5/_{10}$; 20 frankos arany $8.93^5/_{10}$ kr.

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.*)

Récsey György ur!

E lapok 47-dik számában foglalt bőfecsekedő soraira válaszolni illemen aluli levén, csak annyit mondok, hogy bizony feljajdul lelkünk, midőn ön uram, uram, Récsey György uram! zeneterén vitatkozni vakmerő; igy má mi joggal hivatkozhatunk a kanizsai nagy közönségre!

Én ön iránt, mint tételemi tanitó iránt, tisztelettel vagyok, de azért, ha szerény városból jöttem le, volt tanitványaim semmikép el nem ismernék önt zenetekintélynek. Biztositom erről.

A mi pedig nagylelkü tanácsát a virtuoz ke[illegible] illeti, nagyobb szüksége van önnek arra. Minek vesztegetne!

És igy szerényen mindenkorra azt mondom önnek — [illegible].

N.-Kanizsa, jun. 12. 1872.

ORESZ ANTAL,
zene- és énektanár.

Idült vagy kezdetleges
titkos betegségeket és
tehetetlenséget

hasonszenvi gyógymód szerint gyógyit dr. Ernst L., Pesten, bálványutcza 6. sz. 2. em. 16. ajtó.
Rendelési idő délután 2—6 óráig.

E betegségek gyakran, hogy azonnali eredmény éressék el — könnyelmüen nagy adag jód vagy kénesővel kezeltetnek. Az igy gyógyultak azonban a legborzasztóbb utóbajoktól támadtatnak meg; annyira, hogy a könnyelmü gyógykezelés miatt késő vénségökig szenvednek. Ily veszélyek ellen menedéket nyujt a hasonszenvi gyógymód, mert nemcsak a legrégibb bajokat meggyógyitja, de hatása oly jótékony, hogy utóbajoktól félni nem lehet. Az életrend mellette oly egyszerü, hogy mindenkitől megtartható.

☞ Levélileg is eszközöltetik rendelés.

Titkos betegségeket
és
tehetetlenséget,
(elgyengült férfierőt)
gyakori magömléseket, idült syphilist, a legmakacsabb bőrbetegségeket, gyógyit gyökeresen és biztonsággal
5 frt honorarium mellett
BESENBEK A.
orvos, sebész és szülész, József főherczeg ő fenségénél volt uradalmi orvos.
Rendel 9—4 óráig Pesten, Zöldfa utcza 20. szám az udvarban balra 1-ső ajtó.
☞ Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszol.

---

*) E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

Einzig in ihrer Art in Europa
ist die grösste, vielseitig ausgezeichnete erste

kais. kön. Hof-Wäschefabrik

des E. Fogl, in Wien,

Niederlagen:

25 *Mariahilf,* Hauptstrasse **25,** | Stadt, Kärntnerstrasse 27. Ecke der Himmelpfortgasse, *„zum Erzherzog Karl"*,

welche durch strengste Solidität und auf jedem Stück Waare mit Ziffern ersichtlichen Preis es bei ihrer Massenproduction dahin gebracht hat, das sie dem Exporte, Engros- sowie Detailverkaufe von keinem der anpreisenden Händler Erreichbares, ausserordentlich Billiges und Bestes, unter vollster Garantie bietet und nach den Provinzen auf briefliches Verlangen Bestellungen prompt zusendet und Nichtpassendes retour nimmt.

Engl. ***Chiffon-Hemden*** mit oder ohne Halskrägen, schöner als Leinen (bei brieflicher Bestellung ist der Halsumfang anzugeben) das Stück fl. 1.80, 2, 2.50, 3—3.60 Das Eleganteste und Praktischeste.

Rumburger Leinen-Herren-Hemden (Halsumfang anzugeben, zu fl. 2, 3, 4. 5, 6 die allerbesten.

Halskrägen, neuester Façon, per Dtzd fl. 2, 3—4 fl. (Halsumfang anzugeben.)

Herren-Cravaten oder ***Salonbinden*** per Stück 45 kr., fl. 1 [illegible]

Herren-Unterhosen zu fl. 1, 1.50, 2, 2.50—3 fl. Reitschnitt, französische, oder ungarische Façon.

Wollene ***Gesundheits-Jacken*** zu fl. 2, 3, 4, aus Seide fl. 6, [illegible] oder gewirkte ***Unterh***[illegible] 4. Schutz gegen Gicht.

Leinen-Damen-Hemden, glatt, zu fl. 1.50, 2, fein geschlungen fl. 2.50, sowie Schweizerform, ganz neue Formen mit Stickereien zu fl 3, 3.50, 4, 5, so auch allerfeinste Leinen- und Batisthemden mit Stickerei, auch Spitzen, zu fl. 6, 8—10 fl.

Damen-Nacht- oder ***Winterhemden*** mit langen Aermeln zu fl. 3.50, auch gestickt fl 7 6 fl.

Damenhosen, aus Leinen, Percail, oder Barchent fl. 2, 2.50 [illegible] fl. mit Stickerei.

Damen-Negligé oder ***Nachtcorsets*** aus feinstem Barchent zu fl. 2—2 50, aus französischem Batist mit Stickerei zu fl 3 50, 3 [illegible] fl (Halsumfang anzugeben.)

Damen-Unterröcke aus Percail oder feinstem Rock-Barchent zu fl. 4, mit Stickerei-Einsätzen fl. 5, 6 8 fl.

Damenstrümpfe oder ***Herren Fussocken,*** das Dtzd fl 5, [illegible]

Damenmieder zum Schnüre (Taillenumfang ist anzugeben) zu fl. 3, 4 5 fl.

1 Dtzd ***Leinen-Taschentücher*** zu fl. 1.50—2 fl. grössere und feinere zu fl 2.50, 3.50, 4, 5 8 fl.

1 Dtzd ***Zwirn-Batist Tücher*** zu fl. 5, 7, 9 10 fl. die feinsten.

Servietten od. ***Handtücher,*** per Dtzd nur fl. 5, 6, 7—9 fl. in Damast.

1 ***Leinen-Tisch-Garnitur für 6 Personen*** (1 Tischtuch mit passenden Servietten) zu fl. 5, 6, 10 fl., für 12 Pers. das Doppelte.

30 Ellen ***färbiger Bettzeug,*** [illegible]

30 Ellen ***Handgarn-Leinwand*** gebleicht, auch Doppelwien ungebleicht zu fl. 7.50, 9.50, 10, 13 15 fl.

1 St. 30 ellige ⁵/₄ breite ***Rumburger Leinwand*** zu fl 12, 13, 15—18 fl.

40—42 Ellen vorzügliche ***Weben-Leinwand*** (zu feiner Bettwäsche oder 12 Damen-Hemden) fl. 14, 15, 18, 22—24 fl.

[illegible] ellige belgische ***Weben-Leinwand*** zu fl. 22, 25, 30—35, fl. ausgezeichnet schön.

50 und 54 Ellen unvergl gute ***Rumburger*** oder ***Holländer Weben*** (Handgesponnen und ⁵/₄ br. zu fl 30, 35, 40, 50 60 fl.

Briefliche Bestellungen in beliebiger Sprache aus den Provinzen werden gegen Geldeinsendung oder Postnachnahme unter Garantie überallhin zugesendet. — Briefe zu adressiren: (761—12,10)

E. FOGL, Wien, k. k. Hoflieferant,
Mariahilferstrasse 25.

MOLL A. SEIDLITZ-PORA.

E porok rendkivüli s a legeltérőbb esetekben bebizonyult gyógyhatásuk által minden, eddig ismertidási szerek között, tagadhatatlanul az első helyet foglalják el, mint azt sok ezer, a császári birodalom minden részéből kezeinkhez küldött hála-iratok a legrészletesebben tanusitják, hogy e porok rögzült szorulásoknál, emészthetetlenségeknél, gyomorhévnél, továbbá görcsök vese- és ideg-bajokban, szívdobogásnál, ideges okozta főfájás, vertolulas, végül hysteriára, bukór és huzamos bányaera hajlamnál — legjobb sikerrel alkalmaztatnak, s a legtartósb gyógyhatást eredményezték.

Ara 1 eredeti doboznak használati utasitással 1 frt.

SÓS PÁLINKA és SÓ.

A legmegbizhatóbb orvosszer a szenvedő emberiség segedelmére minden belső és külső gyuladás, legtöbb betegség, mint [illegible] sob-, fej-, fül- és ogfájás, régi sérvek és nyitott seb k, [illegible] gyúlás, bénulás és mindenn[illegible]

palaczk ára használati utasitással 80 kr.

DORSCH-HALMAJ-ZSIROLAJ.

A legtisztább és leghathatósabb orvosi szer Norvegia bugyeiből [illegible] rendelő fel a [illegible] tisztitott halmájzsir-olajjal. [illegible] Dorsch-halmájzsir-olaj mell- és tüdő-bajoknál, scrophulus- és rachitis-betegségekben legjobb gyógyhatással van; [illegible] a legidültebb köszvény- és csúzbajokat, valamint az időszaki bőrkütegeket.

Ara 1 üvegnek használati utasitással 1 frt.

Raktárak Nagy-Kanizsán: Belus J. gyógysz. Lovák K. gyógysz. Fesselhoffer J. és Rosenfeld F. uraknál.

Belováratt Lakovits H.
Csáktornyán Kárász H.
Csurgón Kreisler Dávid
Kaposváratt Kohn Jakab
Kaprenczán Weill Nánd. gyógysz
Keszthelyen Wünsch F.
Kereszten Breyer Jakab fiai
Kőszegen Csacsinovits Istv. gyógysz
Letenyen Kalivoda J. gyógysz
Marczaliban Iszl Nándor
Bánok-Szt.-györgyön Fibles J. gy.
Szombathelyen Pilich Fer[illegible]
Sopronyban Meney András gyógysz
Zágrábban Mittelbach Zs. gyógysz
Ceyleck J. J. gyógysz.
Urwalsz Fr. gyógysz

Für 20, 30, 40, 50 Jahre alte Männer, die unter den schmachvollen Folgen jugendlicher Ausschweifung und geheimer Selbstbefleckung leiden, giebt es nur eine Rettung. Man findet sie in der berühmten Schrift

„Der Jugendspiegel".

welche am schnellsten direct vom Verleger, *W. Bernhardi in Berlin,* jetzt *Simeonstrasse* 2. für 1 Gulden Rückporto zu beziehen ist.

Besonders vortheilhafte

GLÜCKSOFFERTE.

Glück und Segen bei Cohn.

Grosse vom Staate Hamburg garantirte Geld-Lotterie von über

1 Million 889,900 Thaler.

Diese vortheilhafte Geld-Lotterie ist diesmal wiederum durch Gewinne ganz bedeutend vermehrt, sie enthält nur 60,500 Loose, und werden in wenigen Monaten in 7 Abtheilungen folgende Gewinne sicher gewonnen, nämlich: 1 Gewinn event. 100.000 Thaler, speciel Thlr. 60,000, 40 000, 24.000, 16,000, 12,000, 10,000, 3-mal 8000, 8-mal 6000, 4-mal 4800, 1-mal 4400, 8 mal 4000, 9 mal 3200, 10-mal 2400, 26 mal 2000, 5-mal 1600, 53-mal 1200, 104 mal 800, 6-mal 600, 3-mal 480, 206-mal 400, 256-mal 200, 6-mal 120, 310-mal 80, 14,012-mal 44, 40, 16,240-mal 20, 8, 6, 4 & 2 Thaler.

Die Gewinn-Ziehung der ersten Abtheilung ist amtlich auf den

19-ten und 20-sten Juni d. J.

festgestellt, und kostet hierzu

das ganze Originalloos nur 3½ Gld. Ö. W.
das halbe do. nur 1¾ Gld. Ö. W.
das viertel do. nur 1 Gld. Ö. W.

und sende ich diese Original-Loose mit Regierungswappen (nicht von den verbotenen Promessen oder Privat-Lotterien) gegen frankirte Einsendung des Betrages in Banknoten, selbst nach den entferntesten Gegenden den geehrten Auftrag-Gebern sofort zu.

Die amtliche Ziehungsliste und

die Versendung der Gewinngelder

erfolgt sofort nach der Ziehung an jeden der Betheiligten prompt und verschwiegen.

Mein Geschäft ist bekanntlich *das Aelteste* und *Allerglücklichste,* indem *bei mir Betheiligten* schon die *grössten Hauptgewinne* von *Thaler* 100,000, 60.000, 50,000, oftmals 40,000, 20,000, sehr häufig 12.000, *Thaler,* 10,000 *Thaler* etc. etc., *und Jüngst* in den im *Monat Mai d. J.* stattgehabten Ziehungen *die Gesammt-Summe von über* 80,000 *Thaler* laut *amtlichen Gewinnlisten bei mir gewonnen haben.*

LAZ. SAMS. COHN. in Hamburg,
Haupt-Comptoir, Bank- und Wechselgeschäft.

Strasser A.

ajánlja jeleseknek elismert készitményeit

vizmentes

kautschuk-ponyvákban

a legolcsóbb gyári árakon.

Mustrák és árjegyzékek kivánatra ingyen.

Raktár: Pest, Béla-uteza 5. sz.

Ő felsége a király legmagasb elismerése.

Első rendű érem.	Ehrenpreis Mödling.	Für Export	Tölgyfaház	Erste Preis.
Pest 1865.	1865.	1866.	1866	1866

Kész géphajtó-szijak

mindenféle átmérőjü, egyszeres, dupla vagy többszörös, varrással, s nélkül, a legokszerűbb mód szerint, a legtisztább fő bőr darabból készitve, vasuthoz, épitéshez, mű- és gőzmalomhoz, mozdony- és lócséplőgéphez, vas-, czukor- és szeszgyárakhoz, varrógépekhez stb.

Minden fajta készbőr kocsigyárosok, szijgyártók stb. számára.

Varró- és kötőszijak, zsirosan s a nélkül.

Vas- és rézbőr, összenyitoló szegek és kapcsok, talpszegek és srófok, hadsereg, bányász és földmives lábbeliekhez a lehető legjutányosb árakon kaphatók:

ÉDER TESTVÉREKNÉL Pesten, Zrinyi uteza 3. sz. a.

Faraktár megnyitás Légrádon.

Alulirott tisztelettel jelentem, miszerint Stajerország- és Karinthiából szállitott faanyagokból

Légrádon a Mura és Dráva partján

raktárt nyitottam s mindennemű épületfa, deszka, lecz sat. azonnal, jutányosan és a legpontosabban kiszolgáltatnak.

Megjegyzendő, hogy t. vevőim részére a raktár mellett fekvő déli vasuton a megrendelt anyagok gyorsan s könnyen szállithatók.

Valamint nagy-kanizsai faüzletemben szilárd és pontos szolgálattal vagyok t. megbizóim iránt, ugy ezutánra is bizodalomra midőn fölkérném. ajánlom a nagy-kanizsai fő- és légrádi fiók-faraktáramat.

BACHRACH GYULA,
fakereskedő N.-Kanizsán.

Haupt-Gewinn ev. 300.000 Mark Neue Deutsche Reichs Währung

Glücks-Anzeige.

Die Gewinne garantirt der Staat.

Einladung zur Betheiligung an die

Gewinn-Chancen

der vom Staate Hamburg garantirten grossen Geld-Lotterie, in welcher

4 Millionen 724.800 Mark

sicher gewonnen werden müssen

Die Gewinne dieser vortheilhaften Geld-Lotterie, welche planmässig nur 60,500 Loose enthält, sind folgende, nämlich: 1 Gewinn eventuell 300,000 Mark Neue Deutsche Reichswährung oder 10,0000 Thaler Pr. Crt., speciell Mark Crt. 150.000, 100 000, 60.000, 40,000, 30 000, 20 000, 3-mal 10 000, 3-mal 15,000, 4-mal 12.000, 1-mal 11.000, 8-mal 10.000, 9 mal [illegible], 10-mal 6000, 26-mal 5000, 5-mal 4000, 53 mal 3000, 104-mal 2000, 215-mal 1500, 1200, 1000, 602-mal 500, 300, 200, 14 50[illegible]-mal 110, 24 mal 100, 50 15,222-mal 25, 15, 10 & 5 Mark und kommen solche in wenigen Monaten in 7 Abtheilungen zur sicheren Entscheidung.

Die erste Gewinn-Ziehung ist amtlich auf den

19-ten und 20-sten Juni d. J.

festgestellt, und kostet hierzu

das ganze Original-Loos nur 2 Gld. 50 kr. Oest. W.
das halbe do. nur 1 Gld. 25 kr. Oest. W.
das viertel do. nur 1 Gulden Oest. W.

und werden diese vom Staate garantirten Original-Loose (keine verbotene Promessen) gegen frankirte Einsendung des Betrages in Banknoten, selbst nach den entferntesten Gegenden von mir versandt.

Jeder der Betheiligten erhält von mir neben seinem Originale Loose auch den mit dem Staatswappen versehenen Original-Plan gratis und nach stattgehabter Ziehung sofort die amtliche Ziehungsliste unaufgefordert zugesandt.

Die Auszahlung und Versendung der Gewinngelder

erfolgt von mir direct an die Interessenten prompt und unter strengster Verschwiegenheit.

Man wende sich daher mit den Aufträgen vertrauens-voll an

Samuel Heckscher senr.,
Banquier & Wechsel-Comptoir in Hamburg.

A bécsi bizományi bank váltó-üzlete

Bécsben. Kohlmarkt 4.

kibocsát

IGÉNY-JEGYEKET

alant jegyzett sorsjegy-csoportokra, és ezen összeállitások már azon okból is a legelőnyösebbekhez számitandók, mivel egy ilyen igényjegy tulajdonosának azon lehetőség nyujtatik, valamennyi fő- és mellléknyereményeket egyedül nyerni, és azonkivül

30 franko aranyban és 10 frtot bankjegyekben,

mint kamatjövedelmet élvezhetni.

A. csoportozat. (évenkint 16 huzás.)

10 frtos havi részletek. — Az utolsó részlet lefizetése után minden résztvevő következő 4 sorsjegyet kap:

1 5% 1860-iki 100 forintos államsorsjegyet,
főnyeremény 300,000 frt, a kihuzott szám 400 o. é. frttal vásároltatik vissza.

1 3% cs. török 400 frankos államsorsjegyet,
főnyeremény 600,000, 300,000 frank aranyban.

1 herczeg Braunschweigi 20 talléros sorsjegyet,
főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

1 Innsbrucki (tyroli) sorsjegyet, főnyeremény 30,000 forint.

B. csoportozat. (évenkint 13 huzás.)

6 frtos havi részletek. — Az utolsó részlet lefizetése után minden résztvevő következő 3 sorsjegyet kap:

1 3% cs. török 400 frankos államsorsjegyet,
főnyeremény 600,000, 300,000 frank aranyban.

1 herczeg Braunschweigi 20 talléros sorsjegyet,
főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

1 Szasz-meiningeni sorsjegyet, főnyeremény 45,000, 15,000 dőln. ért.

Vidéki megrendelések *pontosan és utánvét mellett is teljesittetnek. — Huzási jegyzékek minden huzás után bérmentve ingyen küldetnek.*

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos, gyorssajtónyomása Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1872. junius 16-án. 49-ik szám. Tizenegyedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . . . „
negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr.
Hirdetések jutányosan
NYILTTÉRBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.

Zala-Somogyi Közlöny

(a „zalamegyei gazdasági egyesület" és a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank" hivatalos értesitője.)

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz,
a anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlasslcsház.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Követválasztás előtt.

II.

Ha valaha szükséges volt a tömörülés, ép most kell, hogy az erők tömörüljenek, szemben azon borzalmas izgalomnak, melylyel a nép azon rétege, mely kevésbbé érti a helyzet veszélyes voltát, a legnagyobb mértékben izgattatik; és kérdem, mindez miért van? azt hiszi tán a t. olvasó, hogy mind ez a nép érdekében történik; oh! azért nem történhetik, mert ép a felizgatott nép helyzete a legelviselhetőbb, annak lehet legkevesebb oka az elégedetlenségre, mert az, hogy anyagilag gyarapodjék, némi terményeinek értékesithetése tekintetéből kormányunk a piaczot megnyitotta; az olcsó kivitelt, még pedig a vasutak segélyével, lehetővé tette; a sorompókat, melyek eddigelé ólomsulyként nehezedtek gazdaközönségünk vállaira, eltörülte; szóval: megtett mindent, mely ez oldalon a kívánalomnak megfelel; ezzel kapcsolatosan a munkás-osztályon is tetemesen javitott, mert, mig hajdan egy kézi napszám 40—50 kr. volt, most az 80 kr., 1 frt, tehát itt is jólétet idézett elő; ha veszszük iparos-osztályunkat, annak is a versenytért megnyitotta; nézzük csak az uj ipartörvényt, mely szabadversenyt állitott fel, a mely lehetővé tette minden iparosnak, hogy iparával a világ piaczára kilépjen.

De a midőn anyagi jólétéről gondoskodott, nem mulasztotta szellemi jólétéről is gondoskodni, mert a születés és vallásfelekezetek közt fennállott válfalakat lerontá, szabad tért nyitott a haza minden képzett férfiának a versenytéren megmérkőzni, mig multban az állások betöltésére születés kerestetett, vagyis: hogy a pályázó minő ágyból született, addig most egyedül a képzettség határoz; ezért az iskolák létesitésére is gondját kiterjesztette; törvényhozó-testületünk meghozta a jó iskola-törvényt és hogy azt végrehajtani lehessen, több helyütt már — hol még eddig iskoláról szó sem volt, — ott állitott; tudok sok oly helyet, hol az iskolaház roskadozó állapotban volt, most a kor igényeinek megfelelő, tágos és kellemes iskolák diszelegnek; mindezek, tisztelt olvasó, mutatják azt, hogy alkotmányos életünk, a parliamenti rendszer mellett, a nemzetnek egy szebb jövőt igér, — csak az fáj, hogy akadnak oly túlbuzgó egyének, vagy hogyis nevezhetem ezeket, kik mindezt semminek, de vannak olyanok is, kik ezt kárhoztatják, kik a szegény földművelő népnek eget-földet igérnek, s őket a soha el nem érhető Kánaánba vezetni ohajtják, minthogy ép ezek száma ez uttal látszik szaporodni, kik a létező alapot szeszélyük- és boszúvágyukból eldobni s a fejlődésnek indult nemzetet a kétségbeesés örvényére terelni ohajtják, csábigéretekkel lépnek elő, olyanokkal, melyet, ha őszintén megkérdeznők, még maguk sem hinnék; igy tehát itt az idő, önnön lélekismeretünkkel számitni, a létező helyzetet a multtal öszszehasonlitni, s kérdezzük önmagunkat hazánk multja felett, mérlegeljük meg vele a jelen helyzetet, s akkor önként beismerjük, hogy az ámitók a haza álczája alá bujva, saját hasznukat ohajtják elérni, s pillanatnyi jólétért a nemzetet bizonyos veszélybe terelni.

Tegyünk tehát minden önérdeket félre, tekintsük hazánk jövőjét, iparkodjunk annak békéjét biztositni, mert valamint csendes időben virágzó gabna-kalászok adjak a jó és biztos termést: ugy béke szükséges hazánk fejlődésének, mely anyagilag és szellemileg minden egyes polgárára áldást és megelégedést fog árasztani.

Egyesitsük azért erőnket s jusson eszünkbe a nagy költő eme mondata: „egy legyen a czél és akarat, pártszakadás romlásra vezet, egyesülés diadalmat arat"; nyujtson azért ki-ki erre kezet.

N.-Kanizsán, jun. 14. 1872.

KOVÁTS JÁNOS.

Szőlészet.*)

Az uj, tehát eddig nem létező fajok szaporitása módjáról folytatólag.

Mondottam, hogy a különböző fajokat virágzáskor lehet összepárositani a himpornak egymássali érintkezésbe hozatalával, folytatólag elmondom még azt is, hogy a himport mikép lehet legkönnyebben átkölcsönözni lugosművelés által s mi módjával könnyithető, biztositható a magonczok általi sikeres kisérlet.

A lugosművelés legalkalmatosabb e munkának sikeresitésére olyankép, ha a különböző faj tőkék oldalhajtásait két oldalra elhuzzuk, még pedig egyikét a másika fölött szemközt. Ilyformán minden ráma soron más-más faj helybeztethetik el, melyszeriut, ha három emeletes volna a lugos, akkor hat faj szőlővel történhetik a kisérlet, mely a sikert minden esetre jobban biztosithatja, mintha a kisérlet kevés számú fajjal eszközöltetik.

Mondottam, hogy a himpornak átkölcsönzését megteszi a természet szél általi csendes rezgéssel, vagy teljesiti ezt a gazda keze. Ha lugost jelöltünk ki e kisérletre, akkor jobb, ha lécz helyett drótot alkalmazunk, mert ez könnyebben mozgatható, sőt mint ércz, a villanyosság által szél nélkül is okoz annyi rezgést, mennyit a himpor átkölcsönzése igényel. A drótnak rezgésbe hozatalára elegendő azt pálczával megkocczantgatni; harmat vagy eső után legsikeresebb, mert a himpor meleg, száraz időben szálókonyabb és könnyebben fölvehető a nőczék által.

Mi a magonczok általi kisérletet leginkább biztosithatja az, hogy azok közül csakis azokat ültetjük a kisérleti oskolába, melyeknek levelei szépségök, helyes formájuk által ajánlkoznak.

Elvül vehetni föl, hogy minél helyesebb szögletben fejlődnek a levelek, ezekiránt annál kevesebb bizalommal lehetünk. A nemes fajszőlő leveleinek szép, helyes, szóval: a szemnek tetsző küllemök van, husosabb tapintatúak. Ebből következik, miszerint nem minden magoncz átültetendő a kisérleti oskolába, s hogy a ki e kitételeimre gondosan ügyel, az kevés magonczczal is fényes eredményhez juthat.

TERSÁNCZKY

---

*) Lapunknál szokásban van a más lapokból átvett eredeti czikkek iróját megnevezni. Kérünk hasonló méltányosságot tanusitani szorgalmas munkatársaink iránti tiszteletből. Szerk.

Levelezés.

Boldogfán, junius hó 12-én 1872.

Folyó évi junius hó 9-én Nagy-Kutason (z.-egerszegi választó kerülethez tartozik) mind a jobb-, mind a balpárt mulatságot rendezett; az első K. J. ottani lakos és birtokos házánál, a második a korcsmában, de itt a n.-kutasiak csak igen kevesen jelenvén meg; — ezen utolsó v. is balpártiak kortes vezére volt Farkas Atilla, kálóczfai lakos, ki ott neje birtokán büszkélkedik, illetőleg élődik.

A jobbpártiak, midőn sötétülni kezdett, — figyelmeztetve a házigazda által, ha tán valami szerencsétlenség esnék a községben, ne okozhassák a balpártiak a jobbpártiakat, — haza mentek a legnagyobb csendességben. — Midőn ezek elszéledtek, a balpártiak Farkas Attila tanácsára elmentek dorongokkal K. J. házához, s utközben találták Csehi József jobbpártit, s ezt annyira megverték, hogy meggyógyulása igen hosszu időt igényel. — E leverés után Farkas Attila néhány birtoktalan személyből álló balpártista egyéneit K. J. házához vezette, remélvén, hogy ott többet is megverhet; — azonban a házigazda erélyesen fellépett, s a Farkas Attila társaival együtt pirulva, még a dorongokat is ott hagyva, a háztól eltávoztak; — de az eltávozás előtt Farkas Attila a házigazdát sok fájós-, sértő szavakkal bántalmazta. A falubeliek összefutottak, s megfontoló és higgadtabbaktól lehetett hallani; „csunya dolog még is, mikor egy Tila uraság igy cselekszik."

Gondolnám, bizony csunya, de ha meg gondolom, hogy Farkas Tila iskolába nem járt s neveldében nem részesült, ki tehet róla, hogy ily csupya dolgokat követ el, — egy neveletlen embertől nem sokat lehet várni!

Különben Nagy-Kutas, 10 v. 12 embert kivéve, Csillag László tisztelői, illetőleg szavazói; — bár előbb mind baloldaliak voltak.

TÁRCZA.

Egy arczkép előtt.

Nézem ez arczképet, — fájdalommal szemlélem.
  Egy rokonszenves vonást nem találok rajt.
Rideg, mint a gyilkos pusztán hagyott sirja,
  Melyen még a gyom is félve, reszketve hajt.

Ah! mi volt egykoron! . . . . a szelid szemekből
  Jóság angyalai mosolyogtak feléd.
Az irgalom nyájas tündére ott lakott,
  Ölében ringatva a részvét-testvérkét.

Az arcznak rózsái szende fénynyel égtek,
  Eltakarva szemérem szűz fátyolával.
Az első szerelem igézete után
  Még ott lakott a menny minden varázsával.

És az ajk?! . . némán, mint becsukott imakönyv;
  Nyitva . ? . édes zene-szó hullt szivedre.
A vipera-agyra galamb-álom szállott,
  Az ördög imádni tanult beszédére.

A kebelnek liljom hullámai alatt
  Drága-gyöngyként a sziv, nyugodtan nyugodott,
Erény és hit, szentelt lánggal égtek ott benn
  A szivnek szivében. — És a vétek? . . . . titok.

Ah! remek volt ez arczképnek élő mása!
  Természet! te örök alkotó, hitted-e,
Hogy dicső remeked pár futó év alatt
  Igy megőrölje az önzés undok férge?

Nézzétek ez arczot most, — sápadt pergamen,
  Rút önzés keze oly jegyeket irt oda
Ama kisértetes sötét ránczsorokba,
  Ima átokká vál azokat olvasva.

A szem sötét lángja mennyei fényt hazud'
  Hogy a pokol üdvébe lesodorhasson;
Részvét könyűt hullat, hogy szegény szive-turk
  Titkát a világ-piaczra kidobhassa.

Az ajk, a kéklő ajk rágalomtól száraz,
  Elperzselé a nyelv mérges fulánkjával,
Hol előbb a szerelem méze ragyogott,
  Ott most gúny, s átkok ül vészes viharával.

A szivben a kincsszomj mennyezete alatt
  A sovány irigység üté fel trónját,
S e szörnyuralomból láthatod távozni
  A szelid boldogság zokogó angyalát. — — — —

S miként szerettem én, én miként e szörnyet! —
  Bár polypgyönyörrel fogódzott szivembe,
A remény édes sugalmát hallgatám csak,
  „Visszavihető még elvesztett üdvébe."

Oh! de a csalódás, jég-hideg kezével
  Reményim virágit mind, mind letördelé,
Mert az önzés hullámi közt vergődő sziv,
  Szárnyszegett kesely, mely nem szállhat ég felé.

GUOTH GYULA.

Néhány szó a baunscheitismusról.

Tudjuk, hogy jelenleg a gunyor az irodalom egyik ágát képezi, s ennélfogva, — az illem és személyeskedés figyelembe vétetvén — ez épen nem sérti a tudományos embert, a valódi irót a szigoru birálat sem sérti, a rózsa legyen bár a virágok királynője, még sem bir általános közkedvességet kivivni, szóval: az izlés igen sokneműlevén, a birálatért valódi iró nem neheztel, sőt annak nyomán tanul, valamint a helyes és körén túl nem áradó gunyor az okos embert mulattatja inkább, mint boszantja, no de azért, ugy hiszem, a gunyor csipésein egyedül csak nevetni a vidéki közönség ritkán tud, mire szegény Nagy Ignáczunknak volt esete a többi közt, midőn élczezés következtében azt irta neki egyvalaki a vidékről „oda megyek és véres boszut fogok állni ön felett" mire nagy Ignácz csendes vérrel megjegyzé: „de minek ezért idefáradni? avagy nem lehet-e a köppölyt használni kis városban is?"

A gunyor, mint száz karú polyp — no de ennek karjai logio — mindent összecsipkedvén, az orvosok sem birták figyelmét kikerülni, s ugy elkinozta főleg az alleopathiát, amint csak tőle kitelhető volt.

Nincs szándékom e gyógymódot védeni, vagy megtámadni; részemről azt hiszem, nincs oly gyógymód, mely végkép haszonnélküli volna, de olyan sincs, mely valamennyinek kizárásával egyedül képes legyen a többit helyettesiteni, s ha valamely gyógymód önmaga felől ezt állitja, igazán reáillik: multum probat, ergo nihil probat." Önkéntelenül eszembe jut e pillanatban a lindewiseni dr. Scrott ur gyógymodja, ki egy meszely bor és egy zsemlyére szoritja bizonyos ideig, — állitólag — betegeit. Egy nagy költőnk ezt „lókurának" nevezi, pedig az ottani kórház is iditudja mutatni a meggyógyultak hosszú lajstromát. En ismertem különben egy derék, izmos, kövér testalkatú férfiut, ki szintén Scrott urhoz ment, hogy a rövidlátás bajaitól meneküljön; azonban az életmód hirteleni megváltoztatása miatt félév mulva aszkórban hunyt el!

A gyógymódok egyike a kis gépszurások által eszközölni szokott „élet-keltő" vagyis baunscheitismus az olvasó előtt okvetlenül ismeretes, föltalálója szintén mindent károsnak mond találmányán kivül s e hevély annyira tul ragadja őt, hogy a szunyogok, — mely az „élet keltőnek" feltedezésére alkalmat nyujtott — emlékszobrot kiván emeltetni! Az nem tagadható, hogy egy szakértő orvosnak e gyógymódot is szép haszonnal lehet bizonyos eseteknél alkalmazni, de mily gyarlóság dr. Baunscheid Károlynak épen ugy, mint bármely gyógymód követelőinek azt állitani, hogy rajtuk kivül nincs üdvösség, hanem merő kárhozat, ezt akarom az olvasónak csak igen röviden kimutatni.

A baunscheitismus azt állitja, hogy a himlőoltás merő esztelenség, ohajtanám tudni, mikép lehet igy nevezni azt, a mi nemcsak hosszú évek soráni a napfénynél világosabb tapasztaláson alapul, hanem még azon gyanút is teljesen mellőzi, mintha e pontnál kenyérkereset forogna kérdésben! A baunscheitismus azt állitja, hogy a méregből csak csztató, de gyökeres orvosság nem lehet, s hogy a méregből lett gyógyszer későbbi rosz eredményét kikerülni nem lehet! Ugy, de valjon a homoeopathia — melyet haszontalanságnak állit — nem vivott e ki Európaszerte fényes diadalt? nem ezer meg ezer tapasztalásból mutatta-e meg, hogy a méregből nemcsak csztató, de gyökeres orvosság készül milliók számára?

Valamennyi fürdőt haszontalannak nevez a baunscheitismus. Nem vitatkozom e tárgyban, csak azt ohajtanám megfejteni: valjon mi oka lehet annak, hogy több gyógyfürdőt ismerünk, melyekből számos beteg, — mankóikat s mindennemű bajaikat hátrahagyván — teljes egészségben, s mintegy uj élettel térnek vissza?

Egy helyen azt is felhozza, mikép a só megröviditi az életet s a hosszú élet ellensége. A tapasztalás mindeddig azt igazolá, hogy a só helyes használattal minden testet megóv a rothadástól, mikép lehet ártalmas és nem alkalmazható e tulajdona mellett, helyes mértékkel?

Adja Isten, hogy követünk lehessen. De ha tán most nem lehetne, ne csüggedjen, jövőre bizonyos mint 2-er 2-ő 4.

Éljen sokáig, óhajtja

Boldogfai Kálmán, és társai.

Győr, 1872 Junius 13-án.

Szép napokat élünk. Az országgyülési követválasztást mi kezdtük meg épen ma, s fényes eredményünk csak például szolgálhat széles e haza valamennyi értelmes polgárainak, amennyiben városunk értelmisége, feltudván fogni azon horderejü eredményeket, melyeket kormányunk közreműködése által már eddigelé is oly nagy mértékben birunk, illdomos erkölcsi magatartása által, nemcsak hogy magát nem hagyta eltántoríttatni a hanghordozó balpárti csőcselék által, de sőt inkább ezen illdomosságát megkedvelve a balpártiak, ők is nagyszámban tértek a jobboldaliakhoz, s szavaztak egy oly férfiura, kinek tudománya nem csak hazánkra, de a messze külföldre is jótékony befolyást gyakorol, művelvén egy oly életbevágó részét a tudományoknak, mely mig fennáll a világ — mindig tudománynak fog tekintetni; mert hiszen megszününk-e valamikor pénzzel, gazdálkodással foglalkozni? És e férfiu, kinek neve hallatára mindenki kalapot kell, hogy emeljen, e nagy férfiu Kautz Gyula, a hires magyar tudományegyetemi jogtanár

Valóban csodálkozhatunk, hogy egy ily tudós ellenébe a balpárt egy oly férfiut mert föllépteti, kinek mindene van ugyan, de iskolázottsága, elméleti ismerete, tudománya semmi. Roppant nagy elszántság kell arra, hogy egy oly méltóság elérésére törekedjék Peregi Mihály ur, mint az országgyülési képviselőség. Mert nem elég, hogy valaki élettapasztalattal birjon az országházban, hanem kell és feltétlenül is szükséges, mikép azon élettapasztalatokat tudományos szóvitel által elő is tudja adni, s felőle egy országházat meggyőzni. S hogy Peregiben ez nincs meg, arról nem is kétkedhetünk. Nagy szégyen is lett volna Győr város értelmiségére, ha őt, mint értelmiséget, egy értelmetlenség képviselendette a jövő országgyülésen.

Azonban a megpenditett körülmények nem annyira érdekelvén e lap tisztelt olvasóit, áttérek a szavazat számszerinti eredményere. A szavazás kezdődött ma reggel 7 órakor, s vége lett ¼7-kor este. A jobboldaliak fenlengett zászlóikkal a főtéren, a baloldaliak pedig a keresztuczában foglaltak állást szemben egymással egész nap. Volt dolga a rászedésnek, magam valék tanuja, midőn a baloldaliak egy jobboldalit saját feleségétől — ennek fizetendő összegen akartak megvenni. Ez ügyet mondhatni magam intézém el oly formán, hogy a férj és feleségnek különutat mutatván, a vesztegető baloldaliakat a szerénység korlátain belül megmosatam, s igy békével távozának önoldalokra. Az ivásra is nyujtatott alkalom a baloldaliak által ugyannyira, hogy a ki a választás terén levő két vendéglőbe betérni óhajtott, utját állták s csak oly feltétel alatt bocsátották be, ha bevallja, vagy kokárdája mutatja, hogy baloldali; mert — ugymond — itt fizetni nem kell; mindent ingyen adnak. Mindezen erőlködése daczára, hogy mily gyümölcsöt szakitott a győri balpárt a választás fájáról, szólnak róla következő számok. Szavazatképes volt 1697. Szavazott 1645. Ebből Kautz Gyulára esett 929, Peregi Mihályra 716. Igy tehát Kautz Gyula 213 szótöbbséggel Győrváros országgyülési képviselőjévé megválasztatott. A szavazatszedő bizottmány elnökének e beszámolása után a jobboldal győzelemittasan, a Peregipárt pedig hosszu orral távozott csendes családi körébe.

Ohajtjuk, adjon az ég több oly képviselőt az országháznak, mint Kautz Gyula, ki ez időszerint már harmadizben képviseli Győrvárosát.

SZERÉNYI ENDRE.

Hírek.

☞ Lapunk fél- és negyedéves t. előfizetőit bizalommal kérjük az előfizetési pénzek szives beküldésére, hogy a lap pontos szétküldésében fennakadás ne történjék. Előfizetési ár: félévre 4 frt, negyedévre 2 frt, mely 5 krajczáros postal utalvány mellett legczélszerübben eszközölhető.

— ***Zsófia főherczegnő*** lelki üdveért tegnap, junius 15-én a felsőtemplomban, gyászisteni tisztelet tartatott, melyre a testületeket s hivatalos közegeket Kéhler ezredes ur hivta meg. A helyben létező cs. kir. katonaság s kir. honvédség teljes diszben volt jelen.

— ***Győrből*** jött s fentebb közlött levél szerint Kautz Gyula győzelméhez még hozzá teszszük, hogy Győrmegye valamennyi követválasztó-kerületében a jobboldal győzött; ugyanis a téthiben: Goda Béla egyhangulag, a périben Sáry Miklós 935 szavazattal a győrszigetiben Földváry Miklós 597 szótöbbséggel. Posonyban Lónyay Menyhért gr. 259 szótöbbséggel, Szlávy József pedig 536 szótöbbséggel 14-én megválasztattak. Eddig 6 deákpárti képviselő van, ellenzéki egy sincs.

— ***Névestély.*** Mult szerdán este Wlassics Antal, kir. törvényszéki elnök urnál, számosan jelentek meg őt névnapja előestéjén üdvözölni, ki nagy feladatának, hivatalos állásának hiven, lelkiismeretesen s kiváló, ernyedetlen szorgalommal felelvén meg, a tisztelet és becsülés őszinte jele volt a barátságos estélynéli pohárköszöntések szakadatlan sora is, melyből az oroszlánrész az ünnepelt házi urat, nejét, ipját és fiát illette ugyan, mindamellett hazafias örömmel registrálhatjuk, hogy megyénk nagy fia, Deák Ferenczért, s Csengery Antal tisztelt követjelöltünkért, kinek szinte névestje volt, zajos éljenzés kisérte lelkes pohárköszöntések mondattak; utóbbinak egyhangulag elhatároztatott, hogy a névestélynél jelenlevő kör üdvkivánata táviratilag eszközöltessék, minek teljesitésével e lap szerkesztője bizatott meg.

— ***Meglepetés.*** A helybeli női dalkar tagjai jeles elnöke, Kartschmaroff Leon urnak, ernyedetlen szorgalma- s fáradozásának elismeréséül egy ezüstből művészileg készitett gyönyörü czukorszelenczét és szivartárczát ajándékoztak, melyen egyik felől a „Női dalkartól emlékül“, másik oldalon K. L. monogrammal diszitve, olvashatók. A dalkar által Ollop Paulin, Mayer Hermin és Mayer Janka, Rosenstock Szidonia és Biba Eugénia megbizottak ünnepélyesen átnyujtották tegnap délelőtt. Kartschmaroff ur e kedves meglepetést nagy örömmel vette s megigérte, hogy ezentul is hasonló lelkesedéssel viseltetik a nemes ügy iránt.

— ***Tárgyalások*** a nagy-kanizsai kir. törvényszéknél junius 14-én. 1. A garabonczi gyilkossági esetben mind az asszony, mind a férfira a kir. ügyészség halált kéri; azonban a nőnek ujabb vallomása következtében az ügy más fordulatot vett s igy a végtárgyalás befejezve még nincs. 2. Egy négy éves bünper tárgyaltatott, mely a puszta-magyarodi pinczefeltörés esetének keletkezett dulakodásból eredt Juhász Imre 12 nap alatti halálozásaérti bünpert tárgyazza; a tettes minden jót-álló levél s pénzbeli biztositék nélkül szabadon volt, most azonban a kir. ügyészség B. Józsefet letartóztatta. 3. A hahóti eset végtárgyalása, melynél a védőügyvéd a lövöldözést divatozónak s a magyarnak vele született ünnepélyes szokásaul jelezvén, nem vehető — ugymond — sulyositó körülményül s indokul a biró eljárásának s a lövöldözést népéletnek kivánja vétetni. (Hát Schwarz Bertalan előtt milyen volt a népélet? az ujabbkori rosz szokás biz ez! Szerk.) Erre államügyész ur válaszolá: tiszteli s imádja az alkotmányos jogokat, de tagadja, hogy a faluban szabad volna lövöldözni. A politikai rendet fentartani a biró kötelessége, s ha ezt elmulasztja tenni, kötelességét mulasztja el; a biró jogosan cselekedett, sőt ha nem jogosan cselekedett volna is, főhajtással tartoznak irányában lenni s a panaszt felebbezni. Kéri a főbünöst 3 havi s igy lejebb egész 8 napiglani elitélésére. Az itélet délután hirdettetett ki.

— ***A lánczhidon*** jun. 12-én S. somogyi ügyvéd öngyilkossági kisérletet tett. Beakart ugrani a Dunába, de egy, nejével arra menő honvédtiszt gátolta szándékában. Szerencsétlen tervének oka felől kérdeztetvén, az ügyvéd előadta, hogy nagyobb pénzösszeget tartalmazó csomagot kiloptak kabátja zsebéből, mialatt a lánczhidat és szerkezetét tekinté. A pénzt egyik ügyfele számára hajtotta be, s minthogy nem képes azt helyrepótolni, a vizbe akarta ölni magát. A tiszt és neje barátságos biztatására lecsillapodott és általuk szállodájába engedé magát kisértetni, hogy a teendő lépések iránt tanácskozzanak. Alig léptek be a szobába, az ügyvéd másodszor elméletét veszté, de egyuttal örömében, mert a veszve hitt pénzcsomag ott hevert az asztalon. — Hazulról távozása előtt a pénzcsomag helyett egy más, ahhoz hasonló iratu csomagot tett volt zsebébe, és ezt lopták el tőle a hidon.

— ***Edeles Manó*** tanár ur Triesztben, Welisch Gusztáv barátunk tisztelt ipja, nemes rokonszenvének adja tanujelét, midőn a magyarnyelvben folyton búvárkodik, daczára, hogy 60 éves, prágai születésü, beszéli s birja irodalmilag a német, olasz, franczia, angol, spanyol, görög és csehnyelvet, a trieszti törvényszéknél feleskütt tolmács; lapunk rendesen jár neki s a magy. irodalom ujabb termékeit is nagy örömmel olvassa. Valóban szép, hogy a tudományos világ e kitünő tagja csupán rokonszenvből birja nyelvünket s tanulmányozza irodalmunkat, vajha sok ily nemes rokonszenvezőt birhatnánk felmutatni!

— ***Egy magyar nemes család hatszás éves jubilaeuma.*** A Chernelházai család az idén megalapittatásának 600 éves jubilaeumát fogja megülni. A család alapitója Mixo karakói várnagy Márton nevü fia, ki vitézségeért 1272. évi vizkereszt napján a Csernelházának nevezett Gólya-Damonyát Sopronmegyében kapta királyi adományul. A család jelenlegi legidősb tagja, Chernel Ignácz, nyugalmazott feltörvényszéki tanácsos, ki Csabrendeken lakik, a jubilaeum alkalmából a karakói egyházban egy márványlapot állittatott föl, melyen a család eredete és kitünőbb tagjai megvannak örökitve.

— ***Sümeghi*** t. levelezőnk irja, hogy a város felhivatott, valjon adna-é a kormánynak illő dijért telket a kaszárnya épitésére? mire a közgyülés egyhangulag azt határozta, hogy 160 holdnyi tért ingyen adnak, csak épittessen a kormány. Szép s elismerésre méltó Sümeghváros közönségének ezen nemes intézkedése. Ámde mig egyrészről a honvédelem erősbödésének előmozditásához ily lelkesülten járulnak, addig az állam jólétének másik biztos alapját, — levelezőnk szerint a tanitók helyzetét javitani nem akarják, ugy hogy még most is egy-egy tanitónak fizetése csak 350 frt. Már uraim, engedjék meg, de ily csekély fizetéssel csak tengődés az élet. Igaz, hogy a tanügy szép lendületet nyert Sümeghen, ámde szalmatüz ez, ha a tanitói kar kedvtelen a nyomorult anyagi küzdelemben tengődik, inkább legyen kevés, de jó, mint sok, de rosz iskola. Különben ezt menyemasszonynak mondottam, de ángyomasszony is értsen belőle.

— ***Egy szinlap:*** nem kell hozzá commentár.

Május 19-dikén 1872.

Szinház előadás a Nagy vendégfogadóban.

Ádánd mező városában lakozók és műkedvellők szin játék elő adásra törekvők a Nagy érdemü publikumnak könyörögnek hogy ne vonják vissza megjelenésüket;

a játék Cimje III. felvonás

Az engedetlen atya!

és a szerelem csókja.

Személlek:

Kisasszony	Vylma.
Irnok	Ujhegyi.
Földes uraság	Sziklási
Inas	Mezzosi
Kocsis	Völgyi.

Az helek ára:

Előhel 50 kr. Második 40 kr. Harmadik 20 kr.
Karzat 15 kr.

Kezdete 8 órakor.

— ***A keszthelyi szinház*** repertoireja. Bokody Antal szintársulata által adatik: Vasárnap junius 16-án „Páris romjai“ látványos szinmű. Kedden junius 18-án „Mátrai vadászok“ szinmű. Szerdán junius 19-én „Jobb és balpárt“ vigjáték. Csütörtök junius 20-án „Faust“ az ördögczimborája.“ 2-or fog szinre kerülni. Helyek ára: Páholy 3 frt. Támlásszék 60 kr. Zártszék 50 kr. Földszint 40 kr. Tanulójegy 30 kr. Karzat 20 kr.

— ***Általános figyelmeztetés.*** Védjük önmagunkat, a gonoszok ellen megment akkor bennünket a rendőrség is minden véletlentől. Néhány személy és vagyonbátorlét elleni, legkivált f. hó 14-én viradóra a polgári egyletbe történt betörési merénylet inditott arra, hogy a fönti czim alatt megjegyzést és fölhivást tegyek a nagy-kanizsai összes lakossághoz. A gonosz merényleteket mindig fejlődése kezdeményezésében kell megtörni, mert ha erre nem törekszünk, csak kissé legyen kedvező a fejlődhetési viszony már is óriási tettekben fognak azok kifolyást gyakorolni a személy- és vagyonbátorlét biztonsága határtalan veszélyeztetésével. A polgári egylet betörői rablást nem követhettek el, mert a megkutatott szobákban semmi értékes tárgy sem volt. Lehetne mondani isteni gondviselésnek, hogy azon szoba ajtója, melyben a vendéglős családjával és vagyonával hálni szokik, szokás ellenére épen azon éjen tartatott zárva. Nem sikerült tehát azon családnak megrohanhatása, annál kevésbbé hajtathatott véghez azoknak megrabolhatása, avagy tán meggyilkoltathatása. Egyéb kárt nem tehettek, minthogy minden fellelhető kulcsot magukkal vittek. Kérdés, ha a rendőrségnek sikerülni nem fog — azoknak hurokra kerithetése, tehát merényleteik tovább gyakorolhatásának megakadályoztatása, mit fognak azok eshetőleg még elkövetni, mire nem fogják fölhasználhatni, az eltulajdonitott kulcsokat?! Én azt hiszem, hogy ilyenféle merényleteknek évekről évekre abban az arányban leszünk kitéve, melyben szaporodni fognak városunkban azon idegenek és helybeliek, kik dolgozni nem akarván, henye óráikat a törvényellenességek gyakorolhatása miképpenje tervezgetésében töltik el, nappal henyélnek, éjjel pedig gonosz merényleteket követnek el. Igaz, hogy a városi rendőrség czélja akadályozni minden ily gonosz merénylet érlelését, kifejlődését és tényleges kifolyását, mégis felel feladatának annyiban, a mennyiben hivatalos működése körül mulasztást e tekintetben czélzatosan soha el nem követ. Tekintve azonban azon körülményt, hogy számosan vannak oly egyéniségek, kik a hatóság minden, legszentebb, legüdvösebb intézkedései ellen is a gonosz cselekedetek érleléséhez, fejlesztéséhez, tényleges végrehajtásához orgazdai minőségben járulnak hozzá, mégsem lehet az másképp, minthogy védjük önmagunkat a gonoszak ellen, hogy a rendőrség megóvhasson bennünket minden véletlentől. Annyit ez tesz

☛ Folytatás a mellékleten.

Minden patikai gyógyszer tökéletesen hasztalan — ugymond — s a legjobb orvosságnál többet ér egy darab fekete kenyér! No már ezt én; ki — dicsekvés nélkül legyen mondva — életemben aligha voltam még betegnek nevezhető — csakugyan elhiszem, — de az is elvitázhatatlan, hogy a gyógyerők fübe, fába, szóval a növényzetben rejlenek és igy lehetlen hinni bárkinek is azon állitást, hogy valamennyi patikai gyógyszer hasztalan! Különös állitása az is, hogy a kóranyagot például a fő belrészeiből kilehet huzni gépecskéjével a lábak talpain! holott a test legbensőbb részeinek változásai, zavart állapota, elferdülései, a bőr alatt semmikép nem székelhetnek.

A csecsszopó gyermekről világosan azt állitja, miként az úgy benézhet a napba minden pislantás nélkül, mint a kajdács! mi okozza tehát e szemek későbbi megromlását — ugymond — midőn a gyermek járni kezd? no tessék megpróbálni! én ugy tapasztalám, hogy csecsemő szemei a nagyobb világosságot is alig birják kiállani!

Mindezeket csak igen röviden azért hoztam elő, hogy talán valaki találkozni fog, aki ez állitásaimat szintén röviden megczáfolván, kimutatja, miszerint a baunscheitismus helyesen vélekedik, e válasznak jó eredménye is lesz annyiból, mert az illető azokat, kik netalán olvasóink közül a baunscheitismust követik, a helyes és jónak használatában megerősiti.

Hanem mig felhozott kételyeim e gyógymódra nézve el nem oszlatnak, én ugyan addig [illegible] szavazok arra, hogy a szunyognak bár[illegible]emü szobor emeltessék.

FOGOLY.

Egy orosz lap a király- és királynéról.

„Byr. Vid.“ czimü lap egy közelebbi tárczaczikkében a kir. uralkodó családra vonatkozólag a következőket irja: A habsburg-lotharingiai család eddig igen szoros kötelékben állott Bécs életével, de a birodalomnak kétrészre történt felosztása alig fogja előmozditani e kötelék megszilárditását. A császári család gyakori távolléte Bécsből a főváros lakóinak nem okoz különös megelégedést, annál kevésbbé, mert a császárnénak ellenszenve Bécs iránt és előszeretete Magyarország iránt ismeretes előttünk. A császárné azon ürügy alatt, hogy elnem türheti a bécsi éghajlatot, ritkán lakik Bécsben tovább 3—4 hétnél s a legelső jóalkalommal vagy kedvelt Magyarországába, vagy Meranba távozik. Az első években a bécsiek dicsőitették a császárnét, most azonban nem igen kedvelik, s ezt nyiltan be is vallják. Kétségtelen, hogy a császárné a bécsiek szeretetét ujolag megnyerhetné, ha erre akarata volna; de ugy látszik, ő nem igen fordit figyelmet arra, valjon rokon- vagy ellenszenveznek-e vele! Ellenben pedig Ferencz József császár nagy népszerüséggel bir a fővárosban, főkép mióta több alkalommal, mint valódi alkotmányos császár bizonyult be. A császár még igen fiatalon lépett a trónra s Ausztriára nézve szerfölött válságos időkben — s ezért fiatal kora daczára éveinek meg nem felelő komoly, majdnem elzárkozott életet él. Ő általában egyszerü életmód által tünteti ki magát, azon napok kivételével, midőn foglalkozásaitól a vadászatban keres szórakozást (mindennap 1—2 óra hosszat gyalog vagy kocsin sétál), a többi időt az államügyeknek szenteli, télen-nyáron át reggeli 4 és 5 óra közt kel föl s azonnal iróasztalához ül, a melytől ritkán válik el a nap folytában. Dolgozó szobája az ő állandó tartózkodása; gyakran előfordul, hogy ő itt is ebédel. A ministeriumokból egyetlenegy csak némileg fontos okmány sem kerül ki a nélkül, hogy a császár kabinetjén keresztül nem ment volna, s ritkán történik, hogy ő ezeken sajátkezü megjegyzéseket ne tegyen. Csak egyszer hetenkint — a kihallgatások napjain — tér el a császár némileg szokásos életmódjától. Társaságokat látogatni a császár általában nem szeret s ha némelykor a magasabb körü tánczvigalmakon megjelen, teszi ezt ő csupán a bécsi közönség iránti tiszteletből, de ilynemü elhatározások neki mindenkor nagy erőltetésbe kerülnek. Ferencz József szeret 9 órakor este otthon lenni kabinetjében, s nagyon meg van elégedve, ha 10 órakor lefekhetik; sat.

Magasra száll . . .

Magasra száll a kis dalos pacsirta,
Ha a mezőt s virágait megunta.
Felrepül a csillagokig dalával,
Lelkemet is oda vonja magával. —

Van nekem is egy ragyogó csillagom,
Ámde oly messze, hogy alig láthatom;
S hogyha néha rám derül bájsugára,
Fel-fellángol keblem setét világa.

Hogyha örök-éj lenne az életem,
S csakis egy csillag ragyogna énnekem
Lányka! — ha te volnál éjem csillaga,
Hidd el, az lenne a legszebb éjszaka. —

ZALAY.

uraim, tartsuk szemmel háznépünk napi mozzanatait, őrködjünk titkolódzva azon szomszédaink fölött is, akiknek bizonytalan kereset módjuk van, legkivált, ha azoknál az önfenntartás körüli mozzanatok ezekre méltó gyanut gerjeszthetnek, figyelmeztessük ezekre, értesitsük azokról helyhatóságunkat, födözzük föl a czimbora tanyákat, a gonoszaknak nyilvánitható egyéniségeket szolgáltassuk kézre, ne adjunk menhelyet minden gyülevész népnek, ugy aztán megleszünk mentve a gonoszak merényleteiből kifolyó minden véletlentől, megóvhatjuk egyszersmind városunkban a személy és vagyonbátorlét biztonságát is. A gyáva félénkség soha se tartóztasson bennünket vissza ott, hol saját személyünk és vagyonunk bátorlét biztonsága forog kérdésben. Legyen bátor és merész az igazság, féljen, irtózzék attól ellenben minden gonosz merénylet; mert a hol hiányzik a személy és vagyonbátorlét, ott nincs, nem lehet hazája az igaz polgárnak. T—y.

— *Hirtelen* meghalt egy utas a napokban Szigetvár és Barcs között a vaspályán.

— *Szent-Lászlóról* értesitenek bennünket, hogy ott a vidékén Királyi Pál, megyénk kiváló érdemü szülöttje s e kerület háromizbeni országgyülési képviselőjének negyedizbeni megválasztásához feltünőmód erősen tömörülnek, az ő nevével diszlő zászlók több helyütt kitüzettek s megválasztása bizonyos, sőt egyhangu kikiáltását hiszik.

— *Keszthelyen* Vértesi Iván ellenzéki képviselőjelölt visszalépett, uj jelölt Jókai Mór.

— *Vasmegyéből* irják nekünk:

1. Szombathelyi	ker.:	Horvát Bold. jb. old. bizonyos.
2. Kőszegi	vk.:	Falk Miksa „ „
3. Felső-őri	„	Hollán Ernő „ „
4. Német-ujvári	„	Nesztubácz L. „ „
5. Sárvári	„	Radó Kálmán „ „
6. Kis-czeli	„	Marton Pál kétséges, mert itt még soha a jobboldalista nem lépett fel és mégis igen jól áll.
7. Rumi	vk.:	Istóczy Győző jb. old. bizonyos.
8. Körmendi	„	Takács L. volt 1. állap. b. biz
9. Jótsági	„	Berke előbbi követ balold. b.
10. Sz.-gotthárdi	„	Széll Kálmán j. bizonyos.

— *Vásárengedély.* A földmüvelés-, ipar- és kereskedelemügyi magyar királyi minister Zalamegyében kebelezett Zalabér község kérvénye nyomán megengedte, hogy ott évenkint három, nevezetesen Szt. Gergely napja előtti, továbbá nagyboldogasszony s advent 2-ik vasárnapja utánni kedden marhavásárral kapcsolatosan országos vásárok tartassanak.

— *Rövid hirek.* Kolozsvárt magyar bonne képező társulat alakul. — Miklósi szinigazgatónak Budán jól megy sorsa, Pesten népszinházat akar épiteni. — A spanyol lázadás teljesen megszünt. — Királynénk ő felsége Ischlben van. — Bató György, veszélyes haramiát, Szent-Lőrincznél egy erdész lelőtte. — Kedden a bécsi városházán polgári házasság köttetett. — A vöröshimlő Érsekujvárott is dühöng. — Shakespeare emlékszobrát New Yorkban május 23-án leplezték le. — A békés-csabai tiszttartó leánya megmérgezte magát. — A hardicsai tüzvészben 114 család tönkre jutott. — A kommune-lázadásban halálra itéltetett eddig 73, élethossziglani fogságra 212, egyéb időtartamra 8415 s fölmentetett 2112. — Páris szinházai ez év első negyedében 4 millió frankkal többet jövedelmeztek. — A m. kir. honvédelmi ministerium honvéd-lövöldét létesit. — Nagy-Váradon egy 14 éves fiu életunalomból felakasztá magát. — Haynald érsek Mihádián van. — Szegeden néhány utczát asphalttal burkolnak be. — A Pó kiáradt s 22 ezer olasz födél nélkül maradt.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*)

Egy gyászlovag.

(Borzasztó dráma egy felvonásban, és tragikomikus jelenetben.)

> Motto: Nagy gazda volt nagybátyám,
> De sokat is hagyott rám.

Irta Incassáló Pista nem jó kedvében.

Zenéjét szerzik többen, ha incassálni mennek; addig is „Oh du mein lieber Augustin . . . . .“ dallama kiséri az előadást.

Személyek: Mihael, Angelino Becsolyi de Reineke. Könyves, magyar iparos és ujságiró. Türelmes vendéglős és személyzete. Történik az elmult században, No. 6-ban a vendéglőszobában, déli 12 órakor, midőn a fáradt munkások ebédelni szoktak, ha van mit.

Nyelv: Mihael Angelino Becsolyi de Reineke részéről felsőházi extrakt franczia fűszerrel és héber-angol utánhanggal. Könyves részéről nyilt magyar.

1-ső jelenet.

Könyves és a türelem vendéglő szobaleánya, reggel 9 órakor.

Könyves: Eszemadta tüzről pattant szüzecskéje, de fel vagyon már piperézve, mondja csak melegében, itt van-e, vagy felébredt-e már Mihael Angelino Becsolyi de Reineke ő nagysága?

Szobaleány: Oh uram bocsáss bünömet, hogy kérdhet ilyent: ő nagysága, 9 óra és ébren lenne?! Tudja azt, hogy ily magas cylinderes egyének csak nem fogják tekintélyöket koczkára tenni és a nap felkeltét megnézni, hisz azt mondják: a parasztnak, béresnek a pusztára való, a mi nagyságunknak más gondja van.

Dinée, supée,
Champagner, kávé,
Chocoládé, thé,
Kapuciner in negligé.

Könyves: Köszönöm, már elég-elég, ehez mitsem értek; nincs is szándékom ő nagyságát a Reineke urat magas álmában háborgatni, tán valami nagyobb nemzetgazdászati tervén dolgozik, álmodozik, zavarni azt magyar létemre bün lenne, mert magára hagyott hazámban még néhány nemzetgazdász csakugyan eltérne. Isten vele hôtel donna, egy órával később jövök.

2-ik jelenet, 10 órakor.

Könyves és a szobapinczér.

Könyves: Jó reggelt pinczér ur; heh finom gyerek, mondhatom, minő politirozott haj, melyet még Bismark is megirigyel; aztán nehéz óraláncz, gyürü, lacktopán, ismét jó reggelt hôtel tisztartó ur!

Szobapinczér: Jó reggelt Könyves ur, szivesen szolgálok önnek, csak parancsoljon.

Könyves: Köszönöm, de nem parancsolhatok, mert ehez pénz kell, tuzerre pedig nem jut, mert gyermekeim czipője lapitja erszényemet, én csak kérdeni jöttem, hogy Mihael Angelino Becsolyi de Reineke ő nagysága felébredt-e már?

Szobapinczér: Sajnálom, még nem kaphat audentiát, mert ő nagysága még most 10 órakor az éjjeli 6 forintos champagner-gőzét leheli ki, tán egy órával később.

3-ik jelenet, 11 órakor.

(Könyves és főpinczér.)

Könyves: Jó napot főpinczér ur, de fürgencz ebben a melegben, hogy Mathuzalem legyen, 10 kávéház és 20 hôtel tulajdonosává váljék, bizon többet tenne a közjóért, irodalomért, gazdaszat-, ipar felvirágzásáért, mint sok champagner fogyasztója, de azért tisztelet a kivételnek, a nemzet füredi bárója is megissza azt, de nagy hasznot is tesz hazájának, egyébiránt Mihael Angelino Becselyi de Reineke urat keresni bátorkodom.

Főpinczér: ő nagyságával még szólani nem lehet, ágyban pihenik, a volt és leendő utikalandok foglalkoztatják, mert utazni készül; oda nyilatkozott, hogy beutazza Helvetiát és Oláhországot, Siberiát és Montenegrót, Helgolandot és Dalmatiát, Holsteint stb.

Könyves: Nem tartok vele, hanem azért egy órával később felkeresem.

4-ik jelenet, 12 órakor, délben.

(Türelem Vendéglős és Könyves.)

Vendéglős: Hozta Isten Könyves urat, heh ritkán van szerencsém.

Könyves: Igy és ily vendéglősi tulajdonokkal szeretem én a vendéglősöket.

Vendéglős: Nagyon hizelgő rám nézve, de mondja, vagy magyarázza meg, melyek azon vendéglősi tulajdonok.

Könyves: Három van.

Vendéglős: Három? heh Kiváncsivá tesz, ugyan mondja csak hamar el őket, hadd tudjam én is.

Könyves: Nem merem elmondani, hátha egy hausknechtféle borjukat kivégző egyénért csönget.

Vendéglős: Könyves urra nem is lehet boszankodni, mert teljes életében tréfás ember volt, szeretem hallgatni, mert már sokszor megkaczagtatott, de a három tulajdon? már ne feszitse türelmemet.

Könyves: Hála az egész vidék minden éhes és szomjas utazójának, önben mind a három feltalálható, hallja tehát: piros orr, akós has és pupos erszény, mert a rézzel spékelt piros orr a jó italnak jelvénye, az akós has a konyha dicsősége, de a pupos erszény mindkettőnek érdeme, ez a három jelvény az éhezők, szomjuhozók és mulatók bizalma, egyébiránt elég erről, mondja meg csak kedves komám, Mihael Angelino Becsolyi de Reineke ő nagysága már elfogad-e tisztelgőket?

Vendéglős: Ugy hiszem, hogy igen, mert hallottuk fütyörészni a szobában, nem hallja ön épen most fütyöli kedves kaukan nótáját.

Könyves: Heh kár, hogy kendermaggal nem tartja jól.

5-ik jelenet.

(Könyves és Mihael Angelino Becsolyi de Reineke ő nagysága.)

Salon No. 6., utczára nyiló ablak, piperéző tükör, szagos olaj, illatos viz, több szinü pomádé, rizspor, két láda hajfényitő és borzazó, szakált, bajuszt az idő és politikai viszonyhoz mérve késziző szerszám, az asztalon felfordult világ, törött palaczkok sokasága, kidült lindsák, törött gyertya, vatermörder, nyakkendő, hosentrager, keztyü, üres erszény sat. földen heverve. Reineke ur a szoba közepén állva, édes megelégedéssel tekint át harczterén, madarakat ijesztő öltözete: térdig érő ing és ezombig terjedő scótharisnya, mint valódi Mephisto alak a legyeket fütyörészve [illegible] rozza, mint Gravelotnál Moltke a poroszokat.

Könyves kopogtat.

Reineke: Entrée.

Könyves: Jó napot kivánok ő nagyságának.

Reineke: Bien, Monsieur, ön, kicsoda ön?

Könyves: Nevem Könyves, helybeli iparos és ujságiró vagyok.

Reineke: Apapalapa, az semmi, az nincs az Adels Lexikonban, nem ismerem önt, és mit keres ön itt oly korán, nem tudja azt, hogy én Mihael Angelino Becsolyi de Reineke ő nagysága vagyok, hozzám csak akkor szabad jönni a salonomba, ha az enyim Jean, Kammerdiener a fehér handschuval egy cart de visitet kézbesit.

Könyves: Királyunk koronázása óta már oly nehezen vártam a fehér keztyüs látogatójegyet, mint Gambetta a párisi győzelmi galambot.

Reineke: Nincs kedvem önnel conversatióba ereszkedni.

Könyves: Nem is azért jöttem, csak egy udvarias kéréssel bátor vagyok közelegni.

Reineke: Mert bien, én nem adok senkinek semmit, hozzám ne jöjjön senki.

Könyves: Bocsásson meg, nem is alamizsnáért jöttem, hanem becsületesen elkészitett küldeményem áráért és most sem esett jól ide jönnöm.

Reineke: De hogyis lehetett ön oly vakmerő, hozzám közelegni is.

Könyves: Egyszerüen, mivel 6 év óta vagy 30 udvarias levelemre választ nem kaptam.

Reineke: Az enyém sekretariusnak más dolga van, mint önnel haszontalanul correspondálni.

Könyves: Jónak láttam a válaszért most személyesen eljönni.

Reineke: Már ne ingereljen, mert én nagyságos ur vagyok, sem számitok, sem fizetek, azért van nékem Bedinter, Kammerdiener, Secretär, Fiscal, Advokat, beszéljen azokkal. Mondom már ujságirókkal beszédbe erednem tekintélyemen aluli, mert az én barátaim Herr Habenichts, Baron Schuldenmacher, Graf Armschlück, Fürst Dales, König Ohneland, Kaiser Habakuk sat.

Könyves: Már bocsánat, nem ők, hanem nagyságod személyesen tevé hat év előtt tartozását és jogosan nagyságodtól követelhetem azt, magas rangu barátival pedig ismerkedni nincs vágyam.

Reineke: (ingerülten kiabálva) No ez már vakmerőség, szemtelenség mégis, impertinentia, hozzám pénzért jönni, etiquettet nem ismerni, haha! szobalány! Maud [illegible], Mandelmilch!

Könyves: Csak nyugodtan, megértjük egymást lassan is.

Reineke: Mit, ön még beszélni mer, vigyázzon, hogy én ujságiró urral még máskép el ne bánjak; tudja-é, hogy én Mihael Angelino Becsely de Reineke egy ujságiróval nem beszélek, tudja-é, hogy én nagyságos ur vagyok, hogy én a török Mufti, római Minister, Mencsikoff, Gorcsakoff, Smirkáskoff egyedüli örököse vagyok, tudja-é azt, hogy én Becsely de Reineke nem is vagyok közönséges ember, mert én Austernből fülemülenyelvekből, spargl és Dromedárvérből való aspikos fagylalttal élek. —

Reineke ur kipirosodik, járja a pókatánczot, ugrándozik, ficzkándozik és végre a pamlagon elájult.

Könyves: Mandelmilch, Mandelmilch!

A függöny legördül és a sugó okuláját agyon üti. A drámának vége.

Necrolog.

Oh du mein lieber Augustin,
Land ist hin, Geld bald hin sat.

Papirszeletek.

— Miért nevezik a szabókat „kecskék“-nek? Most derül ki, hogy korántsem gúny, hanem historiai tradition alapuló megtisztelő epithetan. A török-világban ugyanis Komárom már azon a ponton állt, hogy élelem és védszer folytán föladja magát a töröknek. Ekkor egy kis vézna szabó fogja magát, belebuvik egy kecskebőrbe s kimegy pour la forme legelészni a várbástya melletti gyepre. Látják ezt a törökök, s megütődnek rajta „Ilyesen ha még ily élő állatjaik vannak, akkor nincsenek oly igen megszorulva!“ — gondolják s az ostromló vezér bosszusan vonul el a vár alól.

— Egy magyar paraszt először utazott vasuton. A kiindulás után csakhamar jő a conducteur s jegyét kéri; mire a paraszt dühösen oda mordul: „mit? a jegyöm-e? — de már azt oda nem adom! 5 pöngő forintért vettem, ha akarja, végyen magának ögyet.“

— Fehérmegyében Czeczén Madarászék fészkében a czigányokat is kirendelték köznapszámra utat csinálni s kiosztották nekik a megegyengetendő ut-részt. Arra ment egy czeczei földbirtokos és csodálkozva, kérdé a kedvtelenül dolgozó czigányoktól: „No hát ti is részoktok a munkára?!“ Mire az egyik elkeseredve válaszolja: „Az ám, vitte volna el az ördög Madarászt fiastul, maradt vóna ott, a hol volt; itt van a födosztás, de nincs köszönet benne.“

— Megbolondult a korteskedéstől Kecskeméten egy jámbor városi biztos, kit hol jobb felől, hol balfelől szüntelen verbuváltak, hogy csapjon fel.

Szerkesztői üzenet.

281. Csáktornyára. Egy hóra 50 krajczár csak.

282. „Schlepp és politika“ közölhető.

283. Sz. A 44 és 45. számokat ujolag megküldöm. Csalódik, ha azt hiszi, hogy [illegible] lett volna. Az idő rövidsége volt egyedüli ok.

284. M. P. Igen szivesen bejegyzem az előbb közlött köztiszteletü nevet.

285. A, Sümegh. A követválasztás már küszöbön van, ez érdemben lett levele megkésett.

286. Mindazon t. levelezőinket, kik a követválasztás székhelyén vannak, a követválasztás eredményéről azonnal, ha lehet táviratilag értesiteni szivleskedjenek bennünket, ki lett a követ, hány szavazattal s mily körülmények közt folyt le a szavazás? hogy igy hű s hiteles tükrét adja vissza lapunk a zalai követválasztásoknak.

287. F. D. Kaposvár. Polemiát egyszerre, egy ügyben két lapnál kezdeni nem lehet, nem szabad, mert egyszerre egy ügyben önt is két felől üthetik. E lap számára már szedni kezdették, midőn a „Somogyban“ szóról-szóra olvastam.

288. A. P. [illegible] A gyakorlati czikk jönni fog. A zalamegyei gazdasági egyesületi névkimutatásában nincs, különben kérdést teszünk.

289. O. J. Tarándháza. Üdvözlöm; junius elseje óta megjelent számokat megküldém.

290. Jászberénybe. Szives köszönet becses tudósitásért, azonban engedje meg, hogy nem közöljük; mi a vidéki lap jól feltogott helyzetét abban ismerjük, ha saját vidékét képviseli lehető hiven, illetőleg és az itt felmerülő eseményeket gyorsan közli. Rövid hireket hozunk, de terjedelmes távoli tudósitásokat lapunk szűk tere miatt is mellőzni vagyunk kénytelenek. Azonban az irály s toll ereje felbátorit bennünket, hogy önálló általános érdekü czikkek irására felkérjük.

291. Sp. Marczali. F. évi május 15-én letelt. Berzenczéről ujabban nem érkezett semmi.

Vasuti naponkinti menetrend:

Buda-pesti idő szerént.

Indul	N.-Kanizsáról	Budára	reggel	6	óra	18	perc
„	„	„	délután	1	„	46	„
„	„	„	estve	10	„	43	„
„	„	Bécsbe	délután	2	„	18	„
„	„	„	estve	10	„	58	„
„	„	Szombathelyre	reg.	5	„	48	„
„	„	Triest felé	„	5	„	3	„
„	„	„	d. u.	2	„	23	„
„	„	Pragerhofba	éjjel	11	„	30	„
„	„	Mohács, Barcs, Eszék	reg.	5	„	18	„
„	„	„	délbe	2	„	43	„
Érk.	N.-Kanizsára	Budáról	reggel	4	„	43	„
„	„	„	délután	1	„	46	„
„	„	„	estve	9	„	20	„
„	„	Bécsből	reggel	4	„	33	„
„	„	„	estve	10	„	18	„
„	„	Szombathelyről	d. e.	10	„	27	„
„	„	Triest felől	d. u.	1	„	9	„
„	„	„	estve	10	„	22	„
„	„	Pragerhofból	reggel	3	„	50	„
„	„	Barcsról	„	4	„	19	„
„	„	„	délután	1	„	21	„

Az éjjel 11 óra 30 perczkor Kanizsáról induló vonat a Triestből Bécsbe menő 5 óra 30 perczes személyszállitó vonattal Pragerhofnál csatlakozik.

Érték- és váltófolyam jun. 15.

5% metaliques 64.90; 5% nemz. kölcsön 72.30; 1860-ki állodalmi kölcsön 104.40; bankrészvények 850; hitelintézeti részvények 345.40 London 111.70 ezüst ágió 109.40; arany darabja 5.36 ½; 20 frankos arany 8.93 $^{5}/_{10}$ kr.

Heti naptár.

Junius 16-tól 22-ig. 1872

Hó- s heti-nap		Katholikus naptár	Protestáns naptár	[illegible]
24. A gazdag halászatról. Luk. V				
16	Vasárnap	F 4 R. Fer.	F 4 Justin	
17	Hétfő	Adolf	Rainer	
18	Kedd	Marcell.	Marczel	
19	Szerda	Jolanna	Gyárfás	
20	Csütört.	Pál ez.	Flóra	
21	Péntek	Alajos hitv.	Alajos	
22	Szombat	Paulina	Paulina	

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.*)

A nehéz nyavalyát és a nyavalyatörési görcsöket
gyógyitja dr. O. Killisch, a nehéz nyavalya specialis orvosa. — Most Hamburg. A—B—C Strasse Nr. 28. — Már száznál többet teljesen kigyógyitott.

Titkos betegségeket
és
tehetetlenséget,
(elgyengült férfierőn)
gyakori magömléseket, idült syphilist, a legmakacsabb bőrbetegségeket, gyógyit gyökeresen és biztonsággal
5 frt honorarium mellett
BESENBEK A.
orvos, sebész és szülész, József főherczeg ő fenségénél volt urodalmi orvos.
Rendel 9—4 óráig Pesten, Zöldfa utcza 20. szám az udvarban balra 1-ső ajtó.
Díjjal ellátott levelekre azonnal válaszol.

---

*) E rovat alatt közlöttekért sem alak-, sem tartalomra nézve nem vállal felelősséget a szerk.

*) E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

Weissberger Zsigmond

Nagy-Kanizsán, a főtéren

ajánlja

gazdagon ellátott

mindennemű

síremlékek

homokkő-, márvány-

és

gránitkőből

[illegible]

[illegible] *kiválasztékban*

nagyválasztékú

ÉRCZKOPORSÓ

[illegible]

[illegible] *Vidéki megrendelésekre* **érczkoporsók** [illegible]

Faraktár megnyitás Légrádon.

Alulirott tisztelettel jelentem, miszerint Stajerország- és Karinthiából *szállitott* faanyagokból

Légrádon a Mura és Dráva partján

raktárt nyitottam s mindennemű épületfa, deszka, lecz sat. azonnal, jutányosan és a legpontosabban kiszolgáltatnak.

Megjegyzendő, hogy t. vevőim részére a raktár mellett fekvő déli vasuton a megrendelt anyagok gyorsan s könnyen szállithatók.

Valamint nagy-kanizsai faüzletemben szilárd és pontos szolgálattal vagyok t. megbizóim iránt, ugy ezutánra is bizodalomra midőn fölkérném, ajánlom a nagy-kanizsai fő- és légrádi fiók-faraktáramat.

BACHRACH GYULA,
fakereskedő N.-Kanizsán.

A bécsi bizományi bank váltó-üzlete

Bécsben, Kohlmarkt 4.

kiadott

IGÉNY-JEGYEKET

[illegible]

50 franka aranyban és 10 frtot bankjegyekben,

[illegible]

A. csoportozat. (évenkint 16 huzás.)

[illegible]

B. csoportozat. (évenkint 13 huzás.)

[illegible]

Vidéki megrendelések [illegible]

Keller Ignácz

Nagy-Kanizsán.

Ajánlja gazdagon felszerelt urak-, hölgyek és gyermekek számára való topán-raktárát, a legjobb minőségüeket a lehető jutányos áron.

Ugyszinte figyelmébe ajánlani bátor vagyok a cs. k. katonaság s t. közönségnek, hogy megrendeléseket a legjobb bel- és külföldi borból elfogadok és készitek, az árt legjutányosabban számitom.

Az én raktáromban vásároltakat kijavitásra elfogadom.

Empfiehlt sein reich assortirtes Lager aller Gattungen Herren-, Damen- und Kinder-Stiefletten von bester Qualität und zu möglichst billigen Preisen.

Ferner mache ich das k. k. Militär und verehrungswürdiges Publikum aufmerksam, dass ich alle Bestellungen vom besten In- und Ausländer Leder verfertige und prompt und billigst berechne.

Auch wird von mir gekaufte Waare zu reparieren angenommen.

Strasser A.

ajánlja jeleskül elismert készitményeit

vizmentes

kautschuk-ponyvákban

a legolcsóbb gyári árakon.

Mustrák és árjegyzékek kivánatra ingyen.

Raktár: Pest, Béla-utcza 5. sz.

Ő felsége a király legmagasb elismerése.

[illegible] | Ehrenpreis Mödling. | Für Export | Tölgyfahéj. | [illegible]

Pest 1865. | [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible]

Kész géphajtó-szijak

[illegible]

EDER TESTVÉREKNÉL Pesten, Zrinyi-utcza 3. sz. a.

A legjobb

amerikai varrógépek

legolcsóbb eredeti gyári áron

kaphatók:

ROSENFELD ADOLF

raktárában, a hol szinte a legjobb [illegible]

Tű, czérna, selyem, olaj,

jutányosan kaphatók.

A varrógépek tulajdonságait és szilárd szerkezetét több bizonyítvány tanusítja, melyeket helyben s vidéken elárusitott gépek vevői elismerésül küldöttek a főüzlet raktárbizományoshoz.

November hó 1 én üzletemet **Dorottya-utcza 12. sz.** házba helyezem át.

KANITZ C.,

papir- és díszműáru kereskedése

Pesten, Deák Ferencz-utcza 6. sz.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát *iró-* és *irodai* szerekből a legjutányosabb gyári ár mellett, u. m.

Levél — irodai — és csomagoló papir, boritékok minden nagyság- és minőségü, szalmapapir, boriték irodába igen alkalmas; név, jellem és helység fekete nyomatával; 1000 db 6 frt. — Ugyvédeknek irodai papir, zöld-, chamois-, rózsa- és kék szinekben.

Meghatalmazás, kötelezvény, váltó, váltóóvás, költség-jegyzék, nagy kiválasztéka.

Teljesen felszerelt asztali iróeszköz legfinomabb bronce- és vasból 3-, 6-, 10-, 15-, 30 frt a legfinomabb.

Váltó- és okmánytárcza, magánnedvesitő, **dombornyomó-prés** *levélmérleg.*

Levélpapir és boriték a legujabb szines monogrammal leszállitott ár mellett.

Legujabb névjegyek 100 darab 50 kr., 1 frt 20.; egész 2 frt 50 krig; valódi franczia brillantin papiron.

Irodai- kereskedelmi- és gazdászati könyvek, mindennemű nyomtatványok felvétele gyári ár mellett.

Ajánlom jól rendezett raktáramat, mindennemű illatszerekből, kölni viz (Eau de Cologne) pipere- és kézi szappanból, egyszersmind illatszerhez való fecskendezőt.

Levélbeli megrendelések rövid idő alatt, a legpontosabban, utánvét mellett, eszközöltetnek.

November hó 1-én üzletemet Dorottya-utcza 12. sz. házba helyezem át.

Fontos minden családnak.

Üzletfeladás miatti szilárd és

végképeni végeladása

[illegible]

Igen leszállitott árak mellett.

Weiszmayer M.-nél,

[illegible]

N.-Kanizsán.

Einzig in ihrer Art in Europa

ist die grösste, vielseitigste [illegible] erste

kais. kön. Hof-Wäschefabrik

des E. Fogl, in Wien,

Niederlagen:

25 *Mariahilf,* Hauptstrasse 25, | **Stadt, Kärntnerstrasse 27.** [illegible] „zum Erzherzog Karl",

welche durch strengste Solidität und auf jedem Stück Waare mit Ziffern ersichtlichen Preises es bei ihrer Massenproduction dahin gebracht hat, dass sie dem Exporte, Engros- sowie Detailverkaufe von keinem der anpreisenden Händler Erreichbares, ausserordentlich Billiges und Bestes, unter vollster Garantie bietet und nach den Provinzen auf briefliches Verlangen Bestellungen prompt versendet und Nichtpassendes retour nimmt.

Engl. ***Chiffon-Hemden*** mit oder ohne Halskrägen, schöner als Leinen (bei brieflicher Bestellung ist der Halsumfang anzugeben) das Stück fl. 1.80, 2, 2.50, 3—3.50. Das Eleganteste und Praktischeste.

Rumburg. Leinen-Herren-Hemden(Halsumfang anzugeben) zu fl. 2, 3, 4, 5, 6 die allerbesten.

Halskrägen, neuester Façon, per Dtzd fl. 2, 3—4 fl. (Halsumfang anzugeben.)

Herren-Cravaten oder ***Salonbinden*** per Stück 75 kr., fl. 1, 2 bis fl. 8.

Herren-Unterhosen zu fl. 1, 1.50, 2, 2.50—3 fl. Reitschnitt, französische, oder ungarische Façon.

Wollene ***Gesundheits-Jacken*** zu fl. 2, 3, 4, aus Seide fl. 6, 7, gepelzte oder gewirkte ***Unterhosen*** fl. 2, 3—4. Schutz gegen Gicht.

Leinen-Damen-Hemden, glatt, zu fl. 1.50, 2, fein geschlungen fl. 2.50, sowie Schweizerform, ganz neue Formen mit Stickereien zu fl. 3, 3.50, 4, 5, so auch allerfeinste Leinen- und Batisthemden mit Stickerei, auch Spitzen, zu fl. 6, 8—10 fl.

Damen-Nacht- oder ***Winterhemden*** mit langen Aermeln zu fl. 3.50, auch gestickt fl. 7—6 fl.

Damenhosen, aus Leinen, Percail, oder Barchent fl. 2, 2.50—3 fl. mit Stickerei.

Damen-Negligé oder ***Nachtcorsets*** aus feinstem Barchent zu fl. 2—2.50, aus französischem Batist mit Stickerei zu fl. 3.50, 3—4 fl. (Halsumfang anzugeben.)

Damen-Unterröcke aus Percail oder feinstem Rock-Barchent zu fl. 4, mit Stickerei-Einsätzen fl. 5, 6—8 fl.

Damenstrümpfe oder ***Herren Fussocken***, das Dtzd fl. 5, 6, 8—10 fl. die feinsten.

Damenmieder zum Schnüren (Taillenumfang ist anzugeben) zu fl. 3, 4—5 fl.

1 Dtzd ***Leinen-Taschentücher*** zu fl. 1.50—2 fl. grössere und feinere zu fl. 2.50, 3.50, 4, [illegible]

1 Dtzd ***Zwirn-Batist Tücher*** zu fl. 5, 7, 9—10 fl. die feinsten.

Servietten od. ***Handtücher***, per Dtzd nur fl. 5, 6, 7—9 fl. in Damast.

1 ***Leinen-Tisch-Garnitur für 6 Personen*** (1 Tischtuch mit 6 passenden Servietten) zu fl. 5, 6, 8—10 fl., für 12 Pers. das Doppelte.

30 Ellen ***färbigen Bettzeug***, das St. zu fl. 7, 8, 9, 10—12 fl.

30 Ellen ***Handgarn-Leinwand*** gebleicht, auch Doppelzwirn ungebleicht zu fl. 7.50, 9.50, 10, 13—16 fl.

1 St. 30 ellige $^{7}/_{4}$ breite ***Rumburger Leinwand*** zu fl. 12, 13, 15—18 fl.

40—42 Ellen vorzügliche ***Weben-Leinwand*** (zu feiner Bettwäsche oder 12 Damen-Hemden) fl. 14, 15, 18, 22—24 fl.

48 ellige belgische ***Weben-Leinwand*** zu fl. 22, 25, 30—35, fl. ausgezeichnet schön.

50 und 54 Ellen unvergl. gute ***Rumburger*** oder ***Holländer Weben*** (Handgesponnen und $^{5}/_{4}$ br. zu fl. 30, 35, 40, 50—60 fl.

Briefliche Bestellungen in beliebiger Sprache aus den Provinzen werden gegen Geldsendungen oder Postnachnahme unter Garantie überallhin zugesendet. — Briefe zu adressiren: (761—12,10)

E. FOGL, Wien, k. k. Hoflieferant,
Mariahilferstrasse 25.

RIX ANTAL,

ajánlja t. cz. vevőinek, és kegyes levélbeli megrendelésekre következő legujabb találmányokat a legpontosabban küldi szét:

Szakálhagyma, a szeré't jótállunk, hogy hatása olyan, miszerint tizennégy nap alatt a legkopaszabb helyen a legszebb szakált növeszti. A jótállás annyira biztosit, hogy azon esetben, ha nincs hatása a szernek, a pénz visszaadatik. Egy csomag ára 90 kr.

Melusine, jótállott szer, hogy tizenkét nap alatt szeplőt, májfoltot, [illegible]borcsákot, himlőt stb. örökre elveszit. 1 csomag melusine ára 90 kr. utasitással együtt.

Amoride, az egyetlen létező szer, melylyel rögtön finom fehér kezeket kaphatni. Jótállás mellett. Egy üveg ára 65 kr.

3 percz alatt vakitó fehérségü fogak. Legjobb fogszer. Ezen szerrel a fekete fogak 3 percz alatt vakitó fehérségüek és tiszták lesznek, azonkivül a fogkőt eltávolitja és a száj kellemetlen szagát elveszti. 1 csomag ára 45 kr.

Dióolaj, Rix Antaltól. Ezen dióolaj a dió zöld hájából sajtoltatik és minden világos hajat a legrövidebb idő alatt megbarnitja. Egy üveg ára 25 kr. Rózsaolaj egy üveg 15 kr.

Butor-máz, 1 üveg 75 kr., elégséges egy egész szoba butorzatára és minden polliturát nélkülözhetővé tesz.

Haj-balzsam. Egy roppant fontosságu találmány, mely a természet törvényét a hajnövést illetőleg kitaláltatott Dr. Wakeson Londonban oly hajbalzsamot talált fel, mely mindazt helyettesiti; a mi eddig lehetetlennek látszott; a hajkihulás általa rögtön elmulik, elősegiti a haj növését hihetetlen módon és a növést csodálatosan elősegiti, ugy annyira, hogy a legkopaszabb helyen sürün hajt, és 17 éves fiatal embereknél már sürü szakált növeszt. A közönség tisztelettel felszólittatik, hogy e találmányt ne cserélje fel az igen gyakran előfordulni szokott vásári czikkekkel. Dr. Wakeson hajbalzsama eredeti szelencséban 2 frt és 4 frt 50 kr.

Az ujkor csodája, a szabadalmazott Anodin-szájviz, mely az ép fogak elnyerését és megtartását elősegiti és a szájnak minden kellemetlen szagát eltávolitja, 1 eredeti üveg Anodin-szájviz 35 kr.

Jóságban felülmulhatlan RIX Eutine-fodritó balzsama, jótállás mellett, hogy 5 percz alatt minden hajnak hullámszerüen fodrozva kell lennie. Egy doboz fodritó balzsam 95 kr.

Eskimo-fagy-illany, melytől minden fagyos láb-kéz- vagy arcznak 2 óra alatt jótállás mellett meg kell gyógyulni. 1 üveg fagyillany 45 kr.

Rix szabadalmazott párisi ruhatisztitó-vize, mely szövetből s minden foltot veszély nélkül nyomtalan eltávolitás. 1 üveg ára 42 kr.

Rix salon-füstölő-illanya, minden salont vagy szobát a legkellemesebb szaggal tölti be, és mindenkire nézve nélkülözhetlen. 1 üveg ára 78 kr., poralakban 20 kr., papiralakban 15 kr.

Hajfestő-anyag, minden szürke, világos vagy vörös hajat, minden fáradság nélkül barnára vagy feketére fest. Ezen anyag füvekből készült és legkevésbbé sem ártalmas. 1 csomag ára 90 kr.

Villanyos fogketék 45 kr.

Villanyos köszvény gyürük jótállás mellett 90 kr.

Fent irt czikkek egyes egyedül (788—12,1)

ANT. RIX, Wien, Praterstrasse 16,

gyáros urnál kaphatók és mi ezen hasznos czikket saját tapasztalásunk folytán bárkinek eléggé ajánlhatjuk. Árjegyzékek 104 lap vastag és 1000 ábrával 20 krért kaphatók.

605/872.

Hirdetmény.

A sümeghi járásbani káptalanfa és óhidi községekben felállitandó körjegyzői állomások szabadszállás s 400 forint fizetéssel, pályázat utján, lesznek betöltendők; a káptalanfai f. évi julius 7-én délután 3 órakor, az óhidi junius 30-án delután 3 órakor, mely helyek- és napokra, kik pályázni kivánnak, azon utasitással hivatnak meg, miszerint folyamodványaikat a kellő okmányokkal felszerelve, a kitüzött határnapot megelőzőleg, 8 nappal előbb az alulirott szolgabiróságához beadják.

Sümeghen, 1872. máj. 17-én.

Bogyay Antal,
sümeghi járás közig. szolgabirája

20,000 St. Sonnenschirme!

A. Friedmann,
WIEN, PRATERSTRASSE 26.
Das Modernste dieser Saison.
Schön, gut und billig!
Modernste Sonnenschirme
A. Friedmann,
WIEN, PRATERSTRASSE 26.
Billiger als überall.

Fabriks-Haupt-Depôt

von Sonnen- und Regenschirmen.

Der enorme Zuspruch und Massen-Verkauf in Schirmen, den ich im vorigen Jahre hatte, veranlasste mich, auf diesen Artikel mein Haupt-Augenmerk zu richten, dem zufolge bin ich mit den ersten Seidenfabriken in Verbindung getreten, um billige und gute Stoffe zu erhalten, so auch benütze ich die ganze Wintersaison zur vollkommenen Herstellung der Waare, wodurch ich [illegible] grosse Vortheile sowohl im Arbeitslohne als auch im Rohmateriale [illegible] habe.

Alle diese Thatsachen führten zu dem Resultate, dass die Waare gegen das Vorjahre noch schöner, besser und billiger zum Verkauf kommt, man lasse sich daher von gar keiner Concurrenz beirren, denn durch den so gering gestellten Nutzen ist Jedem die Möglichkeit genommen, mir Concurrenz zu bieten.

Frühjahrs-Schirme.

1 Stück	aus Stoff	kr. 60
1 „	aus feinstem Seidenstoff, verschiedene Couleurs	fl. 1.20, 1.50, 1.80
1 „	dieselben, gefüttert mit Seide	fl. 1.80, 2.30
1 „	superfein ausgestattet, mit oder ohne Garnirung	fl. 2.70, 3.20, 3.80

Grosse Sonnenschirme.

1 Stück	aus Stoff	kr. 80, 90
1 „	grösste Sorte	fl. 1.10, 1.20
1 „	aus engl. Baumwoll-Atlas sehr schön	fl. 1.—
1 „	dieselben gefüttert	fl. 1.20
1 „	Alpacca, unverwüstl. engl. Stoff	fl. 1.40
1 „	grösste Sorte, gefüttert	fl. 1.80
1 „	aus feinst. Lyoner Seidenstoff in allen modernen Farben, je nach Grösse	fl. 2.—, 2.50, 2.80
1 „	dieselben gefüttert	fl. 2.90, 3.40, 3.80, 4.30
1 „	von superf. Gattungen mit oder ohne Garnirung	fl. 4.50, 5.—, 5.50

Damen Bergsteig-Schirme,

grosse Sorte, mit den ledernen hohen Stöcken.

1 Stück	aus Alpacca-Stoff	fl. 1.80, 2.
1 „ „ „	reich Garnirt	fl. 2.40, 2.50

Höchste Eleganz!!

Das Effectvollste, Feinste, was bis jetzt erzeugt wurde, sind die

Frou-Frou-Schirme

aus feinster Seide oder Atlas.

1 Stück,	reich geputzt, für's Frühjahr	fl. 3.60, 4.—
1 „ „ „ „ „	grosse Sorte	fl. 5.60, 6.—
1 „	mit modernem Bergsteigstocke	fl. 6.—, 6.60

(772,12—4)

Gisela-Schirme.

Das Neueste der Saison 1872.

Schirme aus dem feinsten Seidenstoff, reich, geschmackvoll und modern adjustirt, gepaart mit höchster Eleganz.

1 Stück	Frühjahr-Schirm	fl. 3.50, 4.—, 4.50
1 „	grosser Sonnenschirm	fl. 6.50, 7.50, 8.50

Damen-Schatten-Schirme. (En tout Cas.)

1 Stück	grosse Sorte, engl. Woll-Atlas, hat v. Glanz w. Seiden-Atlas	fl. 1.60
	Derselbe gefüttert	fl. 1.90
1 „	aus dem unverwüstlichen engl. Alpacca-Stoffe	fl. 1.30
	Derselbe gefüttert	fl. 2.40
1 „	aus feinem schweren Seidenstoff	fl. 4.50, 5.—, 5.50

Schirme aus feinster roher Seide.

1 Stück	gross ohne Garnirung	fl. 4.—, 4.50
1 „	mit reicher Garnirung	fl. 5.50, 6.50

Herren-Schatten-Schirme.

1 Stück	fein Woll-Atlas	fl. 1.90
1 „ „ „	gefüttert	fl. 2.20
1 „	aus engl. Alpacca	fl. 2.10
1 „ „ „ „	gefüttert	fl. 3.

Regenschirme.

1 Stück	gewöhnliche Sorte, gross	fl. 1.30 bis fl. 1.90
1 „	aus unverwüstlichem engl. Rosshaarstoff, ähnlich dem Seidenstoff	fl. 3, 3.50, 3.80
1 „	aus feinster Lyoner Seide	fl. 5.—, 5.50, 6.—, 6.50
1 „	extrafeine Sorte	fl. 7.50, 8.50, 9.50
1 „	feinste Sorte aus Seidenkopper	fl. 7.—, 8.
1 „	non plus ultra Seidenstoff (englischer Doppelstoff), zweifärbig	fl. 9.50, 10.50, 12.—

En Gros-Käufer erhalten Rabatt.

A. Friedmann,
Wien, Praterstrasse Nr. 26.

Besonders vortheilhafte

GLÜCKSOFFERTE.

Glück und Segen bei Cohn.

Grosse vom Staate Hamburg garantirte Geld-Lotterie von über

1 Million 889,900 Thaler.

Diese vortheilhafte Geld-Lotterie ist diesmal wiederum durch Gewinne ganz bedeutend vermehrt, sie enthält nur 60,500 Loose, und werden in wenigen Monaten in 7 Abtheilungen folgende Gewinne sicher gewonnen, nämlich: 1 Gewinn event. 100,000 Thaler, speciel Thlr. 60,000, 40,000, 24,000, 10,000, 12,000, 10,000, 3-mal 8000, 3-mal 6000, 4-mal 4800, 1-mal 4400, 8-mal 4000, 9-mal 3200, 10-mal 2400, 26 mal 2000, 5-mal 1600, 53-mal 1200, 104-mal 800, 6-mal 600, 3-mal 480, 206-mal 400, 250-mal 200, 6-mal 120, 340-mal 80, 14,012-mal 44, 40, 16,240-mal 20, 8, 6, 4 & 2 Thaler.

Die Gewinn-Ziehung der ersten Abtheilung ist amtlich auf den

19-ten und 20-sten Juni d. J.

festgestellt, und kostet hierzu

das ganze Originalloos nur $3^{1}/_{2}$ Gld. Ö. W.
das halbe do. nur $1^{3}/_{4}$ Gld. Ö. W.
das viertel do. nur 1.— Gld. Ö. W.

und sende ich diese Original-Loose mit Regierungswappen (nicht von den verbotenen Promessen oder Privat-Lotterien) gegen frankirte Einsendung des Betrages in Banknoten, selbst nach den entferntesten Gegenden den geehrten Auftrag-Gebern sofort zu.

Die amtliche Ziehungsliste und

die Versendung der Gewinngelder

erfolgt sofort nach der Ziehung an jeden der Betheiligten prompt und verschwiegen.

Mein Geschäft ist bekanntlich *das Aelteste* und *Allerglücklichste*, indem *bei mir Betheiligten* schon die *grössten Hauptgewinne* von *Thaler* 100,000, 60,000, 50,000, oftmals 40,000, 20,000, sehr häufig 12,000, *Thaler*, 10,000 *Thaler* etc. etc., *und jüngst* in den im *Monat Mai d. J.* stattgehabten Ziehungen *die Gesammt-Summe von über* 80,000 *Thaler* laut *amtlichen Gewinnlisten bei mir gewonnen haben.*

LAZ. SAMS. COHN. in Hamburg.
Haupt-Comptoir, Bank- und Wechselgeschäft.

Haupt Gewinn ev. 300.000 Mark Neue Deutsche Reichs Währung.

Glücks-Anzeige.

Die Gewinne garantirt der Staat

Einladung zur Betheiligung an die

Gewinn-Chancen

der vom Staate Hamburg garantirten grossen Geld-Lotterie, in welcher

4 Millionen 724,800 Mark

sicher gewonnen werden müssen.

Die Gewinne dieser vortheilhaften Geld-Lotterie, welche plangemäss nur 60,500 Lose enthält, sind folgende: nämlich: 1 Gewinn eventuell 300,000 Mark Neue Deutsche Reichswährung oder 10,0000 Thaler Pr. Crt., speciell Mark Crt. 150,000, 100,000, 60,000, 40,000, 30,000, 25,000, 3-mal 20,000, 3-mal 15,000, 4-mal 12,000, 1-mal 11,000, 8-mal 10,000, 9-mal 8000, 10-mal 6000, 26-mal 8000, 5-mal 4000, 53-mal 3000, 104-mal 2000, 215-mal 1500, 1200, 1000, 602-mal 500, 300, 200, 14,600-mal 110, 24-mal 100, 60, 16,222-mal 20, 15, 10 & 5 Mark und kommen solche in wenigen Monaten in 7 Abtheilungen zur sicheren Entscheidung.

Die erste Gewinn-Ziehung ist amtlich auf den

19-ten und 20-sten Juni d. J.

festgestellt, und kostet hierzu

das ganze Originall-Loos nur 3 Gld. 50 xr. Oest. W.
das halbe do. nur 1 Gld. 75 xr. Oest. W.
das viertel do. nur 1 Gulden Oest. W.

und werden diese vom Staate garantirten Original-Loose (keine verbotene Promessen) gegen frankirte Einsendung des Betrages in Banknoten, selbst nach den entferntesten Gegenden von mir versandt.

Jeder der Betheiligten erhält von mir neben seinem Original-Loose auch den mit dem Staatswappen versehenen Original-Plan gratis und nach stattgehabter Ziehung sofort die amtliche Ziehungsliste unaufgefordert zugesandt.

Die Auszahlung und Versendung der Gewinngelder

erfolgt von mir direct an die Interessenten prompt und unter strengster Verschwiegenheit.

Man wende sich daher mit den Aufträgen vertrauensvoll an

Samuel Heckscher senr.,
Banquier & Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Jugend-Spiegel. Wieviel tausend Männer siechen alljährlich elend dahin, nachdem sie in ihrer Jugend durch Ausschweifungen aller Art, schmachvolle Selbstbefleckung ... Verbrecher gegen sich selbst gewesen, ihre Wohlfahrt untergraben. Tausenden von hoffnungslosen Jünglingen, Selbstmord brütenden Ehemännern zeigte das berühmte Buch **Jugend-Spiegel.** den ersehnten Weg der Rettung. Es ist für 1 Gulden am schnellsten direct vom Verleger, *W. Bernhardt, Berlin,* jetzt *Simeonstr. 2.* zu beziehen. **Jugend-Spiegel.**

Minden nemtetsző áru visszafogadtatik, vagy más áruval kicseréltetik, s ez a legszilárdabb becsületesség bizonyitéka.

Olcsó ékszer

urak és hölgyek számára.

[illegible] mellett még azon előnynyel is bir, hogy csak negyedrészébe kerül, [illegible] csalatbatik e gyártmány által, oly jól van minden utánozva.

Legujabb ékszer-tárgyak: uj aranyból, melyek az aranyszint megtartják, legdivatosabb foglalványban, valódi utánzott kövekkel vagy zománcozva, amint a foglalvány igényli.

Finom melltük darabja 40, 60—80 kr. — 1 frtig, legfinomabbak 1.60, 1.80, 2—2.50 frtig. Fülbevalók 1 pár fin. 60, 80 kr. 1 frtig, legfin. 1.60, 2, 2.50. Egész garniturák, melltük és fülbevalók: 80, 1.20, 1.60 kr., legfin. 2, 2.60, 3, 3.60, 4—5 frtig. Karperecek, finomak darabja 50, 80 kr. 1 frtig, legfin. 1.50, 2, 3, 3.50 frtig. A legszebb nyaklánczok, darabja 90, 1.20, 1.60 kr. Emlények fin. 20, 40, 80 kr., finomabb 80, 1, 1.50 kr. Tűzőfésük, ujarany fejjel 80 kr., 1, 1.60, 2, 3 frtig. Gyűrűk, csalékonyan utánozva, különféle utánzott kövekkel, darabja 30, 40, 50, 60, 80 kr. 1 frtig. Legszebb óraláncok uraknak, rövid: 60, 80 kr., 1, 1.50, 2 frtig. Legszebb fin. nyaklánczok, velenczei taçon: 1.40, 1.80, 2 frtig. Melltük, urak számára, [illegible]. Kézelőgombok párja 20, 30, 40, 60, 80 krig. Gallérgombok 5 és 10 kr. Egész készlet legszebb ing- és kézelőgombok 50, 80 kr. 1 frt, 1.50 krig. Egy csinos óraföggelék, igen csinosan összeállitva: 60, 80 kr. — 4 frtig. Valódi aranygyürük, kövekkel 1.60, 2, 2.50 frtig. 13 latos jelzett ezüst-láncz, tűzben aranyozott, rövid: 3.50—4 frtig. 13 latos jelzett hosszu nyaklánez 6—7 frtig. 13 latos ezüst emlény, tűzben aranyozva és [illegible].

Legfinomabban kiállitott gyémánt-ékszer. Ezáltal maga a szakértő is csalódhat. Ezen ékszer valódi ezüstbe van foglalva aranyaljjal és tővel ellátva, az utánzott gyémántok mind finom, csiszolt hegyi kristályból, mely soha nem veszti élénk fényét; más drágakövek is felismerhetlenül utánozvák 1 melltű: 4, 5, 6 frtig. 1 pár fülbevaló: 4, 5, 6 frtig. 1 pár kézelőgomb: 2.50, 3.50, 4.50, 1 db. uri tű: 1.60, 2.80, 3—4 frtig. Gyémánt gyűrük, aranyból, 1.20, 1.60, 2, 3 frtig. Keresztek és szivek, mint nyakék 2, 3, 4 frt.

A mindig illatos ékszer, indus növényekből, melyek természetes illatjukat mindig fentartják s legujabb divat szerint formálvák. Ez ékszer, díszességet illetőleg túlhaladhatlan s illatja végett igen kedvelt. Ha egy hölgy, ki ilyféle ékszerkészletet hord, egy terembe lép, ez néhány percz alatt ezen ékszer illatjával telik meg. Ebből 1 melltű 80 kr. 1 frt, 1.20, 1.50; egy pár fülbevaló 80 kr., 1 frt, 1.20, 1.50; egy karperecz 50, 60, 80 kr., 1 frt, 1.50; egy nyakék 60, 80 kr., 1 frt, 1.80, 2 frt, 2.50, egy uri óraláncz, illatos 1 frt. 40.

Díszes, divatos és hatásos az uj rokoko-ékszer, melyet a középkorban csak herczegi személyiségek hordtak; egy ily ékszer azonban az uj divat szerint átalakitva, szép, műteljes ékszerre vál. — Egy készlet: melltű és fülönfüggő 2 frt 60, 3 frt; legfinomabb 4 frt 50, 5, 6 frt; emlény 1 frt 50, 2 frt, 2.60; legfinomabb 3, 4, 5 frt; egy pár hajtű 3, 4, 5, 6 frt; egy kereszt nyakékül 1.80, 2.50, 3 frt; karperecz, díszes, 5 frt, 6 frt 60, 7 frt 60; nyakék, díszes 3.60, 4.60, 5.50.

A fekete csillé-ékszer. Ezen uj divatu ékszer kövei a valódi rutin formájára vannak köszörülve, s ennek folytán különös hatást gyakorol s mégis bámulatos olcsó. Egy készlet, melltű és fülönfüggő 30, 60, 80 kr; egy nyakék 1-, 2-, 3-soros 1 frt, 1.50, 2 frt; egy pár hajtű 15, 25, 30 kr; egy fejék (Diadem) 60, 80 kr. 1 frt 20 kr.

A divatos fekete ékszer, finoman, legszebb mintára és tartósan készitve üvegből, jatból, lávából, bivalyszarvból kautsukból: egy melltű 20, 30, 60, 80, kr., 1 frt; egy pár fülönfüggő 25, 35, 60, 80 kr., 1 frt; egy karperecz 30, 50, 60, 80 kr. 1 frt; egy nyakék 50, 80 kr., 1 frt; egy rövid óraláncz 15, 30, 60 kr.; egy nyakláncz 30, 80 kr., 1 frt; egy inggomb 4 kr.; egy pár kézelőgomb 15, 20, 30, 40 kr; egy tűzőfésű 20, 40, 60, 80 kr.

Fennt elősorolt áruk a szabott áron és ily minőségben csakis az alólirt raktárban kaphatók. Minden, raktáron található czikkekről szóló árjegyzékek ingyen adatnak. Egy ily árjegyzék átolvasása mindenkinek érdekes.

FRIEDMANN A. diszbazárja Becsben, Praterstrasse, 26. szám.

Alleinige Niederlage für Oesterreich neuester Erfindungen.

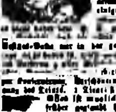

Warnung.

Dies macht sich in ganz bei gemachte Paris. Pompadour, welche [illegible] ihre Vortrefflichkeit [illegible]

[illegible]

Brillantine-Pulver. [illegible]

Silber-Putzpulver, [illegible]

Das Versilberungspulver [illegible]

Ein Regulator aller Uhren [illegible]

[illegible]

Einen großen Vortheil gewähren die [illegible]

Die Zauberlinte, [illegible]

Praktisch sind die Hosenhalter. [illegible]

Englischer Lederlack, [illegible]

Flüssiger Leim. [illegible]

Pariser Universal-Kitt, [illegible]

[illegible]

Die neuen [illegible]

Regulator-Federn zum Richten für jede Hand und zu jedem Papier. [illegible]

[illegible]

Allen Unmaßhäbern wird [illegible] durch die neuen Taschen-Mikroskope, welche 10-, 20-, 30- bis 100mal jeden Gegenstand vergrößern, [illegible] 1 Stück fl. 40, 60, 80, fl. 1, 1.20, 1.60.

Das allen [illegible]

[illegible]

bei erste österreichische Commissions-Geschäft bei

A. Friedmann in Wien, Praterstrasse Nr. 26.

Papiere, Viſitkarten, Petſchafte

und andere Schreib-Requiſiten.

Alles feinſter Qualität zu nachſtehenden Spottpreiſen.

[illegible] Auch billige Waare kann gut ſein.

Franzöſ. Briefpapiere

mit Gratis-Eindruck jedes beliebigen Namens, Buchſtaben und Kronen.

100 Stück Octav, fein weiß [illegible]

[illegible]

100 Stück Viſitkarten

[illegible]

Stahlfedern.

[illegible]

Der ſchöne Federhalter.

[illegible]

Fein gravirte Petſchafte

mit ſchönſter Schrift.

[illegible]

Schreibe-Mappen,

[illegible]

Briefſiegelmarken,

[illegible] 1000 Stück fl. 1.60

Papeterien.

[illegible]

[illegible]

Neu erfundenes Tinten-Pulver.

[illegible]

Vorlagen für gewöhnliche und kalligraphiſche Schriftübungen,

[illegible]

Eine complete Zeichnenſchule

[illegible]

Mitrailleuſen-Bleiſtift.

[illegible]

Das neue Schreib-Rouleaux

[illegible]

Schultaſchen für Mädchen und Knaben.

[illegible]

Der beſte Federwiſcher.

[illegible]

Tinte in allen Farben,

[illegible]

Beſte Reißzeuge.

[illegible]

Farbenkäſtchen,

[illegible]

Globuſſe

[illegible]

Notizbücher

[illegible]

Praktiſche Datumzeiger,

[illegible]

Copir-Preſſen,

[illegible]

In dieſer Qualität allein zu haben in

Wien bei A. Friedmann, Praterſtraße Nr. 26.

Rászedéstől mindenki óvatik!

Azon nagyszámu hirdetmények közt, melyek különösen órákra vonatkoznak, némelyek igen cziczomásan és azon számitással vannak kiállitva, hogy a vidékieket hálóba keritsék. Saját érdekében óvakodjék mindenki oly órák megvételétől, melyeknél az eladó részéről kielégitő biztositék nem nyujtathatik. A tőlem megvett órák tetszés szerint minden időben akár visszavétetnek, akár becseréltetnek, mi a jele a legszigorúbb becsületességnek.

AZ UJKOR CSODÁI!

azon kitűnő órák, melyek két évi biztositék mellett adatnak el, következő csekély áron, nagy forgalom kieszközlése végett; ez okon senki ne mulaszsza el az alkalmat, ily nélkülözhetlen tárgy megszerzésére.

Minden óráért jótállás vállaltatik, ugy mint órásoknál.

Egy igen szép bronz-óra emailos számlappal 1 frt 80 kr., [illegible] finom [illegible] porczellánból 1 frt 60 kr., ugyanaz óraütéssel 2 frt 80 kr., ébresztővel 20 krral drágább, rajzon kiállitott nagy alaku porczellán-óra 2 frt 80—3 frt 20 kr., ugyanaz igen díszes kiállitásban óraütéssel 3 frt 90—4 frt 50 kr., ugyanaz [illegible] számlappal vagy aranykeretben, vagy svájczi faragványnyal s óraütéssel 5, 6, 7, 8 frt. Szalon-óra bronzból, [illegible] állványnyal 2—2 frt 60 kr. nagyobbak 3 frt 20 kr., 4 frt 50; [illegible] angol utazó-óra tokban s ébresztővel 5 frt; jól szabályzott svájczi zsebórák 2 évi jótállással, csinos foglalványnyal, és uj-arany lánczczal 4 frt 50 kr. Minden szobának vagy teremn [illegible] díszéül szolgálnak a híres [illegible] ingaórák 8 napi járművel, egy 30 hüvelyknyi hosszu díszszekrényben; ilyen óra csak járművel 19 frt, ütőművel 28 frt.

Angol zsebórák

legfinomabb Nickel- vagy szabatos (präcision) [illegible], 5 évi jótállással pontos járásukért. Ezek a legbiztosabb órák, melyek eddig kiállittattak

Egy [illegible] angorchronometer 9 frt 50 kr., ugyanaz aranynyal [illegible] 10 frt 50 kr., kristályüveggel 10 frt 50 kr., aranyozva 11 frt kettős borítékkal, savonet 13 frt 50 kr.; ugyanaz megaranyozva 14 frt 50 kr.; amerikai duplex-órák, kettős művel, csekuek ára [illegible] 40 frt volt, most csak 18 frt. — Horgony-órák, díszesen kiállitva, kristályüveggel 15 frt 50 kr. — Angol műórák, különösen finom s fáradságos munkáju filigrán művel, darabja 20 frt; [illegible] nélkül 12 frt 50 kr., ugyanaz a legfinomabb minőségben 14 frt, ugyanaz legujabb kettős kristályüveggel, hogy a gépezetet látni lehet, anélkül, hogy az óra felnyittatnék 10 frt 50 kr., ugyanaz, legfinomabb horgony 13 frt 50 kr. — Hölgyórák finom és díszes; darabja 12, 16, 18 frt. Ezeken kivül mindenféle, itt meg nem nevezett órák olcsóbb áron adatnak, mint másból; egy jó szabályzott napóra iránytűvel, zsebben hordható s mely után minden más óra igazitható, 25 kr.

Oraláncezok talmiaranyból, legujabb, pompás mintákban.

melyek a valódi aranylánczok által semmiben sem szorittatnak háttérbe, mivel azok mintában tökéletesen utánozva vannak s az aranyszin mindig megmarad

1 db. rövid láncz 70, 90 kr., 1 frt 20, 1 frt 50, 1 db. legfinomabb mű 1 frt 50 kr, 2, 2.50 és 3 frt., 1 db. hosszú nyaklánez, velenczei, 1 frt 80 és 2 frt., 1 db. hosszú legfinomabb mű 2 frt 50 és 3 frt 50., 1 db. valódi 13 latos ezüst láncz, tűzben aranyozva 3 frt 50, 4 frt., 1 db. valódi 13 latos hosszú nyaklánez 5 frt 50- 6 frt 50.

Legfinomabb minőségü emlenyek [illegible] 1 frt, 1 frt 50. Emlények 13 latos ezüstből 4 frt 50, 3 frt. Egy bokor óraföggelék 6 különféle ékszerrel [illegible]

Mindez egyedül kapható: FRIEDMANN A. uj, nagy diszbazárjában Becsben Praterstrasse 26.

NAGY-KANIZSA, 1872. junius 20-án. 50-ik szám. Tizenegyedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . . „
Egy szám 10 kr.
Hirdetések jutányosan
NYILTTÉRBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.

Zala-Somogyi Közlöny

(a „zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“ hivatalos értesitője.)

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhez, — anyagi részet illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Polgártársak!

Már csak az órákat, perczeket számitjuk, hogy honpolgári kötelességünk egyik legszebb tényleges eszközlését teljesitsük; szavazatunkat adjuk at az urnánai, hogy közös édes anyánk, a betegségéből lábbadozó haza jólétet, boldogságát alkotmányos uton, békében megalapitsuk, erősitsük

Polgártársak! a mily szép e jelenet, ép oly szent legyen e kötelességteljesités Ne maradjon senki távol, siessen mindenki megfelelni hazafias feladatának.

S midőn ez általános honpolgári figyelmeztetésnek e helyi lapban hangot adunk, nem mulaszthatjuk el jelezni, hogy mindaz, ki a haza sorsat avatott, edzett s önzetlen kezekbe akarja adni, bizodalmanak teljos érzetében s mindezt e haladásnak indult varos és szép fejlődésben levő vidék emelésére is kivalólag fordittatni óhajtja, ki e haza büszkeségét, a tudodomany fenkölt bajnokát, a munkásság s az általános emberi jólét buzgó apostolát, a magyar irodalom és viiagmüveltség fénycsillagat tiszteli, becsüli, az imaszerü óhajunkkal, melyet az egész haza, Kárpátoktól Adriáig visszhangoz, édes; honfi kéjjel kiáltja:

Éljen CSENGERY ANTAL, követünk!

Követválasztás előtt.

III.

Motto: Si fractus illabatur orbis, —
Me impavidum ferient ruinae!

Az országok, a nemzetek jóléte és boldogsága, csak békés átalakulás alapján érhető el!

Ezer meg ezer példa mutatja, hogy véres küzdelmek vivmányai a nemzetek sem anyagi, sem szellemi jólétét, de inkább hanyatlását, sőt halálát idézték elő.

Hazánk a középkorban, mint Európa védfala a török hóditások ellen, anyagilag és szellemileg szenvedve, most küzdi fel magát a müvelt nemzetek szinvonalára.

A meghasonlások nemzetünk kebelében okozták annak sulyos leigaztatását, s az ipar és kereskedelem teljes pangását.

Az egyenetlenség okozta évszázados bajaink, nyomoraink és szellemi elhagyottságunkat.

Midőn a romok közt alkotmányunk Phönixként ujonan éledni kezd, midőn a szabadság, egyenlőség és testvériség hajnalán, a láthatáron az éltető alkotmányosság sugarai üditó meleget terjesztenének, igyekeznünk kell, hogy egy nemzet testvérei pártdüh folytán véres harczot ne vivjanak; gátolnunk kell, hogy az égő falvak lángjai, és az ég felé rémesen emelkedő füstfellegek alkotmányosságunk fénylő napsugarait elne homályositsák, legyen valahára egyetértés szent István birodalmának minden lakóival, hogy igy közös akarat-, egyesült erővel, vállvetve a józan reform utján, pártolva a nemzetet éltető ipar és kereskedelmet, — mondhassuk: magyar hazánk most éli fénykorát!

Szerény véleményem szerint minden müvelt honfi, ki a politika terén hazánkért üdvösen ohajt müködni, forgassa történelmünk lapjait, s ha azt teszi, figyelmét ki nem kerülheti a mohácsi vész után 1526-tól kezdve a nemzeti szakadás, a török hódoltatás és a német befolyás országot és nemzetet veszélyeztető korszaka!

Midőn 1241. évben a mohi ütközet után a győzelmes mongolok az országot másfélévig tartó pusztitás által a szó teljes értelmében romba dönték, az ország nemzeti királyok alatt pár évszak folytán ismét felüdült, holott a mohácsi vésznek nem voltak, — daczára annak, hogy a király a nemesség virágjával elveszett — rögtön korszakot alkotó következményei, mégis ezen időponttól kezdve a nemzet 1860-ig tartó hoszszu szenvedései kezdődtek, az ország önállósága, kültekintélye, évszakról évszak-inség, nyomor, pusztitás, belharczok, szünni nem akaró nemzet és uralkodók közti viszályok, a nemzet erejét felemészték, ipar és kereskedelem megsemmisittetett, sőt annak nyoma is eltünt.

Az osman befolyását az 1699. évben kötött karloviczi béke szünteté meg.

Ki ne emlékeznék történelmünkből a Basta, Caraffa stb. zsarnokságaira? — a Bocskay, Tököli és II. Rákóczy Ferencz hősies küzdelmeire, az alkotmány ujabbi veszélyeztetéseire az örökös királyság alatt, és ujabbi üdőkben II. József császár alatt 10 évi alkotmányunk felfüggesztésére, legközelebb pedig az 1849—1860-ig és illetőleg 1866-ig tartó önuralom gyásznapjaira? valóban forgatva a történelem lapjait, megkell vallanunk, hogy ezen negyedfél évszázad nemzetünk haladását minden irányban gátolá.

Ha az évszázadok véres emlékei mint annyi rémalakok álomként elvonulnak szellemünk előtt, s a jelenbe higgadt vérrel s megfontolva tekintünk, megkell vallanunk, hogy a mély örvényből a nemzet állhatatos erényeivel magát oly tekintélyes állásra küzdé fel, milyenen még Nagy Lajos és Mátyás király alatt sem állott.

Hat rövid év alatt az ipar és kereskedelem oly óriássá nötte ki magát, hogy Magyarország aranykorában sem dicsekedhetett oly vagyonosság és kültekintélyнek, mint jelenleg!

És vajjon kinek köszönhető jobblétünk szabadságunk, alkotmányunk? — nem-e azon pártnak, mely az örökös tartományokkal s a fenséges uralkodó házzal a kiegyezkedést szilárd alapokra fektetni kötelességének ismerte!

A baloldal azzal fenyegetődzik, hogy, ha a jobboldal nem enged, az ellenzék kényszeritve leend a magyar államiság minden ellenzőivel frigyre lépni, fenyegetődzve nem csak Magyar-, Erdély-, és Tótország nemzetiségével, de a Lajthán tul is a csehek, a feudalisták és minden szabadságellenes elemekkel véd- és daczszövetséget kötni!..

Képzeljünk most egy hadsereget, vezérelve Tisza Kálmán, Jókai Mór, Thun Leo, Palaczky, Schwarzenberg, Milotics, Babes, Mazuranics, Cziráki és Patay által!?*)

Az ellenzék vezérei az adó leszállitása kérdését pengetve, tévutra vezetik hiveit, mert az állami intézmények, melyek a polgárok anyagi és szellemi érdekeinek fentartása- és előmozditására szükségesek, tetemes állami költségek nélkül nem fedezhetők, semmiből valamit teremteni, bármily kormányformának is, — lehetlenség!!!

Van-e az ellenzéknek programmja? Nincs!? mert midőn figyelemmel kisérjük hazánkban a pártok mozgalmait, észlelnünk kellett, hogy az ellenzék majdnem minden hónapban kétszer változtatta programmját!

Valóban lehet-e tagadni, hogy az ellenzék és a szélső bal a müveletlenség rajongóival, a nemzetiségekkel, a magyar államiság eszméje ellen felkelő horvát töredékkel szövetkezett azon pillanatban, a melyben az ogulini kerületben a lázadás kitört!?

Hazánkban bármily avatatlan észlelhette azt, hogy a balpárt halomra döntötte nemcsak minden parlamentarismust, hanem minden tanácskozási rend alaptörvényeit, kiköszörülhetlen csorbát ejtvén a magyar nemzet politikai hirnevén!!!

A baloldal többségre jutása, politikai és államjogi chaost s összes viszonyaink fölbomlását jelentené!

A baloldal nem kormányképes párt: Mert az ő programmja nem olyan, hogy annak alapján iszonyú veszélyek és rázkódtatások nélkül kormány alakulhasson, mert ezen programm nem egységes és szabatos, főleg jelen Európa viszonyai folytán, de soha hazánkban nem vihető ki.

A baloldal müködése eléggé nyilt könyv, az ugynevezett balközép, szélsőbal s a nemzetiségek együttesen müködnek a többség és a kormány ellen, ha arról van szó, a fáradsággal felépülteket ledönteni.

Az 1867. évi kiegyezés nem egyszerü törvény, de államszerződés, mely csak mindkét fél beleegyezésével módosítható.

De a balpárt ámitja a nemtiségeket is, fényes igéreteit valóságban soha sem teljesitendi, mert az Ausztriával szövetkezett Magyarország erejének öntudatában a nemzetiségeknek sokkal inkább tehet engedményeket, mint egyedül álló magyar állam, ki csak magára utalva, féltékenyen óriznie kénytelenittetnék hatalmát és a kormány gyeplőit megfeszitoni, és igy az ellenzék kormánypolitikája nem egyéb, mint a kérlelhetlen összpontositás (centralisatio).

Kik a tudomány, ipar és kereskedelem utján a haza javára haladni kivánnak, a Deák-párt hivei: mert ezen párt a haladás és müvelődés pártja.

A polgárság az országban már is azon tért foglalja el, mely öt megilleti, vannak már számosan, kik polgári szülőktől származtak a kormányférfiak sorában, s igy Deák Ferencz pártja, a valódi polgárság, a törvénybengyökeredző szabadság pártja!

A nagy földbirtokosság, a vagyonosok nagy tömege, mely a jog és vagyonbiztonság mérsékelt fejlődés politikájához csatlakozik: Deák-párti: mert e párt a szabadsággal párosult rend és jogbiztonság pártja.

A nagy ipar és kereskedelem férfiai, melyek tevékenysége és munkássága által megnyilnak a vagyonosodás és jólét forrásai, mindannyian a Deák-párthoz csatlakoztak; mert a Deákpárt az európai haladás, a szorgalom és a munka pártja!

Valóban sajnálnunk kell, hogy Brutus szellemével biró hazánk számos kitünő férfiai, kik vagyonukat, tekintélyüket, sőt életöket a hazáért minden perczben feláldozni készek, mintegy szemei azon láncznak, mely a többség békereform törekvéseit ép ugy bilincseli le, mint lelánczolva lett a mythosi istenek által Prometheus a Kaukasus hegy ormain!

Midón e sorokat hozzád intéznóm édos honfi testvérem, jogositva érzem magamat mint olyan, ki egész odaadással a szabadságharczban elejétől végig tényleg részt vett, megemliteni, hogy a rajongás egy eszmeért, bár legyen az a legtisztább hazafiui kebel érzelmeinek kifolyása, — a czélt téveszti, — ha oly eszközöket használ fel, melyek véleménye szerint szentesittetnek a kilátásba helyezett üdvös czél elérésével.

Nem tévesztette-e el az 1848- és 49-dik évben a czélt azon párt, mely az országot rajongása által végveszélybe ejté? de igen, eltéveszté, mert az álmodott jólét helyett Pandora szelenczéjéből inséget, pusztitást, nyomort, halált nyert a haza osztalyrészül.

Ne keltsük fel a testvérharcz furiáit, nem! ez nem lehet egy hazafi kivánsága!

Már pedig az elkeseredett szónoki, hirlapi és választási harcz, az ellenséges táborba szálló honfiakat észrevétlenül azon törvényhez szoritja, melyből — lezuhanva, többé nem leend menekvés és a nemzet és alkotmányának végromlását fogja előidézni.

Az 1848-ki szabadság előharczosainak egy nagyrésze, mint a közösügyek ellenei, elkeseredett ellenségeinkkel szövetkeznek, Urbanisták, Hurbanisták lobogtatják a szélső szabadelvüség zászlóit, s átkaroltatnak testvérként azon férfiak által, kik az 1848-iki csatamezőkről haza hozott sebekből alig üdültek fel! pedig az előbbiek csak azért szövetkeznek az ellenzékkel hogy több ségre vergődve, a hazára káros öntervüket valósitsák!

---

*) E gondolatunk adott kifejezést Bródy Zsigmond ur, a Pestterézvárosi Deák-párt f. évi május

De tekintsünk végig a többség által ujonan szervezett és alkotott hazánkon.

Daczára a sok terméketlen inséges éveknek, a földmüvelő osztály már harmadfél évtized folytán saját birtokát müveli, a volt kiváltságos osztálynak testvére és a hazának egyenjogositott polgára lőn, békésen és elégülten használja az országtól az 1848. törvények alapján megváltott földjét s gyakorolja polgári önkormányzati jogait. —

A vagyonbiztonság példás intézkedések által szilárdult, a rögtönitélőbiróságok, a halálbüntetés, sőt az emberi méltóságot lealázó botbüntetés fölöslegessé válik, a közlekedés vasut, országut, hajózás által óriási mérvben mozdittatott elő, a távirdai sodronyok megszüntették a távolságokat, falvak városokká, kis tartományi városok nagy kereskedelmi piaczokká emelkedtek, maga fővárosunk, a világvárosok sorában álló helyet foglal, s napról-napra növekedik, óriási vállalatok, a külországi piaczokon magyar ipar és kereskedelem részére nyitott hitel s a kivivott tekintély oly kormányzatot tételez föl, mely hivatásának minden oldalról megfelel!

Igaz ugyan, hogy nem létezhet e földön a természeten kivül valami tökéletes, mit emberi gyarló tehetség alkot, de azon törekvés, mely a müvelődés, felvilágosodás és anyagi jobblét előmozditását tüzte ki zászlójára, nem lehet téves, mert a cosmopolitismus" (világpolgárosodás) azon magaslatán áll, melynek tömjénezni minden világpolgár természetes kötelessége!

Midőn nem tagadhatjuk meg azt, hogy a közlekedésre nézve 1866. óta óriási munkálatok létesittettek, azt sem lehet kérdés alá vonni, hogy az irodalom ési közoktatási téren, egypár év lejártával a haladás nagyobb, mint a lefolyt háromnegyed évszázad alatt. Volt-e magyarhazánkban 1866. előtt a megyékben sajtó? alig itt-ott egykettő, most nem létezik megye és város, melyben egy vagy több napi- vagy hetilap ne szerkesztetnék.

Az egész országban megkezdték a tanfelügyelők működésüket, már ennek eredményeit is látjuk; napról-napra nagyobb tekintélyt viv ki magának a tanügy, egész hazánkban tanitói egyletek alakulnak, a tanitók anyagi és szellemi állásukra nézve a különbség az elmult időkhöz hasonlitva, már oly kirivó, hogy a harmincz év előtti tanitót — egyeseket kivéve — a jelenlegi képzett ifju nemzedékkel összehasonlitani sem lehet!

Vagy azt akarja-e az ellenzék, hogy szakitsunk természetes szövetségeseinkkel? dobjuk oda Cislajthániát az idegeneknek? vagy Csehországot az északi Colosznak csak azért, hogy ne fizessünk quótát?!

Nem hiszem, hogy lenne halandó a tágas hazában, ki arról nem lenne meggyőződve, hogy minden nyomor, mely hazánkat érte, a pártoskodásból vette eredetét, s a mennyire hü maradt a nemzet őseitől örökölt vitézségéhez, ugyanazon mérvben a pártviszályok folyton dühöngnek, káros befolyásukkal lebilincselve a nemzet alkotó erejét!

A pártoskodáson kivül vannak e hazának mételyei, melyek az előitéletekből erednek és mind mondánk, erőnket megbénitva, az egészséges testet kiméletlenül tétlenségre kárhoztatják.

Ez ily előitéletek alapján, a mesterségek, az ipar bármely ága, a kereskedelem, mint a születést s nyert müvelődést lealázó foglalkozásoknak tekintetnek és noha, az utolsó évtizedek ezen előitéletek kiirtásában lényeges eredményeket idéztek elő, mégis a bajokon mindaddig segitve nem leend, mig az osztályok közti chinai fal kiméletlenül nem döntetik le, s még a tudomány, a müvészet, ipar és kereskedelem, melyek egyedül a nemzet belső erejéből és tevékenységéből alkotvák, annak mintegy szellemi részét képezik, a születés vagy pénz befolyását ellensulyozni, sőt e fölött az elsőbbséget kinyerni nem fogják.

Ha majd hazánk minden pártja azon meggyőződésre jut, hogy a nemzet, mint önálló és független állam, csak akkor virulhat Európa népei között, ha földmivelése, ipara és kereskedelme egyaránt emelkedik, akkor bizonyára nem lenézőleg, de büszkén fognak a haza eddigi kiváltságos osztályai azon fáradhatlan napszámosokra tekinteni, kik a tudomány, irodalom, földmivelés, ipar és kereskedelem terén a haza boldogitását szemeik előtt tartva, mindenesetre többet használnak, mint az örökölt méltóságok és jószágok fényével környezettek, kik most büszkén tekintenek le a tömegre, paizsul használván az üres gőgöt, pazar fénynyel párosulva, mi csak a tudatlanság kifolyása.

A törvényhozásnak egyik főfeladata mindent elkövetni, hogy az irodalom, a földmivelés, az ipar és a kereskedelem mindazon akadályok alól felmentessék, melyek fejlesztésére gátlólag hatnak.

Ez akadályok elháritása, az eszközök czélszerü használatának megbirálására nem elég a fényes ősi név, a tömérdek vagyon, de megkivántatik a szakismeret!!!

A földmivelés a földbirtokosok által volt képviselve, mert ezen osztályból még jelenleg is legnagyobb számban választatvák honatyáink, e téren minden ellett követve, hazánkat a müvelt külnemzetek szinvonalára emelni.

Ellenben az irodalom, az ipar, a kereskedelem régenten általában nem, jelenben csak igen gyéren volt az országgyülésen képviselve.

Alkotmányunk ujabbi felélődése folytán a honatyák soraiban egyes irók és szakemberek szemléltettek, hogy mily hatalmas uj irányt adának ezen férfiak törvényhozásunknak, tanusitják eddig alkotott ujabb törvényeink.

Hogy a reform, mely általán minden honfi kivánsága — az összes hazára mi üdvösebb eredményeket szüljön, a követválasztásoknál szemügyre kell vennünk, hogy az iparos osztály szakavatottjai a törvényhozó testületben, gyakorlati téren szerzett tanulmányaikat az összes haza javára tőkésithessék és bármily előitéletek környezzék is ez osztály férfiait, a gyarló gondolkozásu is e kérdés megoldásánál azon eredményhez jut, hogy a magát tekintély és vagyoni állásra felküzdő iparos, szakmájában azon isteni szikrával megáldva lett, melyet „Geniálitás"-nak nevezünk.

Soha sem irtak és beszéltek az emberek annyit, mint most, röpiratok, költemények, beszédek terjesztetnek, melyeknek czélja a békés, haladás müveit lerombolni, inséget, vészt, nyomort, sőt a halált hozni honatyáink gondoskodása, s a tudomány, ipar és kereskedelem által virulóvá varázsolt hazánkra!!!

Óvakodjunk a csalékony mézes szavaktól, melyek állitólag eljátszott jogok visszaszerzését hangoztatják és édes méregként a test életerejét bénitva és feldulva, az örök enyészetkapuit feltárják!!!

A rend, a csend és a békés haladásróli letérés eszméje rejlik ezen hazánk népfajait izgató veszélyes iratokban, melyeknek szerzői ezekkel az örökölt és a szerzett jogokat, valamint a vallást és ennek hü szolgáit megtámadva, jót és üdvöst vélnek előidézni; de valóban csak a socialismus és communismus eszeveszett elveinek elismerése előharczosaikként tünnek föl és a vagyon, az ész szülemények, az ipar, a munkásság valamint a kereskedelem ellen irányozva a társadalom felbomlását czélozzák!?

Honfiak emlékezzetek szavaimra, melyeket én közelebb a sirhoz, mint az élethez álló — a multban észleltekből hangoztatok!?

Óvakodjunk a véres testvérharcztól, mert annak siralmas dulásai után eljő azon idő: a midőn boldogságunk romjain ép ugy fogunk zokogni, mint az őskori hősök „Carthago porladozó kőhalmain!!!

Ne engedjük, hogy kisértetbe vitessünk!

Imádkozzunk, hogy örökké szabaduljunk minden gonosztól. Amen!!!

BERNOLÁK NÁNDOR,
1848 ki honvéd-főhadnagy.

Követválasztás előtt.

IV.

Midőn ezen sorok napvilágot látnak, már is megyénk mind a 9 választókerületében a választási actus kezdetét veszi, nincs egyetlen egy választókerület se, a hol katonai karhatalom nélkül a választás foganatositható volna, s mindez miert van, nemde tisztelt olvasó a feltett kérdés megoldása igen nehéz és sulyos, — nehéz azert, mert minden jó hazafi aggódva néz azon derék honfiaknak helyzetére, kik hivatva vannak a létező két párt közt a válfalat fentartani; sulyos azért, mert aggódva nézi, hogy a szabadpolgár, mely ép most alkotmányos kötelmének legszentebb adóját róját le, nem válvetve, de igen elkülönitve teljesiti kötelmét, ha azonban a szenvedélyek tulcsigázva, a választóközönség kedélye felizgatva nem volna, mindezen intézkedés szükségessége fent nem forogna, a rendfentartására hivatott erő nyugton pihenne a polgárok bár egymástól külön véleményen és meggyőződésen volnának is, mindazonáltal egymás mellett minden aggodalom nélkül szavazatukat teljesithetnék s nem kellene a müvelt nemzetek előtt pirulva beismerni szenvedélyességünk árát, — oh, ha erre gondolunk kell, hogy ohajunk oda összpontosuljon; — ég ura! hozd mi hamarább azon boldog korszakot, melyben a legszentebb adónk leróvásakor ne egymás iránti gyülölet, de szeretettel átlhatottan, teljesithessük kötelességünk érzetét, mert akkor künnt és bennt boldogság és egymásiránti tisztelet fogja fáradozásunk gyümölcsét meghozni.

Most azonban, ha vizsgáljuk a többoldalról kibocsátott röpiratokat, melyeket sokan szerették népünk kevésbbé olvasott osztálya közt kiosztatni és kiosztani, nem kétlem, hogy ezeket nem lehet az egyetértés veszélyes ellenségének nem nevezni, valamint azt sem kétlem, hogy azok, ha bennünk a haza szabadsága iránt legkisebb érzet is létez; tekintve a tornyosuló vészt, ne aggódnának, — de ugy hiszem megvan téve országszerte ezen gyúanyagok eloltására, ugy az ezek által elharapódzó vész megszüntetésére a kellő intézkedések, de nem is lehet mást képzelni, szemben a franczia nemzettel történtekből vont következtetésre, ott a hazaszeretet álczája alatt befészkelt communismus mivé tette azt a világhirü és rettegett nemzetet, semmivé egyedül a nyomor és keserüségben maga; ehhez hasonlótól óvjon meg az ég, sokat hányatott, s Isten kegyelméből virulásnak induló hazánkat; mi ugy hiszem a többség közohaja.

Ha tehát a pártvezérek és annak rendezői, szemük előtt a hazaszeretetet tartják, remény-

---

TARCZA.

Nemzeti jelenet.

Mozsarak szól, leng a zászló,
Forr a nép utána;
Éljenezve lelkesülten,
Elve bajnokára.

Hullámzik a város tere,
Hova egybegyülnek
Ifju és vén szavazói
Egész kerületnek.

Később, hogy az ünnepélynek
Emléke maradjon,
Sok egyéb közt, — összeütnek,
Szokott ősi modon.

Most azután foly a munka
Teljes erejében:
Zürzavar és botzuhogás,
Az ügyek nevében.

Ép akkor egy idegen jő,
S kérdi egyre-másra:
Mi történik? — Joggyakorlat
A haza javára!

Hogy is lehet kérdeni ezt
Szép Magyarországban?
Lássa uram! mi nálunk ma,
Követválasztás van. —

HAJGATÓ SÁNDOR.

Figyelmeztető és bizalmas kérés az egerszegi és kapornaki jár. birtokos urakhoz!

„Emlékezzünk régiekről!"

Halhatatlan Csányinknak a „Zala-Somogyi Közlöny" 37. sz. emlitett szóbeli végrendeletéhez tartván magamat, ugyanazon Közlöny 32. sz. közlött 8-dik sz. aphorismára teszek egy észrevételt, illetőleg figyelmeztető kérdést. Az aphorisma igy hangzik:

Kanizsa város a Zalavize (?!) mellett Alsó-Magyarországon, a zalai ispánságban a stájeri határszélen. (?!) Ép ugy fekszik, mint egy sziget a sártenger közepén. (Hübner, földrajzi szotár.)

A Zalavize szó után a kérdő- és felkiáltójelt a közlő Löwy József, vagy a szerkesztő ur, valószinüleg azért ragasztják oda, mert Zalavizének Kanizsa melletti folyásáról kételkednek, — pedig még sem tartozik a képtelenségek sorába ezen aphorisma valósága. Ugyanis 1832-ik májusa végén Szerdahelyi Ignácz, mint a dunántuli ker. tábla ülnöke Kővágó-Eörsön egy táblai itélet végrehajtásával foglalkozván, barátságos társalkodás közben nekem elbeszélte, hogy Vasmegyében viselt szolgabirósága idején Batthyány családnak a megyei gyüléshez intézett azon folyamodására, miszerint a család nemes-ujvári levéltárában levő közös oklevelei regestratiójára egy törv. bizonyságot küldene ki, ő segédjével együtt kiküldetvén, azon levéltárban a képviselőkkel együtt, egy a földön hevert levelét találta meg a kanizsai basának. Zsibrik nevü kemendi kapitányhoz intézve, melyben a basa azért panaszkodik, hogy a német császár a Kanizsa mellett folyt Zalát régi medréből kivevén, másfelé vezette, és e szerint az akkor uralkodott rendkivüli szárazságban azon folyó előbbi medre mellékén fekvő helységek lakosait, kik pedig majd csak nem Kanizsáig a német császár alattvalói, azon viz haszonvételétől megfosztotta, felszólitván a kapitányt, hogy a folyónak előbbi medrébei visszavezettetését eszközölje, nehogy a német császár alattvalói s ezeknek barmai szomjan elveszszenek. Későbbi időben Batthyány herczegnek körmendi levéltárnoka Mórocza Dániel barátom ezen levél iránt általam megkérdeztetvén, azt válaszolta, hogy a midőn a családnak Eurstőli leszármazása kimutathatása végett régi okleveleit olvasta, — mit is annyival inkább elhiszem, miután a nevezett barátomnak ezen leszármozásával kimunkált alapos czikkét az akkori Athenaeum folyó iratban olvastam Castrum Zala et Salabaria (Szombathely) mint Pannonia régi várai a római történészek által megemlittetvén, és Zalavár omladékainak az 1840-es években történt kiásatásakor talált egy kövön egyik Béla király neve is olvasható levén, a Zalának errei folyása kétségtelen, annyival inkább, miután a vár a folyó közepéni szigetre épittetett. Minde Hübner oly classicus iró, kinek munkája Kurze Frage aus der alten und neuen Geographie (1693 óta) még éltében 36 kiadást ért, ezen állitását a maga országából nem vehette, és a basa sem panaszkodhatott ok nélkül. Valószinü tehát, hogy Zala-Szent-Ivánnál két ágra szakadván, az egyik Kanizsa felé a Drávába, a másik Zalavár felé a Balatonba ömlött. Tehát sub judice lis est. Zalamegye már több megye példájára monographiáját kiadatni óhajtván, már ennélfogva is szükséges volna ezon kérdés megoldása, a mit csak az egerszegi és kapornaki birtokos urak által nyerhetünk meg, ha a szükséges buvárkodást régi okleveleikben nem restellenék. Ugyanazért hazafiui tisztelettel és bizalommal felkérem a Batthyány, Csányi, Inkey, Séllyey, Kacsor, Koreczényi, Rajky, Skublics és azon járási több régi család még élő tagjait, vagy a férfi ágon kihaltak női örököseit és illetőleg az illető fassionáriusokat ezen óhajtott búvárkodás teljesitésére. Kutassuk a történetek forrásait, követvén Hegelt, a ki azt mondja: „Azon meggyőződés, hogy a valót csak történeti fejlődésében ismerhetjük fel, a tudományok történetének kutatására buzditá századunk tudósait."

Kővágó-Eörsön, máj. 27. 1872.

MEZRICZKY PÉTER.

Keleti közmondások gyüjteménye.

(Dr. Richardt „Orientalische Sprichworte" (Stuttgart 1867.) czimü munkájából.)

1. Veszélyben csak az van, a ki megretten a veszélytől. (Arab.)

2. A fejedelem bölcsessége nem használ annyit alattvalóinak, mint jószivüsége. (Arab.)

3. Ha megboszulod magadat ellenségeden nem tarthatsz igényt a bölcseségre. (Arab.)

4. Ha megakarod mutatni, hogy tökéletes vagy, tégy olyat, mit mások tenni nem képesek. (Mór.)

5. A czukornád is elvesztené édességét, ha bűzös posványba ültettetnék. (Török.)

KŐVÁRY BÉLA.

(Folytatása következik.)

lem e most létező és tulcsigázott kedélyeknek lecsillapitását eszközölni és a béke meghonosítását lehetővé tenni iparkodnak.

Nagy-Kanizsa, junius 17-én 1872.

KOVÁTS JÁNOS.

Bünügyi tárgyalások

a nagy kanizsai kir. törvényszéknél.

A képviselőválasztások előtt felmerült büntettek nagy része e hó 14-én tárgyaltatott az itteni királyi törvényszék előtt. Az egész közönség feszült ügyelemmel várta e napot, s a nyilvános tárgyalási terem egész nap zsufolásig tömve volt hallgatósággal. A mint mult számunkban érintém a bahoti esetben délután hirdettetett ki az itélet, melyszerint a 6 fővádlott 2 heti fogságra itéltetett, a többi 9 pedig eddigi letartoztatásuk, és bünperben állásuk büntetésül betudatván, szabadon bocsáttattak. Vádlottak és a kir. ügyészség megnyugodván ezen itéletben, az jogerőre emelkedett.

Ezután Horvath Ferencz kanizsai lakos, szürszabó és Böröcz János bakonaki lakos, földmives izgatási bünügye vétetett fel. Vádlottak önvallomása és kifogástalan tanuk constatálván a tényalladékot a kir. ügyész körülbelül következő vadat emelte: A hit alatt kihallgatott tanuk, és vádlottak önbeismerése szerint kétségtelen, mikép vádlottak nyilvános helyen többek előtt avval izgattak „ha a Deák-párt győz, a robot ismét visszafog állittatni, a földet meg kell váltani a földes uraktól, sőt Böröcz János azt is hozzátevé, hogy holdját 100 forinton.“

Ezen a nép előtt mondatott beszéd a legveszélyesebb izgatás a törvény ellen, valamint a társadalmi osztályok egymás elleni felzuditása. A dicső emlékezetü 1848-iki törvények a robotot örökre megszüntetve, annak megváltását, illetőleg kárpótlását a nemzeti becsület védpajzsa alá helyezték, utóbb a kárpótlás a kormány közvetitésével eszközöltetett is. A ki tehát azt merészli mondani, hogy a megszüntetett és kárpótolt robot visszaállittatik, az a magyar nemzeti becsületet akarja arczulcsapni.

Vádlottak egyike mivelt városi polgár, ki ezt jól tudja, tehát annál sulyosabb beszámitás alá esik.

A magyar földmives nép „fennemlitett törvény IX-ik szakasza által a föld korlátlan urává és élvezőjévé lett, a munka és szorgalom mindinkább fejlődő kereskedelmi viszonyaink által gyümölcsözőbbé lesz, — nálunk, hála az égnek, a nép vagyonos és elégedett, hiányzik a keserü küzdelem a munka és tőke között, mit külföldön sajnosan észlelünk. A ki tehát a régi jobbágyi állapot visszatértét emliti, az a nép mostani jólétének megsemmisülését helyezi kilátásba. Ez a leggyalázatosabb izgatás, a mit képzelni lehet. Minthogy Böröcz az időszére meg nem jelent a vizsgáló birósághoz és más ártatlanokat is iparkodott saját bünébe belevonni, kéri őt a kir. ügyész 9 hónapi, Horváthot 8 hónapi sulyos börtönre elitélni.

Védő Eperjesy Sándor ügyvéd: azt válaszolja ezen vádra, mikép a történteket tagadni nem lehet, de ez csak meggondolatlanság szüleménye és nem másnak nevezhető, mint kortesfogásnak. Hozzáteszi, mikép az egész ügy nem vétetnék oly szigoruan, ha a követválasztások épen küszöbön nem volnának. Eddigi fogságuk betudásával kéri védenczeit elbocsátani. Erre felperes kir. ügyész, védő ügyvéd abbeli feltevését, mintha a kir. biróságok vagy kir. ügyészségre a választások bármi legcsekélyebb befolyással lennének, ünnepélyesen s komolyan visszautasitja, biztositván őt hogy hasonló bünesetnél mindig hasonlóan járna el, — megengedi, hogy alkotmányos életben vannak kortesfogások, csakhogy azok becsületesek legyenek, ámde a szóban levő büntett becstelen fogás, melyet senkinek sem szabad használni, kéri a vádbeli büntetést.

A kir. törvényszék visszavonulás után ismét bejött s a tvnyszéki elnök kihirdeté az itéletet, melyszerint vádlottak 3 havi börtönre itéltettek, a vádlottak és a kir. ügyész felebbezett ezen itélet ellen. Most elnök ur gyönyörü és szivreható tanitást adott vádlottaknak, hogy jövőre mikép viseljék magukat. Védő ügyvéd ur a felsőbb itéletek leérkeztéig védenczeit szabadlábra helyeztetni kérte s a kir. törvényszék a kir. ügyész inditványára — vádlottakat az itélet jogerőre emeléseig szabadon bocsátá. — Ezen határozatot a hallgatóság zajosan megéljenezte. Mindenki elégedve távozott a törvényszéki teremből, mert azon tudatot vitte magával, hogy azon törvényszék, mely a büntettet egész objectivitással fenyiti, a polgár legszentebb jogát, az egyéni szabadságot, mindenekfölött tiszteli; — s hogy a pártküzdelem Themis templomából kivan zárva!

Hirek.

Lapunk fél- és negyedéves t. előfizetőit bizalommal kérjük az előfizetési pénzek szives beküldésére, hogy a lap pontos szétküldésében fennakadás ne történjék. Előfizetési ár: félévre 4 frt, negyedévre 2 frt, mely 5 krajczáros postai utalvány mellett legczélszerübben eszközölhető.

— ***Deák Ferencz*** megyénk nagy szülöttje vasárnap délelőtt a 11 órai vonattal érkezett városunkba s a délutáni vonattal Budára utazott.

— ***Jókai*** itt, Jókai ott, Jókai mindenütt. Mult vasárnap Keszthelyről Kanizsára s innen Jókai Csáktornyára ment Horn Ede, Virava s Nagy Károly kiséretében, ahol Horn Ede felléptetve lett. Valóban, igen-igen sajnálatos, hogy a békés Muraközben, a nemzetiségek e csendes határkapcsán, zavart idéztek elő, itt nem párt, de nemzeti kérdésről van szó; a kis Muraközre pirulva nézett Horvátország, most gyönyörrel, mi büszkén néztünk a most fájdalommal. Jókai, Jókai. dicső tolladat mért váltod fel üszökkel! Magad tépod homlokodról a babért .....

— ***Hála-nyilatkozat.*** A nagy részvét, melylyel Istenben boldogult imádott hitvesem végeltakaritása alkalmával Nagy Kanizsa város lakosságának minden rétegében találkozám, elmulaszthatlan kötelességemmé teszi, e lapok utján a legalázatosabb köszönetem nyilvánitását. Jól esett a földig sujtott fájó lelkemnek, a — mondhatom — roppant részvét, mely segitett felegyenesednem. — Vegye a nagyérdemü közönség tőlem jutalmul azon igéretet, hogy a jelzett esemény életemnek utain folytonosan jó, szép és nemes cselekedetekre ösztönöz. N.-Kanizsán, 1872. jun. 18-án. Fárnek Kálmán.

— ***Kámaházán***, mint halljuk, vasárnap viradóra gróf Niczky György majorjából két szép ló tolvajoltatott el.

— A ***vétyemi*** üveggyárban stricke állt be, nem ugyan a munkások, hanem a hitelezők kérelmére a biróság szüntette be a munkát, mig a per végeldöntést, vagy kiegyezést nem ér.

— ***Langvizi*** körjegyzőnek a jeles képzettségü Kőmives Izidor választatott meg, nem óhajtunk többet, csak azt, hogy elődének munkás és igazságszerető nyomdokait kövesse!

— ***Szekeres József,*** baki uradalmi ispán, a boldogult gróf Széchenyi István tisztjei közül való egyetlen még, ki a nemes gróf méltó tanitványa, megis látszik az uradalomban, hol a szép a hasznossal oly dicséretes összhangzatu; arra utaztunkban lélek- és szivemelő volt látni a vad természetet, mily széppé lehet varázsolni munkásság-, izlés-, tapintatos beosztás- és számitással.

— ***Zala-Egerszeg*** községi s egyéb tanodáit a hatóság a megyei főorvos ur véleménye folytán az uralgó vörheny (scarlatina) miatt, annak megnem szünéseig, bezáratta.

— ***Az m hidat,*** mely Zala-Egerszeg és Kaszaháza között van, javitás alá vették s e hó folytán készen is lesz.

— ***Gróf Festetics György,*** mint tudjuk, uradalmait a földhitelbanknak haszonbérbe adta, az uradalmi tisztek elbocsátása október 1-én történik, a végkielégitésre nagyrészt nyugdijazásra szolgáló okmányok kiadattak, melyek a nemes gróf nagylelküségének fényes bizonyságát jelzik, nem csekély befolyással volt erre az uradalmi kormányzó, Horváth György ur, ki az uradalmak igen előnyös bérbeadása mellett nem feledkezett meg a tisztviselők helyzetéről, igy például egy-egy ispán évi rendes 600 frtnyi nyugdijat kap, s ehez aránylag a kisebb s nagyobb tisztviselői kar.

— ***Szuper Károly*** szintársulata Zala-Egerszegen szép pártolásnak örvend. Az aréna csinos- és izletesen van berendezve.

— ***Egy bossoki*** ember a napokban tele borjus szarvast lött a csácsi erdő egyik vágásában, e miatt hétfőn bepereltetett; ohajtandó, hogy szigoru büntetés érje.

— ***Kortes-dalbol:*** A lendvai kerületben dalolják: A ki nem szeret tanulni, Kupritz Imre nem kell inni; Hadd maradjon a fenyvesbe', Molnár Pali menjen Pestre, sat.

— ***Keszthelyről*** irja rendes levelezőnk: Kerkápolyi Károly pénzügyminister ur ő nagyméltósága f. hó 15-én esti 8 órakor Tapolczáról körünkbe é kezett. A nagy vendéglő előtt városunk legnagyobb része sereglett össze, ugy is mint minister, s ugyis mint a szomszéd Tapolcza választókerület deákpárti képviselőjelöltjének tiszteletére. A megérkezéskor kocsijából — melyben egész virághalmazt láttunk — kiszállva, Nagy György ur, kir. alj. biró által meleg szavakban üdvözöltetett s a jelenlevők által lelkes éljenzés közt fogadtatott. $^1/_2$10 órakor fáklyászene rendeztetett tiszteletére, mely alkalommal, valamint megérkezésekor is, elragadó s szünni nem akaró éljenzéssel fogadott beszédet tartott. 10 órakor ő nagyméltósága az éji vonaton Pestre utazott.

— ***Értesités.*** A nagy-kanizsai főgymnasiumban az érettségi vizsgálatok irásbeli része f. é. junius hó 25-én veszi kezdetét; a szóbeli vizsgálatok julius hó 15-, 16- és 17-ik napján fognak tartatni. A főgymnasium igazgatósága.

— ***Megvan.*** A polgár egylet helyiségébeni betörést leirtuk, hozzátevőleg emlitjük még, hogy ugyanazéjjel a „Szarvas“ vendéglő házszolgájától is pénz lopatott el; tegnapelőtt este az egyleti vendéglős pinczérétől több tárgy ismét ellopatván, a merész tettes a „Sörkert“ vendéglő helyiségében is alkalmatlankodott, de itt megugrasztották. Szerdán reggel éber rendőrségünk elcsipte őt egy fiatal, jól öltözött fezér-pinczér alakjában, s most a hüvösön hüsöl.

— ***Közgyülést*** tart junius 23-án délelőtt 10 órakor a kereskedelmi casinóban a nagy-kanizsai önkéntes tüzoltó-egylet, melyre Walbach Mór ur által az egylet alapitó, pártoló és működő tagjai meghivatnak. Tárgyak: uj pénztárnok választás, alapszabályok változtatása sat.

— ***Zágrábból*** értesülünk, hogy egy kanizsai uri egyén, ki jelenleg Sziszeken lakik, Zágrábban beretváltatta magát s a borbélynak 40 krajczárt adott, ki azt csekélysége (?) miatt el nem fogadá; erre az ur egy forintos bankót hagyott nála s mint, kinek legnagyobb rendben van a szénája, dolga után látott, gondolván: mégis csak finom mesterség ez a borbélyság itt Zágrábban, hogy egy óranegyednyi munkáért 40 krajczárt kevesellnek. Egyszerre törvényes közegek, hajdúk, pandurok keresik őt mindenfelé, mig végre a vendéglőben megcsipik s nyomban motozni, kutatni kezdik; ő természetesen csak ámul-bámul, mig végre megtudja: hogy az általa adott 1 forintos bankót a borbély hamisnak mutatta fel. De miután több hamis bankót, noha a jóból jó csomó volt nála, nem találtak, szabadon bocsáták. A borbély uramat azonban komolyan kérdőre vonták.

— ***Uj könyv.*** Megjelent s beküldetett hozzánk Lauffer Vilmos könykiadó hivatalából (Pest, ujvilág-utcza 19 sz.) „***Párisi titkok***“. Irta Sue Jenő, francziából forditották többen. IV. kötet 148 lappal, V. k. 122 l. VI. k. 132 l. VII. kötet. 121 l. VIII. k. 138 l. IX k. 128 l. X. kötet 132 l. XI. k. 113 l. E világhirü regény egy-egy ily kötete csak 80 kr. Megrendelhető valamint a fentirt kiadónál. ugy minden hiteles könyvkereskedőnél. — Szinte megjelent a Skultéty Josefa szerkesztette „Szépirodalmi könyvtár“ regény folyóiratban Born Georgenak „Eugenia, vagy a tuileriák titkai“ czimü történeti regény XV dik kötete. Ára 25 kr.

— ***Helyreigazitás.*** A mult számban előforduló gyászlevag czimü közleményben a kézirat régisége miatt nehezen volt olvasható néhány név s hibásan szedetett; javitása következő: Herr Habeviel, Baron Schluckermacher, Graf Armstuhl s a t.

— ***Személyi hir.*** A kir. törvényszéki biróvá kinevezett Skublics Pál helyét, a mint hirlik, a jeles tehetségü, ifj. Skublics László köz- és váltóügyvéd, ki jelenleg Csáktornyán bir igen keresett és páratlan beosztással felszerelt ügyvédi irodával, fogja elnyerni. Megválasztása biztositottnak tekinthető. Előre is üdvözöljük!

— ***4 távirásznő*** van a nagy-kanizsai főtávirda hivatalban alkalmazva véglegesen kinevezéssel. Elismerés a magyar kormánynak! hogy kenyeret ad az árva lánynak.

— ***Deák-párti*** követ lapunk bezártáig ***34*** van; balközép ***6*** és szélsőbali ***1.*** Gróf Szápáry Géza főispánunk a mura szombati kerületben választatott meg

— ***Rövid hirek.*** Iszépen egy tanitó az iskolában megölt egy utazó tótot s pénzét elrabolta, fogva van. — Mohácson pártos összeütközés volt, egy meghalt, többen megsebesültek. — Francziaországban a kötelező oktatás mellett erősen tüntetnek. — Inczéden egy malacz jött a világra, melynek két első lába jól kifejlett öt-öt emberi ujjal van ellátva. — Erdélyben sáskasereg pusztit; Szárhelyen 369 család össze vagyona elégett, 9 ember bennégett; Csicsón szinte 48 gazda károsodott tüz által. — Szegeden állandó hid épül a Tiszán.

Szinészet.

Keszthely, junius, 1872.

Kedden, junius 11-én adatott „Az idegesek“ vigj. 3 flvban. Közelismerést ez előadáson Bokody (Marteau) és Gyulai (Tiburie) nyertek. Ez utóbbi idegessége némelykor egy kissé tulzottnak látszott. Jól játsztak Barátosi, Dezső és Dezsőné is.

Szerdán, junius 12-én Szigligeti „Két pisztoly“ czimü énekes népszinműve került szinre. A játszószemélyzet ez alkalommal teljes elismerést nyert ugyan, de mégis kiemeljük a többiek közöl Bogdánt (Sobri) ki — mondhatjuk — igen ügyesen vitte szerepét; csak az kár, hogy a közönség középszámmal volt jelen.

Csütörtök, junius 13-án adatott „A mai férfiak“ vigj. 4 flvban, irta Rosen Gyula, forditotta Csáthy Géza.

A szép számmal jelenvolt közönség legfőbb elismerését ez előadáson Barátosi érdemlé, ki Kádas Ernest földbirtokost igen ügyesen játszta. Megyeri Emma (Berta) köztetszést nyert.

Szombaton, junius 15-én felemelt helyárakkal „Páris romjai“, vagy császárság, köztársaság, commune, látványos szinmü 3 szakaszban, irta Lukácsi Sándor. E darab irodalmi becsét az előadásból — bár feltesszük róla, hogy azzal bir, megismerni lehetetlen volt. A játszószemélyzet legnagyobb része egyedül a sugóban, ki után a közönség előbb elmondhatta volna a darabot bizva, látszott a szinpadra lépni, szóval az előadás egész folyama alatt oly vontatottságot láttunk, minőt az előbbi néhány előadásból itélve, e társulatról nem tételeztünk volna fel, s valóban, csodálatra méltó, hogy a középszámmal jelenvolt közönség — mely a szinházba élvezet-, nem pedig unatkozás végett megy — e.ég türelmes volt azt végig hallgatni. Végül a darabot, — m[illegible]vet nem ismerünk ugyan, de ha ugy van irva, a mint előadatott — elvetendőnek nyilvánitjuk.

Vasárnap, junius 16-án „Faust“ az ördög czimborája, felemelt árakkal 2-or került szinre. Hegedüs a diszitésekért dicséretet érdemel. Közönség közép számmal.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*)

(A kanizsai közönségről.) Minthogy sokan tünődnek afelett, mert nem kép a Kanizsa a szinészetet partolni, — anyag vagy müizlés hiányában-e? E tekintetben utasithatom [illegible] e pontné felett tünődőket Neumann urhoz, ki csak kevéssel ezelőtt távozott városunkból német daltársulatával tölt szebek kel. Ő bizonynyal azt fogja mondani: Tévednek uraim, ha azt hiszik, hogy Kanizsának nincs müpártoló közönsége, de igen is hiányzik a magyar szinészeknél azon szép előny, melylyel a közönség müigényeit kielégithetnék; — frivol, szemtelen dalok, erkölcstelen monologok, pizkos taglejtések s félig meztelen alakokkal ékesitve, Kanizsa közönségét tökéletesen kielégiti! — Ezen par szóban foglaltatik közönségünk szegénységi bizonyitványa, melylyel — bár a szemérmetlenséget pirulás nélkül nézi végig, — s majd rajong érette, — alig hiszem hogy pirulás nélkül léphetne a világ elé, mely tudja, mi a müvészet s azért pártolja is — s megveti azt, mit Kanizsán pártolnak; — az erkölcstelenséget. Volna tehát anyag, de nincs izlésünk, — pártoljuk az erkölcstelenséget, s megvetjük a nemzetiséget, és — — — és mégis pirulás nélkül azt merjük mondani: „mi is magyarok vagyunk.“

ZALAY.

Történeti naptár.

Junius 20. 1621. Forgách Zsigmond nádor halála Nagy-Szombatban. — 1848. A szerbek Fehértemplomot megtámadják, de visszaveretnek. — 1849. Peredi csata.

„ 21. 1562. Eszéknél a törökök az őrség által megveretvén, az ostrommal felhagyni kénytelenittettek.

„ 22. 1529. Péter — moldvai vajda — megveri I. Ferdinánd seregét Földvárnál (Erdély). — 1708. halt meg Adimori Lajos opera szerző, olasz sonette és drámairó Florenczben.

„ 23. 1849. Eperjest az oroszok megszállják.

„ 24. 1447. Győr visszakerül a magyarok kezére. — 1531. sz. Zsámboky János hazánk történetirója Nagy-Szombatban. — 1849. Kassát az oroszok megszállják.

„ 25. 1849. A magyarok Jellasich bánt Beesénél (Torontál) egész napi ütközet után visszanyomják.

„ 26. 1807. született Kőszegen Purgstaller József kegyesrendi tanár s bölcsész.

Érték- és váltófolyam jun. 19.

5% metaliques 64.80; 5% nemz. kölcsön 72.15; 1865-ki államdalmi kölcsön 104.40; bankrészvények 849; hitelintézeti részvények 342.90 London 112 — ezüst ágió 109.05; arany darabja 5.36$^1/_2$; 20 frankos arany 8.93 kr.

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos**.

Nyilttér.*)

Válasz Gresz Antal urnak.

E lapok 48-ik számában foglalt s kiméletlen szavakkal ellátott gorombaságára egyszer s mindenkorra csak azt válaszolom, hogy önnel zenetudományról vitatkozni hiábavalóság volna bárkinek is, mivel ön ahoz uram oly kevés talentum, hogy egy hallgatóbb tanitványnyal sem képes versenyezni.

Uram, uram, Gresz Antal uram! nem hivatkozom a szerény Munkács városára, hanem N.-Kanizsára, hol ön zenetanársági rendetlenségei és ritka müvészeti tehetségével czélt nem érhetvén, laufpasst kapni méltóztatott.

Ön személye és állapota engem amugy sem érdekelvén, mindeddig jogtalanul bitorolt zene- és énektanári czimét, s fentérintett zenetanitási képtelenségével megpecsételem, és a megérdemlett virtuos koszoruját fejére kötözve, én is azt mondom önnek: kassamaliner.

Nagy-Kanizsán, junius 16-án 1872.

RÉCSEY GYÖRGY.

---

*) E rovatok alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a szerk.

Árverés.

Folyó évi junius 30-kán a délutáni órákban és a reá következő napon Botfán, Zala-Egerszeghez félórányira, mindenféle házi butorok, gazdasági eszközök — gépek — gulyabeli marhák — sertvések és birkák fognak nyilvános árverés utján eladatni.

Fackh Gedő.

Einzig in ihrer Art in Europa

kais. kön. Hof-Wäschefabrik

des E. Fogl in Wien.

Niederlagen:

25 Mariahilf, 25.

Briefliche Bestellungen

E. FOGL, Wien, k. k. Hoflieferant, Mariahilferstrasse 25

MOLL A. SEIDLITZ-PORA.

E porok rendkivüli s a legeltérőbb esetekben bebizonyult gyógyhatásuk által minden, eddig ismert házi szerek között, tagadhatatlanul az első helyet foglalják el; mint azt sok ezer, a császári birodalom minden részéből kezeinkhez küldött hála-iratok a legrészletesebben tanusitják, hogy a porok rögzött szorulásoknál, emészthetetlenségeknél, gyomorhévnél, továbbá görcsök, vese- és ideg-bajokban, szivdobogásnál, idegesség okozta főfájás, vertolulás, végül hysteriara, búkor és huzamos hányásra hajlamnál a legjobb sikerrel alkalmaztatunk, s a legtartósb gyógyhatást eredményezték.

Ára 1 eredeti doboznak használati utasitással 1 frt.

SÓS PÁLINKA és SÓ.

A legmegbízhatóbb orvosszer a szenvedő emberiség számára minden belső és külső gyuladás, legtöbb betegség, ... mű seb-, fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyitott seb k, rá... szemgyulás, bénulás és mindennemű sérülés ellen stb. stb.

1 palaczk ára használati utasitással 80 kr.

DORSCH-HALMAJ-ZSIROLAJ.

A legtisztább és leghathatósabb orvosi szer Norvégia hegyeiből nem cserélendő fel a mesterségesen tisztitott halmájzsir-olajjal.

A valódi Dorsch-halmájzsir-olaj mell- és tüdő-bajoknál, scrophulas- és rachitis-betegségekben legjobb gyógyhatással van; meggyógyítja a legidültebb köszvény- és csúzbajokat, valamint az időszaki bőrkütegeket.

Ára 1 üvegnek használati utasitással 1 frt.

Raktárak Nagy-Kanizsán: Belus J. gyógysz. Lovák K. gyógysz. Fesselhoffer J. és Rosenfeld F. uraknál.

Belovárott Lakovics G.
Csáktornyán Káross H.
Csurgón Kreisler Dávid
Kaposvárott Kohn Jakab
Kapronczán Werli Sánd. gyógysz.
Keszthelyen Wünsch F.
Keresztes Breyer Jakab fiai
Kőszegen Czaczinovits Istv. gyógysz.
Letenyén Kalivoda J. gyógysz.
Marczaliban Iszti Nándor
Bának-Szt.-györgyön Fibics J. gy.
Szombathelyen Pilich Ferencz gy.
Sopronyban Meney András gyógysz.
Zágrábban Mittelbach Zs. gyógysz.
„ Ceyleck J. J. gyógysz.
„ Urweiss Fr. gyógysz.

A valódi

orsz. szab. legujabban ő Felsége által kiváltsággal kitüntetett, az orvosi kartól megvizsgált, s sikeresnek talált ezerféleképen kipróbált titkos szer a patkányok, házi s mezei egerek, vakandok és svabok teljes kiirtására, (melyet sokfelé megpróbáltak hamisan utánozni s árulni,) hamisittlan minőségben

Nagy-Kanizsán

ROSENFELD ADOLF úr

kereskedésében, Pesten Schneider G. Lipót utczai kereskedésében kapható.

Egy nagy bádog 1 frt, kis bádog 60 kr.

Egyes bádog megrendelése is utánvétel mellett gyorsan teljesittetik.

Ugyanott kapható **czitrom-kenőcs** egyedüli szer a fagyhólyagok és tyukszem ellen, egy tégely 50 kr.

Kivonat egy, naponta érkező hasonló dicsérő-levelekből:

Miután az öntől hozatott cs. k. szabadalmazott arcanium, méreg, patkány és egerek pusztitásában oly hathatósan működött, szíveskedjék még egy nagy dobozt küldeni, melyek után jegyzem magam a legkitűnőbb tisztelettel

Lucine, febr. 1-én 1872

INDOF MARTON,
Lucinei káplán, Laibach mellett.

575 (*.20)

Die Irrenhäuser u. die Gräber

bergen oft düstere Geheimnisse. Männer bevölkern die ersteren, welche gegen sich selbst frevelten; früher Tod ... kräftigen Alters trat die welche sich Missbräuchen ergeben, ohne rechtzeitig die Hilfe da zu suchen, wo sie einzig und allein gefunden wird. Wer an den so entnervenden geschlechtlichen Schwäche leidet, wird Trost, Rath und neues Leben finden in dem berühmten Buche „Der Jugend-Spiegel“, das für 1 Gulden zu erhalten direct vom Verleger W. Bernhardi in Berlin, jetzt Simeonstr. 2, zu beziehen ist.

WAJDITS JÓZSEF

könyvkiadó-hivatalában

N.-Kanizsán,

megjelent és általa minden hiteles könyvárusnál kaphatók:

„Halljuk a szép szót!“
Ára 1 frt 50 kr

Szegényből lesz GAZDAG.
Ára 60 krajczár.

„Rajta fiúk vigadjunk“
uj, olcsó kiadás
Ára 96 kr.

„Rajta leányok, mulassunk,“
Ára 1 frt 60 kr.

RAJTA PÁROK, TÁNCOLJUNK!
Ára 1 frt 40 kr.

Kebelhangok,
Ára 1 frt.

LenOrmand,
vetőkártya.
Ára 30 krajczár.

„Hadtérszolgálat.“
Ára 80 kr.

Egyházi énekkönyv.
Ára 60 krajczár.

Strasser A.

ajánlja jelesebbül elismert készítményeit

vizmentes

kautschuk-ponyvákban

a legolcsóbb gyári árakon.

Mustrák és árjegyzékek kivánatra ingyen.

Raktár: Pest, Béla-utcza 5. sz.

A bécsi bizományi bank váltó-üzlete

Bécsben. Kohlmarkt 4.

kibocsát

IGÉNY-JEGYEKET

alant jegyzett sorsjegy-csoportokra, és ezen összeállitások már azon okból is a legelőnyösebbekhez számitandók, mivel egy ilyen igényjegy tulajdonosának azon lehetőség nyujtatik, valamennyi fő- és mellék-nyereményeket egyedül nyerni, és azonkivül

30 franko aranyban és 10 frtot bankjegyekben,

mint kamatjövedelmet élvezhetni.

A. csoportozat. (évenkint 16 huzás.)

10 frtos havi részletek. — Az utolsó részlet lefizetése után minden résztvevő következő 4 sorsjegyet kap:

1 5% 1860-iki 100 forintos állami sorsjegyet,
főnyeremény 300,000 frt, a kihuzott szám 400 o. é. frttal vásároltatik vissza.

1 3% cs. török 400 frankos államsorsjegyet,
főnyeremény 600,000, 300,000 frank aranyban.

1 herczeg Braunschweigi 20 talléros sorsjegyet,
főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

1 innsbrucki (tyroli) sorsjegyet, főnyeremény 30,000 forint.

B. csoportozat. (évenkint 13 huzás.)

6 frtos havi részletek. — Az utolsó részlet lefizetése után minden résztvevő következő 3 sorsjegyet kap:

1 3% cs. török 400 frankos államsorsjegyet,
főnyeremény 600,000, 300,000 frank aranyban.

1 herczeg Braunschweigi 20 talléros sorsjegyet,
főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

1 Szász-meiningeni sorsjegyet, főnyeremény 45,000, 15,000 déln. drt.

Vidéki megrendelések *pontosan és utánvét mellett is teljesittetnek. — Huzási jegyzékek minden huzás után bérmentve ingyen küldetnek.*

A. Friedmann,

WIEN, PRATERSTRASSE 26.

Billiger als überall.

20,000 St. Sonnenschirme!

Schön, gut und billig!

Das Modernste dieser Saison.

WIEN, PRATERSTRASSE 26.

A. Friedmann,

Fabriks-Haupt-Depot
von Sonnen- und Regenschirmen

A. Friedmann,
Wien, Praterstrasse Nr. 26.

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos, gyorssajtónyomása Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1872. Junius 23-án. 51-ik szám. Tizenegyedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések jutányosan
NYILTTÉRBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.

Zala-Somogyi Közlöny

(a „zalamegyei gazdasági egyesület" és a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank" hivatalos értesitője.)

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhez,

anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:

NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Zalamegye győzelme.

Ünnep van, a diadalünnepe!

Örömtenger árasztja megyénk minden részét, a biztos kikötőnél szivélyes barátsággal üdvözlik egymást a higgadt pártbeliek, kivéve Letenyén, ott szirtbe ütődött mind a két hajó, hiszszük, óhajtjuk, sőt kivánjuk, hogy megyénk minden lelkes kormányosa az itt kifejlődött viszályt eleve kiegyenlitse, a rendes mederbe szoritsa.

Sajnosan esik constatálnunk, hogy e vihart megjósoltuk, midőn Muraközbe a szikra elvettetett.

Ha itt résen nem lesz a megye értelmisége, Zala hű fiainak keserü napjai lesznek.

Előre, százszoros erővel, a megye becsületének érzete fennen követeli a gyors, de óvatos gyógykezelést!

Bizunk e megye hű fiaiban!
Talpra magyar, talpra Zala,
Itt az idő, most vagy soha!

Junius 20-ka aranybetükkel van bevésve Zalamegye történetkönyvébe.

Nagy-Kanizsán imposans jelenet volt, midőn az ellenzékiek szép rendben, temérdek zászlóval a hely szinére vonultak . . . . a jobbpártiak lassanként szállingóztak össze, mintegy jelezvén: lassan járj, tovább érsz.

Kilencz órakor elnök: Babochay János, következő beszéddel nyitotta meg a szavazást:

Igen tisztelt orszggy. követválasztók!

Minthogy a zalamegyei központi v. bizottmánytól nekem jutott azon föladat, hogy e kanizsai választókerületre a választási elnökséget elfogadnom kellett, megvallom, ily nehéz és nagyfelelősséggel összekötött megtiszteltetést idős koromnál fogva — más ifjabb erejü és tehetségesebb egyéniségrei átruházását nemcsak kértem, de szivesebben fogadtam volna is! — Azonban a köznek szolgálni még lehetséges volt, van és lesz egyik fő polgári kötelességem; és azért e valóban terhes hivatásnak is megfelelni vélekedem annál is inkább, mert bizom a pártok vezéreiben, hogy az általam elrendelendőket bölcs megfontolásukkal, egymás nézeteinek tiszteletbentartás- és higgadt belátásukkal elősegiteni fogják; — és minden pártszenvedély, bot- vagy fegyverfogási indulatosság nélkül, csend- és békességben a szavazást folytatni is fogják! Ugyanazért üdvözlöm az ily szép számmal összesereglett és választójoggal felruházott közönséget, és megkérem ismételve: hogy minden pártszenvedélyek nélkül adják le szavazatukat és ne tegyék pártvezéreiket, kik érettök felelősségre vonandók lesznek, kellemetlenségnek ki; óvakodjanak minden viszály- és kihágásoktól, miértis minden nem választójoggal birókat eltávolitani fogok a reám bizott hatalomnál fogva.

Egyuttal fölhivom és szólitom a tisztelt szavazó-pártokat, minthogy a mai napra kitüzött választási üdő elérkezett, mely a legkiterjedtebb uton és módon kihirdetve lett és sziveskedtek jelöltjük részére tiz választótagnak aláirásukkal a szavazást, valamint a választáshoz kijelölendő két-két bizalmi férfiunak is megnevezését irásban nekem már átadni, siessünk az általam átadott szavazási sorrend szerint, a szavazást egész csend- és békességgel Isten nevében megkezdeni!

A szavazás éjféli félegy óráig, természetesen mindkét részről, lelkes éljenzések között tartott.

Legszebb rendben folyt az egész szavazás, mi az elnökök s bizalmi férfiak érdeme.

A nagy tér folyton élénk hullámzásban volt.

Összeirt szavazó	3108.
Szavazott	2639.
Nem szavazott	469.
Csengery Antalra szavazott	1513.
Virava Józsefre „	1124.

A győzelem 389 szavazattal ünnepeltetik.

Éjfélben félegy órakor elnök ur megköszönte a mindkét részről tanusitott higgadtságot, hazafias fáradozást, nemkülönben a katonaság erélyes maguktartását is megköszönvén, a fentirt számokat elmondta s dörgő éljenzés közepette Csengery Antalt Nagy-Kanizsa-kerület képviselőjévé kijelentette.

Örömében az ég is könyezett.

Éljen Csengery Antal, követünk! hangzott mindenfelé s hangzik országszerte.

A keszthelyi választókerületben a képviselőválasztás f. hó 20-án reggeli 9 órakor — miután a választási elnök a megjelent két pártot jelöltjeik kinevezésére felkérte volna — megkezdődött, s másnap reggeli 1 ½ óráig tartott.

Beirt szavazó volt 2350. E létszámból Tolnayra szavazott 1286.

Jókaira . . . 827, s igy Tolnay Károly, deákpárti jelölt, 459 szótöbbséggel országgyülési képviselővé választatott. Bokor Benő, mint a szavazatszedéshez megválasztott bizalmi férfiu, a Jókai-párt nevében az összeiró bizottmány ellen óvást tesz, mit irásban azonnal a választási elnöknek beterjeszt. Hivatkozva arra, hogy az összeirás nem az 1848. törvényekben megállapitott 10 frt adó után s telekkönyv szerint teljesittetett.

Letenyén a választás összeütközés miatt meghiusult. A megyei központi bizottmány intézkedend.

Z.-Egerszegen **Csillagh László** 432 szótöbbséggel megválasztatott.

Alsó-Lendván **Molnár Pálé** a győzelem 130 szavazattal. Kupritz Imrére szavazott 730, Molnár Pálra 863.

Csáktornyán **Szabó Imre** előbbeni követ választatott meg.

Mindezekhez megyénk nagyszülöttje Deák Ferencz szavait csatolhatjuk, melyet választóihoz legközelebb intézett:

Ismerem, érzem és tudom e pálya nehézségeit. Ha viszatekintünk a multra, örömmel kecsegtetem magamat azon hittel, hogy hazánk sorsa javult. (Élénk helyeslés.) De nem elég, nem szabad egyedül csak a multra tekinteni; tekintenünk kell főkép a jövőre. És akkor, ha nem riadok is el, de mégis aggódva nézek azon nagy tömegére a teendőknek, melyek hazánkban szükségesek és melyek nálunk még hiányoznak. (Helyeslés.) A teendők megválasztása a körülményekhez alkalmazott keresztülvitele a legnehezebb feladat, mihez nemcsak tapintat, nemcsak megfontolás, hanem, mint az ember minden cselekedetéhez, az ég áldása és szerencse is szükséges. (Helyeslés.) —

A visszatekintés a multra ne tegyen, nem tehet bennünket elbizakodottakká. Sokkal igen sokkal több még a teendő, mint a mi már meg van téve, mert az, mi eddig történt, inkább csak az alapot vetette meg, inkább csak lehetővé tette, hogy jövőre azon alapon tovább működhessünk. (Helyeslés.) Ne elbizakodottakká tegyen ez bennünket, hanem inkább ösztönül szolgáljon, erőt és ingert adjon.

Ha Isten eddig megsegitett bennünket, magunk iparkodása és Isten segitsége talán tovább is visz azon pályán, melyen a haza jövőjét biztositani és a haza minden lakosának a jobblétét elérni akarjuk. (Élénk tetszés nyilvánitások.)

Véleménykülönbségek voltak és lesznek a politikának, mint általán az emberi működésnek minden terén. Nem is volna jó, ha politikai véleményekben is különbség ne volna; mert épen a véleménykülönbségek által őrlődhetik ki az igazság. Az ellenmondás teszi élesebbé az ész működését, tisztázza az eszméket, melyeknek foganatositását az ember különben könnyen elhirtelenkedné.

Nem sajnálom, sőt ohajtom, hogy véleménykülönbségek igen fontos tárgyakban is legyenek. Én tisztelem és szeretem a hon polgárainak azon részét is, kik ellenfeleink. (Zajos tetszés.) Csak azt adja Isten, hogy ellenfeleink legyenek e hazában, de a polgár polgártársának, — ha ellenfele is — ellensége ne legyen. (Viharos, hosszas éljenzés. Nagy tetszés.)

Magyarország felvirágzása csak akkor biztos, ha a politikai működésnek, az ellen-

---

TÁRCZA.

Rege a nebánts-virágról.

„Játszi szellők fuvoláját
Kéjben uszva hallgatom,
S ne mosolygjak lágy zenéjén?
Oh azt meg nem állhatom!"

„Hisz a nefelejts oly vidám,
A kis rózsa ugy nevet,
Miért volnék hát magam bús?
Pedig senki nem szeret!

Jobb is, én tudom, mi csalfa,
Hűtelen most a világ!"
Igy merengett a parányi,
A kedves nebántsvirág.

S épen akkor egy bizelgő
Tarkapille odaszáll,
Ismerték őt rózsafákon,
S a kert violáinál.

S szól az ártatlan virághoz,
Mint ő szokta, könnyedén,
„Oh, ha tudnád, mily epedve,
Mily forrón szeretlek én!"

Hagyd el, csalfa! lőn a válasz,
Én szerelmes nem nem vagyok,
S meg ne csókolj, meg ne érints,
Mert azonnal meghalok!

Szállt a lepke bus haraggal,
S egy piczin méh jött elő,
Sirva kérte a virágot,
Ah de rá sem hallgat ő.

Eltünt a méh, s ott zokogta
Méla bús völgy rejtekén:
Ily kegyetlen kis virágot
Soha nem találtam én!

Majd az alkonyat sugára
Nézte hőn, szerelmesen,
Hasztalan mind! néma bával,
Ő is elhunyt csendesen!

És azóta senki sem jött,
Elfelejté a világ!
Most is igy él a parányi,
A kedves nebánts-virág.

De azért hát még sem árva,
Vig, derült mindunталan,
Mert, ki szűz és tiszta, mint ő,
Nem lehet boldogtalan!

FOGOLY.

Az egészségről.

Stugau „Életboldogság könyve" után.

(Negyedik közlemény.)

> Minél ügyesebbek a testi erők; minél egyszerűebbek a szükségletek; minél kiterjedtebbek az anyagi tehetségek: annál többet nyernek tevékenységben és kitartásban az értelmi és erkölcsi tehetségek is.
>
> (Egy ó-kori bölcs.)

Hogy létezésünknek örvendjünk, annak egyik mulhatlan föltétele egy egészséges és erőteljes test. Ambár feladatunk tárgyát a lélekéletrendtana teszi, mégsem hagyhatjuk egészen érintetlen a testi életrendtant is.

A test és lélek közti szoros viszonhatásnál fogva nem szenved e két rész egyike sem a nélkül, hogy a másik is vele ne szenvedjen. Mardosó szenvedélyek, bánat és gond aláássák a testi egészséget, valamint az érzéki élvezetekbeni kicsapongások, testi fájdalmak, betegségek a lélek vidámságát zavarják. Erős fogfájás csak mára halomra dönti minden bölcseségünket és aranyeres fájdalom a természettől legjobb kedvvel megáldott embert komor, melancholikussá változtathatja. Ellenben a vidámság és jókedvüség elősegitik a testi egészséget, valamint a testi egészség lelki vidámságot ébreszt, sőt merően annak testi alapzatát képezi.

Az egészség föntartására nem adhatunk jobb tanácsot, mint: *élj észszerüen!* Ez a testi és lelki életrendtan legveleje. „Észszerü" pedig nem egyéb mint „természetszerü" gyanánt más kifejezés.

Hogy miképen értsük a természetszerü életmódot, azt az állat mutatja nekünk. Az állat akkor iszik, midőn szomjas, — akkor eszik, midőn éhes, — akkor hüsiti magát, midőn hüsitésre szükséget érez; nem eszik s csendes, nyugvó állapotban marad, midőn beteg. Igaz ugyan, hogy az állat könnyebben élhet természetszerüen mint az ember, mert neki kitünő sugója van, — t. i. ösztöne, mely nem egyéb a természeti észnél, minthogy a természet gondolkozik érette s a helyes irányt mutatja akaratának. Az ember e sugót nélkülözheti; mert először ő maga tud gondolni, és másodszor az állati ösztönben nyilvánuló világos ujjmutatásul szolgál neki életmódjának természetszerü berendezésére.

De mily kevésre becsültetik ezen ujjmutatás! Mily kevéssé használjuk saját észtehetségünket! Hányszor eszünk, midőn nem éhezünk? hányszor iszunk, midőn nem szomjazunk! „Hisz még is csak kell valamit ennem!" igy hallunk sokszor beszélni, mintha az evés bizonyos pensium volna, melyet büntetés mellett naponta bizonyos órákban végezni kellene. Arról egészen megfeledkezünk, hogy nem abból táplálkozunk, a mit megeszünk, hanem abból, amit emésztünk. Ha étvágyat nem érzünk, csalhatlan jele ez annak, hogy gyomrunk beteg; legyen ez bár megelőzött mértékletlenség következtében, avagy más baj közvetett következménye, mi által a gyomor az együttszenvedésre vitetik. Ily esetben nem tehetünk jobbat, mint várunk, míg az étvágy ismét beáll. Mit lehetne olyan felől tartani, ki mivel, hogy szamara erejét felülhaladó teher alatt összerogyott, azt felsegiteni akaró szándokában, még uj teherrel megrakná?

De az étvágy nélküli evésnél még sokkal gyakrabban történik a szomjuság nélküli ivás, még pedig nem csak a szeszes italokat, hanem a vizet illetőleg is. Midőn Priessnitz a vizgyógyitást szokásba hozta, a vizzel egészen babonásan visszaéltek. Megengedjük, hogy a gyakori vizivás némely bajokra nézve egészséges lehet; de ha egy különben egészséges ember különös ok nélkül, csupán azért, hogy még egészségesebb legyen, a vizet pintszámra issza, nem fogja ezzel velünk elhitetni, hogy ez észszerü — hogy egészséges lehet. Ha valaki ezen megjegyzést tenné, miszerint mégis vannak emberek, kik ily életmód mellett kitünően érzik magukat, — akkor azt válaszoljuk, hogy ez semmit sem bizonyit; mert az illetők époly jól érezhetik magukat a vizivás *daczára*, mint a vizivás miatt.

Nézetünk egyszerüen a következő: a hidegviz vagy bir, vagy nem bir gyógyszeri tulajdonsággal. Ha ilyennel nem bir, akkor a szomjazás feletti ivás szükségtelen; ha pedig kező irányu eljárásnak keserűségeit nem viszszük át a magánéletbe. (helyeslés) ha azokkal, kik más véleményen vannak, ellenfelek vagyunk, határozottan ragaszkodunk magunk jól megfontolt nézetéhez, de ellenségek sohasem leszünk. (Hosszasan tartó élénk tetszés-nyilvánitások.)

De nem akarom türelmüket hosszasan tárasztani. (Zajos felkiáltások: Halljuk! Halljuk!) Hiszen mindezek oly dolgok, melyek mindnyájunk szivében élnek.

Megtörténhetik, hogy egyik-másik közülünk fájdalmasan lesz érintve, majd ez események, majd más emberek cselekvései által; de ha a vallás azt parancsolja, hogy egymás iránt kölcsönös türelemmel legyünk, még inkább parancsolja a hazafiui érzelem. (Helyeslés.)

Ismételem szivem mélyéből fakadó köszönetemet e megtisztelteté-ért s bizalmukért, s arra kérem önöket: tartsák meg irányomban ezen bizalmat addig, mig megérdemlem. (Perczekig tartó viharos éljenzés és lelkes felkiáltások: Éljen Deák Ferencz!) Igéreteket a jövőre nem teszek; valamint nem mondottam akkor, midőn a jelöltség elfogadására felszólittattam, programmot, mert azt tartottam, hogy programm közel félszázados politikai működésem. (Szűnni nem akaró éljenzés.) Most is azt mondom, hogy közel félszázados működésem az igéret. Ennél többet tenni nem tudnék, mast pedig tenni nem akarok. (Hosszasan tartó zajos éljenzés.)

Vagy lesz haszna, vagy nem!

Annyira megszoktuk már a sok jó akarattal teljes rendeletek intézmények és felszólalások kora halálát, hogy midőn valaki — miként most én — még is egy árva ügynek szolgálatot kiván tenni, azt a koczkáztatás és elodázhatlan lemondás teljes érzetével teszi csak. —

Az ügy, melyről itt a tek. szerkesztő ur engedelmével szólni kivánok, a községi gyümölcsfa-iskolák sorsa. — És eleve(?) legyen szabad megjegyeznem, hogy ki a bevezetést keserünek találja, annak tanácsolom: kopozze ki a diót és törje fel, mert csak ugy élvezhetjük a gyümölcs édes részét, ha a fáradságot nem sajnáljuk.

Mint igénytelen napszámosa nemzeti művelődésünk és közelőhaladásunknak, egyetértve azokkal, kik a művelődést elősegitő eszközök egyikéül a gyümölcsfatenyésztést ismerék el, 1869-ban értékesiteni kezdem ezen szakmába vágó ismereteimet, faiskolát alapitottam; de mig egyrészről ez által a nagyérdemű zalamegyei gazdasági egyesületnek tiszteletbeli tagjává lettem szerencsés kineveztetni, s a magas kormány által kitüzött jutalmak egyikét elnyerni, addig másrészről a tömörzgalommal foganatositani szándékolt, de a nép helyeslésével találkozott czélomat, ért kellő czéréltem.

Uj állomásomon csak használhatlan tereket jelöltettek ki faiskolául, s meg azon kilátástól is megváltak fosztva, hogy házi kertemben pótoljam, miután az csak néhány □°. Lassu és óvatos utánjárásom által azonban végre nyertem egy, mintegy 200 □ öl az iskolától távol, s igy a kellő felügyeleten kivül álló tert, melynek nagyrésze a tavaszszal beültettetett, bár bekeritve csak jóval később lőn, midőn már a a lovak megunták a bennjárást. S ekkor is e 3 előrésze lön bekeritve illetőleg betüskézve. Déli, nyugoti és északi oldalán a csordás szabad kertje és rétje a kerités; s noha e szomszédság irigységgel van eltelve igyekezetem iránt, miután a faiskolai helyiséget különben birni remélhetők nem tartám kieszközölni egy ajtót, melynek hiányában a csordás udvarán és kertjén kell iskolásaimmal a faiskolába járnom, s türni a gorombaságot, mely a tiltakozás palástjában, daczára a községbiró kikért közbevetésének, minden alkalommal ismétlődik.

Többet irhatnék a minden szépnek, jónak árjával szemben való közönyösség és tétlenségről, sőt ellenállásról, de ugy hiszem eb-ből is eléggé kitünik a baj és forrása; ezért odafordulok, honnét a, hiz(?)vanak hitt támogatást mindeddig hiában vártuk.

A „Zalai Tanközlöny" mult évi 29 ik számában a 3-ik lapon ez áll:

„Részes kivonat

Zalamegyének 1871-ik évi május hó 1-én a rendesen tartott közgyülése jegyzőkönyvéből 1233—200 jk.

Felvétetett a földmivelés, ipar és kereskedelmi ministeriumnak leirata, melyben a megye közönségét a községi faiskolák ellenőrzése végett alakitandó választmány alakitására felhivja, s egyuttal utasitja, hogy a községi faiskolák ügyét kivánó figyelemmel kisérje.

Végzés:

A felolvasott ministeri leirat értelmében a kiküldés a választmány megalakitását elhatározván, a következő bizottmányi tag urak választattak meg:

Az egerszegi járásban.

Pichál Ferencz Söröd ur vidékében, Skublits Zsigmond sat. — Horváth Bálint szolgabiró ur vidékében, Nemes Sándor Pető-Keresztúron."

Ezt az urat nem volt szerencsénk megismerni. —

A 34 ik számban pedig ezt olvastuk:

„Jegyzőkönyv.

Zalamegye iskolatanácsának Zala-Egerszegen f. évi augustus hó 7-én tartott rendes üléséről.

Jelenvoltak: sat.

8. sz. Az iskolakertekre nézve, melyek aránylag még jelenleg is igen sok helyen hiányzanak, hosszabb megvitatások után abban találtatott orvoslást, miszerint a megyei iskolatanácsos urak kedves kötelességüknek ismerik fel, hogy kerületenkint a helyeket maguk közt felosztva, óhajtanak a ügyön tettleges bajon segiteni, sőt, ha valaki ezen elvállalt kötelességét nem teljesitené, hogy helyébe mások helyettesittessenek."

Ilyent sem láttunk.

Ily körülmények között aztán várható-e, hogy a dolgok csakugyan változzanak?!

Vagy azt hiszi tán valaki, hogy az a szegény tanitó, kit a nép csak addig szeret, mig fizetést nem kér, — mig neki semminemű költséget vagy fáradságot nem okoz, képes a gépezet mozditó erejének nyugvása mellett is egyenletesen és a közkivánatnak illetőleg a közszükségnek megfelelőleg érvényesiteni azon erőt, mely benne megvan, de a'lökés hiánya és a saját akadály miatt legtöbbnyire tétlenségre kényszerül?

Én a tapasztalás után nem hiszem!

Pakan, junius 15-én 1872.

ÖVEGES ANTAL,
kántortanitó.

Szigetvári különfélék.

Halámsdár vagyok. Csak a különbség az, hogy én a szerencsétlenséget csak utólag, nem pedig előre jelentem be. Azért sietek most napi hireimmel, mert 25 dikén követválasztás lesz, s megeshet, sok irni valóm akadna. Sokat irni pedig egyszerre nem szeretek.

A legelső egy szegény záderi ember, kit holta után lármapiag nyugtalanitok. Ez ugy szokta magát és családját fentartani, hogy kölcsönvett pénzen sütőfát vett s eladta, amit nyert, abból élt. Ha egyik hitelezőjének megfizetett, mástól ujra kért, de hitelét becsülettel fentartotta. Egyszer aztán az történt vele, hogy pénzét ellopták, s a fejetti kétségbeesésével, hogy soha sem lesz képes annyit keresni, miszerint hitelezőinek eleget tehessen — megőrült, s azonnal ment magát jelenteni a foglárokhoz, hogy ő bünös ember. A biróság nem tehetett mást, mint egyelőre ott tartani, s a dolog mibenlete iránt tudomást szerezni. Emberünk elzárva nem levén, szabadon járhatott az őrszobában — miután látták, hogy csendesen viseli magát s azokési félelem nem forog fenn. Mivel pedig ő járt vizért, egyszer ilyen alkalommal az edényt a kut mellett hagyva, eltünt.

Bizzeg volt baj a kereséssel, hanem emberünk ezt már mind könnyen nevette — a másvilágon. Ugyanis ő a kutnál hagyott edénytől épen nem távozott messze, hanem a kutba ugrott, s minthogy senki sem huzta ki, tehát bennmaradt. Igy aztán nemcsak a foglárokat ültette fel azzal, hogy az egész járásban kutattak, hanem még az utczabeli közönséget is, kik még azután is 14 napig hordták s itták fidelitor a kutvizet. No hanem végre ő kegyelme sem vihette vegtelenig, mert tette napvilágra, azaz hogy kutvilágra jövén, onnan elővonatott s miután bebizonyult, hogy halálát a viznek kelletén!l nagyobb mértékü élvezete, de leginkább azon körülmény, hogy nem volt képes s'ket olnyi vizet maga alól kiinni — okozta: eltemettetését.

A honvédek fürödtek a téglavezető vizében; közülök egy káplár tovább s épen olyan helyre talált lépni, hol — ha a fenekét elérni akarta — mélyen kelle leszállnia; ezt ő megis cselekvé, de hogy a fenekét elérte e, arról tudomásunk nincs. Annyi bizonyos, hogy több napokig volt lenn, s midőn kihuzták, akkor már halva volt. Szakértők véleménye szerint több viz, mint levegő élvezete, de leginkább: a halak által a vizbefulás ellen használt kopoltyuk hiánya okozta halálát, s ez okozta eltemettetését is.

Két Schuster-legény azon példás egyetértésben élt egymással, miszerint mindegyikök megvolt győződve arról, hogy kettejök közül egyiknek engednie kell, s hogy ezt minél inkább siettessék: ha az egyik balóldali volt, akkor a másik a jobboldalhoz állt. A hazának ezen két oldali támasztékja igen kétessé tette egy időre a pártok állását azalatt, mig a tettek mezejére nem léptek. Egy izben kedvök kerekedett nem utánozni a magyar országgyülést sok haszontalan beszéddel, hanem véleményöknek cselekvőleg szereztek a közönség előtt érvényt. A cselekvés pedig egyszerüen abban nyilvánult, hogy a baloldal holtan rogyott le a tettnek mezején. — Halálát a bicsok a halálos testi sértésnek kellő helyén is elegendő mértékbeni alkalmazásának tulajdonitják. Miértis ez eltemettetésének, bármi utóbajok bekövetkezhetésének félelme nélküli kiállására képesnek nyilvánittatott.

Jég is volt Szigetvárott, mely pártkülönbségre való tekintet nélkül elverte becsületesen a mi utjába akadt, szerencsére csak keskeny vonalban huzódott át, s igy általános kárt nem okozott. Ugyanezen fergeteggel karöltve járván a menykő, a város szélén egy házba beütött. A tüz azonnal elfojtatott.

Nem sokára ezután Pettend községben 20 gazdának lakháza, és 21 nek gazdasági épülete égett el — biztositva semmi sem volt, hanem a kiknek épületei megmaradtak, azok a tüz után — sem biztosittatnak.

PEJÁNOVICS PRDÓ.

Hirek.

Lapunk fél- és negyedéves t előfizetőit bizalommal kérjük az előfizetési pénzek szives beküldésére, hogy a lap pontos szétküldésében fennakadás ne történjék. Előfizetési ár: félévre 4 frt, negyedévre 2 frt, mely 5 krajczáros postai utalvány mellett legczélszerübben eszközölhető.

— *Csengery Antal* országgyülési képviselőnek a megválasztási jegyzőkönyvet ma adja át Pesten a következő küldöttség: Babócsay János elnöklete alatt Tóth Lajos, Lengyel Ignacz, Batorfi Lajos, Sommer Sándor és Schurz J. M., kik a tegnap délutáni vonattal Pestre utaztak. E küldöttség alakulása előtt Hegedüs József győzelmes Deák-pártunk tevékeny elnöke utolsó értekezletet tartott, melyben magasztos örömmel lelkesült szavakban jelenté az örvendetes győzelmet, beszédét zajos éljenzés szakitotta több izben meg. Hangsulyozá, hogy a küldöttség jelentse nem csak e kerület Deák-pártjának, de a zalamegyei Deák-pártnak is benső üdvözletét valamint Csengery Antal képviselőnknek, ugy Nagy-Kanizsaváros érdemes szülöttje Tavaszi Endre urnak is. Babócsay János ur köszönetet szavaz Hegedüs ur elnöki tisztjének sikerdus betöltéseért, viszont Hegedüs ur az összes Deák-pártnak, különösen Darázs Zsigmond, Weiss és Lengyel uraknak s örömmel teszszük le — ugymond — polgármesterünk erélyes, lelkes buzgóságába ama zászlót, melyen győzelem kivivatott. Zajos éljenzés között az értekezlet feloszlott.

---

gyógyhatású tulajdonságai vannak, akkor az egészséges testet ép oly beteggé, mint a beteget egészségessé kell tennie.

Szintugy áll az a zuhanyozástól, a vizes testdörzsökkel, az ü vefürdéssel télen sat. Látjuk ugyan, miszerint az állatok a nyár közepén a hidegvizet felkeresik, hogy magukat hütteszszék; de télen még soha sem láttuk ezt. S miért volna szükség nélküli hüleszgetés okosabb, mint az étvágy nélküli evés, avagy szomjuzás nélküli ivás? Nem szükségesb-e még a meleg az állati testnek a hidegnél? S valóban észre vétetett, hogy mióta a hidegvizzeli visszaélés elterjedezett, köszvény és tarfejüség nagyban és szembetünőleg elharapódzott.

Sajátságos, hogy mennyire elfogultak a vizorvosok saját rendszereikben. Igy egy különben sok okos dolgot tartalmazó, a viz-gyógyászatot tárgyaló könyvben azon megjegyzés olvasható, miszerint előitélet, ha azt gondoljuk, hogy a bor, sör és egyéb szeszes italok élvezése szükséges az erő fentartására. Az oroszlán sem mi ilyennit nem iszik, s mindamellett *meglehetős* erős. Ezen érv megjárja; de emberünk miért nem alkalmazá ezt a vizre is? Az oroszlán nem használ zuhanyt, — soha nem iszik szongusag fődött vizet s mégis *meglehetős* erős.

Nem mintha a viz használását egészen megakarnók vetni, — sőt ellenkezőleg, a vizet sok bajban igen jó gyógyszernek tartjuk; a a hidegvizzeli eljárások ellen csak ott buzgolkodunk, hol a gyógyitásnak szüksége nem létezik: tehát nem a *celcélés*, hanem a *visszaélés* ellen. A ki egészséges, az előgeljük meg. Gyógyitási modokat alkalmazunk, hogy még egészségesebbekké legyünk, esztelenség, mert az egészség absolut állapot, mely nem képes a fokozásra. Az ember vagy egészséges, vagy nem. Ha egészséges, ügy iparkodjék az életlinetiók e szép egyensulyát fentartani; ezt megzavarni, még a legjobb szándékkal is, hogy javitsuk, veszedelmes, — mert igen könnyen történhetik, hogy az egyensulyt ismét helyreállitani sem birjuk.

Nem kell-e tehát önmagát, nem kell-e a fiatalságot megedzeni? Okkal-móddal igen, — — csakhogy eszköz és czél egymáshozi arányban álljanak. A megedzés sikerültségére alkalmazott eszközöknek sohasem szabad rosszabbaknak lenniök, mint magának a bajnak, melyet elakarunk háritani. Egynémely drastikai példa szolgáljon gondolatunk magyarázatára.

Észélyes volna-e, ha valaki, mivel lehetőleg előbb utóbb azon helyzetbe juthatna, hogy ennie nem leend, időnkint éhességet szenvedne, hogy előre a nélkülözéshez szokjék? Kétség kivül nem; mert az éhezést mindig még elég jókor megtanulhatni, midőn az inség már beállott. Szint lehetne itt-ott hó és esőben a szabad ég alatt tanyázni, mivel oly esetek gondolhatók, — sőt a katonaságnál nem ritkán fordulnak elő, — hogy az égnél más fedél, a kemény földnél más matrácz nincs. Végre quint Mithrides, a méreg megemésztéséhez is hozzá szoknánk, mivel megtörténhetik, hogy valamikor a mérgezési kisérletet követ él valaki ellenünk.

Ezzel korántsem szándékunk az elpuhultság mellett szót emelni; ellenkezőleg irtózunk az elpuhultságtól, jelesen a férfiasmü fiatalságnál. Midőn pl csak mérsékelt hidegben 18—20 éves fiatal embereket plaid-jukban fülig beburkolva látunk, s oé kiáltásra fakadhatnánk: „Oh, te elfogult nemzedék! Ezek-e azon ama nemzet utodai, mely hajdan oly hősiesen és harczosan vivott hazájáért?" Avagy mit szóljunk hozzá, midőn egy anya sürühaju fiát még a folyosóra sem bocsátja ki, föveg nélkül? Ez ugyan vétkes elpuhitás. Valóban, ha mivel azon elővigyázati rendszabályok, melyeket a gondos szülők szüntelen szivrekötik gyermekeiknek, csakugyan szükségesek lennének, az emberi nem már régen kiveszett volna.

Egyébiránt az egészség megtartása iránti tulzott nyugtalanság, — eltekintve az abból kifolyó elpuhultságtól, — már magában véve is baj s akadálya annak, hogy az életnek örvendjünk. Tizszerte tanácsosb alkalmilag náthát kapni, mintsem azon nyugtalanságban forogni, hogy azt lehetőleg megkaphatjuk. A nátha mulékony, de a tőle való félelem állandó baj. Ugy vagyunk vele, mint a bizalmatlansággal: Jobb itt-ott megcsalatnunk, hogysem szüntelen azon félelemben legyünk, hogy megcsalatunk.

Testi életrendtanunkat tehát a következő mondatba foglaljuk össze: *Élj észszerüen s oly egészséges leendsz, a mint természeti tehetségedhez képest lehetsz.* Az egészséges test néha-néha még a szokatlant is elbirja; azért semmi nyugtalanság. A legegészségesebb emberek azok, kik legkevesebbet gondolnak egészségükkel. Ki minden lépten-nyomon csak azt forgatja eszében: „vajjon nem fog-e ez ártani?" az legegyenesb uton van a megbetegedésre, ha csak a képzeletben is. Hogy az egészség használjon, kell, hogy némileg bizzunk is benne; s hogy az ész használjon, bátorsággal kell birnunk azt felhasználni. Azonban vannak emberek, kik az autoritás hitben annyira eltogultak, hogy sokkal inkább másoknak még leggyengébb világossága által vezéreltetik magukat, mint saját világosságuk által. Ezeknek ugyan az aranyéletrendszabály „*élj észszerüen*" keveset használand; de az ilyetén önállóság nélküli emberekhez különben e sorok ugy sincsenek intézve.

Ez alkalommal nem hallgathatjuk el azon megjegyzést, miszerint épen nem szükségesek fényes szellemi tehetségek, hogy józan gondolkozzunk és cselekedjünk. Minden embernél, — ha csak nem hülye, — megvan minden, a mi önálló gondolkozásra szükséges. Ha használatára nem forditja, részint lomhaság részint önbizalombani hiány az oka. Legyen bátorságunk gondolkozni s ne kiméljük a vele egybekötött csekély fáradozást, s találandjuk, hogy az észélyesség épen nem boszorkányság.

Leoctetlen itt azon megjegyzést is elfejtanunk, miszerint fájdalom, iskolai mivelődésünk összes máig nagyobb részt még mindig sokkal inkább az *emlékezőtehetség megterheltetésére*, mint az *önálló gondolkodás tanitására* van irányozva. Némely szükségtelen tárgy gyanánt jobb volna még a legalsóbb népiskolában is, ha a szükségesb az emberi élettudományból, s ezzel kapcsolatban az életrendtanból tanittatnék; mert mi fekszik közelebb az emberhez, mint önmaga és egészsége? Ugyan ne mondja senki, hogy erre szük az idő s ezen tárgyak felülhaladják az elemi oskolába járó fiatalság látkörét. Szükséges tárgyakhoz kell, hogy idő legyen; még érthetővé is tehetjük magunkat minden értelmes embernek, föltéve, hogy az illető tárgy tökéletesen hatalmunkban van és tanitványaink látkörében birunk alászállani.

(Folytatása következik.)

GOLDSCHMIDT D.

— ***Ranolder János*** veszprémi püspök ur ő excellentiája nemcsak minden körlevelét latin helyett édes magyar nyelvünkön adja ki, hanem a legszebb szabadelvü intézkedéseket gyakorolja, mit a következő körlevél is tanusit, melyet örömmel sietünk közölni s a nemes, hazafias főpapot lelkesedve üdvözöljük; megjegyzendő, hogy e körlevél az egyházmegyei plebánosokhoz szól: Krisztusban kedves fiaim! 865. sz. Isten főtiszt. Csete Antal kanonokot elhivta körünkből egy jobb életre, s igy a fokozatos előléptetés folytán uj kanonoki felterjesztésre nyilt alkalom, s azért egyházmegyém minden egyes áldozárat felhivom, hogy egy, hat hét lefolyása alatt, saját kezeimhez intézendő levélben nevezné meg azt, a kit kanonoknak legérdemesebbnek és legalkalmasabbnak itél az Urban. Veszprémben, junius hó 12-én 1872. János m. k. püspök.

— ***Nagybecsü*** ásvány-gyüjtemény érkezett a nagy-kanizsai főgymnasium részére ajándékba Csengery Antal képviselőnk fáradhatlan, lelkes gondoskodása következtében. Jövőre bővebben szólunk.

— ***Deákparti*** követ van eddig ***124***, ellenzéki ***23***.

— ***Egy zsebmetsző*** győri illetőségü Babai János Kanizsán a követválasztás alkalmával tetten éretvén, elfogatott. Scherz Zsigmond dr. urat f. hó 19-én Michelito nevü szolgája meglopta és megszökött, elfogatása azonban a rendőrségnek még azon éjjel sikerült, kézrekeritvén az ellopott, nagyobbrészt ruhaneműekből álló tárgyakat is.

— ***Képviselő-választásra*** Nagy-Kanizsán beiratott 1301 választó. Csengeryre szavazott ebből 745, Viravára 262; nem szavazott deákparti 235, baloldali 62.

— ***Dalárdai ünnepély.*** Junius 15-én a „Kanizsai Dalárda" és a „Női dalkör" együttesen dalestélyt rendezett, mely fényesen sikerült. Kiváló érdeme van a siker felmutatásában Kartschmaroff Leon igazgató urnak, a rendezésben pedig Zerkovitz Vilmos urnak. Ollop Imre ur magánelőadásai tetszést arattak. Dalestély után a táncz reggeli 4 óráig tartott, melyet kedélyesség fűszerezett. Elismerést szavazunk az ifju „Női dalkör"-nek, tagjai kiváló szorgalommal iparkodnak a próbákon résztvenni.

— ***Hagi Ibrahim*** arabtársasága m. kedden előadást tartott, merészség, rendkivüli ügyesség jellemzi a társaság előadását. Ide Zala Egerszegről jöttek, s Varasdra távoztak. Az igazgató 95 éves, erőteljes férfiu.

— ***Halál undortól.*** Szigetvárott a szolgabiró lakásánál egy fogoly rab végzett házi functiókat, s egészen otthonossá lett; — azonban a fogoly egyszer csak eltünt. Tavaszszal a rendes kuttisztitás alkalmával a csáklyát forgató egyik munkás valami sulyos testet kapott fel, de nem birt vele, több erő segélyével azonban sikerült a kut fenekéről e sulyos tárgyat felszinre hozni, melyben a fogoly-rabra ismertek. Szörnyü borzadás hatotta át a jelenlevőket, a háziakra pedig s egynehány, az ezen kut vizét használt családra oly undoritó hatást tön, hogy többen, a keletkezett undor folytán, megbetegedtek és egy áldozatot is vont maga után. Kr. T. 10 éves legény, ki ama kutnak vizéből ivott, mint a „P. Ll." irja, az undortól meghalt, s mult pénteken temették el.

— ***Filippasics Károly,*** eddigi helyettes plebános ur, véglegesen letenyei plebánossá neveztetett ki; üdvözöljük a hitbuzgó s lelkes honpolgárt!

— ***Czigány Bertalan,*** szent-adorjáni közbirtokos ur, az ottani oskola javára harmadfél hold földet ajándékozott. Elismerés a nemes ösztönü intézkedéseért! a népnevelés szent ügyét előmozditani egyik legszebb hazafiui erény! vajha sokan követnék példáját!

— ***Bátó*** községben — Somogymegye — megengedtetett, hogy hetenkint hétfőn — egyelőre helypénzszedési jog nélkül — hetivásárok tartassanak.

— ***Választási apróságok.*** Lasznakon 20-án verekedés volt a két párt között, de mire a katonaság odaért, szétszéledtek. Emberhalál nem történt, mint az hireszteltve volt. — Egy kilimáni balpártitól töltött pisztolyt vettek el. — Egy pötrétei más nevével akart szavazni, letartóztatták. — L. helybeli izraelitát a balpártiak megverték, mivel közéjük ment. — Egy balpárti pedig a jobbpártiak közé jöve, azzal vádolta, hogy a Csengeryisták eladták lelküket, Farkas László szentpéterúri földmives rendreutasitva, azonnal megragadta a hajduknak adta át. — Sándorházáról Kustán János egyesegyedül szavazott Csengeryre, kinek fiai Viravát éltették, nemes meggyőződésüknek szép jele ez!

— ***Pacsai járás*** szeretve tisztelt erélyes szolgabirája, méltóságos Horváth Mór, cs. k. kamarás ur, a vidék legnagyobb örömére határozottan kijelentette: miszerint f. évi april havában illető helyen benyujtott lemondását visszavonja, s mint szolgabiró, állását továbbra is megtartja. — E hirt azért volt kivánatos köztudomásra hozni, hogy azok, kik e hivatalra vágyódtak, megszünjenek aspiránsok lenni.

X.

— ***Kortesdalból:*** A kanizsai vidéki választók dalolták: Magas fára szállott a sas, Zöld tollakkal van csalogass. Virava nem kell ennekem, Csengery az én követem, Igazán. Melódiája: Kaka tövén költ a rucza stb.

— ***Somogymegye*** követválasztási napja junius 25-én lesz. Ugy halljuk, hogy a Deákpárt több helyütt győzni fog itt is.

— ***Tudomásul.*** E lapok felelős szerkesztője hosszabb időre fürdőbe utazván, a szerkesztést ideiglenesen e lap belmunkatársa Györffy János ur teljesiti, kivel naponta délelőtt 8—9 és délután 2—3 óra között a szerkesztői szálláson találkozni lehet.

— ***Rövid hirek.*** A „Testvér" czimü napilap a „Szabad egyház"-ba olvad, mely „Szabad-sajtó" czimet vesz föl. — Az osztrák államvasut e hó 28-án Pestről Bécsbe kéjvonatot rendez. — Konkoly Thege Miklós Ó-Gyallán pompás csillagvizsgáló-tornyot épittetett s azt Europa leghiresebb gépészétől való csillagászati eszközökkel szerelte föl. — József fhg idősb gyermekét: Mária Dorottya Amália főherczegnőt e hó 14-én mint 5-ik születésnapján vezették be a felcsuthi szentegyházba. — Mehádián Haynald érsek gyász isteni tiszteletet tartott királyi ő felsége elhunyt nagyjáért. — Királyné ő felsége a jövő nyarat nem Ischlben, hanem Reichenauban tölti, hogy a világkiállitás alkalmával Bécshez közelebb legyen. — Munkácsy Mihály a „Kortesek" czimü életképet festi. — Románok egyetlen grófja volt s az is meghalt mult hó 5-én Bukarestben. — A grimsbyi jégház leégett s száz tonna jég megsemmisült, az épület biztositva volt, de a jeget ki biztositotta volna tüz ellen? — Halász Géza főorvos statistikai összeirása szerint 3970 tehén van Pesten. — A pesti szemét kihordását Hirschler Fülöp 3 évre 11.507 frt 77 krért vállalta el. — Gr. Wenckheim Krisztina esküvője gr. Wenckheim Frigyessel folyó hó 18-án ment végbe az ó-kigyósi pusztán, mely alkalommal a nemeslelkü menyasszony különféle jótékonyczélra mintegy 125 ezer forint alapitványt tett. — Sopronban Mittrowsky Galicziából való 29 éves hadnagyot egy tiszttársa párbajban szivenlőtte. — A birodalmi tanácsot Bécsben elnapolják az őszig.

Papirszeletek.

A pädagogiából:

Tanitó: Mondd kis Mill, mi az a kincs?

Mill: Kincs? kincs? az egy káplár!

Tanitó: (csodálkozva) Hogy-hogy?

Mill: Hát ugy, hogy ha a káplár az este 9 órára pontosan nincs a konyhában, a szakácsnénk azt mondja: „Nem tudom, hol marad oly soká a kincsem."

Növendék: (A történelemből előolvasván) „Midőn III. Károly fiát elveszté, ő bánatában többé soha sem nevetett."

Kis növendék: Hát még akkor sem, ha megcsiklandozták?

— A rendjelek után sóvárgóknak: A birmani [illegible] Rómán keresztülutaztában az olasz király [illegible] a [illegible] koronarend [illegible] Umberto ki. A [illegible] roppant [illegible] bökögette tenyerén [illegible] a szalagot, de [illegible] tudta, mit tegyen vele, végül [illegible] gyapjut kötő darabán, a hálája kifejezéseül négykézláb futva háromszor kerülte meg az adományozó királyt. Persze, hogy a tisztelgés hahotában végződött!

suti naponkinti menetrend:

Budapesti idő szerint.

Indul	N.-Kanizsáról	Budára	reggel	6	óra	5 perc
„	„	„	délután	1	„	48 „
„	„	„	estve	10	„	43 „
„	„	Bécsbe	délután	2	„	18 „
„	„	„	estve	10	„	58 „
„	„	Szombathelyre	reg.	5	„	48 „
„	„	Triest felé	„	5	„	3 „
„	„	„	d. u.	2	„	24 „
„	„	Pragerhofba	éjjel	11	„	30 „
„	„	Mohács, Barcs, Eszék	reg.	5	„	18 „
„	„	„	d. u.	2	„	43 „
Érk.	N.-Kanizsára	Budáról	reggel	4	„	43 „
„	„	„	délután	1	„	45 „
„	„	„	estve	9	„	20 „
„	„	Bécsből	reggel	4	„	33 „
„	„	„	estve	10	„	18 „
„	„	Szombathelyről	d. e.	10	„	27 „
„	„	Triest felől	d. u.	1	„	9 „
„	„	„	estve	[illegible]	„	[illegible] „
„	„	Pragerhofból	reggel	3	„	50 „
„	„	Barcsról	„	4	„	19 „
„	„	„	délután	1	„	21 „

Az éjjel 11 óra 30 perczkor Kanizsáról induló vonat a Triestből Bécsbe menő 5-ös számu személyszállitó vonattal Pragerhofnál csatlakozik.

Érték- és váltofolyam jun. 22.

5% metaliques 64.80; 5% nemz. kölcsön 72.30; 1860-ki álladalmi kölcsön 104.80; bankrészvények 855; hitelintézeti részvények 344.30 London 112.40 ezüst ágió 110.—; arany darabja 5.37; 20 frankos arany 8.90 kr.

Heti naptár.

Junius 23-tól 29-ig 1872

Hó- és hetinap		Katholikus naptár	Protestáns naptár	[illegible]
26) A [illegible] Máté V.				
23	Vasárnap	F 5 Sidon.	F 5 [illegible]	[illegible]
24	Hétfő	K. sz. J.	[illegible]	[illegible]
25	Kedd	Prosper	[illegible]	[illegible]
26	Szerda	Ján. Pál	[illegible]	[illegible]
27	Csütört.	László kir.	[illegible]	[illegible]
28	Péntek	Leo pápa	[illegible]	[illegible]
29	Szombat	Péter és Pál	[illegible] Pál	[illegible]

Felelős szerkesztő: Batorfi Lajos.

Nyilttér.*)

Mindenkinek különös figyelmébe ajánltatik a

Dr. Forty-féle általános

SEB-TAPASZ,

mely rendkivüli gyógyereje, elválasztó, érlelő s fájdalmat csillapitó hatása által leggyorsabb, legbiztosabb s egyszersmind gyökeres gyógyulást eszközöl különféle bajokban. — Ily bajok a [illegible], legrosszabb, bőr- és barnaság, hártyásgyík (Croup, angina) mindennemű megsértések, harapás, szurás, vágás vagy égés által támadott sebek megforrázások, darázs- vagy méhszurások, kenés-fekélyek, sorvatok (contusiók) meglepő gyors fájdalom csillapitással — rögzött daganatok, gümők, tályogok, pokolvar (carbunculus pustula maligna), megkeményedések, genyedések, vérkelések, minden mirigybetegségek, görvélyes fekélyek, fagydaganat, ujféreg, körömméreg, valfus, tagszivacs, csont-szú, kificzamitás és megrándulások, helyes csuz; továbbá a szülés folytáni lábfekélyek és sebek, fájós fekélyzett vagy már genyes női mell, — Sok nő már csirában volt emlőrák által, a különben elkerülhetlen életveszélyes sebészi müttétnek mellőzésével — egyedül ezen jeles sebtapasz használata által menekült meg.

Végre a testbe teljesen bemélyedt bárminemü szálka, vagy darázs- és méhfulánkja csupán ezen tapasznak rövid ideig használata folytán annyira elő tünik, hogy azután a testből közönségesen szabad kézzel, sebészi müttét és fájdalom nélkül könnyen kihuzható, mire a seb gyógyulása nemsokára bekövetkezik.

Ezen megbecsülhetlen gyógyszer, melynek jelessége leghitelesebb egyének számos s különös kivánatra bármikor felmutatható bizonyitványai által már régen a legtényesebben elismertetett — rendkivüli, s legkülönnemübb esetekben megpróbált hatásáról és feltünő sikerdús eredményeinél fogva, melyek használata által még elavult bajokban is eléretnek, jól megalapitott és elterjedett hirét kétségbevonhatlanul igazolja.

Egy csomag ára 50 kr., nagyobb csomag 1 frt, használati utasitással együtt, postán küldve 10 krral több. — Egy frtnyi csomagnál kisebb szállitmány nem teljesittetik.

Központi küldeményező raktár: **Pesten Török József** gyógyszerész urnál király-utcza 7-ik szám alatt.

Továbbá kaphatók: **Nagy-Kanizsán: WAJDITS JÓZSEF** urnál. **Pakson:** Malatinszky S. **Pécsett:** Sipőcz J. — **Sümegen:** Stamborszky. **Sz.-Fehérvárott:** Braun J. — **Szombathelyen:** Pillich F. — **Veszprémben:** Ferenczy K. **Zágrábban:** Mittlbach Zs.

A t. cz. gyógyszerész és kereskedő urak, kik raktárt elválalni hajlandók lennének, felszólittatnak, miszerint e részbeni ajánlataikat ezen gyógyszer készitőjéhez **FORTY LÁSZLÓHOZ** címezve: Budára, (Krisztinaváros, fő-utcza 590. szám) beküldeni sziveskedjenek, hol megrendelések is pontosan teljesittetnek.

Vidéki bérmentes levelek általi megrendelések az árnak készpénzbeni beküldése, vagy postai utalvány- vagy utánvét mellett lestent és legpontosabban teljesittetnek.

*) E rovatok alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

A nehéz nyavalyát és a nyavalyatörési görcsöket

gyógyitja dr. O. Killisch, a nehéz nyavalya specialis orvosa. — Most Hamburg. A—B—C Strasse Nr. 28. — Már száznál többet teljesen kigyógyitott.

Idült vagy kezdetleges

titkos betegségeket és

tehetetlenséget

hasonszenvi gyógymód szerint gyógyit dr. Ernst L., Pesten, bálványutcza 6. sz. 2. em. 15. ajtó. Rendelési idő délután 2—6 óráig.

E betegségek gyakran, hogy azonnali eredmény éressék el — könnyelmüen nagy adag jód vagy kénesővel kezeltetnek. Az igy gyógyitottak azonban a legborzasztóbb utóbajoktól támadtatnak meg; annyira, hogy a kün jelmü gyógykezelés ndajt késő vénségükig szenvednek. Ily v szélyek ellen menedéket nyujt a hasonszenvi gyógymód, mert nemcsak a legrégibb bajokat meggyógyitja, de hatása oly jótékony, hogy utóbajoktól félni nem lehet. Az életrend mellette oly egyszerü, hogy mindenkitől megtartható.

Levélileg is eszközöltetik rendelés.

Titkos betegségeket

és

tehetetlenséget,

(elgyengült férfierőt)

gyakori magömlédseket, idült syphilist, a legmakacsabb bőrbetegségeket, gyógyit gyökeresen és biztonsággal

5 frt honorarium mellett

BESENBEK A.

orvos, sebész és szülész, József főherczeg ő fenségénél volt uradalmi orvos.

Rendel 9—4 óráig Pesten, Zöldfa utcza 20. szám az udvarban balra 1-ső ajtó.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszol.

Gazdászati jegyzék saját tudósitóinktól.

Gabnapiarcz:	Kelet:	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Kukoricza	Köles	Bab	Hajdina	Marha, Borju, Disznó, Juh hus fontja	Burgonya mérője	ujbor akója	ó bor akója	Széna mázsája	Szalma mázsája	Kem.-fa öle	Időjárás	Termények állapota
Boglár	Junius 22.	[illegible]	3.90—.70	3.10—3.—	1.80—1.65	1.60—4.20	—.—	4.20	4.—3.60	—	—	—	—	1.50—1.20	—	[illegible]	Jó	buza jó, rozs n.
Csáktornya	„ —	6.00—[illegible]	—.90	3.80—3.—	—.—	1.60—4.10	—.—	—.—	—	—	—	—	—	1.60—	.50—	—	kedvező	[illegible]ktel, kiv. kukor.
Győr	„ 20.	6.60—[illegible]	—.—	3.—2.70	2.10—1.80	4.80—1.40	3.10—3.10	4.90—4.—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Kaposvár	„ 20.	5.70—5.00	1.10—1.—	3.15—3.05	1.60—1.40	4.50—1.30	—.—	—.—	4.20—3.—	22 26 30	[illegible]	—6.—	10.—9.—	—.—	—.—	[illegible]	változó	
Keszthely	„ 20.	5.80—5.70	3.90—.6	3.—2.80	1.95—1.80	4.30—4.20	3.60—3.20	[illegible]	—	24 26 28	—	—7.50	16—14.—	.30—	.90—.60	15.80—	szeles	Jó
Marczali	„ 14.	5.50—5.—	3.75—.60	3.20—	1.75—1.70	4.80—4.20	—	—	—3.40	22 24 27	—	—	—	.80—	.50—	12.—11	esős	jobb
Nagy-Kanizsa	„ —	6.40—5.50	[illegible]	3.—2.90	2.—1.90	4.60—1.40	3.15—3.[illegible]	1.80	1.50	[illegible]	[illegible]	—7.—	11.—10.	.65—	1.90—	12.—		
Pápa	„ 21.	6.40—6.00	[illegible]	2.20—2.—	1.80—1.60	3.80—3.50	—	—	—	[illegible] 28 30	1.30—1	—7.—	13.—11.—	1.30—	.90—	18.—	[illegible]	Jó
Pécs	„ 20.	[illegible]	[illegible]	3.—2.60	2.10—2.05	4.50—4.20	—	—	—	—	—	—	—	1.50—	.90—	—		
Pest	„ 21.	7.05—[illegible]	4.70—.60	3.10—2.95	1.95—1.80	1.30—4.25	3.85—3.20	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Sopron	„ —	7.10—[illegible]	[illegible]	3.15—3.—	2.50—2.20	1.60—1.40	—	—	—	—	—	—	—	75.	.80—.60	—		
Simegh	„ 18.	[illegible]	[illegible]	3.5—2.80	1.60—1.70	1.—3.85	—	4.8—[illegible]	—	24 21 28	—	—	10.—	—	—	12.—	esős, hives	
Székesfehérvár	„ —	6.10—6.—	4.10—	2.90—2.70	2.—1.90	1.—.—	3.60—	3.20	3.20	[illegible]	1.30—	—	1.2	1.60—1.40	—	22.—20—		
Szigetvár	„ —	6.—5.60	1.70—	3.50—1.—	2.20—2.—	1.50—4.—	—	—	—	—	—	—	—	1.80—1.—	—	12.—11—	borult	Jó, tavaszi gyen.
Szombathely	„ 14.	7.—[illegible]	[illegible]	3.35—	2.20—[illegible]	4.50—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Varasd	„ —	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible] 1.9[illegible]	1.50—1.30	—	4.[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	—	—	—		
Veszprém	„ 19.	6.40—4.—	[illegible] .70	2.85—2.65	2.—1.55	3.91—3.80	6.60—	—	—	26 28 31	1.40—	—	[illegible]	1.70—	1.20—	14.—		
Zala-Egerszeg	„ 17.	6.40—6.10	—.—	3.60—	2.50—2.20	1.20—	8.—	4.—	[illegible]	[illegible]	1.80—	—	—	2.—1.80	.50—	12.—10.	változó	kecsegtető

Einen Weltruf

erwarb sich in kurzer Zeit die höchst nützliche und sehr belehrende Schritt „*Der Jugendspiegel,*" das berühmte Buch für geschwächte und impotente Männer, durch Ausschweifungen Zerrüttete u. s. w.

Inhalt: 1) Einleitung. 2) Ueber Impotenz im Allgemeinen. 3) Ursachen und Verbreitung der Onanie. 4) Ein Wort über die männlichen Geschlechtstheile. 5) Geschlechtliche Krankheiten. 6) Geschlechtliche Ausschweifungen und das Alter. 7) Rettung aus dem Verderben der Onanie. 8) Heilung. 9) Krankheiten und Heilungsgeschichten. 10) Anhang von Zeugnissen geheilter Männer der verschiedensten Altersklassen.

Man fordere in den Buchhandlungen aber nur den **berühmten „Jugendspiegel,"** der für 1 Gulden schnellsten direct vom Verleger, **W. Bernhardi in Berlin** (jetzt **Simeonstr. 2.**) zu beziehen ist.

Csalódások elkerülhetése végett!

Cs. kir. kizárólag szab. ujolag javitott amerikai és angol pátensekkel ellátott általán kedvelt

Anatherin-szájviz

POPP J. G.

Cs. kir. udvari fogorvostól és szab. tulajdonostól. Bécs, belváros Bognergasse 2-ik szám.

Ezen szájviz a bécsi orvosi facultás által approbalva, é saját 20 évi gyakorlatomonát rendkívüli hatásunak ismerve különösen jótékony hatásunak bizonyult a száj kellemetlen szagtól megóvása tekintetéből rosz vagy mesterséges fogak és foggyökerek elhanyagolt tisztogatás miatt beállott szájbűz eltávolitására, és dohány szagnak megszüntetésére, fölülmulhatlan szer beteg, könnyen vérző, időnkint felgyuladó foghus és scorbut ellen, különösen tengeren hajózóknak; továbbá reumatikus és köszvényes fogbajok orvoslására, foghus lazulása és elhalása megakadályozására, mely különösen a k aladtával, midőn a légmérséklet változtával igen érzékeny fájdalmat szokott ez okozni; igen hasznos ez a fogak tisztitására általában de főleg a foghus rothadása ellen hatásos szer; felette csudás hatás van a scrophulósok szokott baja, a fogak ingása és lazasága elle megakadályozza a beteg fogaknál a fogkő szerfeletti kifejlődését, erősiti a foginakat, óv fogfájástól; a száj frissességét fentartja és hűsitőleg hat, és az ízt tisztitja, mint a nyálkát feloldja, és azt könnyen eltávolithatóvá teszi.

Egy üveg ára 1 frt 40 kr. o. é. Vitelbér és csomagolás 20 kr.

Növény fogpor.

A fogakat olykép tisztítja, hogy mindennapos használata által nemcsak a kellemetlen fogkő eltávolittatik hanem a fogak fénye is előállittatik és fokoztatik. Egy skatula ára 63 kr. o. é.

Anatherin fogpep.

Egyike a legkényelmesebb fogtisztító szereknek, miután semmiféle egészség ellen anyagot nem tartalmaz; a fog emallja, a nélkül hogy sértetnék, tisztittatik általa, a gép egyéb vegyülékei nyálhártyákat ... és frissiti, a száj, részint az ... olaj részei által frissiti, ... fogak tisztaságát és fehérségét fokozza.

Különösen ajánlható ... utazóknak, ... folyhat és nem romlik meg.

Egy szelencze ára 1 frt 22 kr. o. é.

Fogtapasz

Mely por és folyadékony anyagból áll, melyet üres fogak kipasztására használni lehet, hogy eredeti alakjukat visszanyerjék, és a további kivájásnak eleje vétethessék, megakadályozza az ételmaradéka feltorlódását a fogakban, ugy a nyálka és egyéb nedüket is és ezáltal a csontanyag lazulásától megóv, mi az mához hatva, fogfájás szokott előidézni. (697—a ,1

Egy adag ára 2 frt 10 kr. o. é.

Kaphatók: Nagy-Kanizsán: Belus József gyógysz., Rosenberg, Rosenfeld, Welisch, J. és Fesselhoffer J. kereskedésében. — Pápán: Tschepen J., Keszthelyen: Pfisterer gyógyszerész, Singer M. Weiss, Zala-Egerszegen: Isóó F., gyógyszerész. Kaproncán: Werli gyógyszerész. Varasdon: Halter gyógyszerész Sümegen: Dorner Kajet. Szombathelyen: Pillich Ferencz és Rudolf gyógyszer. Határőrvidéki Sz.-Györgyön: Fible E. C. Veszprémben: Meyr Tuszkan, ugy Gothard Tivadar és fiainál. — Székesfehérvarott; Legmann A. Braun J. gyógysz. Lovasberényben: Heisler gyógysz. Kalocsán: Horváth K. gyógyszerész. Kecskeméten: Milhofer és Machleid gyógysz. Pakson: Flórián J. gyógysz. Körmenden: Horváth J. Somssenrend gyógysz. Kaposvarott: Kohn J. ... Belus és Schröder gyógysz. Szegszárd: Brahsay gyógysz. Bonyhádon: Kramolin J. Szigetvárott: Barwarth, Salamon gyógysz. Kaján: Michitsch St és Herzfeld fiai, ugy Herzog Ignacznál. Pécsett Zsolnay W. és E. Zách, Sipőkh gyógysz. Karadon: Zadubánszky gyógysz. Marczaliban: Kiss gyógysz. Tolnában: Graff gyógysz. — Dunaföldvárott Lukács gyogysz. — Szent-Györgyön: Nöthig — Alsó-Lendván Kiss gyógysz. — Robonczon: Simon gyógyszerész urakuál.

Én Rix Vilma

ezennel nyilvánosan kijelentem, hogy én, mint boldogult Dr. Rix A. özvegye 15 év óta *egyesegyedüli* készitője vagyok a valódi és hamisitatlan ***Pompadour-Pásztának***, mert csak én magam ismerem ennek készitési titkát. Midőn ezennel jelentem, hogy nevezett Pompadour-Pászta mostantól kezdve csak lakásomon, Bécs, Leopoldstadt, grosse Mohrengasse 14. I. Stiege, Thür 62, valódi minőségben kapható, intek mindenkit a másnál való vétel ellen, minthogy jelenleg sem fő- sem pedig fiók raktárt nem tartok és az ezelőtti raktárakat, előfordult hamisitások végett megszüntettem. Valódi Pompadour-Pásztám, csudapásztának is nevezve, hatását soha sem fogja elhibázni; a felülmulhatlan arczpaszta eredménye minden várakozáson tuli, a egyedül biztos szer arczbőrkiüteg, bőr-atkák, szeplők, májfoltok és pörsenések gyors és csalhatatlan elüzésére. A vevők annyira biztositvák, hogy nem tapasztalt siker esetében, a pénz visszaadatik. E kitünő pásztából 1 tégely, utasitványnyal együtt **1** frt. **50** kr. o. é. (787—12 2)

Köszönet-iratok nem nyilvánittatnak. — Postai utánvéttel is küldetik.

Árverés.

Folyó évi junius 30-kán a délutáni órákban és a reá következő napon Botfán, Zala-Egerszeghez félórányira, mindenféle házi butorok, gazdasági eszközök — gépek — gulyabeli-marhák — sertvések és birkák fognak nyilvános árverés utján eladatni.

Fackh Gedő.

A legjobb

amerikai varógépek

legolcsóbb eredeti gyári áron

kaphatók:

ROSENFELD ADOLF

raktárában, a hol szinte a hozzávaló

tű, czérna, selyem, olaj,

jutányosan kaphatók.

A varrógépek tartósságát és szilárd szerkezetét több bizonyitvany tanusitja, melyeket helyben s vidéken elárusitott gépek vevői elismerésül küldöttek a fentirt raktárbizományoshoz.

Einzig in ihrer Art in Europa

ist die grösste, vielseitig ausgezeichnete erste

kais. kön. Hof-Wäschefabrik

des E. Fogl, in Wien.

Niederlagen:

25 *Mariahilf,* Hauptstrasse **25,**

Stadt, Kärntnerstrasse 27,
Ecke der Himmelpfortgasse,
„zum Erzherzog Karl",

welche durch strengste Solidität und auf jedem Stück Waare mit Ziffern ersichtlichen Preis es bei ihrer Massenproduction dahin gebracht hat, das sie dem Exporte, Engros- sowie Detailverkaufe von keinem der anpreisenden Händler Erreichbares, ausserordentlich Billiges und Bestes, unter vollster Garantie bietet und nach den Provinzen auf briefliches Verlangen Bestellungen prompt zusendet und Nichtpassendes retour nimmt.

Engl. ***Chiffon-Hemden*** mit oder ohne Halskrägen, schöner als Leinen (bei brieflicher Bestellung ist der Halsumfang anzugeben) das Stück fl. 1.80, 2, 2.50, 3—3.50 Das Eleganteste und Praktischeste.

Rumburg.-Leinen-Herren-Hemden (Halsumfang anzugeben) zu fl. 2, 3, 4, 5, 6 die allerbesten.

Halskrägen, neuester Façon, per Dtzd fl. 2, 3—4 fl. (Halsumfang anzugeben.)

Herren-Cravaten oder ***Salonbinden*** per Stück 75 kr., fl. 1, 2 bis fl. 8.

Herren-Unterhosen zu fl. 1, 1.60, 2, 2.50—3 fl. Reitschnitt, französische, oder ungarische Façon.

Wollene ***Gesundheits-Jacken*** zu fl. 2, 3, 4, aus Seide fl. 6, 7, gepelzte oder gewirkte ***Unterhosen*** fl. 2, 3—4. Schutz gegen Gicht.

Leinen-Damen-Hemden glatt zu fl. 1.50, 2 fein geschlungen fl. 2.50, sowie Schweizerform, ganz neue Formen mit Stickereien zu fl. [illegible] Leinen- und Batisthemden mit Stickerei, auch Spitzen, zu fl. 6, 8—10 fl.

Damen-Nacht- oder ***Winterhemden*** mit langen Aermeln zu fl. 3.50, auch gestickt fl. 7—6 fl.

Damenhosen, aus Leinen, Percail, oder Barchent fl. 2, 2.50—3 fl. mit Stickerei.

Damen-Negligé oder ***Nachtcorsets*** aus feinstem Barchent zu fl. 2—2.50, aus französischem Batist mit Stickerei zu fl. 3.50, 3—4 fl. (Halsumfang anzugeben.)

Damen-Unterröcke aus Percail oder feinstem Rock-Barchent zu fl. 4, mit Stickerei-Einsätzen fl. 5, 6—8 fl.

Damenstrümpfe oder ***Herren-Fussocken***, das Dtzd fl. 5, 6, 8—10 fl. die feinsten.

Damenmieder zum Schnüren (Taillenumfang ist anzugeben) zu fl. 3, 4—5 fl.

1 Dtzd ***Leinen-Taschentücher*** zu fl. 1.50—2 fl. grössere und feinere zu fl. 2.50, 3.50, 4, 5—8 fl.

1 Dtzd ***Zwirn-Batist Tücher*** zu fl. 5, 7, 9—10 fl. die feinsten.

Servietten od. ***Handtücher***, per Dtzd nur fl. 5, 6, 7—9 fl. in Damast.

1 ***Leinen-Tisch-Garnitur für 6 Personen*** (1 Tischtuch mit 6 passenden Servietten) zu fl. 5, 6, 8—10 fl., für 12 Pers. das Doppelte.

30 Ellen ***färbiges Bettzeug***, das St. zu fl. 7, 8, 9, 10—12 fl.

30 Ellen ***Handgarn-Leinwand*** [illegible] zwirn ungebleicht zu fl. 7.50, 9.50, fl. 18—25 fl.

1 St. 30 ellige $^{5}/_{4}$ breite ***Rumburger Leinwand*** zu fl. 12, 13, 15—18 fl.

40—42 Ellen vorzügliche ***Weben-Leinwand*** (zu feiner Bettwäsche oder 12 Damen-Hemden) fl. 14, 15, 18, 22—24 fl.

[illegible] ellige belgische ***Weben-Leinwand*** zu fl. 22, 25, 30—35, fl. ausgezeichnet schön.

50 und 54 Ellen unvergl. gute ***Rumburger*** oder ***Holländer Weben*** (Handgesponnen und $^{5}/_{4}$ br. zu fl. 30, 35, 40, 50—60 fl.

Briefliche Bestellungen in beliebiger Sprache aus den Provinzen werden gegen Geldsendungen oder Postnachnahme unter Garantie überallhin zugesendet. — Briefe zu adressiren: (761—12,10)

E. FOGL, Wien, k. k. Hoflieferant,
Mariahilferstrasse 25.

Beim Einkaufe von je fl. 50 6 St. Batisttüche gratis.

Ein Maschinist

welcher in

Dreschen u. Mühlwesen

bewandert ist,

sucht dergleichen eine Stelle.

Näheres in der Reduction.

November hó 1 én üzletemet Dorottya-utcza 12. sz. házba helyezem át.

KANITZ C.,

papir- és diszműáru kereskedése

Pesten, Deák Ferencz-utcza 6 sz.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát *iró-* és *irodai* szerekből a legjutányosabb gyári ár mellett, u. m.:

Levél — irodai — és csomagoló papir, boritékok minden nagyság- és minőségű, szalmapapir, boriték irodába igen alkalmas; név, jellem és helység fekete nyomatával; 1000 db 6 frt. - Ugyvédeknek irodai papir, zöld-, chamois-, rózsa- és kék szinekben.

Meghatalmazás, kötelezvény, váltó, váltóóvás, költség-jegyzék, nagy kiválasztéka.

Teljesen felszerelt asztali iróeszköz legfinomabb bronce- es vasból **3-, 6-, 10-, 15-, 30 frt** a legfinomabb.

Váltó- és okmánytárcza, magánnedvesitő, dombornyomó-prés *levélmérleg.*

Levélpapir és boriték a legujabb szines monogrammal leszállitott ar mellett

Legujabb névjegyek 100 darab 60 kr., 1 frt 20.; egész 2 frt 60 krig; valódi francsia brillantin papiron.

Irodai- kereskedelmi- és gazdászati könyvek, mindennemű nyomtatványok felvétele gyári ár mellett.

Ajánlom jól rendezett raktáramat, mindennemű illatszerekből, kölni viz (Eau de Cologne) pipere- es kézi szappanból, egyszersmind illatszerhez való fecskendezőt.

Levélbeli megrendelések rövid idő alatt, a legpontosabban, utánvét mellett, eszközöltetnek.

November hó 1-én üzletemet Dorottya-utcza 12. sz. házba helyezem át.

November hó 1-én üzletemet Dorottya-utcza 12. sz. házba helyezem át.

November hó 1-én üzletemet Dorottya-utcza 12. sz. házba helyezem át.

Strasser A.

ajánlja jeleseknek elismert készitményeit

vizmentes

kautschuk-ponyvákban

a legolcsóbb gyári árakon.

Mustrák és árjegyzékek kivánatra ingyen.

Raktár: Pest, Béla-utcza 5. sz.

Ő felsége a király legmagasb elismerése.

Első rendű érem. Pest 1865.

Ehrenpreis Mödling. 1866.

Für Export 1866.

Tölgyfahéj. 1866.

Crate. Preis. 1866.

Kész géphajtó-szijak

mindenféle átmérőjű, egyszeres, dupla vagy többszörös, varrással, a nélkül, a legokszerűbb mod szerint, a legtisztább fő bőr darabból készitve, vasuthoz, öntödéhez, mű- és gőzmalomhoz, mozdony- és lócséplőgéphez, vas-, czukor- és szeszgyárakhoz, varrógépekhez stb.

Minden fajta készbőr kocsigyárosok, szijgyártók stb. számára.

Varró- és kötőszijak, zsirosan s a nélkül.

Vas- és rézbőr, összevitoló szegek és kapcsok, talpszegek és árófok, hadsereg. bányász és földmives lábbeliekhez a lehető legjutányosb árakon kaphatok.

EDER TESTVÉREKNÉL Pesten, Zrinyi utcza 3. sz. a.

Waidits József [illegible]

NAGY-KANIZSA, 1872. junius 27-én. 52-ik szám. Tizenegyedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr
Hirdetések jutányosan
NYILTTERBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.

Zala-Somogyi Közlöny

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhez, — anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY KANIZSA
Wlassicsház.

(a „zalamegyei gazdasági egyesület" és a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank" hivatalos értesitője.)

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Selymészet.

A selyemgubóknak 1872-ik évben a magas kormány által országszerte leendő beváltása a szegszárdi országos selyemtenyésztési intézetre bizatott.

A munka- és szorgalomnak méltó elismerés- és jutalomra levén szüksége, intézkedni méltóztatott a magas ministeriumnak az iránt, hogy a selyembogár tenyésztéssel foglalkozók gubói okvetlen beváltassanak és értékesittessenek. Ezáltal a munkát és szorgalmat méltó elismerés és jutalmazás által azért kivánja éleszteni, hogy megkedveltetésével a selyembogarak tenyésztését, hazánkban a selymészetet nemzetgazdászat tárgyává módosithassa.

A m. kormánynak e törekvéséből 3 rendbeli kötelezettség értelmezendő. Egyike a selyembogarak tényleges szaporitásával foglalkozókat, másika a szülőket, harmadika pedig a hatóságokat illeti.

E 3 kötelezettség összeolvasztása nélkül Magyarországban nincs, nem lehet jövője a selymészetnek, mert a mig ennek hiányával leszünk, a selyembogarak tenyésztése, a gubók szaporitása mindig csak mint gyermekjáték fog gyakoroltatni.

Nagyon kivánatos, hogy megértsük a m. kormánynak e tárgyra is kiterjesztett figyelmét, mert csakugyan tény az, hogy a selymészet kevés fáradság és költség mellett évenkint szép jövedelmet biztosithat, de csak ugy, ha a fenti 3 rendbeli kötelezettség egy egységben gyakorolja kifolyását az ügy élesztésére.

I. A selyembogár tenyésztő ne csak szórakozást, mulatságot iparkodjék fellelni a selyembogarak zárt petéje kiköltésével, a selyemhernyók szaporitásával, a gubók halomragyüjtésével, törekedjék egyuttal az által magának hasznot, azaz pénzt, vagyont is szerezni. És ez azon kötelezettség, mely elsőben illeti a tenyésztőt.

A mig a m. kormány a gubók bevásárlására, azoknak czélszerü felhasználására, értékesithetésére nem gondolt, vagy ha gondolt is, de utat, módot nem jelelt ki az elárusithatásra, helyén volt a selyemhernyók és gubók szaporitását a tanulmányozás kezdeményezésének, legkivált gyermekjátéknak tekinteni, ma azonban, midőn az elárusithatás lehetővé tétetett, nem elegendő e téren hálátlan szórakozást, játékot keresni, hanem pénz-, vagyonszerzésre is kell törekedni.

Majd alig találunk községet, melyben a selyemhernyóknak és gubók szaporitásával ne foglalkoznának gyermekeink. Nagy-Kanizsán majdnem minden iskolásfi- és leánygyermeknek van néhány száz, ezer selyemhernyója, magában a városi oskolaépületben, néhány ezer selyemhernyó tenyésztetik a tanulóleánykák által Kafka tanitó urnő vezénylete alatt. És hiszem, hogy e városban szorgalmas fellelkesités mellett néhány mérő gubót lehetne halomra gyüjteni.

Ily kedvező viszonyok mellett csakugyan jól esik a közönségnek tudomásul vehetni, mihez való alkalmazkodhatás végett, a gubóknak miuton és módon leendő elárusithatását, melynek emlékezetbe hozatala mellett mondanom kell, hogy mit kövessenek selyemhernyó tenyésztőink gubóik elárusithatása körül.

Iparkodjanak jó, értékes gubókat szaporitani, és hogy ezt tehessék, kövessék alábbi utasitásomat, ugyanis:

1. Minél nemesebb zárttojásokból keltek ki a selyemhernyók, annál értékesebb gubók képzésére tarthatunk számot. Jövőre szerezzünk magunknak zárt petéket a szegszárdi országos selyemtenyésztő intézetből. Utóbb ezekből magunk is gyüjthetünk jó petéket.

2. Gondviseljük a selyemhernyókat a tenyésztés szabályai szerint; tegyünk ugy:

a) hogy a petéket addig ki ne költsük, mig szederlevelet nem adhatunk azoknak;

b) azokat a selyemhernyókat, melyek két egymásutáni napon kelnek ki, külön seregben neveljük. E szerint osztályozzuk azokat életkorra nézve;

c) a nagyon fiatal, apró hernyóknak a legkisebb szederlevelet kell megszedetni és összeaprogatva, eledelül adni;

d) az egyes seregeket is külön seregekre osztjuk, ha tapasztaljuk, hogy azok némelyike visszamarad a fejlődésben, egy seregben összesitjük a gyengébbeket, másikban az erősebbeket. Azért kell erre gondolni, mert az erősek leheverik az apró, gyengéket, felemésztik a gyenge leveleket, s igy annyira elsatnyul, elhitványul egy része, hogy végre ezek gubójának alig fog becse lenni;

e) etetni naponta 4-szer kell, bárha 5—6 napig is jól tudnak koplalni. A selyemhernyó sokat eszik, gyorsan nő, s minél jobban él, annál értékesebb gubót csinál. A fehér szederfa levele legalkalmatosb táplálék, mégis ugy használ, ha etetés előtt kissé megfonyad, száraz és nem vizes. Egyszeri etetésre nem szabad többet főlteriteni, mint mennyit egyszerre megehetnek, mert a felesleges levél elfonyad, megromlik, azok közt a selyemhernyó tiszta, friss légben nem részesülhetvén, elsatnyul, megbetegszik s megdöglik;

f) almukat naponta tisztázni kell, s hogy az gyorsan, könnyen végezhető legyen, legjobb füzvessző fonyásokat tartani, s azokon tenyészteni;

g) a szoba, melyben tartatnak, száraz, mérsékelt világos, tiszta és rendesen szellőztetett legyen. Helyöket abban az irányban kell szélesiteni, melyben nőnek, mert sokat egy seregbe szoritani nem lehet;

h) midőn alszanak, háborgatni nem tanácsos, azértis csak akkor kell azoknak szederfalevelet adni, midőn a tömegnek legnagyobb része mozog és keresi élelmét;

i) a beteg és eldöglött hernyók elvetendők;

k) a mint észrevehető, hogy a hernyók enni nem akarnak, testök sárgulni kezd, s helyöket behályózni kezdik, az etetéssel azonnal fel kell hagyni és a behályózhatást részökre könnyiteni, biztositani;

l) védeni kell azokat a hangyák, pókok, patkányok, egerek és madarak ellen, mert ezek azoknak pusztitó ellenségeik;

m) a mint a selyemhernyók megkezdik a behályózást, azonnal sötét, egyenlő meleg helyre viendők s nekik oly tárgyak fölrakandók, melyek által teljes behályózást vihetnek véghez; nyirfa, reketye, vagy jól göngyörödött durva gyaluszíácsot rakunk föl s azok közé teszszük a megérett, hályózó selyemhernyókat, betakarjuk légyvászonnal, papirossal vagy másfele tiszta rongygyal.

Az igen gyenge selyemhernyókat egyes papircs tölcsérbe teszszük. A helyiség 15° R. hőmérsékletnél alacsonyabb, 18° R.-nél magasabb ne legyen;

n) nagyon sokat nem kell egy helyen behályózni engedni, nehogy sok kettős (iker) gubó készüljön;

o) midőn a behályózás annyira megtörtént, ha a gubóban a hernyót nem láthatni, akkor ajtó, ablak föltárandó, (nagyobb kezelésnél), hogy a lég tisztán tartassék;

p) a kész gubókat, ha eláruzni akarjuk, kenyérkosarakban kenyérsütés után kemenczébe teszszük, hogy a hernyóbábak megfuladjanak, ujabb időben forróviz gőzére tétetnek füzkosarakban, megszárogattatnak.

Ha forró vizgőzzel czélunk elfojtani a gubókat, füzkosarakba teszszük forró viz hegyé, hogy vizet ne érjenek, a kosár oldala vizes ruhákkal körültekerendő, a gubó pakróczczal befödendő.

A gubók fulasztáskor zörögnek a hernyóbábak mozgásba hozatalával, azértis a mely gubó nem zörög, elfojtottnak tartható;

q) a megölt gubókat lehető korán lekell gombolitani, különben igen beszáradnak, hamar elromolnak és a selyem, ha május, junius, julius és augustusban lenem gombolittatik, gyorsan megnem szárittatik, elveszti kellő fényét, elveszti becsét.

Aki ily gonddal tenyészti a selyemhernyókat, az értékes gubókra fog szert

TARCZA.

Emlékezés.

I.

Közelmult idők boldog emléke
Mely e helyhez kötöd édenemet,
Oly szivesen hallom csevegésed:
Hogy ér'tte ver szivem, ér'tte eped!

Itt e helyen súgta fülembe,
Hogy engem kimondhatatlanul szeret,
Hogy boldogságunk végtelen lészen, —
S én átöleltem kedvesemet.

Istenem, hogy emlékszem erre;
Mint esküdött; örökké hű leszek!
— Hisz aligmult idők! s nekem mégis
Ugy tünnek föl, mint évezredek.

Eltávozott s én nem mehettem vele;
Ó mi boldog az, ki vele lehet!
Repülj galamb, hozz jó hirt felőle,
Hogy nem hagy el engem, hozzad azt meg.

II.

Feledjem a boldog napokat,
Midőn együtt valánk;
Midőn csönd s, lombdús hajlék alatt
Kék ég mosolyga ránk?

Feledjem el a boldog perczeket,
Hol ajk ajakat ért,
S feledve mindent, mindent, od'adám
Szivemet szivedért?

Feledjem el, tagadjam esküdet,
Mely éltet ad s erőt: —
Hisz ah! te nem mondád, nem esküvél
Templom-oltár előtt?

Háborgó ár gyanánt ömlengenek
Szivem érzelmei.
Mély forrás a sziv. Nem, nem lehet
Azt kimeriteni.

Nem, soha! azt feledni nem lehet,
Rabló, átok reád!
Ki mindent elraboltál, hű kincsemet,
Szivemnek nyugalmát.

III.

Csendes kis szobába'
Fekszik beteg lányka,
Hófehér kis ágyon;
Mellette hű anyja
Könyezve elmondja:
Leányom, édes leányom,

Légy nyugodtan szivem!
Nem hagy el az Isten,
Megsegit ő téged!
És a leányka ajka
Fakad bús mosolyra,
„Áldjon anyám téged!

S mig nyughelyén felül
S ledől erőtlenül,
Felsóhajtva mondja:
Jó Atyám, Istenem,
Hallgasd meg kérésem,
Vedd le átkom róla!"

Szegény öreg anya,
Zokog, felsikoltva:
Istenem! Istenem!

— — — — — —

Csendes kis szobába'
Alszik kedves lánya
Csendesen, csendesen. . . . . . .

KONRÁD JENŐ.

Az egészségről.

Stugau „Életboldogság könyve" után.

(Negyedik közlemény.)

(Folytatás.)

Csak egy példát akarunk felhozni.

Ha valakinek, ki természettani előismeretekkel nem bir, a tüdő működéséről akarok magyarázni s neki az elégés processusáról szólok, ugy persze nem fog megérteni, minthogy a természetbeli ember nézetében az elégés fogalma láng vagy tüz jelenlétével olyannyira egybe van kötve, hogy egyiket a másik nélkül nem is gondolhatja. De ha igy szólok: a tüdő a levegőre nézve az, mi a gyomor az étel- és italokra nézve, ugy bizonyosan megértend; mert e fogalmak: táplálék, gyomor, emésztés a legműveletlenebbre nézve is oly gyakoriak, hogy minden hozzáfüzött hasonlat világossá lesz előtte. Még az abból vont minden következtetést is megfogja érteni. Ha pl. azt mondom: egy lámpába, ha nem akarjuk, hogy kialudjék, szükséges, miszerint időnkint uj olajt öntsünk bele; szintugy szükséges az élet és a test fentartására a kivülről jövő uj tápanyag, pótlásaul a hasztalanná vált, s izzadtság vagy testbőli kiválások következtében távozott részekért. Ezen anyagoknak pedig háromféléknek kell lenniök, és pedig: szilárd-, folyékony- és légneműeknek. A szilárd és folyékony tápanyagok fölvételére szolgál a gyomor; a légneműek fölvételére a tüdő. A gyomorban a tápanyagok olyképen alakulnak, hogy a test egyéb szervei segélyével hus- és vérré változhatnak át. A gyomor ezen működését emésztésnek nevezzük. A tüdőben ehez hasonló történik az abba minden lehelettel felvett levegővel. A tüdőnek t. i. azon tulajdonsága vagyon, hogy a levegőnek az életre szükséges azon részét, melyet élenynek (Sauerstoff) neveznek, a vérbe felveszi. A tüdő tehát mintegy emészti a levegőt, ugymint a gyomor az étel- és italokat. Testünk tehát a három nemü tápszerekből folyvást ujulván s felépülvén, nem lehet közönyös, hogy minő tápszereket élvezünk. — Valamint más dolgokban az anyag jóságától függ az abból elkészitendő tárgy szépsége és tartóssága, szintugy annak jóságától is, a mit élvezünk, függ testünk egészsége és ereje. De a „*tápszer*" szó itt nem azon értelemben veendő, mint rendesen az ételek és italok ügyében. A tápszerek jók, ha azokat romlatlan állapotban élvezzük s a testünk felépülésre szükséges alkatrészeket kellő mennyiségben tartalmazzák. E tulajdonságok meglehetnek a legegyszerübb tápszerekben. Hogy az ételek különös mesterségesen legyenek készitve, épen nem mulhatlan szükség, mert különben a gazdag és előkelő embereknek a legegészségesebbeknek kellene lenniök, mi ugyan nem való. Ha oly emberekről hallunk beszélni, kik igen magas kort értek, úgy életmódjuk utáni közelebbi tudakozás mellett találandjuk, hogy ezek oly emberek, kik szükséget ugyan nem szenvedtek, de mindamellett igen egyszerüen és mértékletesen éltek. Nem mintha a jóizü ételek és italok, a mint a gazdagok ezeket élvezik, magukba véve ártalmasak lennének; őrizkedjünk ez irányban, habár jó szándékban is, téveszméket terjeszteni! — a veszély abban rejlik, hogy nagyon jó ételek s italok élvezésénél könnyebben rávetteténk, a tenni, melyeket a vásárló 4 osztályban értékesit.

Első osztályu vagy értékü a fehér, ha nagy, tömött, és két végén ujakkal könynyen benem horpasztható.

Második értékosztályu a sárga, ha nagy, tömött, kemény.

Harmadik értékosztályu az apró, puha a középen szükebb.

Negyedik értékosztályu a kettős.

A gubónak fontja, ha megfojtva van, 40—80 kr.; 7—8 font élő, 10—12 font megölt gubó 1 font selymet ád. egy font selyemnek 8—14, átlagosan 11 frt az ára.

Ezekben összpontositottam ezuttal rövid értelemben azon kötelességeket, melyek a selyemhernyó tenyésztőket, mint legközelebb érdeklettoket, illeti.

II. A szülőknek is megvannak kötelességszerü hozzájárulnivalójuk. Iparkodjanak, hogy gyermekeikben, a selymészet, mint könnyü keresetmód iránt, buzgó szeretetet éleszszenek, nyujtsanak azoknak segédkezet a selyemhernyók terjedelmes tenyésztésében, a gubók rendes elfojtása, kellő elárusithatása eszközlésében, engedjék a jövedelmet azok által tökesiteni, éleszszék ilykép bennük a vállalkozási szellemet, a vagyonosodási ösztönt, hogy eláltalánosithatása által a selymészetnek, valóságos nemzetgazdászatot lehessen abból formálni.

Ily szivélyes és érdekhez kötött szülői hozzájárulás által elérhető lesz a czél.

III. A hatóságok közönyösséget ne tanusitsanak a selymészet meghonosithatásában. Övéké legyen a legtüzetesebb hozzásegélyezés, azértis törekedjenek.

1. Szedercsepóték szaporitására;

2. szervezzenek helységenként bizottságokat a selyemhernyók tenyésztésével foglalkozók segélyezésére, adjanak ezek jó tanácsot, segélyt, irányt, vegyék át a gubókat, szallitsák azokat egy középpontra bizton elárusithatás és értékesithetés végett, hogy a foglalkozó gyermekek könnyen és mulhatlan részesülhessenek kellő elismerés- és jutalomban.

Megyénként több központi bizottságot lehetne megállapitani, melyeknek összfüggésben kellene állani az országos selyemtenyésztő intézetek felügyelőivel.

Ily értelemben véve a selymészeti ügyet, nem lehet kétség a vállalat sikeresitése fölött. Tudva ezt, iparkodjunk megérteni a m. kormány lendületét, pártfogoljuk azt ugy, a hogy kell és megérdemli, azaz: egyesitsük a fölemlitett 3 rendbeli kötelezettséget, hogy elvégre annyi óhajtás után virágozhassék hazánkban is a selymészet, mint nemzetgazdászati tárgy!

TERSÁNCZKY.

Tornászati póttanfolyam.

A mult. vallás- és közokt. m. kir. minister ur f. é. 11349. sz. a. kelt leiratával elrendelte, hogy azon tanitó urak, kik a mult évben Nagy-Kanizsán rendezett tornászati póttanfolyamon magukat kiképezték, s a torna-egylettől tornatanitói oklevelet is nyertek, a nyári szünnapok bekövetkeztével, különösen julius hóban, addig mig augusztusban elrendelt póttanfolyam ideje bekövetkeznék, az oly elemi tanitótársaikat, kik a tornászat tanulására magukban kedvet éreznek, ebben kiképezzék.

A tanitási tiszteletdij és a tanulók napidijaira nézve a nml. vallás- és közoktatási m. kir. minister ur fennebb hivatolt leiratával ugy intézkedett, hogy a képesitett tornatanitó urak a tornászatra megtanitott minden egyes kartársukért az állampénztárból 5 frttal fognak dijaztatni; az pedig, kinek vezetése alatt valamelyik elemi tanitó a tornászatban annyira halad, hogy valamely arra felhatalmazott hazai torna-egyletnél vizsgálatot állván ki, tornatanitói képességi oklevélre is érdemesittetik, minden ilyen tornatanitói oklevelet nyert tanitó után utólagosan ismét 5 frtot, összesen tehát 10 frtot fog kapni.

A tornászat tanulására vállalkozó tanitó urak pedig, mivel a tornatanitó körében, tehát reájok nézve idegen községben legalább egy hónapot kell tölteniök, ezen egy hónapra egyenkint 16 frt államsegélyben fognak részesittetni.

Egyszersmind a közoktatási minister urnak fennebb idézett rendelete folytán Nagy-Kanizsán, miként a mult évben, ez idén is hat hétig tartó tornászati tanfolyam fog nyittatni. Biztos reméljük, hogy a nagy-kanizsai hazafias érzületü torna-egylet a tornászat tanitását az idén is elvállalja.

Ezen tornászati tanfolyamra a tanitó urak más tankerületből is felvétetnek, csak a tanfelügyelőségnél idejekorán jelentsék magukat.

Ezen póttanfolyamon jelen leendő tanitók 60 kr. napidijban részesittetnek.

BÓJA GERGELY,
tanfelügyelő.

Levelezés.

Keszthely, junius 16. 1872.

Balás Árpád ur, a keszthelyi m. kir. gazdasági felsőbb tanintézet tanára s közös iskolaszéki tag, belátva, hogy iskolánk s különösen a a leányosztályokhoz, mely a toronyóra s illetőleg a templomtól távol van, szükséges egy jó óra, következő felhivást bocsátá a városi közönség elé:

Adakozási felhivás!

Helybeli leánytanodáinknak, többrendbeli hiánya mellett, nincsen órája! — ha pedig valahol, ugy az iskolában óra szükséges, minthogy az egész rend ott az órán alapszik s a gyermekek fogékony keblébe csak ugy oltható be a rend, ha az mindenkor szigoruan megtartatik.

Keszthely város lelkes polgárai! ne kérdezzük soká, miért nincs óra? — ugyis tudjuk, „mert nincs pénz!“ — nyuljunk az önsegélyhez, siessünk a nemes czélra összerakni filléreinket, és megvagyok győződve, hogy mindenki örömest sietni fog, — habár csak néhány krajczárral is, — a létező hiány pótlásán segitni ugy, hogy rövid idő alatt nem csak egy, vagy ha kell, két óránk lesz, hanem a bekerülő fölös összegből egyéb javitásokat is lehet majd eszközölni.

A befolyt pénzről tek. iskolaszéknek fogok számolni.

Balás Árpád m. k.,
keszthelyvárosi oskolaszéki tag.

Adakozók nevei:

Balás Árpád 4 frt, Csengey Vilmosné 1 frt, Belke Tivadar 50 kr., Dr. Csanády Gusztáv 50 kr., Vértessy Iván 1 frt, Engelbrecht Károly 1 frt, Reischl Venczel id. 1 frt 50 kr., Lázár L. Lipót 1 frt, Szabó György 1 frt, Erényi József 1 frt, Sporzon Pál 2 frt, Ross Sándor 2 frt, Pintér János 1 frt, Práger Farkas 1 frt, Halász Mihály 1 frt, Neiger István 1 frt, Csák László 1 frt, Böröndy János 1 frt, Bischof Károly 1 frt, Pethő József 1 frt, Mayer György 1 frt, Deutsch András 1 frt, Szép László 1 frt, Dr. Preisach 1 frt, Weiss Sándor 80 kr., Práger Zsigmond 50 kr., Berger 20 kr., Kohn 30 kr., Nagy 40 kr., Hoffman 1 frt, Hoffman József 50 kr., Lázár Gyula 1 frt, Böhm Mihály 50 kr., Hoffman Leopold 60 kr., Lázár Ede 60 kr., Rechnitzer Mark 40 kr., Rechnitzer Samu 50 kr., Berger M. J. 60 kr., Zapletal 1 frt, Ehrlich 80 kr., Práger Rudolf 20 kr., Kürschner Mark 20 kr., Hoffman Jakab 60 kr., Reischl ifj. 50 kr., Fleischer József 50 kr., Buchberger Gusztáv 50 kr., Breyer Kálmán 50 kr., Oberschal István 40 krajczár, Oberschal Kálmán 30 krajczár, Bock Mór 40 krajczár, Neumann Hermán 50 kr., Pittermann Károly 1 frt, Oppenheim Ede 30 kr., Dr. Singer 1 frt, Breyer Gyula 1 frt, Bock Sándor 1 frt, Lenhárd Antalné 50 kr., Velsuer Jakab 1 frt, Baron Ignácz 3 frt, Bock Kálmán 2 frt, Babochay 1 frt, Lázár Sándor 1 frt, Csesznák László 1 frt, Gárger Vitus 1 frt, keszthelyi uradalom 5 frt, Galba Károly 1 frt. Összesen 62 frt 20 kr.

Ez összegen két ingaóra, egy a fiu-, egy pedig a leányosztályok számára, — és egy üvegszekrény a tanszerek s más effélé az iskolában szükséges tárgyak tartására — vétetett.

A midőn tehát Balás Árpád urnak a tanügy terén tett eme szivességeért, ugy a t. adakozóknak köszönetet mondani szerencsések lehetnénk, egyuttal sok ily a népnevelés szent ügyét szivén hordozó férfiut kivánunk édes hazánk- s tanügyünknek. Kivánjuk egyszersmint, hogy Balás Árpád urat, ki a keszthelyi népiskolának még sok másféle tárgyat is igért a mint minden szép- és jóért uemesülő férfiut az ég ura még sokáig éltesse!

P.

Rum, junius 18-án 1872.

Vasmegyei követválasztás egész megyében junius 17-ére levén kitüzve, mi a rumi választókerületben, Rumban következőleg történt. — A jobboldaliak leginkább kéfelől jöttek be a választási helyre, egyik éjszakról, kiket Széli Ignácz vezetett egész diszben felöltözve, gyönyörü paripán a sereg előtt lovagolva; — a másik része délről, mely a legnagyobb zömét tevén a jobboldali választóknak, Kámban jöttek össze, s midőn minden község összejött, indultak csak Rum felé, mi ide ½ órai járás; mielőtt ezek beértek volna, eléjökbe jött Széll Ignácz több lovas banderiummal, s a bevonulás a legszebb rendben történt. A szavazást reggeli 10 órakor tek. Laky Antal elnök ur megkezdvén, s a legnagyobb rendben 18-án reggeli 4 és 5 óra között végződött, minek következő eredménye lett: a jelenvolt szavazók mennyisége tett 2421-et; ebből Istóczy Győző nyert 1305 szavazatot; Bárdossy László pedig 1117-et, és igy Istóczy Győző jobboldali, 188 szavazattal követnek kikiáltatott.

Egy adoma kering a választók között e választásáról, mi ebből áll: a szavazás alatt a temető sánczaiban, mi a szavazóház előtt fekszik, igen sok baloldali ember lehevert, várván a szavazást, a szavazóház ablakából ezt látván — . . n — . . l jobboldali, a mondja egy baloldali jó ismerősének, legyen szives István bácsi! menjen oda a baloldali lenyugvókhoz, olvassa meg, hogy hányan hevernek a temető sánczában, — de miért? — kérdi a baloldali István bácsi, — no csak menjen, majdha visszajön, megmondom, — s ő elment, megolvasás után visszatér, s mondja, hogy: 188-an feküsznek a temető sánczaiban; — no lássa hát István bácsi, ez annak a jele, hogy ma a jobboldal 188-al nyer, a jövő választáskor e 188 ott levő is még a mi embereink lesznek, s akkor 376-al leszünk többen, és véletlen ez első be is teljesült, — fogunk vigyázni, ha élünk, befog-e a második vagyis 376 többség a jövő választáskor teljesülni.

Épen most kapom a leveleket, hogy Vasban még ezek választattak meg: szombathelyi ker. Horváth Boldizsár, szt.-gothárdiban Széll Kálmán, sárváriban Rudó Kálmán, kőszegiben Falk Miksa, őriben Hollán Ernő, n.-ujváriban Ernuszt Sándor jobbpártiak. — Kis-czelliben Horváth Elek, körmendiben Takács Lajos, baloldaliak.

Ezzel bezárom levelemet azon forró ohajtással, hogy „éljen soká a mi nagy hazánkfia Deák Ferencz, ki Zalának szülöttje, és mégis tiszta elve ellen oly sok kis ur küzd, csak azért, hogy ők nagy urnak lássanak.“

Viszontlátásig — Isten velünk.

GERSEI ENDRE.

Zala-Egerszeg, jun. 20. 1872.

A mai reggel rendkivüli élénkségek jelei; mint dobszó, zene, zajos éljenkiáltások stb. riasztának föl bennünket ágyainkból.

Mindezt előidézé a z.-egerszegi választókerület nemzeti s az illető jelöltek neveit tartalmazó lobogókkal utczáról-utczára járó, a vidék különféle részeiről bevonuló s a pártokkal csatlakozó jobb- s balpárti választónéptömeg. E mozgás korán reggeltől mintegy 9-ig tartott, mikor a pártok egy század lovasság által elválasztva, helyeiket elfoglalván, a választás Fakh G. elnök ur megnyitó beszédére kezdetét vette.

A különpártoknak az utczákon egymással találkozása, a vidékiek bevonulása, nemkülönben a választás egész folyama alatt zavar, rendetlenség nem történt, mi derék főszolgabiztosunk reggeltől a választás utolsó perczeig embereivel talpon álló erélyessége és éberségének köszönhetni.

A választás vége felé a jobbpárt *dicsőséges* győzelmét és saját bukásukat előrelátó ellenzékiek elkeseredett, egyesuik által mintegy a választás lehető megsemmisitésére czélzó előidézni akart zavaroknak is elejét vette; miértis fogadja t. főszolgabiztos ur a nyilvánosság terén kitartása és bámulandó erélyességeért a minden oldalról nyilvánuló köszönet és közelismerést!! Éljen soká!

---

mérsékeltség bölcs törvényét áthágni. A mérsékeltség pedig az éptan legelső és legfontosabb parancsolata.

(Folytatása következik.)

GOLDSCHMIDT D.

Nőtlen- és nős-ember levelezése.

Közli: Rákosy László. —

I.

Kedves régi jó barátom! Kétszeresen ébresztve föl mély álmámból, most már én is fölrázlak téged. És e kettős ok vajmi kellemessé teszi az életet annyira, hogy most már egészen kezdek boldog lenni, sőt az is vagyok. De ime, röviden elmondom.

A boldog ember nem mindennapi gyerek. A boldogsághoz ugyan nem sok kell — de azt föltalálni, elérni nehéz. Sőt ha sokan azt állitják is, miszerént a boldogság saját keblünkben él, legelőször ott kell keresnünk: ezt elismerem, de mivel a szivnek vágyai, szerettei vannak, s ha azok nem teljesülvék, s azoket nem birjuk, mint szeretnők, — keblünk nem boldogsággal, hanem ürömmel lesz tele.

Barátom! Oly kimondhatlan jól érzem magam, mintha alélva elevenen temettek volna el egykor, és a nemtő, az őrangyal ép azon pillanatban nyitotta föl siromat, midőn az életerő visszanyerve rugékonyságát, jelentkezék.

Fölébredtem, igen, és most más, uj átalakult világban élek, magam is ujjászülötve. Ha lelkem elmélás, alig sejtett vágyaimat látom teljesülve; a haza láthatára tisztul, s az ő képe szende, a jólét előérzete- s tudatának mosolyával bontakozik ki az elvonuló ködből, a mostoha kéz az ő leplével, fátyolával, melylyel imádott arczát előlünk takargatá, most hanyatlik lefelé; a haza levegője éltetőbbé lesz, a haza földe áldásosabbá szépül; a nemzet életfája, melyben annyi üdőig őrlött a szú, most ezred éves és ezredekre biztató törzse erősen hajt, virágzásnak indul, s a mily ritka, oly szép leend az a korona, melyet a büszke, törhetlen tölgy fehér gyöngyeiből terem magának! Az a nemzet, az én nemzetem, melyre borús napjaimban is büszke valék, büszke még a gyászra is, akkor, midőn mások azt nevették és halotti nász bokrétákat tüztek rája és temetkezni készültek; az a nemzet, melynek az isten rátekintve, arczával, szellemével és varázsihletével uj életet, tüzet lehelt belé, multját bezománczozva a régi dicsőség fényével, mint fejünket a hold ezüst szálaival a nedves pázsiton, dicskoronát szőve körüle; jövője felől lassan, de biztosan libbenti félre a titok leplét, mely mögött nyilik varázsremény mezeje, nagy, dicső, fényes oszlopokkal, melyeket a kegyelet emelt, hova égővágy vezet; a jelent pedig oly édes, kedves valóvá téve, hogy másként már nem is kivánhattak volna!

Ehez volt kötve az én éltem, reményem, minden vágyam és boldogságom horgonya.

Ha most az embereket és magamat nézem, egészen és szellemünk föltámadt fiaira ismerek. Többé a kor hatalma nem ellenünk, hanem velünk működik és parancsol; mi pedig előre a dicső czél felé haladunk, mint életrevaló, méltó nemzet, melynek törzse és sarjadéka ezredeket, örök életet igérnek.

A szétszélált testvérek ismét kezet fogtak, ismét vállat vetettek és oly jól esik bizton hinnem a lengyel költővel: „ha mi vállat vállhoz vetünk, ketten együtt nem veszthetünk — szabadok csak ugy lehetünk!“

Külsőleg, bensőleg egyek vagyunk, hogy ne volna tehát az én örömem végtelen? Szeretném azt az egész hazát, érte dobogó keblemre ölelni . . . .

A másik pedig — és ez szinte fő az én életemben az, hogy hasonlóul ifju szerelmi vágyaim, ábrándjaim teljesülvék; mert a boldog hazában és nemzet között, egy igazi müvelt, jólelkü, nemesszivü hölgy és honleány körében vagyok boldog. Nős vagyok. Most már egyiknek a másikért örülök, mert külön nem is képzeltem egyéni és honfiui üdvömet.

Lásd, barátom, ha az embernek öröme van, szereti azt jóbarátjával megosztani, én pedig nőmmel egy levén, örömemben téged is akarlak részesiteni, mint lelkem, szivem leghivebb, őszinte, önzetlen barátját. Megosztom veled, mert ugyis tudom, neked még eddig az élet csak kevés és nagyrészt csak álörömet, csalóka, keserü utóizü élvet adott és ad, azt is fukarul.

Ha látod az átalakulást, boldog ujjászületést nemzeti életünkben, tudom, hogy örülsz; ha látsz egy szép, deli termetü, bübájos hölgyet, ki valóban a nemzet leánya: szinte örülhetsz, de csak másnak, mert neked nincs ilyen, mert az a te számodra még csak igéret földe.

. . . . . .

Mivel pedig az én farsangom megjött minden „Farsangi oskola“ nélkül, sőt kettő is van, a nemzeti és családi: azért kérlek meg én, hogy ezután a jövő fiatalsági és szerelmi farsangra ugy készülj, miszerint arra méltó lehess és igy a boldog hazában te is boldogulj. Pedig most erre csak egy kedves, szellemdus honleány kell, a minő az enyim, ki boldog és boldogit.

Ha erre méltó nem volnál, nem is figyelmeztetnélek, de mint minden életrevaló magyar ember, megérdemled, azért tevém.

A hazáért és magunkért!
Isten veled!

Barátod: JÓZSEF.

IRODALOM.

Heckenast Gusztáv kiadásával ujabban a következő müvek jelentek meg: „*Döntvénytár*.“ A magyar kir. Curia semmitőszéki és legfőbb itélőszéki osztályának elvi jelentőségü határozatai. V. folyam. Ára 2 frt. — Kézi könyv a birósági végrehajtók számára. Irta Dr. Dárday Sándor. — Az 1872. évi törvények hiv. adatok után közli Szeniczey Gusztáv. Ára 60 kr. — A talmudzsidó, Dr. Rohling után magyaritá Gemini. Ára 80 kr. — A politikai pártok. Bluntschli után forditotta és jegyzékkel kisérte Ballagi Géza. Ára 1 frt 50 kr.

— Az „Athenaeum“ kiadóhivatalában megjelent: „A néptanitók nyugdijazása, özvegyeik s árváik gyámolitása külföldön és hazánkban.“ Irta Molnár Aladár akad. l. tag. Ezen korszerü s népoktatásunk egyik legfontosabb égető kérdését oly beható tanulmány alapján szakavatott tollal tárgyalt becses műről jövő számunkban ismertetést hozunk.

Ma a zala-egerszegi választókerület jobbpártjának fényes, igen dicsőséges, győzelemteljes napja volt; mert nagy többséggel oly választókerületben győzedelmeskedett, melyet az ezelőtti országgyülési szak alatt balpárti követ képviselt.

A zala-egerszegi választókerületnek képviselője tehát 432 szótöbbséggel — mintegy 180 jobbpárti szavazó jogával látván a győzelmet, nem élvén — Csillagh László lett, kiben az ország egy igen szakavatott s tevékeny hazafit nyert, akit Isten soká, igen sokáig éltessen.

SZÉLIG.

Fővárosi tárczalevél.

IV.

Pest, 1872. junius hó 24-én.

E hét eseményei leirhatlanok. Hétfőtől kezdve a mai napig még alig volt nyugodt éjszakám. (Megjegyzendő, hogy épen Terézvárosban lakom.) Hétfőn este *Jókai* tiszteletére rendezett fáklyás-menet utóhangjai zúgtak egész éjen át füleimben, kedden *Radoczá*. Szerdán pedig már hajnalban zene, szokatlan kocsizörgés, óriási éljenek riasztának fel álmaimból. Majd orditozó gyermeksereg, majd lovas kortescsapat, majd Jókait — majd meg Radoczát kiabáló ittas suhanczok egetverő zaja reszkettető meg összes idegeimet. Alig vártam, hogy véget érjen a választás, mi végre a második nap, tehát csütörtök délután csakugyan bekövetkezett. Oh, de a zaj, az átkozott pártoskodás még sem ért véget, az izgatottság tetőpontra emelkedett, a baloldaliak borzasztóan dühöngtek; attól tartottak, hogy forradalom lesz. Szegény drabantok és katonák ismét egész éjjel czirkáltak; majd itt — majd ott ugrasztottak szét egy-egy lázongó csoportot. Ez igy volt még pénteken éjjel is, mig végre lassankint belenyugodtak a verességbe s az iparüzők foglalkozásaikhoz térnek vissza, a zászlók eltünnek a házakról s a kereskedők már 8 óra után is nyitva merik hagyni boltjaikat. Brrr! . . . ha rágondolok, füleim még most is zúgnak, fejem egész chaos, nem értem, mit beszélnek hozzám, már a lapokat is unni kezdem a sok követválasztási lárma miatt. Megválasztattak Budán: Pauler Tivadar közoktatásügyi minister, és Házmán Ferencz; Pesten: *Deák Ferencz*, Tavaszi Endre, Steiger Gyula, Wahrmann Mar és Radocza János, tehát mind jobboldali. Azért ki ma Pest kirakatait megtekinti, csaknem mindenütt *Deák Ferencz* arczképével találkozik; ha kalapot vesz: Deák-kalapokat ajánlanak neki; ha sétabotért lép egy boltba: nem tud menekülni a Deák-sétabotoktól; ha ruhát csináltat: mindenütt a Deák-szövetekot kinálgatják. A fényképészek éjjel-nappal különféle nagyságu Deák-képeket gyártanak. Mindenütt ujra a nemzet bölcse, — az öreg *Deák* szerepel. Csernatony dühöng, Akin utazik Konstantinápolyba vissza a honnét bukni jött, Vidats uj jelöltség után jár, Jókai restelli a dolgot — vissza akar vonulni. Ilyen nótát fütyörésznek náluuk a szelek! No, de csak hogy véget ért . . . .

E héten egy akademiai osztályülésen kivül semmiféle társulat nem tartott üléseket. A komoly tudomány férfiait tehát a választások sem tudták kihozni sodrukból s 17-én összegyülvén, Stoczek József elnöklete alatt oly tárgyakkal foglalkoztak, melyek ugyancsak semmi összefüggésben sincsenek a hét eseményeivel, illetőleg a választásokkal. Szabó József olvasott fel egy értekezést „a trachytok uj beosztásáról“ és szóllott a trachitcsoportok typusáról.

Azután Jendrassik Jenő olvasta fel dr. Thanhoffer Lajos értekezését „a vékonyból zsirfelszivódásáról.“ Legérdekesebb volt a laikus közönségre nézve az utolsó t. i. dr. Klug Nándor ily czimü értekezése: „Az emlősök fülcsigájának vizsgálata.“ Ebből már mi is tanulhatunk valamit, mit eddig nehezen tudtunk. A fülcsigában — ugyanis — találtatnak ivek és ezekből kiinduló hurok; az ivek száma mintegy 3000, s minden ivből 6—12 hur veszi eredetét. (A csacsinál tán több, minthogy annak nagyobb füle van? E hurok mellett talált értekező sejteket, melyekben a hallás idege végződik. — Az értekezés végeztével a kis számu közönségnek ajtót mutattak, s hogy mi történt ott azután, az a zárt ülés titka. Elég nekünk ennyit tudni.

Ez volt a választási gyülések kivételével egyedüli ülés a héten. Annál többféle ülést tartottak azonban előtte való héten. Első sorban emlithető itt a zajos tisztviselő-ülés, melyre az ország több vidékéből érkeztek küldöttek, de tulajdonképen alig mentek valamire. Egyébként — azt hiszem — hiában is debattiroznak ők maguk a fölött, mennyi legyen a fizetésök, ha Jupiter nem nyitja meg kegyes füleit lármájokra. Erről szegény néptanitók már szólhatnának.

A m. földtani társulat f. hó 12-én tartott szakgyülését, melyen Hantken Miksa a budai márgáról értekezett, Koch Antal egy általa javitott mehadiai földtani térképet mutatott be és felolvasott egy levelet, melyben Böck János első titkár a Bakony nyugati oldalán erősen kifejlett kavics- és conglomerat-képletnek mediterram korát kétségtelen adatokkal bebizonyitja. Szabó József itt is a trachytokkal veszödött, mint az akademián. A sok földtani Bytownit, Amphibol, Augit, Nephelin stb. idegenhangzású nevekkel alig tud az ember megbarátkozni. Ebből is elég lesz tehát ennyi, hátha elrontjuk stomachusunkat és nem coucoquálhat!

Az országos képzőművészeti társulat pedig 13-án tartott választmányi ülést, melyen arról értesülénk, hogy végre valahára lesz majd háza a sugáruton, ha épit; továbbá lesz szakközlönye, melyre a közoktatási minister a jövő évi országos költségvetésben 1000 frtot előirányozni kegyeskedett. A társulat május havi bevétele 139 frt volt, a pénztár állapota 2530 frt készpénzben. Istenem, mikor lesz csak 10000 is! Hát a ház honnét kerül ki? — bizony szegények vagyunk még művészeti tekintetből is!

E hó 13-án a Szt-István társulat is ülést tartott. Elhatározta az egykori közkedveségü „Orangyal“ czimü szépirodalmi zsebkönyv feléelesztését, melynek szerkesztésével Tárkányi alelnök bizatott meg. A társulat továbbá külföldi nemesebb irányu regények forditását és egy Népkönyvtár meginditását határozta el, hogy egy ftnyi részvényért 25—30 ivnyi jó népirat adassék évenkint. Ezt már rég kellett volna tenni a társulatnak, sokkal jobb szolgálatot tett volna, mint a „Szentek életének“ kiadása által! De egy másik lépését is jelezhetjük, mely szintén haladásról tanuskodik, s ez az, hogy „Kath. Néplap“-ját más czim alatt a középosztály számára ismeretterjesztő hetilappá akarja jövő év kezdetétől átváltoztatni. Szegény öreg „Kath. Néplap“ már nagyon hasznavehetlenné kezdett válni s ugyszólván — senki sem olvasta; a nép nem értette, a középosztály nem szerette, nem talált benn elég élvezetet, még a plébános urak is felvágatlanul küldték az árnyékvilágra szent képeivel és kenetes (?) olvasmányaival együtt.

Végül a „Hungaria“ légszeszrobbanásáról kell még megemlékeznem. Tegnap délután utam épen a Hungaria felé vezetett. A Duna-parton sétálván, egyszer csak oly lökést éreztem talpam alatt és oly morajt hallottam, mintha földrengés lett volna. De közelebb jutván a szállodához, láttam, hogy a vendégek mind kirohannak, nagy néptömeg veszi körül a pompás épületet és légszeszrobbanásról beszél. Én is odafurakodtam, végre sikerült a dolog mibenlétét megtudnom: Azon egyén, ki a szállodában a légszesz-órára és készülékre felügyelt, véletlenül nyitva hagyott a szálloda alatti pinczeszobában, hol a készülék alkalmazva volt, egy csövet s a légszesz azon kitódult. Midőn délután a szobába lépett, a sajátságos szagról azonnal észrevette a kiömlést s hogy segitséget is vigyen magával, a szálloda lámpagyujtogatóját szólitotta fel erre. A lámpagyujtogató meggondolatlanul égő gyertyával lépett a szobába s e pillanatban a kiömlött légszesz roppant durranással lángra gyult, az egész házat megreszkettető, az utczán a lovak megvadultak s néhányan földreestek, a két szerencsétlen pedig egészen összeégett; az épületnek azonban semmi baja sem lett, egy repedés sem látható rajt, mert a meggyult lég a kitört ablakokon könnyen a szabadba osont s ott elaludt.

GYULAY.

U. i. Bocsánat, szives olvasóim, a multkori „szurkos“ levélért. Látom mégis nem vagyok oly „pechvogel“, mint a minőnek magamat tartottam; a közönség untatására ugyanis mindkét előbbi levél megkerült — de későn. Ez összes pechem, mert még a Teréz-városi követválasztásnál sem lépett senki a tyúkszememre sem, pedig ez ugyan kakasszemnek is beillik és könnyen megtalálhatták volna!

Hirek.

☛ **Lapunk fél- és negyedéves t. előfizetőit bizalommal kérjük az előfizetési pénzek szives beküldésére, hogy a lap pontos szétküldésében fennakadás ne történjék. Előfizetési ár: félévre 4 frt, negyedévre 2 frt, mely 5 krajczáros postai utalvány mellett legczélszerübben eszközölhető.**

— ***Csengery Antal*** követünknek a 8 tagú bizottság, névszerint: Babochay János elnöklete alatt Blau Pál, Bátorfi Lajos, Hertelendy Béla, Lengyel Ignácz, Mayer József, Sommer Sándor, és Weiszmayer Mór urak vasárnap, d. e. 10 órakor nyujtotta át a választási megbizó levelet. Babochay ur rövid, de lelkesült szavakban tolmácsolá a győzelem örömét, a kerület büszkeségét, hogy a választás eredményét, a jegyzőkönyvet átnyujthatja. Csengery Antal ur erre érzelemteljes szavakban köszöné meg a bizodalmat s szivélyes üdvözletét jelenté ki a választó-közönségnek. Programmját ismerik, — ugymond — ennek fog élni teljes erejével s szemelől nem téveszti soha a kerület érdekét. Lelkes éljenzés követte nemes szivaugallta beszédét. Ezután Deák Ferencz, nagy hazánkfiánál, tisztelgett a bizottság követünkkel együtt, ki örömét fejezé ki, hogy Zala egyik kerületének ily érdemdús követe lett. Innen gróf Szápáry Géza, szeretett főispánunknál, tisztelgett a bizottság, ki szinte gratulált a kerületnek szerencsés győzelméért. Tavaszi Endre, Pat Ferencz, városi képviselő[illegible] kanizsai születésü, szinte testületileg megjelenvén, következett a „Hungáriá“-ban adott Csengery diszbanquetteni megjelenés, hol a küldöttség összes tagjai, s azonfelül számos tisztelői voltak jelen. — A toasztok hosszú sorát Babochay, elnök ur kezdé meg, lángszavakban köszöntvén fel a kanizsai kerület követét, melyet határtalan örömzaj s éljenzés kisért, majd feleletül Csengery Antal, a kerület jólétéért, emelt poharat. Hollán Ernő államtitkár ur Csengery Antalért, majd a Vasmegyével századok óta barátságos egyetértésben élő Zalamegye közönségeért, később Gyulai Pálra, majd Csengery Imre, Gönczy Pál, ministeri tanácsosokra sat., mondott lelkes pohárköszöntéseket. Pompéry János a kanizsai Deákpárti hölgyekre, előbb azonban a győzelmes zászlótartó Deák Ferenczre mondott zajos tetszést aratott pohárköszöntést. Lengyel Ignácz ismét Csengery Antalra, mint a tudományosság terjesztője s ápolójára; kivánja — ugymond — hogy a most a n.-kanizsai főgymnasiumnak ajándékba küldött nemes ásványgyüjtemény a tanuló-ifjuság tudomány-szomja által gyémántokká érlelődjék! Deák Farkas Hollán Ernőért s az országos Deákpárt győzelmének örömeért, Blau Pál gr. Szápáry Géza főispánunkért, később azon kerületek győzelmeért, hol még eddig a választás meg nem történt, rövid, de találó szavakkal emelte poharát. Bátorfi pedig Csengery Antal erényekben dús neje s nagyreményü gyermekei jólétes boldogságáért, később Királyi Pál Zala jeles szülöttjeért mondott pohárköszöntést sat. Ki győzné a sok jelesbnél jelesb toasztok hosszú sorát elmondani. Ugyanez alkalommal 4 távirat küldetett Kanizsára. A diszebéd hat órakor érte végét. Másnap a küldöttség az akademiában tisztelgett követünknél ugyis, mint az akademia nagyérdemü alelnökénél, ki szives volt az akademia kép- és könyvtárát s egyéb nevezetességét személyesen megmutogatni. Szivélyes üdvözlések közt váltak el egymástól, kérve a Gondviselést, hogy Csengery Antal követünket sokáig éltesse!

— ***Karlsbadba*** utazik a jövő-hó elején Csengery Antal követünk s valószinüleg a fürdőbeli visszatérte alkalmával kerületünkben megjelenend.

— ***Szinházi játék-rend*** Zala-Egerszegen: Junius 25. „Stricke.“ Énekes népszinmű 3 felv. Irta Szigligeti és Balázs Sándor. 26. „Jó hazafiak.“ Eredeti vigjáték 4 felv. Irta Toldi István. 27. „Pajkos diákok.“ Operette Soupetól. 29. „Bem apó.“ Énekes népszinmű 3 felvonásban, énekek- és csataképekkel. 30. „Új Jeruzsálem.“ Életkép énekekkel, 3 felv. Irta Berg O. F. Julius 2. „Frou frou.“ Szinmű 5 felv. Francziából forditotta Martonfi. 3. „Páris romjai.“ Dráma 3 felv. Irta Paiotai Andor. 4. „Betyár kendője.“ Népszinmű 3 felv. Irta Abonyi Lajos. 5. „József császár és a zsidó-apácza.“ 7. „Szegedi bün krónika.“ Népszinmű 3 felv.

— ***Az első gőzmozdony***, mely Magyarországban készült, a napokban tette próbáját a Resitza-bogsáni vasutvonalon. — A siker teljes volt. A gőzmozdony neve: „Resitza“ készitője Heinrich Károly, resitzai főmérnök.

— ***Nagy-Récsén*** jun. hó 30-án templom-szentelés lesz.

— ***Versenydijlövészetet*** tart junius hó 29-én délután a keszthelyi lövész-egylet, melynek végeztével Bokody Antal szinigazgató ur a lövészek tiszteletére jeles társulatával diszelőadást rendez. Az egész ünnopélyt a „Niczner kert“-ben tartandó kedélyes társalgás fogja befejezni.

— ***Kis-Kanizsán*** az ottani polgári olvasó egylet junius 29-én könyvtára javára saját helyiségében tánczvigalommal összekötött „juniálist“ rendez. Az udvaron zöld sátrak lesznek felállitva, s ismerve a rendező urak ügyességét, reméljük, hogy a közönség jól fogja magát mulatni. Belépti dij egy személyre 1 frt, családjegy 2 frt. Tekintve a jótékony czélt, melyre a tiszta jövedelem fordittatik; ezen juniálist melegen ajánljuk a közönség szives részvétébe.

— ***Rövid hirek.*** Deák Ferencz, nagy hazánkfia, a pesti követválasztások után ismét visszautazott Vasmegyébe Széll Kálmánhoz. — A pesti „Hungaria“ szálloda földszinti helyiségeinek egyikében jun. 25-én a csőből észrevétlenül kiszivárgott légszesz roppant durranással felrobbant s két munkást megölt; szerencsére azonban a szilárd épületen semmi kár nem történt. — A Császár-fürdőben a nő-egylet bálja igen fényesen sikerült. — József főherczeg első segédtisztje a felmentett Henneberg honvédalezredes helyett Kovács György, honvéd-őrnagy lett.

Történeti naptár.

Junius 27. 1848. Zschokke Henrik bölcselmi, történet s regényiró halála Aarauban (Sweicz). — 1848. Jellasich ujolagos megerősitése.

„ 28. 1712. született Genfben Rousseau János Jakab a bölcsészet nagymestere. — 1763. Komáromban földrengés, mely a várat romba dönté. — 1808. szül. Genuában Mazzini József, az olasz egység bajnoka. — 1849. Hajnau Győrt elfoglalja.

„ 29. 1797. szül. Hamburgban Blume Frigyes hires jogtudományi iró. — 1868. halt meg Földváry Sándor a rettenthetlen honvédezredes és Szt.-Tamás hőse.

„ 30. 1817. halt meg Drezdában Werner Ábrahám G. kitünő ásványtudós és a földisme tan megalapitója. — 1849. Kiss Ernő és Aulich Komáromba mennek.

Julius 1. 1465. Mátyás király Budán egyetemet állit. — 1618. II. Ferdinánd koronáztatása Posonyban. — 1849. Arad capitulál. A kormány elköltözik Pestről.

„ 2. 1849. Ácsi csata. Görgei fejsebe.

„ 3. 1849. A kormány Czeglédeн. — 1866. Königrätznél Vilmos porosz király a teljhatalommal felruházott Benedek osztr. vezér serege fölött eldöntő ütközetet viv ki.

Szerkesztői üzenet.

292. Sz. E. A bizalmat igen köszönöm, az indítvány nemes érzületből keletkezett s lehető gyorsan felelek rá, de őszintén!

293. Kassára. Szivesen!

294. B. L. A beszélyre akkor hozhatunk határozatot, ha olvastuk. A költemény közöltetni fog.

Érték- és váltófolyam jun. 26.

5% metaliques 64.70; 5% nemz. kölcsön 72.20; 1865-ki álladalmi kölcsön 104.90; bankrészvények 860; hitelintézeti részvények 347.75 London 112.— ezüst ágió 109.—; arany darabja 5.37; 20 frankos arany 8.95 kr.

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.*)

Récsey György urnak, az 50. sz. foglalt soraira.

Ön a 48. számban kapta ki a zenetérení laufpasst, de — mint látszik — csak kap az alkalmon irigység- s gyülölettel teljes szavait ellenem forditani és magát egyszerre mint zenetekintélyt hirdetni, bár tudtommal több év óta tartózkodik itt, de e minőségben eddig őnt egy lélek sem ismeri. Honnét ily hirtelen a nagy zenetudomány?

Hát csak nagyon bosszantja önt fellépésem, látom, én az ön lelketlen rágalmaival, melyek úgy is visszapattanak önre, mitsem törődöm, és igy dühönghet, mig önnek tetszik, én tollamnak még hegyét sem koptatom ily pöffeszkedő zenetudákosság miatt, és végre is: „kutyaugatás nem h . . . .“ —

Különben: „quis hominum Récsey.“

Nagy-Kanizsa, jun. 26. 1872.

GRESZ ANTAL,
ének- és zenetanár.

Ajánlkozás.

Egy magánjogtanuló, ki már egy évig ügyvédi irodában mint irnok működött, akár ezen, akár nevelői minőségben kér alkalmazást. Bővebben e lap kiadó-hivatalában.

Titkos betegségeket

és

tehetetlenséget,

(elgyengült férfierőt)

gyakori magömléseket, idült syphilist, a legmakacsabb bőrbetegségeket, gyógyit gyökeresen és biztonsággal

5 frt honorarium mellett

BESENBEK A.

orvos, sebész és szülész, József főherczeg ő fenségénél volt uradalmi orvos.

Rendel 9—4 óráig Pesten, Zöldfa utcza 20. szám az udvarban balra 1-ső ajtó.

☛ Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszol.

---

*) E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a [illegible]

Ő felsége a király legmagasb elismerése.

Első rendű érem.	Ehrenpreis Mödling	Für Export	Tölgyfaág.	Erste Preis.
Pest 1865.	1865.	1866.	1866.	1866.

Kész géphajtó-szijak

mindenféle átmérőjü, egyszerés, dupla vagy többszörös, varrással, a nélkül, a legokszerübb mód szerint, a legtisztább fő bőr darabból készitve, vasuthoz, épitéshez, mű- és gőzmalomhoz, mozdony- és lócséplőgéphez, vas-, czukor- és szeszgyárakhoz, varrógépekhez stb.

Minden fajta készbőr kocsigyárosok, szijgyártók stb. számára.

Varró- és kötőszijak, zsirosan s a nélkül.

Vas- és rézbőr, összenyitoló szegek és kapcsok, talpszegek és árófok, hadsereg, bányász és földmives lábbeliekhez a lehető legjutányosabb árakon kaphatók:

ÉDER TESTVÉREKNÉL Pesten, Zrinyi utcza 3. sz. a

A bécsi bizományi bank váltó-üzlete

Bécsben. Kohlmarkt 4.

kibocsát

IGENY-JEGYEKET

alant jegyzett sorsjegy-csoportokra, és ezen összeállitások már azon okból is a legelőnyösebbekhez számitandók, mivel egy ilyen igényjegy tulajdonosának azon lehetőség nyujtatik, valamennyi fő- és melléknyereményeket egyedül nyerni, és azonkivül

30 franko aranyban és 10 frtot bankjegyekben,

mint kamatjövedelmet élvezhetni.

A. csoportozat. (évenkint 16 huzás.)

10 frtos havi részletek. — Az utolsó részlet lefizetése után minden résztvevő következő 4 sorsjegyet kap:

1 5% 1860-iki 100 forintos államsorsjegyet,
főnyeremény 300,000 frt, a kihuzott szám 400 o. é. frttal vásároltatik vissza.

1 3% os török 400 frankos államsorsjegyet.
főnyeremény 600,000, 300,000 frank aranyban.

1 herczeg Braunschweigi 20 talléros sorsjegyet,
főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

1 Innsbrucki (tyroli) sorsjegyet, főnyeremény 30,000 forint.

B. csoportozat. (évenkint 13 huzás.)

6 frtos havi részletek. — Az utolsó részlet lefizetése után minden résztvevő következő 3 sorsjegyet kap:

1 3% os török 400 frankos államsorsjegyet,
főnyeremény 600,000, 300,000 frank aranyban.

1 herczeg Braunschweigi 20 talléros sorsjegyet.
főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

1 Szász-meiningeni sorsjegyet, főnyeremény 45,000, 15,000 déln. ért.

Vidéki megrendelések *pontosan és utánvét mellett is teljesittetnek. Huzási jegyzékek minden [illegible] ingyen küldetnek.*

Faraktár megnyitás Légrádon.

Alulirott tisztelettel jelentem, miszerint Stajerország- és Karinthiából szállitott faanyagokból

Légrádon a Mura és Dráva partján

raktárt nyitottam s mindennemű épületfa, deszka, lécz sat. azonnal, jutányosan és a legpontosabban kiszolgáltatnak.

Megjegyzendő, hogy t. vevőim részére a raktár mellett fekvő déli vasuton a megrendelt anyagok gyorsan s könnyen szállithatók.

Valamint nagy-kanizsai faüzletemben szilárd és pontos szolgálattal vagyok t. megbizóim iránt, ugy ezutánra is bizodalomra midőn fölkérném, ajánlom a nagy-kanizsai fő- és légrádi fiók-faraktáramat.

BACHRACH GYULA,
fakereskedő N.-Kanizsán.

November hó 1-én üzletemet Dorottya-utcza 12. sz. házba helyezem át.

November hó 1-én üzletemet Dorottya-utcza 12. sz. házba helyezem át.
November hó 1-én üzletemet Dorottya-utcza 12. sz. házba helyezem át.
November hó 1-én üzletemet Dorottya-utcza 12. sz. házba helyezem át.

KANITZ C.,

papir- és diszműáru kereskedése

Pesten, Deák Ferencz-utcza 6 sz.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát *iró- és irodai* szerekből a legjutányosabb gyári ár mellett, u. m.:

Levél — irodai — és csomagoló papir, boritékok minden nagyság- és minőségü, szalmapapir, boriték irodába igen alkalmas; név, jellem és helység fekete nyomatával; 1000 db 6 frt. — Ügyvédeknek irodai papir, zöld-, chamois-, rózsa- és kék szinekben.

Meghatalmazás, kötelezvény, váltó, váltóóvás, költség-jegyzék, nagy kiválasztéka.

Teljesen felszerelt asztali iroeszköz legfinomabb bronce- és vasból 3-, 6-, 10-, 15-, 30 frt s legfinomabb.

Váltó- és okmánytárcza, magánnedvesitő, **dombornyomó-prés** *levélmérleg.*

Levélpapir és boriték a legujabb szines monogrammal leszállitott ár mellett.

Legujabb névjegyek 100 darab 50 kr., 1 frt 20.; egész 2 frt 50 krig; valódi franczia brillantin papiron.

Irodai- kereskedelmi- és gazdászati könyvek, mindennemü nyomtatványok felvétele gyári ár mellett.

Ajánlom jól rendezett raktáramat, mindennemü illatszerekből, kölni viz (Eau de Cologne) pipere- és kézi szappanból, egyszersmind illatszerhez való fecskendezőt.

Levélbeli megrendelések rövid idő alatt, a legpontosabban, utánvét mellett, eszközöltetnek.

Einzig in ihrer Art in Europa

[illegible]

kais. kön. Hof-Wäschefabrik

des E. Fogl, in Wien,

Niederlagen:

25 *Mariahilf,* Hauptstrasse **25,** | [illegible] Ecke der Himmelpfortgasse, *„zum Erzherzog Karl“.*

welche durch strengste Solidität und auf jedem Stück Waare mit Ziffern ersichtlichen Preise es bei ihrer Massenproduction dahin gebracht hat, das sie dem Exporte, Engros- sowie Detailverkaufe von keinem der anpreisenden Händler Erreichbares, ausserordentlich Billiges und Bestes, unter vollster Garantie bietet und nach den Provinzen auf briefliches Verlangen Bestellungen prompt zusendet und Nichtpassendes retour nimmt.

Engl. ***Chiffon-Hemden*** mit oder ohne Halskrägen, schöner als Leinen (bei brieflicher Bestellung ist der Halsumfang anzugeben) das Stück fl. 1.80, 2, 2.50, 3—3.50 Das Eleganteste und Praktischeste.

Rumburg.-Leinen-Herren-Hemden (Halsumfang anzugeben) fl. 2, 3, 4, 5, 6 die allerbesten.

Halskrägen, neuester Façon, per Dtzd fl. 2, 3—4 fl. (Halsumfang angeben.)

Herren-Cravaten oder ***Salonbinden*** per Stück 75 kr., fl. 1, 2 bis fl. 3.

Herren-Unterhosen zu fl. 1, 1.50, 2, 2.50—3 fl. Reitschnitt, russische, oder ungarische Façon.

Wollene ***Gesundheits-Jacken*** zu fl. 2, 3, 4, aus Seide fl. 6, 7, gepelzte oder gewirkte ***Unterhosen*** fl. 2, 3—4. Schutz gegen Gicht.

Leinen-Damen-Hemden, glatt, zu fl. 1.50, 2, fein geschlungen fl. 2.50, sowie Schweizerform, ganz neue Formen mit Stickereien zu fl. 3, 3.50, 4, 5, so auch allerfeinste Leinen- und Batisthemden mit Stickerei, auch Spitzen, zu fl. 6, 8—10 fl.

Damen-Nacht- oder ***Winterhemden*** mit langen Aermeln zu fl. 3.50, auch gestickt fl. 7—8 fl.

Damenhosen, aus Leinen, Percail oder Barchent fl. 2, 2.50—3 fl., mit Stickerei.

Damen-Negligé oder ***Nachtcorsets*** aus feinstem Barchent zu fl. 2—2.50, aus französischem Batist mit Stickerei zu fl. 3.50, 3—4 fl. (Halsumfang anzugeben.)

Damen-Unterröcke aus Percail oder feinstem Rock-Barchent zu fl. 4, mit Stickerei-Einsätzen fl. 5, 6—8 fl.

Damenstrümpfe oder ***Herren-Fussocken***, das Dtzd fl. 5, 6, 8—10 fl. die feinsten.

Damenmieder zum Schnüren (Taillenumfang ist anzugeben) zu fl. 3, 4—6 fl.

1 Dtzd ***Leinen-Taschentücher*** zu fl. [illegible] und feinere zu fl. 2.50, 3.50, 4, 5—8 fl.

1 Dtzd ***Zwirn-Batist Tücher*** zu fl. 5, 7, 9—10 fl. die feinsten.

Servietten od. ***Handtücher***, per Dtzd nur fl. 5, 6, 7—9 fl. in Damast.

1 ***Leinen-Tisch-Garnitur für 6 Personen*** (1 Tischtuch mit 6 passenden Servietten) zu fl. 5, 6, 8—10 fl., für 12 Pers. das Doppelte.

30 Ellen ***färbiges Bettzeug***, das St. zu fl. 7, 8, 9, 10—12 fl.

30 Ellen ***Handgarn-Leinwand*** gebleicht, auch Doppelzwirn ungebleicht zu fl. 7.50, 9.50, [illegible]

1 St. 30 ellige $\frac{5}{4}$ breite ***Rumburger Leinwand*** zu fl. 12, 18, [illegible]

40—42 Ellen vorzügliche ***Weben-Leinwand*** (zu feiner Bettwäsche oder 12 Damen-Hemden) fl. 14, 16, 18, 22—24 fl.

48 ellige belgische ***Weben-Leinwand*** zu fl. 22, 25, 30—35, fl. ausgezeichnet schön.

60 und 54 Ellen unvergl. gute ***Rumburger*** oder ***Holländer Weben*** (Handgesponnen und $\frac{5}{4}$ br. zu fl. 30, 35, 40, 50—60 fl.

Briefliche Bestellungen in beliebiger Sprache aus den Provinzen werden gegen Geldsendungen oder Postnachnahme unter Garantie überallhin zugesendet. —

Briefe zu adressiren: (761—12,10)

El. FOGL, Wien, k. k. Hoflieferant,
Mariahilferstrasse 25.

Beim Einkaufe von je fl. 50 6 St. Batisttücher gratis.

A legjobb

amerikai varrógépek

legolcsóbb eredeti gyári áron

kaphatók:

ROSENFELD ADOLF

raktárában, a hol szinte a hozzávaló

tű, czérna, selyem, olaj,

jutányosan kaphatók.

A varrógépek tartósságát és szilárd szerkezetét több bizonyitvány tanusitja, melyeket helyben s vidéken elárusitott gépek vevői elismerésül küldöttek a fentirt raktárbizományoshoz.

Én Rix Vilma

ezennel nyilvánosan kijelentem, hogy én, mint boldogult Dr. Rix A. özvegye 15 év óta *egyesegyedüli* készitője vagyok a valódi és hamisitatlan ***Pompadour-Pásztának***, mert csak én magam ismerem annak készitési titkát. Midőn ezennel jelentem, hogy nevezett Pompadour-Paszta mostantól kezdve csak lakásomon, Bécs, Leopoldstadt, grosse Mohrengasse 14. I. Stiege Thür 62, valódi minőségben kapható, intek mindenkit a másnál való vétel ellen, minthogy jelenleg sem fő- sem pedig fiók-raktárt nem tartok és az ezelőtti raktárakat, előfordult hamisitások végett megszüntettem. Valódi Pompadour-Pásztám, csodapásztának is nevezve, hatását soha sem fogja elhibázni; a felülmulhatlan arczpaszta eredménye minden várakozáson túli, a egyedül biztos szer arczbőrküteg, bőratkák, szeplők, májfoltok és pörsenések gyors és csalhatatlan elüzésére. A vevők annyira biztositvák, hogy nem tapasztalt siker esetében, a pénz visszaadatik. E kitünő pásztából 1 tégely, utasitványnyal együtt **1 frt. 50 kr.** o. é. (787—12 2)

Köszönet-iratok nem nyilváníttatnak. — Postai utánvéttel is küldetik.

Dr. POPP J. G. cs. kir. udvari fogorvos

NÖVÉNYI FOGPORA.

A fogakat oly módon tisztitja, hogy naponkinti használata által nemcsak a köz-ségesen oly alkalmatlan fogkő távolittatik el, hanem a fogak zománcza is fehérség és finomabban mindig gyarapszik. Egy skatulya ára 63 kr. o. é.

Dr. POPP J. G. cs. kir. udvari fogorvos

Anatherin szájvize

A legbiztosabb szer a fogak és foghus épségbeni megtartása, ugy szinte száj- és fogbetegségek gyógyitásához, legjobban ajánlván a raktárakat:

Kaphatók: Nagy-Kanizsán: Belus József gyógysz., Rosenberg Rosenfeld, Wellisch, J. és Fesselhoffer J. kereskedésében. — Pápán Tschepen J., Keszthelyen: Pfisterer gyógyszerész, Singer M. Weiss [illegible]. Zala-Egerszegen: Iszó F. gyógyszerész. Kaproncán: Werli gyógyszerész. Varasdon: Halter gyógyszerész. Sümegen: Dorner Kajet. Szombathelyen: Pillich Ferencz és Rudolf gyógyszer. Határőrvidéki Sz.-Györgyön. Fibic E. C. Veszprémben: Mayr Tusshau, ugy Guthard Tivadar és Sainál. — Székesfehérvárott: Legmann A. Braun J. gyógysz. Lovas-Berényben: Heisler gyógysz. Kalocsán: Horváth K. gyógyszerész. Kecskeméten: Milhofer és Machleid gyógysz. Pakson: Florián J. gyógysz. Körmenden: Horváth J. Somsenrend gyógysz. Kaposvárott: Kohn J., Dögl, Belus és Schröder gyógysz. Szegszárd: Brabsey gyógysz. — Bonyhádon: Kramolin J. Szigetvárott: Barwarth, Salamon gyógysz. — Kaján: Michitsch St. és Herzfeld Sal, ugy Herzog Ignácznál. — Pécsett: Zsolnay W. és E. Zách, Sipőcz gyógysz. Károdon: Zadubánszky gyógysz. Marczaliban: Kiss gyógysz. Tolnában: Graff gyógysz. — Dunaföldvárott Lukács gyógysz. — Szent-Györgyön: Nöthig. — Alsó-Lendván, Kiss gyógysz. Rohoncson: Simon gyógyszerész urakinál.

Jugendsünden

bestrafen sich oft im Mannes-Alter. Wo Andere von Kraft und Fülle strotzen, bietet der heimliche Jugendsünder ein entsetzliches Bild der Verkommenheit, erzeugt durch erniedrigende geschlechtliche Schwäche.

„Trost“,
„Belehrung“,
„Rath und“
„Hilfe“

bietet das höchst nützlich- und sehr belehrende Buch *„Der Jugendspiegel“*, das man für 1 Gulden am schnellsten direct vom Verleger, *W. Bernhardi in Berlin*, jetzt Simeonstr. 2. bezieht.

Hirdetmény.

Badacsonnal szomszédos tördemiczi határban a kapolcs-egeri folyóvizen egy két kerekü, alól csapó-malom, melytől az évi haszonbér 200 mérő gabona és 800 frt o. é., 11 hold belsőség- és réttel, jó molnárlakás- és épületekkel, ugy szinte a tördemiczi határban levő 65 hold tagositott birtok, gazdasági épületekkel — előnyös feltételek mellett — külön vagy együttesen, eladó.

Értekezhetni bérmentes levelekkel vagy szóval: Trsztyánszky Lajos ügyvédnél, Keszthelyen.

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos, gyorssajtonyomása Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1872. junius 30-án. 53-ik szám. Tizenegyedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . 4 „
negyed évre . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések jutányosan
NYILTTÉRBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.

Zala-Somogyi Közlöny

(a „zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“ hivatalos értesitője.)

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz,
anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

A letenyei választásról.

Az emberi kebelt két főérzés hozza gyakorta hullámzásba; az öröm és csalódás érzete ez.

Kedves és melengető boldogság az öröm élvezete, fájó és csüggesztő a csalódás mérge. Azonban a természet ellenmérget is adott, melylyel a csalódás fulánkjai hatástalanul, legfeljebb egy kis karczolatot idézve, enyésznek el. És ez ellenméreg a hazafiui csalódásnál a kegyeletérzet és tántorithatlan elvhűség, kitartás és nemes fegyverroli verseny.

A letenyei viszonyokat ismeri megyénk s vidékünk; nem szükséges a sebeket feltépni az emlékeztetés villámaival, hanem szó nélkül mégsem hagyhatjuk, mert Zalamegyének e kerülete Magyar- és Horvátország közé levén ékelve, résen kell állanunk s nyiltan felhivni, figyelmeztetni a helyzetre, a **helyzet veszélyére**, a **veszély nagyságára** megyénk minden lakosát.

Tisztelünk mi minden nemestörekvésű egyént, becsülni tudjuk a versenyre sietőt, de csak akkor, ha nemes fegyverrel bir, s e nemes fegyvert a tapasztalat edzett meg, a honszeretet s önzetlen hazafiság teszi ragyogóvá s rajta már a tettek betűi tündökölnek, de mig a fegyver életlen, tompa — nem fogadhatjuk el.

Itéljük meg uraim Királyi Pál s Remete Géza fegyverét. Amazé a szabadságharczban már köszörülve volt, midőn emennek karja még pólyába kötöztetett; amaz az elnyomatás időszakában tollal küzdött a magyar irodalom terén, emez ágyban, párnák között aludta át a nemzet szenvedését. Ujabban Királyi a törvényalkotásban — mondhatni — pótolhatlan részt vett, higgadt, határozott s megfontoló modorban, ugy, hogy az országház többsége büszkén vallotta magáénak működése gyümölcsét, addig Remete Géza az iskola porait rázogatta magáról s legutóbb ifjú erejét a magánperek gyakorlatában kezdé meg.

Tisztelt választó-polgárok! itéljetek tisztán, higgadtan s feleljetek kérdésemre, hogy lehet hű, jós gondos **honatya** az, a ki még **honfi** is alig, azaz: hogy alkothat az törvényt, a hazára nézve üdvös törvényt, ki még mint honfiú a honatyák sorába tájékozatlanul mehet, bizonyára sajnos, sőt nevetséges körülmény.

Tiszteljük mi Remete ur törekvését, de csak akkor, ha nem az országházba, hanem a törvényszék csarnokába megy. S mi vagyunk legjobbakarói akkor, ha figyelmeztetjük az örvényre, melyhez közeledik, mert elzárja maga után a közvélemény komoly figyelmét, a megye tiszteletét s mindnyájunk becsülését. Tanulmány s nem tanács az, mit belőle várunk s ha ő megforditja, a viszhang: nem kell! mert ész- és szivellenes!

Egyébként jóakaró figyelmeztetésünk nem akar mást, mint a helyzetet ugy tüntetni elő, amint van.

A helyzet veszélye még kétségbeejtőbb, mert még amott az egyén, itt az egyének, a kerület polgárainak veszélye forog kérdésben.

Királyi Pál a kerület szülöttje, ismeri a kerület baját kicsinytől nagyig s ott s ugy gyógyitja a bajt, hogy az ok- és észszerüen történjék. Csak nézzetek a Murahidjára, Alsó-Domboru viszonyaira, egész Muraköz előnyös helyzetére, sőt a Murán inneni vidék anyagi s szellemi felvirágzására, mindenütt Királyi Pál, a kerület nagyszülöttjének gondos figyelmére, atyai szeretetének nyomaira akadhatni s mindennek folytatása megakad akkor, midőn a kerület édesatyjáról, a kerület mostohafiára száll tekintetünk.

Mindezek után a veszély nagyságát láthatjuk, ha — mint halljuk — Királyi Pál az ujult jelöltséget nem fogadja el. Mig egyrészről méltányoljuk hazafiui fájdalmát, hogy nemes törekvése a hálátlanság vad burjánába ütközik, másrészről fájlaljuk ismét mi, hogy e szomoru hirt hallottuk, s mivel megvagyunk győződve, hogy a megye s vidék intelligentiája minden nemes fegyvert kezébe vesz, hogy a gyomot kiirtsa s a bizalom szeplőtlen bokrétáját ujolag Királyi kezébe adja, felkérjük ez uton is a jelöltség elfogadására, melyről egyébként jövőre bővebben szólunk.

Könyvismertetés.

„A néptanitók nyugdijazása, özvegyeik s árváik gyámolitása külföldön és hazánkban.“ Irta Molnár Aladár.

Ha valamely, az összes emberiség minden egyes tagját érdeklő közügy előmozditásáról van szó, ha valyamely nagyfontosságu magasztos ügy a lét és nem lét kétséges állapotában tengődik s kitartó munkára, önzetlen áldozatkészségre, nemes lelkű támogatásra hivja fel a hazafias ügybuzgalmat, a felhivott ügybuzgalom a különféle egyéniségek különféle tetteiben sokféle alakban nyilvánul. Egyik ember ügybuzgósága abban nyilvánul, hogy az ügy felett, ellen vagy mellett egetverő lármát csap: rajong, panaszkodik, tanácsol, örül, szomorkodik, magasztal vagy kétségbeesik, már a mint ezt véralkata, kedélye és lelkülete magával hozza. Mikor aztán a lárma a felcsillant ügybuzgalmat kifárasztotta, a lelkesültség rohama kissé megcsappan, a lármás ember azon büszke önérzettel tekint az általa megriasztott közönségre, hogy ő most már hazafiui kötelességét nagyon is bebizonyitotta, az ügy iránti részvétét kétségbevonhatlan szavakkal igazolta, most már tegye más is a mi tőle kikerül, mert ő róla mindenki példát vehet.

Mondanunk sem kell, hogy az ilyen alakban nyilvánuló ügybuzgalom mellett aztán a legmagasztosb ügy is hiába várja a boldog feltámadást, a legforóbban ohajtott haladás is csak alig tesz néha-néha nagy lomhán egy lépést, s azt sem előre, hanem hátra felé.

Csak kevesen vannak azok, kiknél az ügybuzgalom az üres lárma helyett elvonult, szerénységben, de kitartó, folytonos, minden felesleges zaj nélküli üdvös munkálkodásban nyilvánul. Ezen kevesek egyike Molnár Aladár.

A ki Molnár Aladárnak a tanügyterén eddig kifejtett működését figyelemmel kisérte, az tapasztalhatta, hogy ő azon kevesek egyike, a ki nem csinál nevéből üzletet, nem hajhászsza üres lármacsapással és porveréssel a népszerüséget, hanem elvonult, zajtalan csendben, folytonosan tanulmányoz és fáradtig dolgozik. Töri a göröngyöket azon az uton, a mely legjáratlanabb, roppant erőfeszitéssel mozditja félre az akadályokat s tisztogatja azon ösvényt, melyen haladni reánk nézve a legfontosabb. Sokat lehetne még erről beszélni, de ezt akkorra hagyjuk, midőn majd Molnár Aladár az ország törvényhozó testületében is fel fogja emelni szavát s elfogja mondani megczáfolhatlan bizonyitékait azon magasztos ügy mellett, melynek eddigi életét és működését szentelte. Áttérünk azért a tulajdonképeni könyvismertetésre.

„A néptanitók nyugdijazása“ czimű mű a népoktatási viszonyok egyik olyan kérdésével foglalkozik, melynek megoldására eddig biztos adatok hiányában senki sem szánta el magát. Az egész munka első pontját: „A kérdés megoldásának égető szüksége“ képezi. Ezen pontban minden oldalról meggyőző példákban világitja meg a néptanitói állásbiztositásának égető szükségét, bebizonyitja, hogy e kérdés, a néptanitói állás biztositásának kérdése magával a népoktatás állapotának, felvirágzásának s közvetve a nemzet jövő nagyságának kérdésével a legszorosabb összefüggésben áll:

„A jó tanitás legfényesebb feltétele — mondja Molnár Aladár e művében — nem az iskolának községi vagy felekezeti jellege, hanem a jó tanitó.

Ugyan ki volna eléggé idealista reményleni, hogy a 120—208, vagy ám

TÁRCZA.

Mondád........

Mondád, hogy égből leszálló
Cherubin a szerelem,
A mely később szivet kinzó
Gyötrő szörnyeteg leszen.

Mondád, hogy kik nem szeretnek:
Százszorosan boldogok,
Például fel is hozád rá:
„Látod, én is az vagyok.“

Nem hittem én, — most azért kell
Fejem búra hajtani!
Nem tudtam angyalt, s nem birtam
Szörnyet földre sujtani!

BAGI LÁSZLÓ.

Nőtlen- és nős-ember levelezése.

— Közli: Rákosy László. —

II.

Barátom Józsi! Olvastam leveledet s mondhatom, egész élvezettel. Meggyőződtem abból, hogy minket semmi érdek sem köt össze, csak a legtisztább, a legönzetlenebb gyermekkori növekvő őszinte barátság. Messze vagyunk, de ha leveled olvasom, ugy tetszik, mintha látnálak; minden szóból kedves hangod, szép lelked, nemes és jó szived tünik elém. Ne is hagyjuk félbe, különösen te folytasd első leveled, melyben oly szépen irod le a magyar ember boldogságát, mit én nemcsak elismerek és vallok, minek én nemcsak örülök, de valóban, magam is szeretnék egyszer már ily boldog lenni; melyben oly jól gondoskodol rólam, mintha csak nemtőmül rendelt volna sorsom. Azt képzelem igy, hogy az érdek vezérelte sötétszinű világban elhagyottan magam állok, s a távolból világol felém felcsillámolva a barátság pásztor-tüze, mely felé utam irányozhatom; s mint őrtüzek a táborzót, hajóst a csillagok — ugy vezetnek feléd e levelek, mig egészen hozzád juthatok, s azon a pályán, melyen te oly boldog vagy, én is az lehetek!

Irod, hogy mily boldog vagy; miből következtetem, mennyire kibékültél a világgal, az emberekkel, magaddal, sorsoddal; minő szép szinben nézed a jövőd, mely lassan, de annál biztosabban hozza napról napra örömedet, élvejdet. Gondolkozni kezdék, mi okozta e változást, hiszen egykor együtt rohantuk az életet, együtt desperáltunk, együtt tapasztaltuk, hogy ez a mai világ, — mind a férfiak, mind a nők, nem olyanok, minőknek az ifjukor ábrándjaival közéjök lépve, képzeltük, hittük és vártuk; együtt hülltunk alá egünkből — együtt csalódtunk? De végre kimondod, hogy ezt mind a haza javuló állapotának, azután pedig a te édes, kedves kis feleségednek köszönheted ... Most már értem; te boldog, igen boldog nősember vagy!

Meleg szavakkal ajánlod, hogy kövessem példádat, hogy oly boldog legyek, minő te vagy; elhiszem, miszerént szeretnél ily boldognak tudni, de hiába! nem lehet azt oly könnyen elérni; te már a parton vagy, és szépnek látod ujvilágod, melybe jutni méltó minden akadálylyal megküzdeni; igazságod van abban is, midőn arra czélzol, hogy a nők nem olyanok, minőknek a nőtlenek ismerik — igen, de mivel magam is azok közé tartozom, világositsd föl. Majd én is elmondom nézeteimet.

Különben meglehetsz győződve, hogy én a jó szót meghallgatom, és a tanácsot követni fogom; de megvallom, az nem fér a fejembe, hogy ennyien vagyunk nőtlenek, s ha már egyik vagy másik gyávaság- és bármi okból fél e nagy lépéstől: mégis egy része oly okos lehetne, hogy nem szenvedne igy, ha csakugyan nem volna valami a dologban?

Mert azzal alig lehetne egy kis töredéket vádolni, hogy nem találná szép-, kedves- és szeretetreméltóknak a nőket; sőt nagyrészt égnek a nőkért, akkor boldogok csak, ha körükben lehetnek; de hogy valamelyik megnő, süljön, már-már ritkaságnak tartjuk, kivált a mi csatunkból. Valóban, magam is csodálkozom, szinte magamon, de nem értem a dolgot.

Leveledre általánosságban felelem, mert az is csak megpendité az eszmét; banem már a jövőre ugyancsak elkészülök, csak te is tudj felelni az ellenvetésekre.

Isten veled!

LÁSZLÓ.

III.

Kedves Laczi pajtás! Legelőször is arra figyelmeztetlek, hogy én többé nem Józsi, hanem József vagyok; mert, mint tudod, én a férfiak közé léptem, vagyis megnősültem. Te pedig, míg nőtlen vagy, nem illet meg a férfius László név. Ebből legyen elég ennyi.

De most már nézd meg magádat, és nem a tükörben, mert azt minden ember megteheti, hanem húnd be szemed és lelked szemeivel ismerd meg magadat. Ha ezt megtetted, nézz szét a világban, talán fogsz látni, valakit; ha azt megnézted jól, akkor nézd az egész világot — és okulj; mert mint a bölcs mondja: Harmadfél porczünk van az életben: egy a nevetésre, egy a sirásra, fél a szeretésre.

Bölcsektől pedig azért idézek barátom, hogy az nem bolondság, a mit ők mondanak, mert szerintök: Az élet hosszú a szerencsétlennek, rövid a boldognak, játékszin az okosnak, álom a szerelmesnek, mámor a könnyelműnek, pusztaság a szegénynek, örömház a gazdagnak. (Kisfaludy K.)

Lásd pajtás, én téged jól ismerlek és hiszem, hogy ha javadat akarod, követni fogod tanácsomat. Lehetetlent nem ajánlok.

Azért gondolj csak vissza a boldog gyermekkorra; minő sok szépet álmodtunk, s mennyire örültünk, ha néha álmunknak csak egy része is teljesült; mint ifjak, ébren is álmodtunk, ábrándos lelkünk titkos, kedves vágyakat teremtett a szivbe, gondoskodott nekik dajkáról, a reményről; ennek következtében szép szinben láttuk a világot; majd vártuk a forró vágy teljesedését, de az hűtlenül csak tovább uralt; rohantunk tövisen, göröngyön, hogy elérjük, mind hiába! A gazdag költői, ifjukori képzelet teremtette bűvös-bájos kép felénk kitárt karokkal — de haladt előttünk elérhetlenül, valami látatlan kéz nem engedte sem őt, sem minket — összejönni. Midőn pedig igy haladtunk, a pótolhatlan érzelem vágya engesztelésül barátokat szerzett, a kik velünk örültek, ha pedig sirtunk, azok is elhagytak; sőt keserű csalódást csepegtettek tárt szivainkbe. Ha végre a remélt, álmodott szerencse, barátok, egész világunk hűtelen lett: akkor láttuk ismét azt az ábrándos képet, azt az eszmény-alakot, melynek homlokára volt irva:

tegyük fel 300 frtos tanitói pályára ezrenként siessenek tehetséges ifjak azon képezdékbe, hol nagyrészt saját pénzükön kell tanulniok; és siessenek azon kilátással, hogy 4 évig gymnasiumban, és 3 évig képezdében tanulás után hivatalba lépve, kevesebb fizetésért fognak szolgálni, mint bármely vasuti őr, a kiről pedig elnyomorodása esetére is gondoskodva van, mig ők — ez esetre, koldulni mehetnek.

No tessék képzelni, hogy talán gunyból mondám, hogy a vasuti őröknek nagyobb dija van, mint sok tanitónak. Eseteket hozhatnék fel reá, hogy egy-egy vasuttársulathoz 50-60-100 alkalmazásban levő tanitó folyamodott pályaőrségért.

De a kik tanitókká lesznek is, mily lélekkel követelhetjük tőlük, hogy ne forditsák idejük nagy részét mellékkeresetre, hanem egészen hivataluknak éljenek; akkor, midőn 150, 200, 300 forint fizetésből nemcsak hogy magukat s családjukat eltartani kellene, hanem még valamit takaritaniok is, mert vénségükre vagy nyomoruságukra, vagy árvájának sehonnét egy krajczár támogatás sincs biztositva.

Mint alább előadandom, a porosz tanitók között is néhány ezer van olyan, kinek nem sokkal van jobb helyzete a magyarországi 250 forintos tanitóknál. És miután az utolsó években ott is, mint nálunk, a munkaerők előtt több uj pálya nyilt fel, ennélfogva annyira nem vállalkoznak az emberek a tanitóságra, sőt annyira menekülnek onnét máshova, hogy jelenleg négyezer tanitói állomás van üresedésben, melyet tanerők hiánya miatt nem képesek betölteni.

Hazánkban pedig az előadott körülményeken kivül legközelebb még egy versenypálya is fog nyilni, mely nemcsak jövendőre vonja el az erőket a tanitói pályától, de a tanitóknak már létező létszámát is jelentékenyen csökkenteni fogja, ha az egyházak s a törvényhozás idejekorán nem intézkednek. Ez uj versenypályát a községek rendezésével szervezendő jegyzői állomások szolgáltatandják, melyekkel 400 frt fizetési minimum van összekötve. — A mennyire a mozgalmakat már is ösmerem, látom, hogy épen a tehetségesebbek közül sok százan, hanem több ezeren fogják a tanitóságot otthagyni, s jegyzőkké lenni.

Ily körülmények között, azt, hogy a népiskolába nagyobb számmal nyerjünk tehetséges tanerőket, én — mint részben már többször elis mondám — csak a következők által látom eszközölhetőnek:

1-ör is az által, hogy a tanitó-képezdékben minél több ifjú vétessék fel ingyen, benlakás- és ellátásra, vagy hogy legfölebb az élelmezés egy részét fizesse meg. Ily módon nyerhetők oda oly teljesen vagyontalan, de talentumos fiuk, kik különben otthon kapások maradtak volna.

E czélnak nagyobb mérvben elérhetésére kapcsoltassék a képezdékhez az elemi osztályoktól a képezdei cursus előkészitő 3—4 osztály.

2-or, hogy a női képezdék minél előbb szaporittassanak legalább is annyira, mint a férfi képezdék, s ne akarjanak gazdálkodni az országnak az által, hogy a jelentkező növendékek egy részét nem veszik fel.

3-or a tanitói fizetések lehetőleg javittassanak, s emeltessenek legalább is egy vonalra a jegyzőiekkel.

4-er minden tanitónak, (akár a felekezeti, akár községi oskolában szolgálta légyen az ország művelődésének ügyét) az állam által biztosittassék nyugdij s özvegyének s árváinak évi segély.

Legyen szabad ez alkalommal csak az utolsó pontra, a nyugdijazásra nézve adni előgyüjtött ismereteim- és véleményemet.

A nyugdijazásnak törvény által rendezését sürgősebbnek tartom a fizetés-emeléseknél, már csak azon okból is, mivel a tanitók helyzetének javitására a nyugdij biztositása ép oly lényegesen szükséges, mint a fizetés-javitás, de ennél sokkal kevesebb pénzáldozattal, és minden tekintetben könnyebben, tehát hamarabb kivihető.

A törvényhozás belefog-e ereszkedni abba, hogy a felekezeti tanitók fizetésének a minimumát is megszabja? s ha teszi is, mikor fogja ezt keresztülvihetni? nem tudom. De azt tudhatjuk, hogy ez igen sok nehézséggel jár, s alig történhetnék azonnal. — De a nyugdijazásra az országgyülés már legközelebbi ülésszaka hozhatna törvényt.*

(Folytatása következik.)

Közrendészet.

Ha azt akarjuk, hogy városunk közrendészetügyei igényeknek megfelelő sikerrel intéztessenek el, akkor vállvetve segélyezzük a rendőrhivatalt intézkedései végrehajtásában.

Ily nézettől áthatva, kétrendbeli kötelesség jut eszembe.

Egyike a közrendészeti hivatalt illeti, másika a közönségé.

En arról vagyok meggyőződve, hogy a közrendészeti ügyek csak azon esetben intéztethetnek el sikeresen, midőn e két testület együttesen működik; jobban mondva, midőn a közönség a rendőrhivatal rendeleteinek szivesen hódol s ez által minden intézkedései végrehajtását szivélyes hozzásegélyezésével támogatja.

Mi a rendőrhivatalt illeti. El lehet mondanunk, hogy igen is erélyes, intézkedéseiben folytonosan tervezgető, törekvése odairányozott, hogy működése által a közkivánalomnak eleget tehessen. Ohaja azonban abban összpontosul, vajha szerencsés lehetne odajutnia, hogy hivatalos működései, a közönségnek, mint legérdekeltebb félnek, szivélyes hozzásegélyezésével sikeresittethetnének.

Hogy rendőrségünk hivataloskodása iránt féltékeny, csodálnunk nem lehet, nem pedig azért, mert tények tanuskodnak a mellett, hogy a rendőri ügyek hézagos administratiojának ez idáig legnagyobb részben a közönség volt oka.

Ugy van, mi voltunk eddig okozói mindazon mulasztásoknak, melyeknek utófájdalmai ellen még ma is a legkeserűbb felszólalást teszszük.

Tekintsünk a multba és valljuk meg egész őszinteséggel, nem rajtunk mult-e minden rendőri jó intézkedés foganatositása és ma nem mi vagyunk-e azok, kik jobb rendszert ohajtunk részünkre biztosittatni rendőrhivatalnokaink által.

Akartuk, nemde, hogy városunk utczáiban a legnagyobb tisztaság létezzék és kérdem, nem mi voltunk-e azok, kik elszennyeztük, s midőn a rendőrség által rendreutasittattunk, mi tettük a legkeserűbb kifakadást!

Akartuk, nemde, hogy a személy- és vagyonbátorlét biztonsága sérthetlen legyen, és kérdem, nem mi voltunk-e azok, kik semmiféle áldozatra sem mutattunk tényleges hajlamot, hogy rendőrhivatalunk kellő módon szervezkedhetett volna, s midőn a személy- és vagyonbátorlét megingatásnak lett kitéve, mi voltunk elsők a felkiáltásban!

Akartuk, nemde, hogy a házankinti koldulás beszüntettessék, és kérdem, nem mi voltunk-e kevés kivétellel azok, kik egy fillér áldozatot sem akartunk hozni a szegények segélyező pénztárába, s midőn elvétve, egy nyomorult szükölködő vetődött ajtónkra alamizsnát kérendő, mi voltunk engesztelhetlenek a rágalmazásban, mi mutattunk a kéregetőnek utat a városház felé!

Akartuk, nemde, hogy szigoru cselédrendszer állapittassék meg.

Akartuk, nemde, hogy a cseléd rendes, erkölcsös magaviseletü legyen, és kérdem, nem mi voltunk-e nagyrészben azok, kik első esetben elvetettük a megalapitott cselédrendszert, másodikban széles tért engedtünk az erkölcstelenkedhetésre, szóval az elkorcsosodhatásra.

Akartunk volna még sokkal is többet, ha akaratunk kivitelében megelőzőleg el nem bukunk s az által uj életre, jobban mondva, ma a községi kormány rendszerre nem virradunk.

Itt állunk ma uj követelésekkel egy ujból szerzett rendőrhivatallal szemközt. Legyünk követelők, de tartsuk kötelességszerü dolognak azt is, hogy követeléseinkkel legyünk méltányosak. Következetesek elvben és cselekedetben egyetértők, a kivitelben pedig vállvetők, nehogy ujból a multakban leljük sirunkat.

Ezek szerint, ha akarjuk ezentul is, hogy városunk közrendészetügyei igényeknek megfelelő sikerrel intéztessenek el, ugy siessünk vállvetve segélyezni a rendőrhivatalt intézkedései végrehajtásában, mert csak ilykép leend képes biztonságot nyujtani a személy- és vagyonbátorlétnek.

TERSÁNCZKY.

Gazdasági havi teendők.

Julius hóban.

Gazdászat. E hónap az aratásnak és hordásnak ideje. Legtöbb helyen a gabnát aratni szokták — sarlóval; kaszálni csak kevés helyen szokták. — A gabona lassanként megérik, s hozzálátunk az aratáshoz. Legelőször érik az őszi árpa, azután a rozs, buza, tavaszi árpa, zab s igy tovább. A mint ezek igy egymás után érni kezdenek, rendbe hozzuk a learatásukhoz és behordásukhoz szükséges szerszámok-, szekerek-, vendégoldalak, rudazókötelek- és lánczokat; a hiányosakat kiigazittatjuk és ha szükséges, újakat szerzünk be, nehogy aztán majd a legnagyobb munkaközben, midőn minden percz drága, kelljen ide-oda futkosni és szaladgálni, kapkodni, — s akkor is hiában. — Az aratott gabonát tavalyi zsuppszalmából készitett kötelekkel kötözzük kévékbe. Ezen szalmaköteleket használat előtt kissé beáztatjuk vizbe, hogy a kötözésnél szét ne szakadozzanak. A keresztekbe rakott s igy lassankint teljesen kiszáradt gabonát kazalokba (asztagokba) vagy pajtába (csürbe) hordjuk; azonban az összerakásnál ügyeljünk, hogy az olcsóbbfaju gabonák mindig legalul kerüljenek; igy például: a buza mindig legfölül legyen, ha különböző gabonanemek hordatnak össze egy asztagba, kazalba vagy csürbe. Buzára olcsóbb rozsot, erre árpát vagy épen zabot rakni soha nem tanácsos; mert ezáltal a felülfekvő ócska gabona szemek a drágább buza közé keverednek és ennek értékét csökkentik, mivel nagyon természetes, hogy a zabbal vagy árpával kevert buza silányabb árat képez, s kevesebbet is adnak érte a piaczon. — A gabonát nedvesen vagy éretlenül csürbe hordani vagy kazalba összerakni nem szabad; mert a nedves gabona ily helyzetben megpenészedik, megfeketül és senki meg nem veszi. — E hónap végével elérkezik a csépelés ideje is; ha a behordást legalább részben, elvégeztük. A csépelés történhetik: kézzel (illetőleg cséppel), géppel vagy pedig nyomtatás által. Legczélszerübb, szerintünk, a kézzel való csépelés, vagy ha időnk felette drága, úgy géppel szintén előnyösen csépelhetünk, föltéve itt természetesen azt, hogy a gép jó és tisztán csépel. A nyomtatás csak egyes vidékeken divatozik; s ezen módot egyáltalán nem tartom a legczélszerübbnek, minthogy itt a gabna szalmája csaknem haszonvehetlenné válik, s a gabnaszemek sem tisztittatnak ki oly tisztán és tökéletesen, mint a csépelésnél. — A tarlóba vethetünk e hónapban hajdinát = pohánkát; továbbá takarmánypótlékul rozsot kora tavaszra; úgyszintén vethetünk még a tarlóba tarló-répát. — Az ugarszántásokat, még pedig lehetőleg jó mélyen megkeverjük. A repczeföldet pedig, a hol lehet, még e hónapban elkészitjük a vetésre és jól megtrágyázzuk, hogy már a jövő augusztus hónap közepe táján a repczét elvethessük. — A burgonyát (krumplit), kukoriczát és dohányt megkapáljuk s feltöltögetjük e hónapban. A lent és a kendert e hónap vége felé kitépjük; a lóhert pedig, ha megérett, lekaszáljuk. — A rétekre, a hol erre alkalom van, vizet eresztünk; mohás réteket pedig hamuval hintjük meg, — s ettől elvesz rétinkről a moha.

Állattenyésztés. — Lovainkat és igás barmainkat most kissé meg kell erőltetnünk, s ha a sok dolog összejön: jövő hónapban még inkább; ennélfogva, hogy állataink a tor-

---

boldogságunk; ő nem hagyott el, de hozzánk sem jöhetett . . . Tovább mentünk utána, mint gyermek a szivárvány, vagy pillangó után. S honnan jött e vonzás, mint szivtől a szivhez, melynek vágya, érzelme olthatlan: „A szivnek szeretni kell, nincs, ki e szükségesnek ellentálljon.“ (Eötvös.)

Már akkor a világ sötét lett, mit sem láttunk mást, csak őt, mit sem akartunk elérni, csak őt; megadva magunkat, sok más vágyról, igényről lemondottunk s csak ezt az egyet óhajtottuk s még mindezekért csak ezt az egyet sem tudtuk elérni. — Ugy-e, igy voltunk azaz igy vagy te még most is, mert én már nem, én enyémet elértem.

Azonban folytassuk. Behunytuk szemeinket; e képet fölélesztette előnk az olthatlan vágy; ha aludtunk, róla álmodtunk. Szerettünk volna végtére megis menekülni tőle; de nem lehetett. Rohantunk azért a világ sikamlós, jeges utján; mámorba öltük a sziv fájdalmát; de az még inkább megrohant a zsibbadás után; előjöttek, mint bajadérek, a szenvedélyek, és mulattatni akartak; de mig néhány czimborát elcsaltak syrenként az örvénybe, mi tovább mentünk, még ez mind kevés volt; nem elégitett ki. Később azonban már komolyabban néztük magunkat és a világot; de a vágy, az a vágy- és ábrándkép nem hagyott békét . . . De ne ábrándozzunk, édes barátom; mert az élet igen is prózai, ne menjünk a holdba, csak maradjunk a földön.

Hanem, ha én téged most ugy hamarjában kérdenélek, mi volt és mi tulajdonkép e vágy? Nem mondhatnál egyebet, mint azt, hogy a mire termett az ember, a boldogság vágya az; a boldogság képe az eszménykép.

Lásd, én már azt egészen elértem, én már boldog vagyok, mert legfőbb vágyam teljesült, álmam, ábrándom való; mert én azt föltaláltam egy hölgyben. No csak ne vágj oly komoly képet, mintha valami hivatalos dologban szólitanának föl tanácsadásra. Ugy van, édes Laczim, ne képzelődjél, mert ez a legszerencsétlenebb állapot. Az ember agyonképzelődi magát. Nem hallottál semmit a hypochondriáról?

Mert ime, gyermekséged óta küzdöttél és küzd az ember, mig egy stádiumot ér el, t. i. férfivá növén ki magát, pályát választva, azon akar haladni. Igen, de csak ez volt az élet czélja? Csak arra született az ember, hogy végig menjen az életen, mint egy gép; csak leőrölje a napokat? Mi hát mindezért a jutalom? Vagy inkább mi az eredmény? Az, hogy a sir széléről szeretne térni vissza és élni — de már leeresztik. Es csak azt sem mondja senki: Igy boldog a más világon! Egy könyet nem ejt érted, ha csak nem szinből valaki az örökségért, vagy egy igaz barát, ki azért is fájlalja holtodat, mert nem éltél, csak mindig készültél boldogúl élni. Azért kiált föl Vajda Pét.: Hol van fiatal ember, ki nem vágyakodik kapocs után? ki nem érzi, hogy ő nem egész, de hibázik jobb része?

Eh! de ne beszéljünk a halálról, mikor ugy szeretünk élni; inkább nézzük az életet. Nézz engem. — Egyik-főbb vágyam beteljesült; már a többi ezután szükségkép jön, csakhogy nőmet hoztam hozzám.

Lásd barátom, az előtt, ha örömem volt, máskép nem élvezhettem, ha veletek meg nem osztottam, a búval hasonlókép tettem s mindig ittuk az áldomást. Sokszor megis feküdtem, az volt a hasznom; de sem az öröm nem volt teljes, sem a bú eltávolitva. Több volt a baj, mint az öröm, mint az élvezet; ha néha volt egy-egy jobb perczem, az csak azért volt, hogy ugyancsak megszenvedjem. Harag, düh, ingerültség — jaj, megint komoly kép!

Egész máskép van most. Örömem abban telik, ha nőmnek azt szerezhetek; szinte látom arczáról a boldogságot, hogyne volnék tehát magam is boldog? Ha valami kellemetlenség ér, és én redős homlokkal, borús arczczal, sötét szemekkel lépek csendes, békés, egyszerű hajlékomba: nőm bűvös tekintete levarázsolja azt mind; ismét nyugodt leszek; feledem a bajt, mert örömet látok; ő kibékit, ő engesztel, vigasztal; mint valami kedves madár, ugy elcseveg mellettem, s én — ha akarnám — sem tudnék egykedvű maradni. Kikérdez, mi bajom, mi kell, mit óhajtok, mit szeretnék? Sokszor ellesi vágyam s azon veszem észre, hogy meglepett.

Barátom! ha van valakije az embernek, ezen az egész világon, a ki egymaga az egész világ bántalmát feledteti vele, a ki mézet csepegtet az élet különben keserű poharába: kivánhat-e az a szerencsés férfi vagy nő többet? A mennyire lehet — nem boldog e az az ember?

Azért én sehol sem érzem magam oly jól, mint házamban, az én kedves kis nőm körében. Most ez az én egész világom, boldogságom; még hazám is; mert — no de erről máskor. Mert innen indulva ki, vagyok csak ember, minőnek kell lennem, vagyok keresztény és honpolgár. Barátom! akinek nincs boldog házi, családi élete, vagyis aki boldogtalan, mi jót vársz attól? Hiszen ez a gyupont, innen megy ki és ide jön vissza, minden sugár, mely fényt vet az ember életére; avagy ez árnyékolja be az embert; ez hozhat homályt nevére, ez foltot jellemére, ez viszi örvénybe az egyest, ez teszi boldogtalanná az emberiséget — ha boldogtalan az ember saját hajlékában.

Tehát a családi boldogság az élet költészete!

Most már felelj, ha tudsz!

JÓZSEF.

Keleti közmondások gyüjteménye.

(Dr. Richard: „Orientalische Sprichworte“ (Stuttgart 1867.) czimű munkájából.)

(Folytatás.)

6. Boldogember ritkább, mint boldog ország. (Mandau.)

7. A hütlenség, aljasabb bün a gyilkosságnál. (Mandau.)

8. Az ember okos lehet, anélkül, hogy ravasz legyen. (Török.)

9. A bölcs mindig szerencsés. (Arab.)

10. Ha lábadat a takaródnál tovább nyujtod, megfázol. (Török.)

11. A szeretet és szerelem két különböző fogalom. (Mdr.)

12. Tekintsd ellenségedet elefántnak habár az nem nagyobb is a hangyánál. (Török.)

13. Ha kincset találsz és nem akad gazdája; oszszad ki a szegények közt, mert az, az ő birtokuk. (Persa.)

(Folytatása követk.)

KÖVÁRY BÉLA.

hes munkaidő alatt is teljes erőben maradjanak, s a nehéz munkát könnyebben végezhessék, különösen jól tartsuk őket, a zabot és tápdús takarmányt most ne is igen sajnáljuk tőlük; a sót sem kell tőlük megvonni, s a mi szintén fontos, nem fölösleges most szarvasmarháinkat, főleg nagyon meleg napokon, ötször-hatszor megitatni. Ezen felül, ha lehetséges, naponkint vizre hajtsuk őket; s különösen a lovakat megusztassuk estenként. — Az etetésre marháinkat hazahajtsuk, vagy legalább is árnyékos helyen etessük őket. — A tarló-legelőt előnyösen használhatjuk föl; melyre legelsőbb szarvasmarhákat, ökröket és teheneket hajtsuk és csak ezek után a lovakat, azután pedig a juhokat, legutoljára pedig a sertéseket, mert ezek a legsilányabb legelővel is megelégesznek. — A későn ellett bárányokat most már elválaszthatjuk anyjuktól. A nyirést, ha eddig el nem végeztük, siessünk e hó végéig elvégezni. A kosokat és anyabirkákat jól tartjuk, s az előbbieket e hónap végefelé istállóra (akolra) fogjuk. — A sertéseknek gyakorta kell tiszta friss vizet adnunk, s gondoskodni kell arról is, hogy a meleg napokban tócsákban heverhessenek.

Konyhakertészet. A kerti veteménymagvak érési ideje lassankint közeledik; azért ajánlatos a magvakat, mielőtt tulérettének és hüvelyeikből kihullanak, leszedni; igy legalább megleszünk mentve attól a kellemetlenségtől, hogy midőn vetni kell, a drága magvakat, pénzen szerezzük be. Sőt inkább magunk is adhatunk el veteménymagvakat másoknak, ha teszünk félre. — Esős időben a hiányos káposzta- és dohánypalántákat (rászákat) még kiültetjük, és igy a hiányt kitöltjük. Az üres veteményágyakat felássuk és megtrágyázzuk, hogy vethessünk vagy ültethessünk beléjük kerti növényeket. A beültetett veteményágyakat rendesen kigyomláljuk és tisztántartjuk minden gyomtól és gizgaztól. — E hónapban az elkészitett, megporhanyitott és meggereblyézett ágyakba vetünk: fejes és kötöző-salátát, endiviát, nyári és téli retket, ez utóbbit leginkább Jakabb-napkor (julius 25-én); továbbá vetünk: törpe paszulyt, borsót, scorzonerát, répát és ugorkát télire, úgyszintén murkot, labodát, spinátot. — Ültetünk e hónapban: fodros káposztát, kelkáposztát, virágkelt, rózsakelt, karalábét, salátát, endiviát. Ezeket pedig legtanácsosabb és czélravezetőbb eső után, vagy épen esős időben ültetni; ilyenkor legalább legkönnyebben megfoganzanak. Az elvetett és elültetett növényeket száraz, meleg időben reggelenkint és estenkint gyakran meg kell öntöznünk, hogy folyton szépen fejlődjenek és növekedjenek. — A dinnyéket, nehogy férgesek legyenek, délben megforgatjuk másik oldalukra, vigyázván azonban, hogy száruk meg ne sérüljön. A dinnyéken mutatkozó ragya-foltokat éles késsel kimetéljük tökéletesen; mert különben az egész dinnye keserü leend egy-egy ily taplós ragya-folttól. A korai dinnyék lassanként megérnek, mit főleg a czukordinnyéknél észlelhetünk, ha héjuk sárgulni kezd és száruk a dinnyétől egészen elválik. — A felfutó növényeket a kertben és azon kivül karókkal látjuk el. Ilyenek: a borsó, bab. A paradicsom-alma szárát pedig felkötözzük és föltöltögetjük; úgy szintén föltöltögetjük a káposztát is, mig a káposztahernyókat minden módon pusztitjuk.

Gyümölcsészet. A gyümölcsfákat tisztogatjuk a hernyóktól, főleg délben, meleg időben. A hullógyümölcsöket pedig a fa alól fölszedjük, összerakjuk, s ha éretlenek: eczetté préseljük, ha pedig félérettek: megaszaljuk őket. — A fattyuhajtásokat az oltványokról és gyümölcsöt termő nagyobb fákról is lemetéljük; mert ezek elvonják a fáktól az azoknak fejlődésére szükséges tápnedveket, s a gyümölcs képződését s fejlődését hátráltatják. Száraz időben a fákat megöntözgetjük, s főleg ajánlatos e végett a fa körületét kissé felkapálni, megporhanyitani s híg trágyalével megöntözni. Ez a termékenységet is emeli a fában, ha ez különben kevésbbé volna termékeny s a talaj is silány. — A szemzést folytatjuk.

Szőllészet. A szőllő már elvirágzott; ennélfogva a kötözést és karózást folytathatjuk teljes erővel. A hosszuhajtásokat a szőllőkarón fölül levágjuk. E hónap végefelé már elkezdhetjük lassankint a harmadik s egyszersmind utolsó kapálást a szőllőkben. Némely vidékeken négyszer is megkapálják a szőllőt; ily helyeken a negyedik kapálás augusztus hónapra esik, vagyis midőn már a szőllő érni kezd.

Méhészet. E hónapban, ha jó mezejük van a méheknek, annyira meggyül a méz a kasokban, hogy a méhek nem tudnak tovább dolgozni és kijönnek a kas elé másodszori rajzásra, mit megakadályozunk akkép, hogy a kasok alá mintegy ½' magas gyürüt vagy deszkafiókot teszünk, kora reggel. Ezen alávetés által megmentjük magunkat azon kellemetlenségtől, hogy a gyenge második rajokat egész télen át eleséggel kelljen ellátnunk. Mert a juliusi raj, ha ilyet engedünk, e hónapot és augusztust a sejtek épitésére és költésre forditja és mielőtt mézet gyüjthetnének, beáll a hideg ősz s vége a mézgyüjtésnek; — s az uj raj télen át éhen vesz.

A pótfiókokba üres lépeket (sejteket) ragasztunk, melyeket a méhek most igen gyorsan megtöltenek mézzel. Ily üres lépek (sejtek) igen hasznosan értékesithetők; mert míg a méhek 1 fontnyi lépet (sejtet) készitenek; ugyanazon idő alatt 20 fontnyi mézet képesek gyüjteni. Ha tehát a kasokba (főleg a Dzirzon-félékbe) ily üres lépeket teszünk, legalább tizszer oly dús mézszüretre számithatunk mindenkor, mintha a sejtkészitést is a méhekre biznók.

Hírek.

☞ **Lapunk fél- és negyedéves t. előfizetőit bizalommal kérjük az előfizetési pénzek szives beküldésére, hogy a lap pontos szétküldésében fennakadás ne történjék. Előfizetési ár: félevre 4 frt, negyedévre 2 frt, mely 5 krajczáros postai utalvány mellett legczélszerübben eszközölhető.**

— *A képviselő-választások* Somogymegyében is megtörténtek. Megválasztattak: a kaposvári kerületben Kormendy Sándor, a csurgóiban Hegedüs József ellen-jelöltje Srétor Lajos, a szigetváriban Mednyánszky Sándor, a tabi-kerületben Máttyus Arisztid, a nagyatádiban P. Szathmáry Károly ellenzékiek; a szili-kerületben: gr. Hunyady László, lengyeltótiban gr. Festetics Pál, Deák-pártiak. Az eddigi választások szerint van 168 Deák-párti, 77 ellenzéki.

— *Járda-barikádok.* Számtalanszor tapasztaltuk, hogy a „Zöldfa" vendéglő előtti járdát, az ottani pincze bérlője borfejtések alkalmával nagyobbszámu hordókkal, tökéletesen elbarikádozza, hogy a gyalogjáró közönség a járdáról leszorittatva, kénytelen a legsárosabb időben is az utcza közepén a kocsiuti sárban áttiporni. Ha ezen rendetlenség a városi rendőrségünk figyelmét kikerülte volna? úgy figyelmeztetjük! — s intézkedését elvárjuk. — A borfejtés teljesithető lehet, ha a hordók a pincze-ablaktól ½—1 öl távolságra állittatnak is. — (Beküldetett.)

— *Kézrekerült.* Etz Julia kanizsai illetőségü 1870. január 12-én kis-komáromi B. J.-től mintegy 80 ft értékü fehérneműt eltolvajolt. Megjegyzendő, hogy a nő beteg levén, B.-nál majdnem egész télen ingyenápolásba részesült. E hó derekán, Raffay János Pad község körül portyázván, a gyanus külsejü nőt elfogva, ki azonnal be is vallá büntettét. A fehérneműek mind visszakerültek; mennyire örvend ezen B. gondolni lehet, ki különben maga is szegény ember. Elismerés e derék csendbiztosnak.

— *Komárvároson* e hó 20-án ismeretlen tettesek a nagykorcsmába betörvén, ott az alsó szobában levő ágyneműt elvitték; e sikertől felbuzditva, 21-én éjjel a jégveremből egy hordó sert elvittek.

— *Rövid hírek.* A ministerelnök pénteki ebédjén nem jelent meg Deák Ferencz, ki soha sem szokott ministeri ebédekre járni. — Szigeti József a szünidő alatt Szombathelyen is fellép néhány szerepben. — A pesti sugárut kiépitése szépen halad előre. — A kir. itélőtábla gr. Károlyi Pistát sebes hajtásért egy havi börtönre és 150 frt. pénzbirságra itéltette. — Akin Károly hir szerint a bizottságot, mely Konstantinápolyból Pestre képviselőjelöltnek meghivta, kártéritési pörbe akarja idézni. — Zilahon e hó 20-án lett felszentelve a szilágysagsag 45-ik honvédzászlóalj zászlaja. — A baranyai takarékpénztárt 1000 frtos hamis váltó kifizettetésével megcsalták. — A mokrini Deák-párt elnökét a sétatéren meggyilkolták. — Tisza minister Segesvárra gr. Lónyay és Szlávy pedig Zágrábba utaznak. — Tisza Lajos ministert Brassó város Kolozsvárról történt visszautaztában a Vulkán szorosnál nagy ünnepélyességgel fogadta. — Juviayben e hó 19-én vasuti szerencsétlenség történt s 4 ember meghalt. — Florenczben Thalbergnek emlékszobrot emelnek. — Forey tábornagy meghalt. — Edvi Illés Pál, elhalt akademia tag felett, Haberern Jonathán fog emlékbeszédet tartani. — Végh Johanna Budán elhunyt alapitványi hölgy jótékony czélokra 16 ezer forintot hagyományozott. — A „solothurni magyar egylet az alföldi viz- és mármaros-szigeti tüzkárosultak közt leendő kiosztás végett húsz-frankos Napoleon aranyat küldött. — Vojtekon a személy-málha- és gyors szállitmányokra nézve uj vasuti állomás fog nyittatni. — A bécsi világtárlatra nálunk is nagy előkészületek történnek. — A „Vanderer" magyarellenes német lap mult pénteki számát lefoglalták. — Király ő Felsége pénteken reggel érkezett Salzburgba, honnan rögtön Klesheimba utazott. Bécstől 8 napig marad távol. — Guadaira spanyol hajó a carray-i partokon szétrobbant. — Achmed Razim pasát helytartósági állásáról elmozditották. — A belga király, hir szerint egy orosz herczegnőt vesz nőül.

Színészet.

Keszthely, junius, 1872.

Kedden, junius 18-án „Kié a 40,000 frt, vagy Szuszi ur keservei" czimü franczia vigjáték adatott elő. Bokody (Szuszi) igen jól személyesité a szuszi-muszi egyént. Szabó (Fejes) a féltékeny férj szerepét hű bensőséggel adá. Tihanyi (Bankósi) és Dezső (Szélházi báró) ügyesen játsztak. Közönség középszámmal.

Szerdán, junius 19-én Tóth Kálmán „Nők az alkotmányban" czimü vigjátéka került szinre. E közkedvességü darabot a közönség kevés számmal látogatta. Szabó (Bánfalvy Bálint) a női uralom s illetőleg .... kormány alatt álló férjet, hiven jellemzé. — Szabóné (Krisztina, Bánfalvy neje) elég bőkezüséget mutatott, hogy férjét, — kit már előbb Pitvarosiné (Gyulainé) és Cseleiné (Timárné) rokonaival kijelöltek — képviselővé választása mégis nagyravágyó asszonyaink hű képét tüntetté elénk, Tihanyi (Borbócs, korcsmáros) Bánfalvyné felfogadott kortese, Megyeri Emma (Ilka) Barátosi (Bercsei) kőztetszést nyertek. Dezső (báró Szlankaméuyi) elég ügyesen adá darabját, törött magyar nyelven.

Csütörtökön, junius 20-án „A jó hazafiak" köztetszést nyert vigj. másodszor került szinre.

Szombaton, junius 22-én Timárné Róza javára adatott: „Egy könnyelmü leány" vigjáték dalokkal 3 szakasz- és hét képben. Ez est hősnője Timárné (Róza, a könnyelmü leány) volt, kinek énekléseit viharos taps s többszöri „ujrázások" követték. Jól játsztak még Bokody, Dezső, Barátosi, Szabó és Gyulai. Közönség szép számmal.

Vasárnap, junius 23-án szinre került „Jobb- és balpárt" vigjáték dalokkal 3 fölvonásban; irta Rosen Gyula. Bokody ur ez előadással valóban élvezetdus estélyt szerzett a jelenvolt középszámu közönségnek, mely az egész előadás alatt folytonos jókedvben volt.

Ez estélyért az egész játszószemélyzet elismerést érdemel ugyan, de mégis szabadjon ezek közül Szabót (Istvánfy), Tihanyit (Szilkláváry) és Siposnét (Sarolta) — kiknek ügyessége, tapintatos és otthonossága valóban meglepő volt, — kiemelnünk.

Jövő szombaton f. hó 29-én „Varázsfátyol" operette fog szinrekerülni.

Papirszeletek.

19-es szám IX. Pius életében. A „Salzb. Kirchenbl." a következő összeállitást közli a 19-es szám jelentőségéről IX. Pius életében: IX. Pius pápa született 1792-ben. E négy szám összeadva 19-et tesz. Pappá szenteltetett 1819; e négy szám együtt véve 19. Pápa lett 1846-ban, összeadva tesz 19-et, hozzátehető még, hogy 1873. is 19-et tesz összeadva.

— Egy olyan ország koronaörökösé, melynek államadóssága nincsen! A porosz korona herczeggel történt, midőn polgári öltönyben sétált. Egy házalózsidó — nem ismerve — megszólitotta, kérdvén tőle: nincsen-e semmi eladni valója? Mit akar ön? kérdé a herczeg, a ki nem tudta fölfogni a hozzá intézett kérdést. Nincs semmi ócska eladni való, ismétlé a házaló. Kedves barátom, viszonzá erre a herczeg, nekem nagy családom van; s a mit magam levetek, azt gyermekeim számára idomittatom át.

— Kolumbus Kristófnak emléket akarnak állitani. Hát Amerika mi?

— Fényképcsoportot mutogatott valaki egyismerősének. Milyen sok arczkép együtt — mondja az ismerős — és mennyire hasonlitanak egymáshoz!

Hogyan? — Kérdi a mutogató.

No, amennyiben mind lelketlen, felel az ismerős.

— Londonban él egy orvosdoctor, neve Gull, kinek évenkint csak a konsiliumi dijazásokból 25,000 font sterling jövedelme van. Ezt a közönség bizonyosan csalhatlannak hiszi!

Érték- és váltófolyam jun. 28.

5% metaliques 64.40; 5% nemz. kölcsön 71.90; 1860-ki álladalmi kölcsön 104.70; bankrészvények 860; hitelintézeti részvények 346.50 London 111.45 ezüst ágió 109.40; arany darabja 5.36; 20 frankos arany 8.94 kr.

Heti naptár.

Junius 30-tól julius 6 ig. 1872.

Hó- és heti-nap		Katholikus naptár	Protestáns naptár	[illegible]
26) Jés. a 4000 embert megvendégel. Máté V.				
30	Vasárnap	F 6 Pál e.	F 5 Pál e.	
1	Hétfő	Sim. Ar.	Tiholt	
2	Kedd	Sarlós B. A.	Sarl. B. A.	
3	Szerda	Euleg.	Kornel	
4	Csütört.	Udalrik	Udalrik	
5	Péntek	Cirill	Sarolta	
6	Szombat	Izsal. pr.	Ezsajás	

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.

Idült vagy kezdetleges
titkos betegségeket és
tehetetlenséget

basonszenvi gyógymód szerint gyógyít dr. Ernst L., Pesten, bálványutcza 6. sz. 2. em. 15. ajtó.
Rendelési idő délután 2—6 óráig.

E betegségek gyakran, hogy azonnali eredmény éressék el — könnyelműen nagy adag jód vagy kénesővel kezeltetnek. Az igy gyógyultak azonban a legborzasztóbb utóbajoktól támadtatnak meg; annyira, hogy a könnyelmű gyógykezelés miatt késő vénségükig szenvednek. Ily veszélyek ellen menedéket nyujt a basonszenvi gyógymód, mert nemcsak a legrégibb bajokat meggyógyitja, de hatása oly jótékony, hogy utóbajoktól félni nem lehet. Az életrend mellette oly egyszerű, hogy mindenkitől megtartható.

☞ Levélileg is eszközöltetik rendelés.

Gazdászati jegyzék saját tudósitóinktól.

Gabnaplarcz:	Kelet:	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Kukoricza	Köles	Bab	Hajdina				Burgonya mérője	ujbo	bo	Széna mázsája	Szalma mázsája	Kem. fa öle	Időjárás	Termények állapota
										hus fontja				akója						
Buglár	Julius 22.	6.20—5.60	[illegible]	[illegible]	1.90—1.70	4.50—4.20	3.— —.—	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	—	—	[illegible]	—	14.—12.50	esős	zab, kukor. jó
Csáktornya	„ 26.	6.30—6.10	[illegible]	[illegible]	—	4.60—4.10	—.—	—	—	—	—	—	—	—	—	[illegible]	.50—	—	kedvező	[illegible]
Győr	„ 26.	6.50—6.30	[illegible]	[illegible]	[illegible]	.60—4.40	3.50—3.10	[illegible]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Kaposvár	„ 22.	5.80—5.60	[illegible]	[illegible]	[illegible]	.——4.80	.——	—	—	—	—	—	—	7.—6.	12.—10.-	1	—	8.—— 7.	jó	
Keszthely	„ 27.	5.80—5.70	[illegible]	[illegible]	[illegible]	4.30—4.20	3.60—3.20	[illegible]	—	24	26	2[illegible]	—	[illegible]—7.50	16.—14.-	[illegible]	.90— .80	15.50——	[illegible]	jó
Marczali	„ 24.	5.50—5.—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	4.30—4.20	.— .	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]—6.—	—	[illegible]	.50—	12.——11	[illegible]	jobb
Nagy-Kanizsa	„ 28.	6.10—5.70	[illegible]	[illegible]	[illegible]	4.60—4.40	3.15—3.	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1.40—	6.—7.—	11.—10.-	1.55	1.90— .—	[illegible]		
Pápa	„ 24.	6.20—5.60	[illegible]	[illegible]	[illegible]	4.50—3.80	.— — .	—	4.—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	5.—7.—	13.—11.-	[illegible]	.90—	16.——	[illegible]	jó
Pécs	„ 26.	6.50—6.20	[illegible]	[illegible]	[illegible]	4.50—4.20	.—— .	—	4.						—	[illegible]	[illegible]	—		
Pest	„ 24.	7.05—6.20	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	3.85 3.20								—			—		
Sopron	„ 22.	6.60— .—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	—	—				75	.80— .60	—		
Sümegh	„ 26.	6.15—6.—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	6.—	10. — .	—	—	12.——.—	esős, hűvös	
Székesfehérvár	„ 27.	6.15—6.—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1.20	7.—	1.2 — .	[illegible]	—	22.—20—.		
Szigetvár	„ 23.	6.——5.60	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	[illegible]	—	12.—11—.	borult	jó, [illegible]
Szombathely	„ 24.	7.— —6.50	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Varasd	„ 25.	6.60—5.40	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	— .	4.90— .—	3.20 - .-											
Veszprém	„ 21.	6.40—6.—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	3.90—3.80	4.50— .—	5.— .—	.— .-	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1.40— .—	8.—	15.—	1.70	1.20— .—	14.——		
Zala-Egerszeg	„ 27.	6.40—6.10	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1.20— .—	—	—	[illegible]	.50— .—	12.——10.	változó	[illegible]

20,000 St. Sonnenschirme!

A. Friedmann,
WIEN, PRATERSTRASSE 26.
Das Modernste dieser Saison.

Schön, gut und billig!
Modernste Sonnenschirme

A. Friedmann,
WIEN, PRATERSTRASSE 26.
Billiger als überall.

Fabriks-Haupt-Depôt
von Sonnen- und Regenschirmen.

Der enorme Zuspruch und Massen-Verkauf in Schirmen, den ich im vorigen Jahre hatte, veranlasste mich, auf diesen Artikel mein Haupt-Augenmerk zu richten, dem zufolge bin ich mit den ersten Seidenfabriken in Verbindung getreten, um billige und gute Stoffe zu erhalten, so auch benütze ich die ganze Wintersaison zur vollkommenen Herstellung der Waare, wodurch ich grosse Vortheile sowohl im Arbeitslohne als auch im Rohmateriale errungen habe.

Alle diese Thatsachen [illegible] zu dem Resultate, dass die Waare, gegen das Vorjahre noch [illegible], besser und billiger zum Verkaufe kommt, man lasse sich daher [illegible] gar keiner Concurrenz beirren, den durch den so gering gestellten Nutzen ist Jedem die Möglichkeit genommen, mir Concurrenz zu bieten.

Frühjahrs-Schirme.

1 Stück	aus Stoff	kr. 50
1 „	aus feinstem Seidenstoff, verschiedene Couleurs	fl. 1.20, 1.50, 1.80
1 „	dieselben, gefüttert mit Seide	fl. 1.80, 2.30
1 „	superfein ausgestattet, mit oder ohne Garnirung	fl. 2.70, 3.20, 3.80

Grosse Sonnenschirme.

1 Stück	aus Stoff	kr. 80, 90
1 „	grösste Sorte	fl. 1.10, 1.20
1 „	aus engl. Baumwoll-Atlas [illegible]	fl. 1.—
1 „	dieselben gefüttert	fl. 1.20
1 „	Alpacca, unverwüstl. engl. [illegible]	fl. 1.40
1 „	grösste Sorte, gefüttert	fl. 1.80
1 „	aus feinst. Lyoner Seidenstoff in allen modernen Farben, je nach Grösse	fl. 2.—, 2.50, 2.80
1 „	dieselben gefüttert	fl. 2.90, 3.40, 3.80, 4.30
1 „	von superf. Gattungen mit oder ohne Garnirung	fl. 4.50, 5.—, 6.50

Damen-Bergsteig Schirme,

grosse Sorte, mit [illegible] ledernen hohen Stöcken.

1 Stück	aus Alpacca-Stoff	fl. 1.80, 2.—
1 „	reich Garnirt	fl. 2.40, 2.50

Höchste Eleganz!!

Das Effectvollste, Feinste, was bis jetzt erzeugt wurde, sind die

Frou-Frou-Schirme

aus feinster Seide oder Atlas.

1 Stück,	reich geputzt, für's Frühjahr	fl. 3.60, 4.
1 „	„ „ „ „ grosse Sorte	fl. 5.50, 6.—
1 „	mit modernem Bergsteigstocke	fl. 6.—, 6.50

(779 [illegible])

Gisela-Schirme.

Das Neueste der Saison 1872.

Schirme aus dem feinsten Seidenstoff, reich, geschmackvoll und modern adjustirt, gepaart mit höchster Eleganz.

1 Stück	Frühjahr-Schirm	fl. 3.50, 4.—, 4.50
1 „	grosser Sonnenschirm	fl. 6.50, 7.50, 8.50

Damen-Schatten-Schirme. (En tout Cas.)

1 Stück	grosse Sorte, engl. Woll-Atlas, hat v. Glanz w. Seiden-Atlas	fl. 1.50
	Derselbe gefüttert	fl. 1.80
1 „	aus dem unverwüstlichen engl. Alpacca-Stoffe	fl. 1.30
	Derselbe gefüttert	fl. 2.40
1 „	aus feinem schweren Seidenstoff	fl. 4.50, 6.—, 6.50

Schirme aus feinster roher Seide.

1 Stück	gross ohne Garnirung	fl. 4.—, 4.50
1 „	mit reicher Garnirung	fl. 5.50, 6.50

Herren Schatten-Schirme.

1 Stück	fein Woll-Atlas	fl. 1.80
1 „	„ „ gefüttert	fl. 2.20
1 „	aus engl. Alpacca	fl. 2.40
1 „	„ „ gefüttert	fl. 3.—

En Gros-Käufer erhalten Rabatt.

A. Friedmann,
Wien, Praterstrasse Nr. 26.

Árverési hirdetmény.

Folyó évi junius 30-kán a délutáni órákban és a reá következő napon Botfán, Zala-Egerszeghez félórányira, mindenféle házi butorok, gazdasági eszközök — gépek — gulyabeli marhák — sertvések és birkák fognak nyilvános árverés utján eladatni.

Fackh Gedő.

MOLL A. SEIDLITZ-PORA.

E porok rendkivüli s a legelterőbb esetekben bebizonyult gyógyhatásuk által minden, eddig ismert ész szerek között, tagadhatatlanul az első helyet foglalják el; mint azt sok ezer, a császári birodalom minden részéből kezeinkhez küldött hála-iratok a legrészletesebben tanusitják, hogy e porok rögzött szorulásoknál, emészthetetlenségeknél, gyomorhévnél, továbbá görcsök, vese- és ideg-bajokban, szivdobogásnál, idegesség okozta főfájás, vértolulás, végül hysteriára, búkór és huzamos hányásra hajlamnál a legjobb sikerrel alkalmaztatnak, s a legtartósb gyógyhatást eredményezték.

Ára 1 eredeti doboznak használati utasitással 1 frt.

SÓS PÁLINKA és SÓ.

A leginegbizhatóbb orvosszer a szenvedő emberiség segélyére minden belső és külső gyuladás, legtöbb betegség, mindennemű [illegible]b-, fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyitott sebek, rák, fen[illegible] szem[illegible]yudás, bénulás és mindennemű sérülés ellen, stb. stb.

1 palaczk ára használati utasitással 80 kr.

DORSCH-HALMAJ-ZSIROLAJ.

A legtisztább és leghathatósabb orvosi szer Norvégia hegyeiből nem cserélendő fel a mesterségesen tisztitott halmájzsir-olajjal.

A valódi Dorsch-halmájzsir-olaj mell- és tüdő-bajoknál, scrophulus- és rachitis-betegségekben legjobb gyógyhatással van; meggyógyitja a legidültebb köszvény- és csúzbajokat, valamint az időszaki bőrkütegeket.

Ára 1 üvegnek használati utasitással 1 frt.

Raktárak Nagy-Kanizsán: Belus J. gyógysz. Lovák K. gyógysz. Fesselhoffer J. és Rosenfeld F. uraknál.

Belovárott Lako[illegible] G.
Csáktornyán Károsz H.
Csurgón Kreisler Dávid
Kaposvárott Kohn Jakab
Kapronczán Werli Sánd. gyógysz.
Keszthelyen Wünsch F.
Kereszten Breyer Jakab fiai
Kőszegen Csacsinovits Istv. gyógysz.

Letenyén Kalivoda J. gyógysz.
Marczaliban Iczl Nándor
Bánok-Szt.-györgyön Fibics J. gy.
Szombathelyen Pilich Ferencz gy.
Sopronyban Mezey András gyógysz.
Zágrábban Mittelbach Zs. gyógysz.
Cylack J. J. gyógysz.
Urweiss Fr. gyógysz.

Hirdetmény.

Badacsonnal szomszédos tördemiczi határban a kapolcs-egeri folyóvizen egy két kerekű, alól csapó-malom, melytől az évi haszonbér 200 mérő gabona és 800 frt o. é., 11 hold belsőség- és réttel, jó molnárlakás- és épületekkel, ugy szinte a tördemiczi határban levő 65 hold tagositott birtok, gazdasági épületekkel — előnyös feltételek mellett — külön vagy együttesen, eladó.

Értekezhetni bérmentes levelekkel vagy szóval: Trsztyánszky Lajos ügyvédnél, Keszthelyen.

Dr. Fáykiss'

szepesi kárpáti növény-kivonata mell- és tüdőbetegek számára

A szepesi kárpáti flórának legszorgalmasabban kifürkészett s kitünőleg alkalmas gyógyfüveinek nedveiből készitett szer, mint kitünő hatásunak bebizonyult: köhögés, rekedtség, a száj-, garat- s légzőszervek nyákhártyáinak heveny, hurutos bántalmai, görcsös ideges, légrekedési rohamos köhögések, szükmellüség, oldalszurás, idült hörghurut, tüdővész s a tüdőgümősök, erőfogyasztó s [illegible] lazadás ellen.

Hasonló hatással birnak: a szepesi kárpáti növény-elegy-thea és a szepesi kárpáti növény-czukorkák (Bonbons) Dr. FÁYKISS-tól.

Ára egy üveg	növény-kivonatnak használati utasitással	75 kr.
„ „	csomag theának „ „	25 kr.
„ „	dobos növényczukorkáknak „ „	35 kr.

Ezen gyógyczikkek megrendelhetők magánál a készitőnél: gyógyszertár a „magyar koronához“ *Késmárkon*. — Azonkivül kaphatók *Szegeden*: Hermüller és Hild, **Makón**: Eisenfeld és Spitz, **Temesvárott**: Pausenberger József, Jaromir M. és Guirini uraknál, **Kecskeméten**: Farkas, **N.-Szt. Miklóson**: Karl Ferdinand és **B.-Csabán**: Reisner urnál. (778—5,5)

Jugend-Spiegel.

Wieviel tausend Männer siechen alljährlich elend dahin, nachdem sie in ihrer Jugend durch Ausschweifungen aller Art, schmachvolle Selbstbeflecking etc. Verbrecher gegen sich selbst gewesen, ihre Wohlfahrt untergraben. Tausenden von hoffnungslosen Jünglingen, Selbstmord brütenden Ehemännern zeigte das berühmte Buch

Jugend-Spiegel.

Jugend-Spiegel.

den ersehnten Weg der Rettung. Es ist für 1 Gulden am schnellsten direct vom Verleger, *W. Bernhardi, Berlin,* jetzt *Simeonstr. 2.* zu beziehen.

A nagy verseny,

melyet a tömérdek ujonan alakult bank és magán-váltó-üzlet a sorsjegy-részlet-üzlet terén kifejt, felkelté bennem a vágyat egy oly módozat feltalálására, mely által a t. közönség azon osztálya, mely sorsjegyeket részletfizetés utján szerzi be, semmi esetre se veszitsen, de sőt a befizetett pénz után a törvényes kamatot huzza, és eredeti sorsjegyek beszerzése által szerencséjét, még külön meg kisérelhesse.

Épen nem volt könnyü feladat ezen módozat feltalálása, miután tudvalevőleg a kis lutriban való játék — melyben pedig a nyeremény-chanceok sokkal csekélyebbek, mint a nagy sorsjegylotteriában — bármily jó és óvatos módszer mellett is mindig pénzáldozattal is jár.

De nekem hosszas és beható tanyulmányozás után sikerült a t. közönséget, két a legjobbak közé tartozó sorsjegynek ügyes összeállitása s az ezekre nézve elvállalt jótállás által nemcsak minden veszélytől megóvni, hanem befizetett pénzét kétszeresen kamatoztatni, s annak még évenkint 8 legnagyobb huzásbani részvételt kieszközölni.

Kapható ugyanis nálam 30 havi 10 frtos részletben egy 5% **100 frtos 1860-iki államsorsjegy** évenkint két huzással (február 1-én és augusztus 1-én) **300,000,00.000** frt stb. főnyereménynyel, és egy **3% 400 frankos állam biztositékkal ellátott török vasuti sorsjegy**, évenként 6 huzással (junius, augusztus, október, deczember, február, április hóban); főnyeremény **600,000,300,000** frank aranyban.

Már most a vevő e két sorsjegyre 300 frtot fizet le. Részemről azonban kötelezem magamat azon esetre, ha az 1860-ki sorsjegy, a befizetés tartama alatt, sorozathuzással kihuzatnék, a részletlevél tulajdonosának, ha ezt az illető részletlevelet egy hónappal a sorozathuzás után nekem visszaadja, egy 100 frtos 1860-iki sorsjegyet és egy török sorsjegyet ingyen kézbesiteni, s neki még külön a befizetett összeget 6%-os kamatjával együtt visszatériteni; sőt még ennél is tovább menve, kötelezem magamat, azon esetre, ha az 1860-ik sorsjegy a befizetés tartama alatt nem huzatnék ki, azt 10 év leforgása alatt 300 frttal visszavásárolni, feltéve, hogy ez idő alatt sorozata kihuzatott, s az nekem két hónappal az illető számhuzás előtt kézbesittetett.

A befizetett részleteket pedig az első részleten kezdve 6%-tal kamatoztatom, s ezen kamatot az eredeti sorsjegyek kiadásakor készpénzben kifizetem. Azonkivül az 1860-iki sorsjegy 5% bankjegyekben, a török sorsjegy pedig 12 frankot aranyban kamatoz, a mi már magában több mint 10%-os jövedelem.

A kamatszelvények valamint a jótállási jogy a részletlevélre vannak erősitve.

Megkötött üzletek semmi esetben sem bonthatók fel.

Huzási sorozatok ingyen küldetnek meg.

Utánvételi megrendeléseknél kötjegyenként legkevesebb 5 frt. o. é. előre beküldendő.

Fischer M. L.
váltóháza a „Fortunához“ Pesten,
Hatvani utcza 16. sz.

ÜZLET-NAGYOBBITÁS.

A nagyérdemü közönségnek van szerencsém tiszteletteljesen jelenteni, miszerint tizenhét év óta a t. közönség közmegelégedésére vezetett

KÁRPITOS ÜZLETEMET

azután is osztatlan tőkével, és a legjobb segéderővel folytatandom.

Nagybecsü megrendelőim különös kényelmére, folyó szeptember hó elseje óta.

gazdagon felszerelt asztalos bútor raktáramat

is megnyitottam, melyben a legfinomabb izléssel, a legujabb divatu, és a legjobb minóségben készült butorokkal minden elgondolható árfokozatban szolgálhatok.

Midőn a nagyérdemü közönségnek, kárpitos üzletem iránt tanusitott bizalmáért hálás köszönetemet kinyilatkoztatom, egyszersmind

ASZTALOS BUTOR RAKTARAMAT

kiterjeszteni kérem, biztositván, hogy nagybecsü megrendelőim elégedését kinyerni főfeladatul tüztem ki magamnak

kiváló tisztelettel

ZOTTL GYÖRGY
kárpitos és asztalos butor-raktárnok.

(684—5)

Varazdi (német) utcza, Babóchay-(Schaffaritsch) féle házban.

---

^{1} $^{42}/_{872}$ szhoz.

Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszéknek mint telekkönyvi hatóságnak 1542 sz. a. kelt végzése folytán közhirré tétetik, miszerint Oszvald János kanizsai lakos végrehajtató részére 50 frt tőke és járulékai kielégitése végett Varga Ádám felső hahóti lakostól lefoglalt és a felső-hahóti 91-ik szám telekjkvben Varga Ádám tulajdonául felvett 100 frt 50 krra o. é. becsült 786 és 725. helysz. számmal jelölt ingatlan birtoknak elárverezése elrendeltetvén, ennek foganatositására határidőül 1872. julius 29-én szükség esetében 1872. augusztus hó 29-ik napjának mindenkor délelőtt 10 órája a helyszinére kitüzetik, oly hozzáadással, hogy ezen birtok az alábbi feltételek szerint az első árverésen csak becsáron felül, a második árverésnél azonban becsáron alul is el fog adatni.

Árverési feltételek:

1-ör. A birtok együttesen adatik el.
2-or. Kikiáltási ár a becsár.
3-or. 20%-tóli bánatpénz leteendő, és az utolsó részletfizetésbe számitandó.
4-er. A vevő felek a vételárt következőkép lefizetni kötelesek; ugyan is az:
I-ső részletet az árverés napján.
II-ik részletet az árveréstől számitandó 2 hó alatt 6% kamatjaival.
5-ör. A megvett javak mindjárt az árverezés befejezésekor a vevő használatába adatnak által; a mely időtől fogva egyszersmind mindenféle terhek a vevőt fogják illetni.
6-or. A vevő köteles a megvett birtokon lévő épületeket az árverést követő napon a vételár erejéig saját kára és veszélyére tüzkár ellen biztositani.
7-er. Mihelyt a vevő az árverési feltételeknek eleget tett, részére a megvett jószág tulajdonjog átiratása hivatalból fog eszközöltetni; ellenkező esetben, ha a vevő a feltételeket pontosan meg nem tartaná, az eladott birtok a bánatpénz elvesztésén felül ujabban a vevő költsége és személyére fog elárvereztetni.

Egyuttal a kik az elárverezendő javak iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesitbetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykeresetoiket a hirdetmény közzétételének utolsó napjától számitandó 15 nap alatt nyujtsák be, különben egyedül a vételár fölöslegére fognak utasittatni.

Végre felszólittatnak azon jelzálogos hitelezők, a kik nem a telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, miszerint a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésök végett, a hatóság székhelyén megbizottat rendeljenek és annak nevét az eladásig jelentsék be; ellenkező esetben a hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Kelt N.-Kanizsán, 1872 évi junius hó 17-én tartott telekkönyvi törvényszéki ülésből.

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos, gyorssajtónyomása Nagy-Kanizsán.